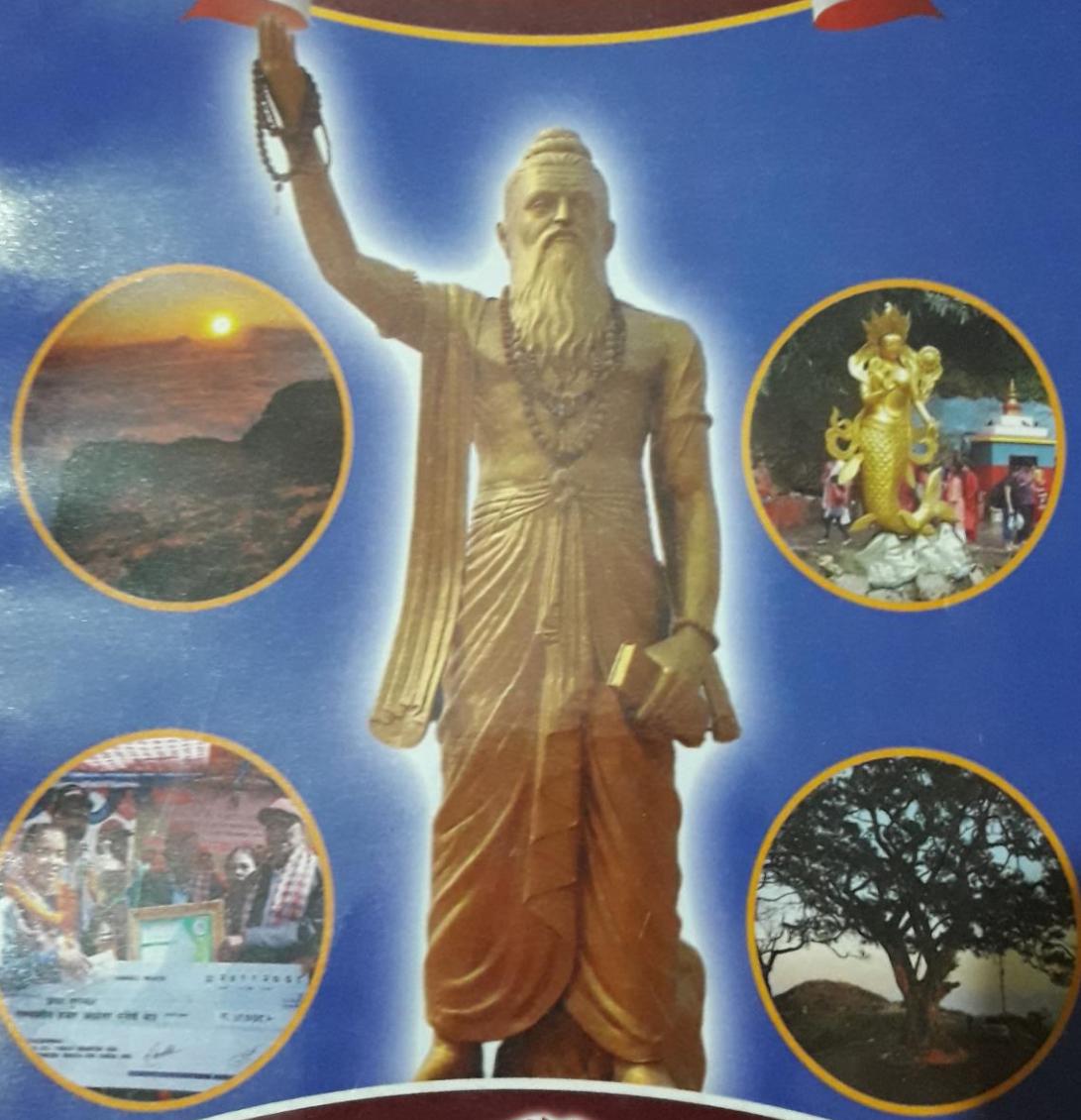

"विविधतायुक्त गाउँशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर"

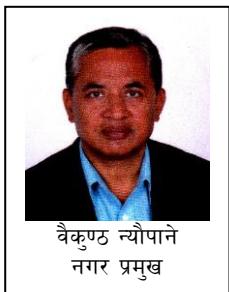
व्यास नगर दर्पण-२०७८

३०औं स्थापना दिवस

व्यास नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दमौली, तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

नगर कार्यपालिका वोर्ड सदस्यहरू

वैकुण्ठ न्यौपाने
नगर प्रमुख

मिरा जोशी
नगर उपप्रमुख

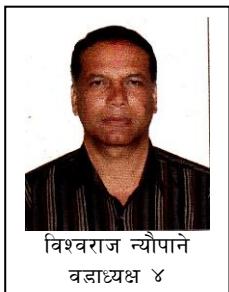
खर सिंह दैरे
वडाध्यक्ष १

काशीराम श्रेष्ठ
वडाध्यक्ष २

प्रेमुमार श्रेष्ठ
वडाध्यक्ष ३

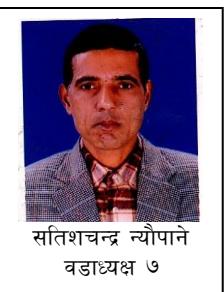
विश्वराज न्यौपाने
वडाध्यक्ष ४

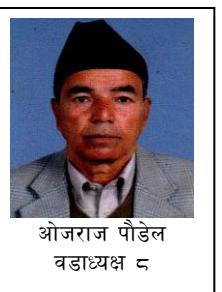
मोहनकुमार श्रेष्ठ
वडाध्यक्ष ५

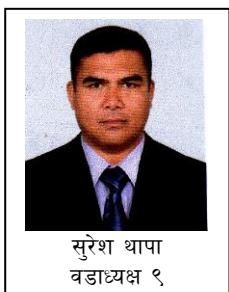
सूर्यभन्त भण्डारी
वडाध्यक्ष ६

सतिशचन्द्र न्यौपाने
वडाध्यक्ष ७

ओजिराज पौडेल
वडाध्यक्ष ८

सुरेश थापा
वडाध्यक्ष ९

तुलसीराम सापकोटा
वडाध्यक्ष १०

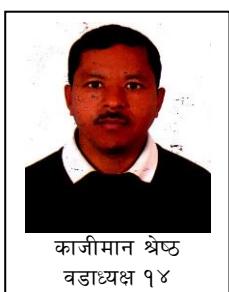
निरबहादुर खड्का
वडाध्यक्ष ११

तोत्रबहादुर कुँच्हर
वडाध्यक्ष १२

लेखबहादुर राना
वडाध्यक्ष १३

काजीमान श्रेष्ठ
वडाध्यक्ष १४

तमबहादुर दैरे
कार्यकारिणी सदस्य

कल्पना पोखेल
कार्यकारिणी सदस्य

चन्द्रमाया परियार
कार्यकारिणी सदस्य

सुनसरी गुरुङ
कार्यकारिणी सदस्य

अमृतबहादुर नेपाली
कार्यकारिणी सदस्य

मधुमाया धर्ती
कार्यकारिणी सदस्य

नरीमाया राना
कार्यकारिणी सदस्य

डिल्पीराम सिग्देल
सदस्य सचिव

संरक्षक

श्री वैकुण्ठ न्यौपाने
नगर प्रमुख

सल्लाहकार

श्री मीरा जोशी
उपप्रमुख

श्री डिल्लीराम सिंहदेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रकाशन समिति

- संयोजक : श्री काजीमान श्रेष्ठ (वडाध्यक्ष १४)
- सदस्य : श्री चन्द्रमाया परियार (कार्यकारिणी सदस्य)
- सदस्य : श्री गोकर्णराज वाग्ले (वरिष्ठ अधिकृत)
- सदस्य : श्री नवीन पराजुली (शिक्षा अधिकृत)
- सदस्य : श्री विशाल पण्डित (सूचना प्रविधि अधिकृत)

सम्पादन मण्डल

- संयोजक : श्री नगेन्द्रप्रसाद रेग्मी (उपसचिव)
- सदस्य : श्री कुमार कंचन जि.सी.(उपनिर्देशक)
- सदस्य : श्री भेषराज तिवारी (शाखा अधिकृत)

प्रकाशक

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दमौली, तनहुँ, गण्डकी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. ०६५५६०१६२, ०६५५६०२३३, फ्याक्स ०६५५६०२३३

Email: vyasmunicipality@gmail.com

Website: www.vyasmun.gov.np

प्रकाशन मिति: २०७८ चैत्र ३० गते

सम्पादकीय

प्रजातन्त्रको पूर्नस्थापना पश्चात् २०४८ चैत्र ३० घोषणा भई स्थापना भएको यस व्यास नगरपालिका पराशर ऋषिको तपोभूमि र महर्षी वेदव्यासको जन्म भूमि समेत रहेको सेती र मादी नदीको संगम स्थलमा अवस्थित छ । पर्यटकीय गन्तव्यका हिसाबले भरिपूर्ण रहेको, धार्मिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक, प्राकृतिक लगायतका आयमसँगै शहरी तथा ग्रामिण परिवेश समाविष्ट भएको विविधतायुक्त नगरपालिका रहेको छ ।

स्थापनाकालमा ५९ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल र ११ वडामा रहेको यस नगरपालिका हाल २४८ वर्ग कि.मि. र १४ वडामा विभाजन भएको छ । तनहुँ जिल्लाको सबैभन्दा पुरानो र सदरमुकाममा रहेको ठूलो नगरपालिका भएकोले अन्य पालिकाहरूले समेत यसको सेवा प्रवाह र विकासको गतिलाई नजिकबाट नियाली रहेको अवस्था छ । सीमित श्रोत र साधनहरूको अधिकतम परिचालन गरी विकास निर्माण अभियानमा स्थापना कालदेखि तै क्रियाशील रहेको यस नगरपालिका यही चैत्र ३० गते आफ्नो ३० औं स्थापना दिवश मनाउने अत्यन्तै सुखद र महत्वपूर्ण क्षणमा उभिएको छ । “विविधतायुक्त गाउँशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई आत्मसाथ गरी पूर्ण रूपमा पारदर्शी भई जनसहभागिता र उत्तरदायित्वलाई सुनिश्चितता गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका लाभहरू स्थानीय स्तरमा समानुपातिक, समावेशी र न्यायोचित वितरण गर्ने, सर्विधानले तय गरेको स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयका साथ उपयोग गर्ने, साथै दिगो विकासको अवधारणालाई आत्मसाथ गर्दै नगरबासीहरूलाई सर्विधान र कानुन बमोजिमका सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने तर्फ नै नगरपालिकाले आफ्नो ध्यान केन्द्रीत गरेको छ ।

राज्य पुनः संरचना पश्चात् पहिलो पटक २०७४ सालमा स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भई ५ वर्षको अवधिमा यस नगरपालिकाले विकास र समृद्धिका क्षेत्रमा प्राप्त गरेका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू, स्थापना कालदेखि हालसम्मका ऐतिहासिक सन्दर्भहरू लगायत विगत र वर्तमानका महत्वपूर्ण पक्षहरूलाई उजागर गरी नगरको विकास निर्माणको लागि गरिएका महत्वपूर्ण गतिविधि, प्रशासनिक संरचना एवं भौतिक विकासका क्रियाकलापहरूलाई “व्यास नगर दर्पण २०७८” मा समेट्ने प्रयास गरिएको छ । नगरपालिकाको दीर्घकालीन सोच र निर्धारित लक्ष्यलाई केन्द्रीत गरी मादी उपत्यका एकीकृत नदी विकास परियोजना अन्तर्गत ताल निर्माण, अन्य संरचना निर्माणको गुरु योजना तयार भएको, नारेश्वर ताल निर्माण, एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम, मानहुँ कोट, तनहुँसुर, पुलिमच्याङ्ग शाहद पार्क, तनहुँ कालिका जंगल पार्क, १०८ फिट अग्लो व्यासको मूर्ति निर्माण लगायत व्यास पराशर एकीकृत विकास कार्यक्रम, नयाँ वहुउद्देश्यीय व्यवसायिक भवन निर्माण, विश्व वैकको सहयोगमा रु.७५ करोडको शासकीय सुधार एवं पूर्वाधार निर्माण, डिजिटल व्यास नगरपालिका अन्तर्गत नवप्रवर्तन साझेदारी कार्यक्रम, जस्ता कार्यक्रमहरू, आर्थिक विकास र समृद्धिका आधारशीलाको रूपमा रहने अपेक्षा गरिएको छ । कोभिड १९ पछि स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधारका नियमित कार्यहरूसँगै कोभिड प्रयोगशाला निर्माण, कोभिड अस्पताल निर्माण, एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका साथै व्यास नगर अस्पताल डि.पि.आर निर्माण लगायतका महत्वपूर्ण कार्यहरू अगाडि बढेका छन् । कृषकहरूको लागि हाते तथा ठूला द्रयाक्टर वितरण, शितभण्डार निर्माण, पशु वधशाला निर्माण, कृषि उपज संकलन तथा विक्री केन्द्र निर्माण र अन्य अनुदान र सहायताका कार्यक्रम मार्फत कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा नगरपालिका आत्मनिर्भर तर्फ अनुमुख भइरहेको छ भने महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिकहरूको सामाजिक सुरक्षा तथा विकासको लागि सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरू उपलब्धिमूलक रहेका छन् । नगरपालिकालाई वातावरणमैत्री नगरपालिका बनाउने अभियान अन्तर्गत केही बडाहरू वातावरणमैत्री बडाको रूपमा घोषणा गरिएको छ भने शुन्य पोलिथिन व्यास नगर बनाउने अभियान अन्तर्गत नियमित कार्यक्रमहरू सञ्चालित छन् । यूवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत रोजगर सज्जना गर्ने, व्यास नगर यूवा परिषद् गठन गरी नमूना यूवा संसदको अभ्यास मार्फत यूवाहरूको क्षमता र नेतृत्व विकासमा सहयोग पुऱ्याउने जस्ता कार्यक्रमहरूमा यूवाहरूको क्रियाशीलता उत्साहजनक देखिएको छ । खेलकुद विकासको क्षेत्रमा विभिन्न पूर्वाधारहरू निर्माणका साथै खेलकुद मार्फत पर्यटन क्षेत्रको विकासको लागि मानहुँ कोटदेखि पुलिमच्याङ्ग, व्यास गुफादेखि तनहुँसुरसम्मको राष्ट्रिय स्तरको अल्ट्रा म्याराथन र हाफ महिला खुला प्रतियोगिता सञ्चालन गरिएको छ भने पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि होमस्टेको स्थापना गरिएको छ ।

प्रभावकारी र जनमुखी सेवा प्रवाह, आर्थिक पारदर्शीता र सुशासनमा जोड दिई नियमित सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएका छन् । भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा सडक, ढल, विद्युत, खानेपानी (एक घर एक घारा अभियान), बडा कार्यालय भवन निर्माण, बडा पहुँच मार्ग निर्माण, पार्कहरू निर्माण लगायतका कार्यहरूले नगरपालिकाको आगामी दिशा र गन्तव्यको आधारशीला निर्माण गरेको छ । यस अभियानमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण वर्तमान एवं पूर्व जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरूमा धन्यवाद प्रदान गरिन्छ ।

अन्तमा “व्यास नगर दर्पण २०७८” को दोस्रो संस्करण मार्फत नगरपालिकाको गतिविधि र क्रियाकलापहरूलाई प्रकाशित गर्न सुभाव प्रदान गर्नुहोने नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, निर्वाचित पूर्व एवं वर्तमान जनप्रतिनिधिज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, विभिन्न संघ संस्था लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा हार्दिक कृतज्ञता एवं धन्यवाद व्यक्त गर्दै नव वर्ष २०७९ को सुखद अवसरमा सम्पूर्ण नगरबासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनी सबैमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना प्रकट गर्दछौ ।

धन्यवाद !

शुभकामना

व्यास नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना दिवसको ३० औं अवसर पारेर आफूले गरेका गतिविधिहरु समेटी “व्यास नगर दर्पण २०७८” प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउँदा खुशी लागेको छ ।

प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पछि यस नगरपालिकाको स्थापना र नगरबासीको विकासका लागि पूर्वाधार निर्माण गर्दा मैले खेलेको भूमिका नगरबासीले समीक्षा गर्नु हुनेनै छ । दमौली पञ्चायतलाई “व्यास नगरपालिका” नामाकरण गर्न, कृषि कार्यालयको जग्गा नगरपालिकाको नाउँमा ल्याउँदा र विकासका पूर्वाधार निर्माण गर्न तत्कालीन जनप्रतिनिधिहरुको पहलमा लोडर, डोजर लगायतका साधनहरुको प्राप्तिमा तत्कालीन सरकाले सहयोग पुऱ्याएको विदितै छ ।

नगरपालिका स्थापना हुँदाको अवस्था र आजको अवस्थासम्म आइपुगदा शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत, खानेपानी, यातायात जस्ता क्षेत्रको विकास निर्माण कार्यमा यसले ठूलै फड्को मारेको मैले महशुस गरेको छु । अबका दिनमा यस नगरपालिकाले भौतिक पूर्वाधारका साथै कृषि एवं पर्यटन विकासमा जोड दिई नगरबासीलाई रोजगार सृजना गरी आत्म निर्भर बनाउनु पर्ने आजको मुख्य आवश्यकता हो भन्ने मैले ठानेको छु । लोकतन्त्रका आधारस्तम्भ स्थिरता, विकास, सुशासनतर्फ नगरपालिकाले समूचित ध्यान दिई प्राकृतिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक महत्वको यस नगरपालिकाको विकासलाई इमान्दारीपूर्वक अघि बढाई हाम्रा गाउँहरु मै रोजगारी सृजना गर्ने कार्यमा हामी सबैको ध्यान केन्द्रीत हुन आवश्यक छ ।

अन्तमा यस प्रकाशनको माध्यमबाट नगरपालिकाले हालसम्म गरेका आफ्ना गवितिधिहरुलाई नगरबासीसामु प्रष्ट रूपमा राख्न सफल हुनेछ भन्ने विश्वासका साथ नगरपालिका स्थापना दिवस एवं यस प्रकाशनको पूर्ण सफलताको शुकामना व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद !

रामचन्द्र पौडेल
पूर्व सभामुख

‘शुभकामना

व्यास नगरपालिकाले आफ्नो ३० औं स्थापना दिवसको शुभ अवसर पारेर “व्यास नगर दर्पण २०७८” नामक स्मारिक प्रकाशन गर्न लागेको कुरा थाहा पाउँदा म अत्यन्त हर्षित हुन पुगेको छु ।

एउटा नगरबासी मात्र नभएर समयको कुनै काल खण्डमा व्यास नगरपालिकाको नगर प्रमुखको रूपमा संस्थागत नेतृत्व गरी नगरको समग्र विकास निर्माण प्रकृयामा केही ईटहरु थप्ने प्रयत्न/कार्य गरेको एउटा पूर्व जनप्रतिनिधिको हैसियतले पनि त्यस नगरपालिकाको विकास र परिवर्तनका प्रति निरन्तर रूपमा चासो, चिन्ता एवम् कर्तव्य बोध गर्नु मैले मेरो उत्तरदायित्व हो भन्ने सम्भन्धु । २०६२/०६३ मा भएको जन आन्दोलनको प्रतिफल स्वरूप २०७२ सालमा जारी भएको नेपालको नयाँ संविधानद्वारा हाम्रो समाजमा अन्तर्निहित नरम परम्परावादी (Moderate conservative) सोचलाई परोक्ष रूपमा स्वीकार गर्दै नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको सुनौलो युगमा प्रवेश गरेको छ, जसले स्थानीय तहहरूलाई एउटा अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकारका हैसियतले अगाडि बढ्न मार्ग प्रशस्त गरेको छु ।

यसको जगमा रहेर सूचना र प्रविधिको अधिकत्तम उपयोग गर्दै सबै वर्ग, सबै जातजाति एवम् सबै धर्म र सम्प्रदायका नागरिकहरूलाई विकासको मुल प्रवाहमा समाहित गरी समावेशी तथा समतामूलक विकासको अवधारणा मुताबिक स्रोत र साधनको न्यायोचित वितरण गर्न सकेको खण्डमा स्थानीय तहहरूलाई आर्थिक उन्नतिको नयाँ एवम् सुनौलो दिशातर्फ आफ्नो यात्रा तय गर्न निकै सहज हुनेछ भन्ने कुरामा म पूर्ण रूपमा विस्वस्त रहेको छु ।

अन्तमा यस प्रकाशनका माध्यमद्वारा त्यस नगरपालिकाले हालसम्म हासिल गरेका भौतिक, सामाजिक एवम् प्रशासनिक उपलब्धिहरूका सम्बन्धमा सरोकारवाला निकाय एवम् आम नगरबासीहरूले सु-सूचित हुने अवसर पाउने छन् भन्ने अपेक्षाका साथमा यस प्रकाशनको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछु ।

धन्यवाद !

धुव वाग्ले
संविधान सभा सदस्य

शुभकामना

व्यास नगरपालिका तनहुँले आफ्नो ३० औं स्थापना दिवसको अवसर पारेर “व्यास नगर दर्पण २०७८” नामक स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउँदा अत्यन्तै खुशी लागेको छ ।

व्यास नगरपालिकाको स्थापना पश्चात् विभिन्न कालखण्डमा यस नगरपालिकाको सल्लाहकार सदस्य, लेखा समितिको संयोजक तथा जनप्रतिनिधि विहिन अवस्थामा नेपाली कांग्रेसको तर्फबाट नगरको संयन्त्रमा रही समग्र नगरपालिकाको विकास निर्माणमा प्रत्यक्ष रूपमा सहभागी हुँदै आएको व्यहोरा यहाँ उल्लेख गर्न चाहन्छु । यसै सन्दर्भमा संघीय गणतन्त्र घोषण भई राज्य पुनः संरचना भए पश्चात् भएको पहिलो निर्वाचन २०७४ बाट जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख पदमा निर्वाचित हुनु पूर्व व्यास नगरपालिका वडा नं.३ को खुल्ला सदस्य पदमा म आफू पनि निर्वाचित भई पहिलो नगर सभाबाट पारित नगर विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने कार्यमा मेरो पनि प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको स्मरण गर्न चाहन्छु । जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख पदमा रही मैले व्यास नगरपालिकाको विकास निर्माणका कार्यहरूलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्दै आएको महशुस गरेको छु ।

पाँच वर्षे कार्यकालमा नगरको समग्र विकास निर्माणको सिलसिलामा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूले कुनै भेदभाव नराखी वडा कार्यालय भवन निर्माण, वडा पहुँच मार्ग निर्माण, शित भण्डार निर्माण, करीब ३३ कि.मी. सडक कालोपत्रे, पक्की नाला निर्माण, तनहुँ जिल्लामानै पहिलो पि.सि.आर. प्रयोगशाला स्थापना, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवन निर्माण र सञ्चालन, २५ वेडको नगर अस्पताल निर्माण, विद्यालय भवन निर्माण र मर्मत, खेलकुद र पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि म्याराथन प्रतियोगिता सञ्चालन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण जस्ता कार्यहरू गरी अन्य पालिकाहरूको दाँजोमा आफूलाई अगाडि बढाउन यस नगरपालिका सफल भएको मैले ठानेको छु । साथै यस नगरपालिकालाई आर्थिक रूपमा सवल बनाउनका लागि कृषि क्षेत्रका अलवा धार्मिक एवं पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा रहेका व्यास पराशर क्षेत्र, मानहुँकोट, ऐतिहासिक तनहुँशुर दरवार, छाब्दी बराही मन्दिर, शहिद कालिका जंगलपार्क जस्ता क्षेत्रहरूको आधुनिक किसिमबाट आगामी दिनमा विकास निर्माण गर्नुपर्ने मैले महशुस गरेको छु ।

अन्तमा यस प्रकाशनको माध्यमबाट नगरपालिकाले हालसम्म गरेका आफ्ना सम्पूर्ण गतिविधिहरूलाई आम नगरबासी समक्ष ल्याउन सफल हुनेछ र भावी दिनमा नगरपालिकाले गर्नुपर्ने कार्यहरूलाई समेत समेट्न सफल रहोस् भन्दै ३० औं स्थापना दिवस एवं यस प्रकाशनको पूर्ण सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

शान्तिरमण वाग्ले
प्रमुख
जिल्ला समन्वय समिति, तनहुँ

विगत पाँच वर्षातर्फ फर्केर हेदा

लोकतन्त्रको पुनःस्थापना पछि २०४८ चैत्र ३० गते व्यास नगरपालिकाको स्थापना भई ३० वर्ष पुरा भएको सन्दर्भमा व्यास नगरपालिकाको स्थापना दिवसमा वर्तमान, निवर्तमान सबै तहका पूर्व जनप्रतिनिधि एवं आम व्यास नगरबासीमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु । साथै नगरपालिकाका विभिन्न पदमा रहेर जिम्मेवारी निर्वाह गर्नु भएका र दिवगत भइसक्नु भएका जनप्रतिनिधि प्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन व्यक्त गर्दछु ।

“विविधतायुक्त गाउँउशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” भन्ने एकीकृत शहरी विकास कार्यक्रम (IUDP) अन्तरगत तय भएको मुल नारालाई आत्मसाथ गर्दै व्यास नगरको बृहत्तर विकासमा व्यास नगरपालिका प्रतिबद्ध भएर पूर्व जनप्रतिनिधिहरूले प्रारम्भ गर्नु भएको विकास पथलाई पछ्याउदै अघि बढेका छौं । वर्तमान जनप्रतिनिधिहरूले जिम्मेवारी सम्हाल्नु पूर्व १५ वर्ष जनप्रतिनिधि विहिन अवस्थामा कर्मचारीहरूको नेतृत्वमा चलेको नगरपालिका र नगरपालिकाको पुनःसंरचना पछि यस्को आकार प्रकारमा आएको परिवर्तन, विकासका चुनौतिहरू, साधन र स्रोतको अभावमा नगरबासीका सबै अपेक्षाहरूलाई पुरा गर्न सकिएको छैन । नगरपालिका प्रति नगरबासीको भरोसामा बृद्धि हुँदै गएको र नगरबासीका हरेक पक्षसँग नगरपालिकाले सकभर अपनत्व विकसित गर्दै गएको हामीले महसुस गरेका छौं ।

विगत ५ वर्षभित्र धेरै जसो वडा कार्यालयमा भवन निर्माण भएको, पुराना भवनहरूलाई आधुनिक भवन निर्माण प्रकृयाको थालनी भएको, स्वास्थ्य केन्द्रका भवनहरू निर्माण हुँदै गएका, तनहुँको पहिलो PCR प्रयोगशाला निर्माण, अस्पताल निर्माण (२५ वेड), स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू विस्तार भएका, विद्यालय भवनहरूमा मर्मत सुधार भई प्रविधिमैत्री शिक्षा प्रारम्भ भएको कृषि क्षेत्रमा आधुनिकीकरण प्रकृयाको थालनी भएको, शितभण्डार निर्माण भएको, महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, दलित, जनजाति, सांस्कृतिक पहिचानका संरक्षण कार्यहरू भइरहेका छन् । वडा नं.८, १२ का वडा कार्यालय बाहेक अन्य वडाहरूमा कालोपत्रे सडक पुगेको र निर्माण प्रकृया चलिरहेका छन् । जटिल रोग लागेका विरामीलाई सहयोग, कोभिड जस्तै संकटका क्षेत्रमा जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्यकर्मी, सामाजिक क्षेत्रको सहयोग उल्लेखनिय रहेको छ । मानहुँ कोट, तनहुँसुर, पुलिमर्याङ्ग, कालिका जंगल पार्क, व्यास पराशर क्षेत्र, गलेखाम कोट, नारेश्वर ताल, एकीकृत मादी नदी परियोजना गुरु योजना निर्माण लगायतका पर्यटकीय क्षेत्रमा उल्लेखनीय कार्य भएका छन् । चापाघाट-मानहुँ, धाँसीकुवा- तनहुँसुर कालोपत्रे गर्ने, शहरी क्षेत्रमा चोक सुधार, विद्युतीकरणका योजनाहरू अघि बढेको र विश्वबैंकको रु.७५ करोड शासकीय सुधार कार्यक्रम, नगर विकास कोषसँग २८ करोडको बहुउद्देशीय भवन निर्माण, १०८ फुट व्यासको मूर्ति निर्माण जस्ता परियोजना सम्भौता भई निर्माण प्रकृया चलिरहेका छन् ।

विगत ५ वर्षमा हामीहरूले नगरबासीको हितमा मन, वचन, कर्म र निष्ठापूर्वक भए गरेका कामहरूको समीक्षा गर्ने दायित्व नगरबासीमा सुम्पेका छौं । व्यास नगरपालिकाले गरेका भौतिक, सामाजिक प्रगतिहरू नगरबासीमा जानकारी गराउने र कमसेकम वर्षमा एक दिन निवर्तमान, वर्तमान जनप्रतिनिधिहरू समेतको उपस्थितिमा नगरपालिकाको विगत, वर्तमान र भविष्यका योजनाहरूको समीक्षा हुने परम्परा स्थापित गर्ने उद्देश्यका साथ स्थापना दिवस मनाउन लागिएको छ ।

अन्तमा: नगरबासीमा नयाँ वर्ष २०७९ को हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दै यस अभियानलाई सफल बनाउन सहयोग गर्नु हुने सहयोगी सम्पूर्णका प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरूको योगदानलाई हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद ! जय नेपाल !

वैकुण्ठ न्यौपाने
नगर प्रमुख
व्यास नगरपालिका

व्यास नगरपालिकाको विगत र वर्तमान

२०४६ सालको राजनैतिक परिवर्तन पछि तत्कालीन सरकारले ३ वटा नगरपालिका २०४८ साल चैत्र ३० गते घोषणा गरेको थियो । उक्त ३ वटा नगरपालिका मध्ये व्यास नगरपालिका पनि एक हो । यस नगरपालिकाको घोषणा हुँदा तत्कालीन दमौली गा.वि.स.को ९ वटा वडा मध्ये २ नं. वडालाई २, १० र ११ हालको २, ३, ४ लाई कायम गरी ११ वटा वडा बनाउनुका साथै २०,००० (बीस हजार) जनसंख्या पुऱ्याउन स्थाम्भा गा.वि.स.को चिन्तुटार क्षेत्रलाई यस नगरपालिकामा गाभिएको थियो । २०४९ साल बैशाख महिनामा पहिलो निर्वाचन भई प्रमुखमा म ताराप्रसाद श्रेष्ठ, उपप्रमुखमा तमबहादुर दरै, वडा नं.१ देखि ११ सम्मका वडा अध्यक्षहरुमा कमशः रामचन्द्र बस्नेत, अमरराज कैनी, दलबहादुर बस्नेत, समुन्द्र गोदार, केशरध्वज अधिकारी, श्रीबहादुर थापा, भोजराज खनाल, दमोदार खनाल, रामचन्द्र पोखेल, मिनराज ढुंगाना र क्याकेशरबहादुर गुरुङ निर्वाचित भई संस्थाको शुभारम्भ भएको हो । शुरुमा रञ्जन मल्लको घर भाडामा लिनुका साथै दमौली गा.प. कृषिले बनाएको २ कोठा र टिनको टहराको सेट भएको स्थानलाई जिल्ला विकास समिति तनहुँवाट रु.१ लाख ६० हजार सापट लिई अस्थाई टहरामा थप कोठा निर्माण गरी फर्निचर र सामानहरु जुटाई कार्यालय सञ्चालन गरिएको थियो । तत्कालीन स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट कार्यकारी अधिकृतको रूपमा श्री डिल्लीराज रिजाल र जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालयबाट कर्मचारी काजमा ल्याई जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिएको थियो । शुरुमा ५९ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकामा सडकको नाउँमा पृथ्वी राजमार्ग बाहेक अन्य कुनै सडक थिएन । स्थानीय विकास र कृषि मन्त्री श्री रामचन्द्र पौडेल हुनु भएकोले कृषिसँग सम्बन्धित जनकपुर नक्टाभिजवाट पुरानो चेनवाला डोजर, लोडर, टिपर र पिकअप समेत ल्याई मर्मत गरेर विकासको पहिलो पाटो बाटो, खानेपानी र शिक्षा हो भन्ने पहिचान गरी तीन वटा काम एकै पटक शुरु गरेर सबै वडामा जनप्रतिनिधि र कर्मचारी समेत खटिई झण्डै २०० कि.मी. बाटो खन्न सफल भइयो । शिक्षाको क्षेत्रमा नगर भित्र थप ७ वटा नयाँ विद्यालय स्थापना गर्नुका साथै भएको विद्यालयहरुमा नगर विकास कोषको सहयोगमा नयाँ भवन निर्माण, मर्मत गर्ने कार्य भएको थियो । त्यस्तै खानेपानी तर्फ नगर भित्र भएका मुलहरु खानेपानी कार्यालय, वेलफेयर अफिस भादगाउँ समेतको सहयोगमा कुवा बनाउने, पाइपद्वारा खानेपानी उपलब्ध गराउने कामको थालनी गरिएको थियो ।

दमौली गा.प. हुँदा २०३७ साल पौष १९ गते तत्कालीन जिल्ला पञ्चायतको निर्णयबाट दमौली गा.प.लाई द आना जग्गा दिने भन्ने निर्णयलाई टेकेर २०५० सालमा कृषि विकास कार्यालयको भवन र जग्गा रु.४० लाख कृषि विकास कार्यालयको भवन निर्माणका लागि सहयोग गर्ने गरी हाल नगरपालिका सञ्चालन भएको भवन सहितको जग्गासँग सट्टापट्टा गरी प्राप्त गरिएको थियो । उक्त भवन र जग्गा तत्कालीन स्थानीय विकास र कृषि मन्त्री श्री रामचन्द्र पौडेलज्युको पालामा भएको यहाँ स्मरण गराउन चाहन्छ । यसरी व्यास नगरपालिका स्थापना भएपछि शुन्यबाट शुरु भएको विकास निर्माण कार्यमा स्थापना कालका सबै उपप्रमुखदेखि सदस्य साथीहरुको सहयोग स्मरणीय रन्यो ।

विकास निर्माण भनेको एप पटक गरेपछि सकिने कार्य होइन रहेछ । कतिपय मुलुकहरुमा पनि अभाव छ । ५९ वर्ग कि.मी. को नगरपालिका वर्तमान अवस्थामा २४८ वर्ग मि.मी. र १४ वटा वडामा स्थापित हुन पुगेको छ । शहरी, अर्ध शहरी र ग्रामिण भेगमा स्थापित शहर र गाउँ जोड्ने कुरा तति सहज नहुँदा पनि वर्तमान जनप्रतिनिधिहरुको अथक प्रयास र लगनशीलताले निर्माणमा फड्को मारेको मैले महशुस गरेको छु । समस्या एक अर्कोसँग मिल्दोजुल्दो छैन । गाउँ र शहर विचको समस्या धेरै फरक हुँदो रहेछ र हामी नगरबासीले आफ्नो समस्यासँग अर्काको पनि समस्या तुलना गर्दा आफ्नो भन्दा अर्काको समस्या ठूलो महशुस भएमा त्याग गर्न सक्ने क्षमता पनि राख्न सक्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले विकास निर्माण भन्ने निरन्तर बग्ने नदी जस्तै रहेछ । अब आउने जनप्रतिनिधिहरुले भइराखेको कार्यलाई निरन्तरता दिनुको साथै पराशर ऋषिको तपोभूमि २८ औं श्रीकृष्ण व्यासजीको अवतरण भूमि र भानुभक्त आचार्यको जन्मभूमि भएको तनहुँ जिल्लाको जेठो नगरपालिकालाई धार्मिक एवं पर्यटकीय क्षेत्र बनाउनुका साथै यस नगरलाई उपमहानगरपालिका बनाउन पूर्वाधार तयार गर्नु पर्दछ, भन्ने समेत शुभकामना दिन चाहन्छ ।

ताराप्रसाद श्रेष्ठ
प्रथम नगर प्रमुख
व्यास नगरपालिका

भूमिका

हामी लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना पछिको व्यास नगरपालिकामा जननिर्वाचित प्रतिनिधिको रूपमा आएका हौं। नेपालको वर्तमान संविधान २०७२ को धारा ३८ मा महिलाको हकमा उल्लेख भएका ६ वटा कुराहरुलाई कमशः लागु गर्ने हिसाबले अगाडि बढिरहेका छौं।

खेल नै जीवन हो, जीवनलाई स्वस्थ राख्न खेलकुदको विकास गर्नुपर्छ भन्ने हिसाबले व्यास नगरपालिकाले खेलको माध्यमबाट विकासमा इट्टा थप्ने काम गरेको छ। म्याराथन, मेयर कप, उपमेयर कप, मा.वि. छात्रछात्रा प्रतियोगिता यसैका उदाहरण हुन्। दृष्टिविहिन, सुस्त, वहिराहरुलाई मनैबाट सम्मान गर्द्दैं। अपाङ्गता प्रोत्साहन भत्ता पहेलो कार्डधारीलाई हाल वार्षिक रु.४ हजारसम्म रकम वितरण गर्दै आएका छौं। जेष्ठ नागरिक सम्मान, महिलासँग उपमेयर, गर्भवती महिला पोषण कार्यक्रम जस्ता व्यास नगरपालिकाले सञ्चालन गर्दै आएको छ। कोभिड १९ को संक्रमण रोकथाममा हामी गम्भीर रूपमा लागि पच्यौ।

हामी समानुपातिक विकास चाहन्छौं। १४ वटै वडाहरुबाट नागरिकले सेवा प्रवाहमा जुट्नुको साथै भौतिक विकास र सामाजिक विकास दुवैलाई समान हिसाबले अगाडि बढाउन आवश्यक ठानेर नीति तथा कार्यक्रम मार्फत अगाडि बढ़दै आयौं। पूर्वाधार निर्माणका अतिरिक्त आयुर्वेद चिकित्सालय सेवा प्रवर्द्धन विस्तारमा जोड गर्दै सहकारी मार्फत बिक्री हुने दुध र मासुमा अनुदान दिँदै आएको छौं। वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका यूवा उद्यमी समेतलाई अनुदान सहयोग कार्यक्रम गर्दैछौं। वातावरण संरक्षण गर्दै सरसफाईलाई जीवनसँग गासेर हेरियो, उज्यालो, सफा र सक्षम व्यास नगरपालिका बनाउने उद्देश्यले अगाडि बढेको र नगरबासीले पनि आशातित रूपमा सहयोग गर्नु भएको विषय यहाँहरु समक्ष जगजाहेर नै छ।

अन्तमा न्यायिक समितिको संयोजक भई न्यायमा नगरबासीको पहुँच पुऱ्याउन सहयोग गर्दै शुरुको आन्तरिक आयमा रु.४ करोडबाट आज करीब १६ करोडसम्म पुऱ्याउन सबैले खेलेको भूमिका भोलिका दिनमा समयले मूल्यांकन गर्ने नै छ। साथै गुणात्मक शिक्षाको माध्यमबाट नगरबासीलाई सहयोग गर्न चाहन्छौं। २०४८ चैत्र ३० मा स्थापित व्यास नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत विस्तारमा जनता कै परामर्शमा अगाडि बढ़दै सुन्दर सपना बोकेर हिँडिरहेको छ। स्यानीटरी ल्याण्डफिल साइट स्थापना गर्न पर्छ है भन्ने सोचको विकास नगरबासीमा आएको छ। भोलिका दिनमा पक्कै पनि यस विषयले सफलता पाउने छ, भन्ने विश्वासका साथ यस नगरपालिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछु।

धन्यवाद ! जय नेपाल !

मिरा जोशी
उपप्रमुख
व्यास नगरपालिका
२०७८।१।२२

भूमिका

सम्भावना नै सम्भावना बोकेको व्यास नगरपालिका नेपाल कै करिब करिब मध्य भागमा अवस्थित छ । २०४८ साल चैत्र ३० गते स्थापना भएको यस नगरपालिकाको १४ वटा वडाहरुद्वारा जनताको सेवा प्रवाहमा जुटेको छ । यस नगरपालिकाले नगरबासीको उन्नति र भलाईको लागि सपना देखिरहेको छ । २४८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकामा करिब ८२ हजार जनसंख्या बसोवास गरेका छन् । उक्त जनसंख्यामा जनजातीहरुको बाहुल्यता रहेको छ ।

संघीयता आइसकेपछि मुलुकमा ७५३ वटा स्थानीय पालिकाहरु रहेका छन् र जनताको घर दैलोमा सरकार भएको महशुस जनताले गर्दै आएका छन् । जनप्रतिनिधिज्यूहरुले पाँचौं वर्ष पुरा गर्दै हुनु हुन्छ । उहाँहरुको आफ्नो ५ वर्षे कार्यकालमा विकासका योजनाहरु करिपुरा भए भएनन् त्यो त जनताले पक्कै मूल्याङ्कन गर्नेछन् । तर पनि यस व्यास नगरपालिकाले भौतिक विकासको अलावा सामाजिक विकासका क्षेत्रमा पनि अगाडि बढिरहेको छ । हामीले यो ५ वर्षे कार्यकालमा करिब ३३.४४ कि.मी.जति सडक कालोपत्रे र ६५.३२ कि.मी.जति सडक ग्रामेल निर्माण गर्न सफल भयौं । त्यसै गरी ९ वटा वडा कार्यालय भवन निर्माण र केन्द्र कार्यालयबाट सबै वडा कार्यालयसम्म जाने पहुँच मार्ग निर्माण सम्पन्न भएको छ । महत्वपूर्ण विषय त जनतामा सचेतना जगाउदै आफ्नो नगरपालिका प्रतिको लगाव बढिरहेको छ ।

“विविधतायुक्त गाउँशहर समृद्ध मेरो व्यास नगर” भन्ने हाम्रो Mission लाई पुरा गर्न व्यास नगरपालिका दिनरात खटिरहेको छ । आवधिक योजना, पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्न गुरु योजना, शिक्षाको गुरु योजना, मादी नदीको एकीकृत विकास परियोजनाद्वारा नदी किनाराका जग्गा जमिनमा नव वस्तीको विकास गर्ने, नारेश्वर ताल बनाउन जग्गा व्यवस्थापन गर्ने जस्ता महत्वपूर्ण कामहरु गर्नमा नगरबासीको साथ र सहयोग पायौं ।

साथै स्थानीय आर्थिक विकास गर्नको लागि हामीले (LEDP) स्थानीय आर्थिक विकासका योजनालाई अगाडि सारेका छौं । विश्वबैंक, नगर विकास कोष, संघीय सरकार, प्रदेश सरकारको साफेदारीमा हामीले बाटो-घाटो, सामाजिक क्षेत्रको विकास, पर्यटन, कृषि र पशुजस्ता क्षेत्रहरुको विकास कार्यमा अगाडि बढिरहेका छौं ।

अन्त्यमा भगवान वेदव्यासको जन्मभूमि, पराशर ऋषिको तपोभूमि एवं सत्यवतीको किडास्थल मादी र सेती नदीको संगम स्थलमा अवस्थित यस व्यास नगरपालिकालाई धार्मिक पर्यटनको हवको रूपमा विकास र विस्तार गर्न लागि परेका छौं । जसका लागि संघीय सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकारसँग पनि अनुरोध गरेका छौं । पहाडी भू-धरातल भएको हुँदा कृषि र पशुको विकास गर्ने अवसर हामीले पाएका छौं । जलश्रोतको पर्याप्तता नै छ । यसरी व्यास नगरपालिका नगरबासीहरुको सल्लाह र सुभावलाई शिरमा राखेर अगाडि बढ्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै यस नगरपालिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्न चाहन्छ ।

जय व्यास नगरपालिका !

डिल्लीराम सिंगदेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
व्यास नगरपालिका
२०७८।१।२२

विषय सूची

सि.नं.	विवरण	पेज
१.	संक्षिप्त परिचय	
२.	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण	
३.	हालको विभिन्न समिति र पदाधिकारीहरुको विवरण	
४.	केन्द्र कार्यालयको सङ्गठन संरचना	
५.	वडा कार्यालयको सङ्गठन संरचना	
६.	कर्मचारीहरुको विवरण	
७.	व्यास नगरपालिकाको आगामी नेतृत्वले लिनुपर्ने लक्ष्य र ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु	
८.	व्यास नगरपालिकामा विकासको सम्भावना र चुनौतिहरु	
९.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा व्यास नगरपालिकाका प्रयासहरु	
१०.	वडाको चिनारी, व्यास १	
११.	निर्वाचित पदाधिकारीको ५ वर्षे कार्यकाल, व्यास २	
१२.	विगत पाँच वर्षे कार्यकालको विश्लेषण, व्यास ३	
१३.	निर्वाचित पदाधिकारीको पाँच वर्षे कार्यकाल, व्यास ४	
१४.	जनप्रतिनिधिको पाँच वर्ष अवधि, व्यास ५	
१५.	५ वर्षे कार्यकालमा भएका वडा विकास गतिविधि, व्यास ६	
१६.	वडाध्यक्षको ५ वर्षे कार्यकालको सिहांवलोकन, व्यास ७	
१७.	विविधता युक्त गाउँशहर समृद्ध मेरो व्यास नगर, व्यास ८	
१८.	विकास निर्माण सम्बन्धी गतिविधि, व्यास ९	
१९.	व्यवसायिक कृषिको प्रवर्द्धन र वडाको विकासमा हाम्रो प्रयास, व्यास १०	
२०.	मेरो भन्नु, व्यास ११	
२१.	विगत पाँच वर्षलाई फर्केर हेदा, व्यास १२	
२२.	हामी जनप्रतिनिधिको पाँच वर्ष, व्यास १३	
२३.	वडा चिनारी, व्यास १४	
२४.	व्यास नगरमा पर्यटकीय विकासको केही शर्तहरु	
२५.	सांस्कृतिक पर्यटकको हव व्यास नगर	
२६.	यूवा केन्द्रित विकासमा व्यासको सार्थक प्रयास	
२७.	आ.व. २०७८।०७। को फागुन मसान्तसम्मको आम्दानी खर्च	
(क)	कार्यालयको भौतिक सामग्रीको विवरण	
(ख)	जग्गा सम्बन्धी विवरण	
(ग)	भवन सम्बन्धी विवरण	
२८.	जिन्सी सामानहरुको विवरण	
२९.	नगरपालिकाबाट निर्माण भएका कानुनको विवरण	
३०.	शैक्षिक संस्थाको विवरण	
३१.	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको विवरण	

- ३२. टोल विकास संस्थाहरुको विवरण
- ३३. मेल मिलापकर्ताहरुको विवरण
- ३४. पाँच वर्ष अवधिमा भएका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुको विवरण
  - (क) सडक कालोपत्रे एवं पि.सि.सि.
  - (ख) पक्की नाला निर्माण
  - (ग) खानेपानी योजना निर्माण
  - (घ) विद्युत विस्तार एवं पोल खरिद
  - (ङ) शिक्षा तर्फ विद्यालय भवन निर्माण मर्मत
  - (च) भवन निर्माण
  - (छ) कृषि क्षेत्र
  - (ज) पशुपंक्षी क्षेत्र
  - (झ) उद्योग र पर्यटनको क्षेत्रमा भएका कार्यहरु
  - (ञ) कोरोना भाइरस (कोभिड १९)
  - (ट) विविध निर्माण एवं मर्मत
- ३५. गुरु योजना तथा डि.पि.आर. निर्माण सम्बन्धी विवरण
- ३६. हालसम्म गरिएका महत्वपूर्ण कार्यहरु
- ३७. नगरपालिकाका भावी योजना तथा कार्यक्रमहरु
- ३८. समस्याहरु

संक्षिप्त परिचय

सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित महर्षि वेदव्यास र पराशर ऋषिको तपोभूमि तथा कर्मक्षेत्र रहेको यस व्यास नगरपालिका देशमा बहुदलीय प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पश्चात् दमौली र स्याम्घा गा.वि.स.को केही क्षेत्रलाई समेटेर २०४८ साल चैत्र ३० गते व्यास नगरपालिकाको नामाकरण गरी घोषणा गरिएको थियो । नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्को मिति २०७१ मार्ग १६ को निर्णयानुसार अनुसार पोखरी भञ्ज्याड गा.वि.स.लाई यस नगरपालिकामा गाभिएको थियो । त्यसैगरी नेपाल सरकारको २०७३ फागुन २७ गते प्रकाशित सूचना (राजपत्र) अनुसार यस नगरपालिकामा स्याम्घा र क्यामिन गा.वि.स.को पुरै भाग, रिस्ती गा.वि.स.को ६ नं. वडा बाहेक सबै, सतिशवाँरा गा.वि.स.को ६ देखि ९ नं. वडा, तनहुँसुर गा.वि.स.को १, २, ३ नं. वडा बाहेक सबै वडा, घाँसीकुवा गा.वि.स.को १, ९ नं. वडा बाहेक सबै वडा र केशवटार गा.वि.स.को १, ८, ९ नं. वडा बाहेक सबै वडालाई समेटी सङ्घीय संरचना अन्तर्गत पुनर्गठन गरिएको हो । यो नगरपालिका काठमाडौंदेखि १५० कि.मी. पश्चिम तथा पोखराबाट ५० कि.मी. पूर्व पृथ्वी राजमार्गमा अवस्थित रहेको छ ।

भौगोलिक अवस्थिति

समुन्द्री सतहदेखि उचाई : २८० मिटरदेखि १२४५ मिटरसम्म

क्षेत्रफल : २४८ वर्ग कि.मी.

नगरपालिका सीमाना

पूर्व	: भानु नगरपालिका र बन्दीपुर गाउँपालिका
पश्चिम	: शुक्लागण्डकी नगरपालिका र म्याग्दे गाउँपालिका
उत्तर	: कास्की र लमजुङ जिल्ला
दक्षिण	: ऋषिड र देवघाट गाउँपालिका

राजनैतिक एवं प्रशासनिक विभाजन

प्रदेश	: गण्डकी
जिल्ला	: तनहुँ
सदरमुकाम	: दमौली
जम्मा वडा संख्या	: १४
जम्मा टोल संख्या	: २४८
हावापानी	: समशीतोष्ण / उष्ण
औसत वर्षा	: १९६०.६ मि.मि.
औसत तापक्रम	: न्यूनतम ८.४० से. र अधिकतम ३७.०० से.
प्रमुख नदीहरू	: मादी र सेती नदी, साँगे, बुल्दी, छाब्दी, रिस्ती, कलेस्ती खोला
अवस्थिति	: अक्षांश २७° ५५' देशान्तर ८४° १५'
दीर्घकालिन सोच:	“ विविधतायुक्त गाउँशहर-समृद्ध मेरो व्यास नगर ”
जनसंख्या विवरण	: पुरुष ३१२६०, महिला ३९०७५ कूल ७०३३५ (रा.ज. २०६८)
जनघनत्व	: २८३.६१ प्रति वर्ग कि.मी.

वडागत जनसंख्या विवरण (राष्ट्रीय जनगणना २०६८)

वडा नं.	क्षेत्रफल	घरधुरी संख्या	संख्या		
			पुरुष	महिला	जम्मा
१	८.९०	२४६०	३९४२	४९९०	८९३२
२	०.३२	२०७८	३५२५	३८९४	७४१९
३	०.७२	१०६०	१८९८	२०८४	३९८२
४	२.१०	१६६०	२७२५	३३३४	६०५९
५	२०.१४	१६१३	२९४७	३६१६	६५६३
६	३५.३१	१२६३	२०९६	२७९७	४८९३
७	२१.१७	८०१	१३३३	१७९९	३१३२
८	२०.०५	६१४	१००६	१३४३	२३४९
९	२५.०३	१०५६	१६०८	२२८०	३८८८
१०	१५.०८	१४१२	२७०३	३३६९	६०७२
११	३३.३०	१५०१	२४६४	३२८४	५७४८
१२	१५.३७	११३९	१९८१	२५१४	४४९५
१३	२६.०४	९७९	१८१५	२९६३	३९७८
१४	२४.४७	७०३	१२१७	१६०८	२८२५
जम्मा	२४८	१८३३९	३९२६०	३९०७५	७०३३५

भू-उपयोगको स्थिति

विवरण	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	प्रतिशत
वन जड्गाल	१३२.३६	५३.३७
कृषि	९५.८५	३८.६५
झाडी	७.८१	३.१५
बस्ती	३.५५	१.४३
घाँसे मैदान	१.७१	०.६९
नदी	१.०२	०.४१
बगर	०.१२	०.०५
अन्य	५.५८	२.२५
जम्मा	२४८.००	१००.००

कर्मचारी दरबन्दी विवरण (स्वास्थ्य र शिक्षा बाहेक केन्द्र र वडा कार्यालय)

तह/श्रेणी	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति		स्थायी/करार		सेवा		लिङ्ग	
		कार्यरत	रित्क	स्थायी	करार	प्र.	प्रा.	पु.	म.
रा.प.द्वितीय	१	१		१		१		१	
नवाँ/दशौं	२	१	१	१			१	१	
सातौं	६	५	१	५		२	३	५	
छैटौं	४०	२६	१४	१६	१०	१४	१२	२०	६
पाँचौं	३२	२३	९	१९	४	१२	११	१८	५
चौथो	५९	५८	१	१४	४४	३५	२३	२५	३३
तृतीय	४	४	०	३	१	३	१	३	१

पथम	१६	१६	०	०	१६	१६	०	११	५
श्रेणी विहिन	६०	५७	३	१७	४०	५५	२	३९	१८
जम्मा	२२०	१९१	२९	७६	११५	१३८	५३	१२३	६८

शैक्षिक स्थिति

आधारभूत विद्यालय			माध्यमिक विद्यालय			जम्मा	क्याम्पस		
सा.	सं.	जम्मा	सा.	सं.	जम्मा		सा.	सं.	जम्मा
४९	२२	७१	२५	२३	४८	११९	१	३	४

सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षक दरबन्दी विवरण

तह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति		सेवा प्रकार				विद्यार्थी संख्या
		कार्यरत	रिक्त	स्थायी	करार	राहत	अनुदान	
माध्यमिक विद्यालय	११९	११९	-	६१	१२	२०	२६	४४९०
नि.मा.वि.	११५	११४	१	८७	५	२२	-	२९२१
प्रा.वि.	३९२	३९२	-	३३०	४४	१८	-	३८०२
बाल विकास	७७	७७	-	-	-	-	-	८८७
जम्मा	७०३	७०२	१	४७८	६१	६०	२६	१२०२०

साक्षरता प्रतिशत - ८३

स्वास्थ्य संस्था

अस्पताल		स्वास्थ्य चौकी/आयुर्वेद							क्लिनिक (निजी)
सरकारी	निजी	स्वास्थ्य चौकी	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	सामुदायिक स्वा. इकाइ/सेवा कार्यालय	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	जिल्ला आयुर्वेद	आयुर्वेद औषधालय		
१	५	१०	५	५	६	१	३	३६	

स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति विवरण

स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति		सेवा	
	कार्यरत	रिक्त	स्थायी	करार
१२७	११०	१७	३४	७६

धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थल

छाव्डी बराह,	चम्रे ओडार,	तनहुँसुर दरबार,	गलेखाम कोट,
छाङ्गा वाराही	घुटुक्दी बराह,	व्यास गुफा,	निर्वु बराह,
पराशर गुफा,	कालिका जड्गल पार्क	शिव पाञ्चायन मन्दिर,	अनन्त गुफा
मानहुँ कोट	गणेशमान पार्क	क्यामिन कालिका	शान्ति बाल उद्यान पार्क
भानुधाँसी स्मारक पार्क	अशोक गुफा	पुलिमच्याङ्ग सहिद पार्क,	

सञ्चार सेवा : टेलिफोन २७८१ लाइन र सबै वडामा मोबाइल टिप्पे

सडकको स्थिति : कालोपत्रे ९३.३७ कि.मी., ग्रामेल १६६.६० कि.मी., कच्ची ४७३.३३ कि.मी.

ढलको स्थिति : पक्की ढल ६६.०८ कि.मी.

फोहोर मैला उत्पादन र बिसर्जन : दैनिक १०.५ टन

निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

(क) २०७४ सालमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको नामावली

वडा	निर्वाचित पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
४	प्रमुख	श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	९८५६०६९९६२	नेपाली काँग्रेस
२	उपप्रमुख	श्री मीरा जोशी	९८५६०६९९६३	„
१	वडाअध्यक्ष	श्री खरसिंह दरै	९८५६०६०८८२	„
१	कार्यकारिणी सदस्य	श्री तमबहादुर दरै	९८४६२७४९२८	„
१	कार्यकारिणी सदस्य	श्री केशबहादुर सुनार	९८५६०६०६९१	„, जि.स.स. सदस्य
१	वडा सदस्य	श्री चूडामणि दाहाल	९८५६०३११०५	नेपाली काँग्रेस
१	वडा सदस्य	श्री निरबहादुर ठकुरी	९८५६०६०३७७	„
१	वडा सदस्य	श्री राधिका पन्थ	९८४६०४३०८५	„
१	वडा सदस्य	श्री चन्द्रकुमारी सुनार	९८४६१६६४५२	„
२	वडा अध्यक्ष	श्री काशीराम श्रेष्ठ	९८५६०६०८४८	„
२	कार्यकारिणी सदस्य	श्री कल्पना पोखेल	९८४६१२०४५४	„
२	वडा सदस्य	श्री टुकबहादुर हमाल	९८४६०६२३५३	„
२	वडा सदस्य	श्री लालबहादुर थापा	९८४९०८४८४१	„
२	वडा सदस्य	श्री राधिका परियार	९८६०७०४२८१	„
३	वडा अध्यक्ष	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५२१०	„
३	वडा सदस्य	श्री शान्तिरमण वाग्ले	९८५६०२७४६०	„, जि.स.स. प्रमुख
३	वडा सदस्य	श्री रविन पौडेल	९८५६०६०९५८	नेपाली काँग्रेस
३	वडा सदस्य	श्री पवित्रादेवी पौडेल	९८४६०२५१७०	„, जि.स.स.उपप्रमुख
३	वडा सदस्य	श्री श्रीमाया वि.क.	९८०६७७८४५६	नेपाली काँग्रेस
४	वडा अध्यक्ष	श्री विश्वराज न्यौपाने	९८४६०५५१४	नेकपा एमाले
४	वडा सदस्य	श्री मनबहादुर गुरुङ	९८०६५९०३२३	„
४	वडा सदस्य	श्री पदमबहादुर क्षेत्री	९८१९९५४८९७	„
४	वडा सदस्य	श्री बसन्त्वरा घर्ती	९८४६११४८६५	„
४	वडा सदस्य	श्री राधा वि.क.	९८१५१२४१५९	नेपाली काँग्रेस
५	वडा अध्यक्ष	श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ	९८५६०२८९८९	„
५	वडा सदस्य	श्री सुन्दर वाग्ले	९८४६०५५५८०	„
५	वडा सदस्य	श्री सुरबहादुर थापा	९८४६०४०४४७	„
५	वडा सदस्य	श्री कृष्णादेवी खनाल	९८४६०९०५६८	„
५	वडा सदस्य	श्री लक्ष्मी वि.क.	९८१४९९४९०९	„
६	वडा अध्यक्ष	श्री सूर्यभक्त भण्डारी	९८५६०६४००८	„
६	वडा सदस्य	श्री ढालप्रसाद घिमिरे	९८१६१६४५६३	„
६	वडा सदस्य	श्री कृष्णबहादुर विष्ट	९८४६०४०३९८	„
६	वडा सदस्य	श्री लक्ष्मी के.सी.	९८१४९६४८४८	„
६	वडा सदस्य	श्री बुद्धिमाया वि.क.	९८१५१४८००५	„
७	वडा अध्यक्ष	श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने	९८४६०६७२५२	„
७	वडा सदस्य	श्री युवराज गुरुङ	९८५६०६०७६०	„

७	वडा सदस्य	श्री कुलदिपकुमार बानिया	९८४६३३०९२७	„
७	वडा सदस्य	श्री पम्फा वाग्ले	९७४६०१८०४०	„
७	वडा सदस्य	श्री भक्तमाया कामी	९८१७१७११०४	„
८	वडा अध्यक्ष	श्री ओजराज पौडेल	९८४५६२०५५०	„
८	कार्यकारिणी सदस्य	श्री चन्द्रमाया परियार	९८४६१३१९७८	„
८	वडा सदस्य	श्री युवराज गुरुङ	९८४३२७०८६८	„
८	वडा सदस्य	श्री प्रदिप आचार्य	९८४८४३१२९८	„
८	वडा सदस्य	श्री माधवी ओझा	९८४६२३६१०२	„
९	वडा अध्यक्ष	श्री सुरेश थापा	९८४६१३१८६९	„
९	कार्यकारिणी सदस्य	श्री सुनसरी गुरुङ	९८१६६२६०७७	„
९	वडा सदस्य	श्री सूर्यबहादुर थापा	९८४५६०६०२५४	„
९	वडा सदस्य	श्री विनोद पौडेल	९८४६०८६७६५	„
९	वडा सदस्य	श्री ज्ञानुमाया सुनार	९८४६४३६३६२	„
१०	वडा अध्यक्ष	श्री तुलसीराम सापकोटा	९८४५६०६००८३	„
१०	वडा सदस्य	श्री हेमराज पोखेल	९८४७०४१२५०	„
१०	वडा सदस्य	श्री सुर्यराज मिश्र	९८४५६०६३२१२	„
१०	वडा सदस्य	श्री पतिमाया दैरै	९८४६१२३९६२	„
१०	वडा सदस्य	श्री लक्ष्मी परियार	९८४६१२८५३७	„
११	वडा अध्यक्ष	श्री निरबहादुर खड्का	९८४६२३३८६३	„
११	वडा सदस्य	श्री हेरम्बजड अधिकारी	९८१५१५२५४३	„
११	वडा सदस्य	श्री रामकृष्ण अधिकारी	९८४६०९१०९६	„
११	वडा सदस्य	श्री केशरी दुरा	९८४६०९०२८०	„
११	वडा सदस्य	श्री सुमिता वि.क.	९८०६७११६०६	„
१२	वडा अध्यक्ष	श्री तोन्त्रबहादुर कुँवर	९८४६०९१४२८	„
१२	कार्यकारिणी सदस्य	श्री अमृतबहादुर नेपाली	९८४६०६२५३५	„
१२	वडा सदस्य	श्री बमबहादुर आले	९८१६६०६१८५	„
१२	वडा सदस्य	श्री पदमराज लोहनी	९८४६७०५८२२	„
१२	वडा सदस्य	श्री मीना राना पन्थ	९८१९१४८२२८	„
१२	वडा सदस्य	श्री सरिता सार्की	९८१९१३५०२२	„
१३	वडा अध्यक्ष	श्री लेखबहादुर राना	९८४६०६०९०४	„
१३	कार्यकारिणी सदस्य	श्री मधुमाया घर्टी	९८०६५७३३२२	„
१३	वडा सदस्य	श्री लक्ष्मीकान्त मिश्र	९८४६२३५२४३	„
१३	वडा सदस्य	श्री एकराज तिवारी	९८४६२४४३००	„
१३	वडा सदस्य	श्री कमलादेवी घर्टी	९८४६०३२२३०	„
१४	वडा अध्यक्ष	श्री काजीमान श्रेष्ठ	९८४६०४३५२	„
१४	कार्यकारिणी सदस्य	श्री नरीमाया राना	९८४६२४४४३१	„
१४	वडा सदस्य	श्री मोहनकुमार थापा	९८१९१९४८५४	„
१४	वडा सदस्य	श्री रिकेश थापा	९८२५१०७०१२	„
१४	वडा सदस्य	श्री सीता सुनार	९८०६५५८९६०	„

हालको विभिन्न समिति र पदाधिकारीहरुको विवरण

१. कार्यकारिणी समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	नगर प्रमुख	९८५६०६९९६२
२)	श्री मीरा जोशी	उपप्रमुख	९८५६०६९९६२
३)	श्री खरसिं हरै	वडाध्यक्ष १	९८५६०६०८८२
४)	श्री काशीराम श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष २	९८५६०६०८८८
५)	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष ३	९८४६०५५२१०
६)	श्री विश्वराज न्यौपाने	वडाध्यक्ष ४	९८४६०५५५१४
७)	श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष ५	९८५६०२८९८९
८)	श्री सूर्यभक्त भण्डारी	वडाध्यक्ष ६	९८५६०६४००८
९)	श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने	वडाध्यक्ष ७	९८४६०६७२५२
१०)	श्री ओजराज पौडेल	वडाध्यक्ष ८	९८४५६२०५५०
११)	श्री सुरेश थापा	वडाध्यक्ष ९	९८४६१३१८६९
१२)	श्री तुलसीराम सापकोटा	वडाध्यक्ष १०	९८५६०६००८८
१३)	श्री श्री निरबहादुर खड्का	वडाध्यक्ष ११	९८४६२३३८८८
१४)	श्री तोत्रबहादुर कुँवर	वडाध्यक्ष १२	९८४६०९९४२८
१५)	श्री लेखबहादुर राना	वडाध्यक्ष १३	९८५६०६०९०४
१६)	श्री काजीमान श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष १४	९८४६०४३३५२
१७)	श्री तमबहादुर दरै	कार्यकारिणी सदस्य	९८४६२७४९२८
१८)	श्री कल्पना पोखेल	,	९८४६१२०४५४
१९)	श्री चन्द्रमाया परियार	,	९८४६१३१९७८
२०)	श्री सुनसरी गुरुङ	,	९८१६६२६०७७
२१)	श्री अमृतबहादुर नेपाली	,	९८४६०६२५३५
२२)	श्री मधुमाया घर्ती	,	९८०६५७३३२२
२३)	श्री नरीमाया राना	,	९८४६२४४४३१
२४)	श्री डिल्लीराम सिरदेल	सदस्य सचिव	९८५६००२९९९

२. पूर्वाधार विकास समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	वडाध्यक्ष श्री तुलसीराम सापकोटा, व्यास १०	संयोजक	९८५६०६००८८
२)	वडाध्यक्ष श्री निरबहादुर खड्का, व्यास ११	सदस्य	९८४६२३३८८८
३)	कार्यकारिणी सदस्य श्री कल्पना पोखेल, व्यास २	,	९८४६१२०४५४
४)	वडा सदस्य श्री मनबहादुर गुरुङ, व्यास ४	,	९८०६५९०३२३
५)	बरिष्ठ इन्जिनियर डा. राजु पौडेल	सदस्य सचिव	९८४६०५०३७६

३. आर्थिक विकास समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	वडाध्यक्ष श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ, व्यास ५	संयोजक	९८५६०२८९८९
२)	वडाध्यक्ष श्री तोत्रबहादुर कुँवर, व्यास १२	सदस्य	९८४६०९९४२८
३)	कार्यकारिणी सदस्य श्री चन्द्रमाया परियार, व्यास ८	,	९८४६१३१९७८

४)	वडा सदस्य श्री रामकृष्ण अधिकारी, व्यास ११	„	९८४६०९९०९६
५)	पशु विकास अधिकृत श्री मनोज विश्वकर्मा,	सदस्य सचिव	९८६०३८७४०६

४. सामाजिक विकास समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	कार्यकारिणी सदस्य श्री तमबहादुर दरै, व्यास १	संयोजक	९८४६२७४९२८
२)	कार्यकारिणी सदस्य श्री नरीमाया राना, व्यास १४	सदस्य	९८४६२४४४३१
३)	वडा सदस्य श्री लक्ष्मीकान्त मिश्र, व्यास १३	„	९८४६२३५२४३
४)	वडा सदस्य श्री वसुन्धरा घर्ती, व्यास ४	„	९८४६११४८६५
५)	उपसचिव श्री नगेन्द्रप्रसाद रेग्मी	सदस्य सचिव	९८५६०४५५१७

५. वन तथा वातावरण समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	वडाध्यक्ष श्री विश्वराज न्यौपाने, व्यास ४	संयोजक	९८४६०५५४९५
२)	कार्यकारिणी सदस्य श्री सुनसरी गुरुङ, व्यास ९	सदस्य	९८१६६२६०७७
३)	वडा सदस्य श्री सुन्दर वाग्ले, व्यास ५	„	९८४६०५५५८०
४)	वडा सदस्य श्री प्रदिप आचार्य, व्यास ८	„	९८४८४३१२९८
५)	वरिष्ठ अधिकृत श्री कृष्णराज घिमिरे	सदस्य सचिव	९८४६०९९३३५

६. सार्वजनिक सेवा तथा सुशासन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	वडाध्यक्ष श्री काशीराम श्रेष्ठ, व्यास २	संयोजक	९८५६०६०८४८
२)	कार्यकारिणी सदस्य श्री मधुमाया घर्ती, व्यास १३	सदस्य	९८०६५७३३३२
३)	वडा सदस्य श्री मीना राना पन्थ, व्यास १२	„	९८१९१४८२३८
४)	वडा सदस्य श्री रिकेश थापा, व्यास १४	„	९८२५१०७०१२
५)	वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृत श्री रामचन्द्र हड्खले	सदस्य सचिव	९८५६०६००८६

७. विधायन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	कार्यकारिणी सदस्य श्री अमृतबहादुर नेपाली, व्यास १२	संयोजक	९८४६०६२५३५
२)	श्री चूडामणि दाहाल, वडा सदस्य १	सदस्य	९८५६०३११०५
३)	वरिष्ठ अधिकृत श्री गोकर्णराज वाग्ले	सदस्य सचिव	९८४६०३७२७०

८. सल्लाहकार समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	संयोजक	९८५६०६११६२
२)	रा.यो.आ.पूर्व उपाध्यक्ष डा.जगदीशचन्द्र पोखेल	सदस्य	९८५१०३६०८८
३)	संविधान सभा सदस्य एवं पूर्व नगर प्रमुख श्री ध्रुव वाग्ले	„	९८५६०६०४८८
४)	प्रथम नगर प्रमुख श्री ताराप्रसाद श्रेष्ठ	„	९८५६०६०६०७
५)	पूर्व सचिव श्री पुरुषोत्तम ओझा	„	९८५१०९१८२२
६)	पूर्व कृषि निर्देशक श्री भैरव कैनी	„	९८५१०९१८५७
७)	वरिष्ठ इन्जिनियर श्री सुर्यनारायण श्रेष्ठ	„	९८५११०३५२५
८)	पर्यटन विद् श्री हरिसिं गुरुङ	„	९८५६०६०८९३
९)	इतिहास विद् श्री तिलु थापा	„	९८४९५४०९३३
१०)	आमन्त्रित युवा अभियान्ता श्री अपार पौडेल	„	९८५१०९९४२९

अन्य सल्लाहकारहरुको विवरण

सि.नं.	नाम थर	सम्पर्क नं.
१)	कानुनी सल्लाहकार श्री यज्ञबहादुर राना	९८५६०६६४३३
२)	प्रेस सल्लाहकार श्री प्रदिप काफ्ले	९८५६०४०४३२
३)	वैदेशिक युवा परिषद् सल्लाहकार श्री हेमसिं शाही (रजनजड्ग शाही)	
४)	वैदेशिक सल्लाहकार श्री राजेन्द्र अधिकारी	९८५१०७७०१९

९. नगर विकास समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	संयोजक	९८५६०६११६२
२)	श्री केशबहादुर सुनार, प्रतिनिधि, जि.स.स., तनहुँ	सदस्य	९८५६०६०६९१
३)	अधिकृत प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ	„	०६५५६०१३३
४)	मालपोत अधिकृत, मालपोत कार्यालय तनहुँ	„	०६५५६०१७७
५)	वडाध्यक्ष श्री तुलसीराम सापकोटा, व्यास १०	„	९८५६०६००८३
६)	वडाध्यक्ष श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ, व्यास ५	„	९८५६०२८९८९
७)	वडाध्यक्ष श्री सूर्यभक्त भण्डारी, व्यास ६	„	९८५६०६४००८
८)	समाजसेवी श्री देवकुमार श्रेष्ठ, व्यास २ (राजिनामा)	„	९८५६०२३९८५
९)	समाजसेवी श्री कला पुन, व्यास ५	„	९८४६२४५२८२
१०)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, श्री डिल्लीराम सिंगदेल	सदस्य सचिव	९८५६००२१११

१०. श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	अध्यक्ष	९८५६०६११६२
२)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	सदस्य	९८५६०६११६३
३)	कार्यकारिणी सदस्य श्री तमबहादुर दरै, व्यास १	„	९८४६२७४९२८
४)	वडा अध्यक्ष श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने, व्यास ७	„	९८४६०६७२५२
५)	वडा अध्यक्ष श्री विश्वराज न्यौपाने, व्यास ४	„	९८४६०५५५१४
६)	कार्यकारिणी सदस्य श्री चन्द्रमाया परियार, व्यास ८	„	९८४६१३१९७८
७)	प्र.प्र.अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	सदस्य सचिव	९८५६००२१११

११. नगर शिक्षा समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	अध्यक्ष	९८५६०६११६२
२)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	सदस्य	९८५६०६११६३
३)	प्र.प्र.अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	„	९८५६००२१११
४)	वडा अध्यक्ष श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने, व्यास ७	„	९८४६०६७२५२
५)	कार्यकारिणी सदस्य श्री चन्द्रमाया परियार, व्यास ८	„	९८४६१३१९७८
६)	वि.व्य.समितिका अध्यक्ष मध्येवाट श्री नारायणदत्त पौडेल	„	९८५६०६०८१५
७)	सा.वि.प्र.अ.प्रतिनिधि श्री गणेशचन्द्र बस्नेत	„	९८५६०६००३९
८)	संस्थागत विद्यालय प्रतिनिधि श्री सन्त तामाड	„	९८४६०६२६५७
९)	प्रिन्सिपल श्री विणा कैनी	„	९८५१०७९०६३
१०)	उपसचिव श्री नगेन्द्रप्रसाद रेग्मी	सदस्य सचिव	९८५६०४५५१७

१२. साभेदारी विकास समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	अध्यक्ष	९८५६०६११६२

२)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	सदस्य	९८५६०६११६३
३)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	„	९८५६००२१११
४)	वरिष्ठ आ.ले.प.अधिकृत श्री कुमार कच्चन जि.सी.	„	९८५६०६०५१७
५)	प्रबन्धक नेपाल बैंक लिमिटेड दमौली शाखा	„	
६)	एन.जि.ओ. नेटवर्क प्रतिनिधि	„	
७)	अध्यक्ष, तनहुँ उद्योग वाणिज्य सङ्घ	„	
८)	बजार केन्द्र उत्प्रेरक श्री राजुहरि पण्डित	सदस्य सचिव	९८५६०४३१८

१३. नगर स्वास्थ्य समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	अध्यक्ष	९८५६०६११६२
२)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	सदस्य	९८५६०६११६३
३)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	„	९८५६००२१११
४)	सबै वडाका वडाध्यक्षहरु (१४ जना)	„	
५)	स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख श्री शड्करबाबु अधिकारी	„	९८५६०२२७३७
६)	दमौली अस्पताल प्रमुख श्री सुनिल पौड्याल	„	९८४१४६१५१५
७)	जिल्ला आयुर्वेद प्रमुख श्री रामप्रबोध मण्डल	„	९८५६०६३४८३
८).	जनस्वास्थ्य अधिकृत श्री प्रमोद सोती	सदस्य सचिव	९८४५०६४६४७

१४. स्वास्थ्य संस्था अनुगमन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	अध्यक्ष	९८५६००२१११
२)	स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख श्री शड्करबाबु अधिकारी	सदस्य	९८५६०२२७३७
३)	वरिष्ठ इन्जिनियर डा राजु पौडेल, व्यास न.पा.	„	९८४६०५०३७६
४)	जनस्वास्थ्य अधिकृत श्री प्रमोद सोती, व्यास न.पा.	„	९८४५०६४६४७
५)	कविराज निरीक्षक श्री सरोज मिश्र, व्यास न.पा.	„	९८५६०६३१६५
६)	नर्स श्री श्रीमाया श्रेष्ठ, घाँसीकुवा स्वास्थ्य चौकी से.का.	„	९८४६३७१३८१
७)	जनस्वास्थ्य निरीक्षक श्री लक्ष्मी गुरुङ	सदस्य सचिव	९८५६०६३८४३

१५. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	पूर्वाधार वि.स. संयोजक श्री तुलसीराम सापकोटा	सदस्य	९८५६०६००८३
३)	आर्थिक वि.स. संयोजक श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ	„	९८५६०२८९८९
४)	सामाजि वि.स. संयोजक श्री तमबहादुर दरै	„	९८४६२७४९२८
५)	वन तथा वातावरण संयोजक श्री विश्वराज न्यौपाने	„	९८४६०५५४१५
६)	सार्वजनिक से. तथा सु.स.संयोजक श्री काशीराम श्रेष्ठ	„	९८५६०६०८४८
७)	विधायन समिति संयोजक श्री अमृतबहादुर नेपाली	„	९८४६०६२५३५
८)	वरिष्ठ इन्जिनियर डा. राजु पौडेल	सदस्य सचिव	९८४६०५०३७६

१६. राजश्व परामर्श समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	प्र.प.अ. श्री डिल्लीराम सिंगदेल	„	९८५६००२१११
३)	वडाध्यक्ष श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ, व्यास ३	„	९८४६०५५२९०
४)	कार्यकारिणी सदस्य श्री कल्पना पोख्रेल, व्यास २	„	९८४६१२०४५४

५)	त.उ.वा.सङ्घ दमौली ब.इ. अध्यक्ष श्री भुपाल आले	„	९८५६०२७३१९
६)	घरेलु विकास समिति प्रतिनिधि श्री बमबहादुर थापा	„	९८५६०६०९०१
७)	राजश्व व्यवस्थापन उपशाखा प्रमुख श्री विमल गिरी	सदस्य सचिव	९८५६०६०९७३

१७. नगर स्तरीय योजना अनुगमन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	प्र.प्र.अ. श्री डिल्लीराम सिंगदेल	सदस्य	९८५६००२१११
३)	वडाध्यक्ष श्री तुलसीराम सापकोटा, व्यास १०	„	९८५६०६००८३
४)	कार्यकारिणी सदस्य श्री कल्पना पोखेल, व्यास २	„	९८४६१२०४५४
५)	शहरी पूर्वाधार तथा प्राविधिक शाखा प्रमुख वरिष्ठ इन्जिनियर डा. राजु पौडेल	सदस्य सचिव	९८४६०५०३७६

१८. न्यायिक समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	वडा सदस्य श्री कृष्णादेवी खनाल, व्यास ५	सदस्य	९८४६०१०५६८
३)	वडा सदस्य श्री लक्ष्मी परियार, व्यास १०	„	९८४६१२८५३७

१९. स्थानीय समन्वय समिति (अपाङ्गता, ज्येष्ठ नागरिक, स्वास्थ्य सम्बन्धी)

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	दमौली अस्पताल चिकित्सक प्रतिनिधि श्री दिवस ढकाल	सदस्य	०६५५६०२०३
३)	जि.प्रहरी का.अधिकृत प्र. प्र.ना.उ. श्री युवराज खड्का	„	०६५५६०१९९
४)	कार्यकारिणी सदस्य श्री मधुमाया घर्ती	„	९८०६५७३३३२
५)	रिसेड प्रतिनिधि श्री पदमबहादुर परियार	„	९८४१७८८८३१
६)	अपाङ्गता प्रतिनिधि एन्जिला पन्थ, व्यास १३	„	९८४६७२३९६४
७)	अपाङ्गता प्रतिनिधि सीता कुँवर, व्यास ८	„	९८४६४३७४९३
८)	अपाङ्गता प्रतिनिधि ईश्वर बास्तोला, व्यास ४	„	९८४६९५४३४०
९)	अपाङ्गता विद्यालय शिक्षक प्रतिनिधि श्री टेकलाल श्रेष्ठ	„	९८४२२६८८०५
१०)	पञ्जकाधिकारी श्री विष्णुकुमार जोशी	„	९८४६०९२३१६
११)	अधिकृत श्री राधा आचार्य	सदस्य सचिव	९८४६१२०४७२

२०. नेपाल सरकार अनुदानको मल वितरण व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	सदस्य	९८५६००२१११
३)	कृषि, पशु तथा सहकारी शाखा प्रमुख श्री मनोज विश्वकर्मा	सदस्य सचिव	९८६०३८७४०६

२१. बजार अनुगमन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	संयोजक	९८५६०६११६३
२)	वडाध्यक्ष श्री निरबहादुर खड्का	सदस्य	९८४६२३३८६३
३)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय अधिकृत प्रतिनिधि	„	०६५५६०१३३
४)	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डि.का. अधिकृत प्रतिनिधि	„	९८४६०३७५८१
५)	त.उ.वा.सं.दमौली बजार इकाई श्री भुपाल आले	„	९८५६०२७३१९

६)	रा.उ.हितमञ्च अध्यक्ष श्री खेमराज अधिकारी	„	९८५६०२८६७२
७)	उपभोक्ता हित संरक्षण तथा नियमन इकाई प्रमुख	सदस्य सचिव	

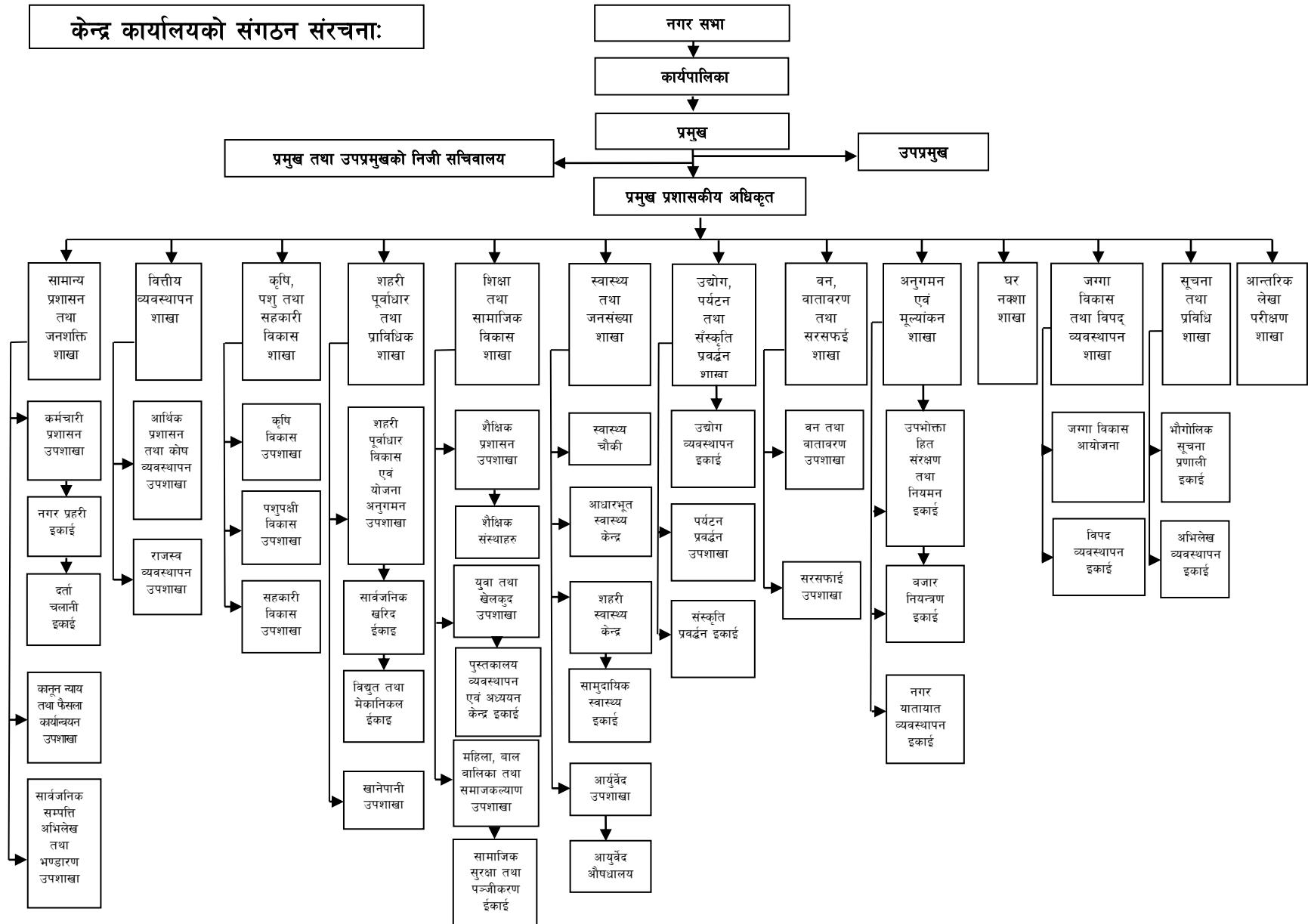
२२. लेखा समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	वडाध्यक्ष काजीमान श्रेष्ठ, व्यास १४	संयोजक	९८४६०४३३५२
२)	वडाध्यक्ष श्री सुरेश थापा, व्यास ९	सदस्य	९८४६१३१८६९
३)	उपनिदेशक श्री कुमार कञ्चन जि.सी.	„	९८५६०६०५१७

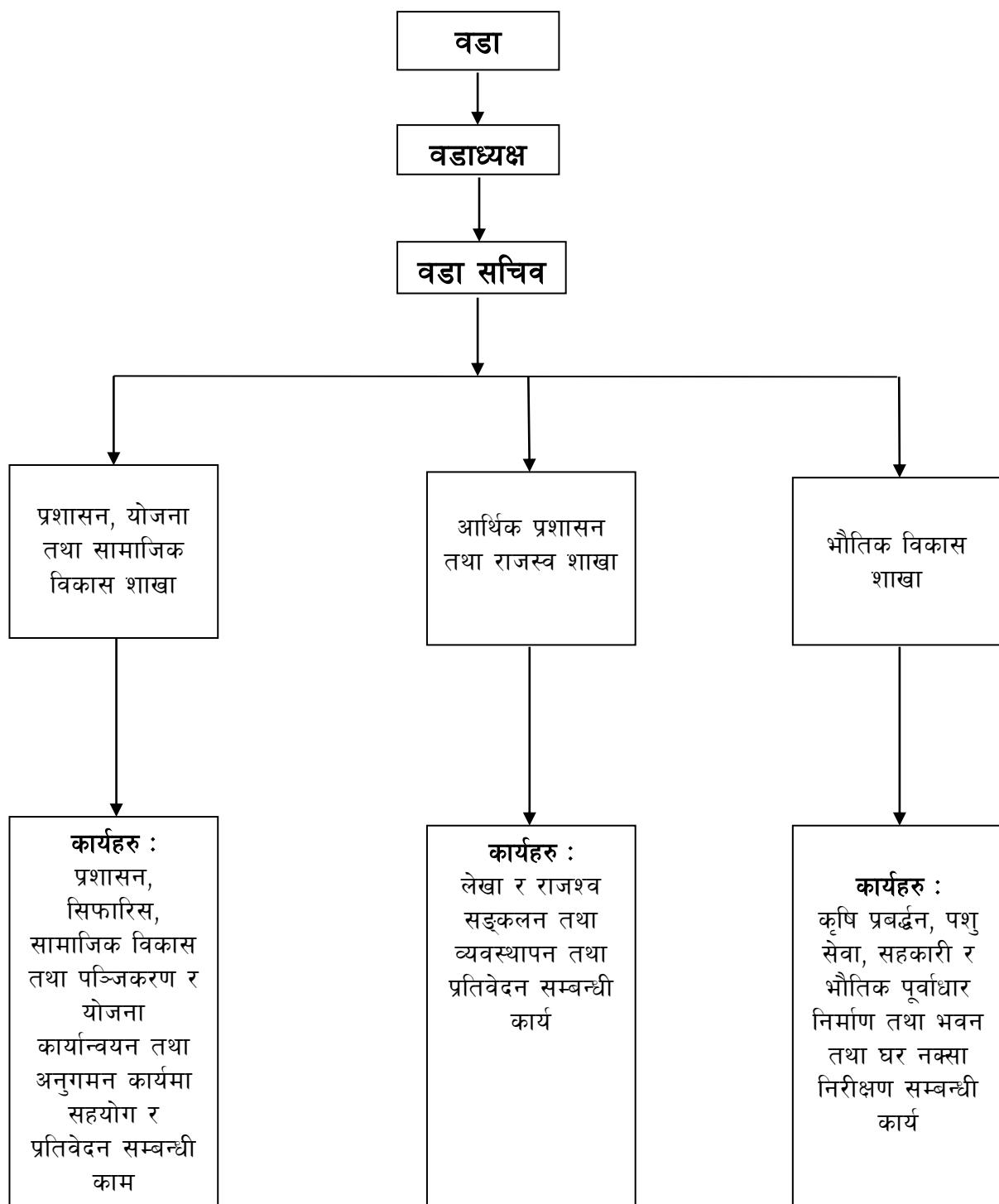
२३. नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१)	नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठ न्यौपाने	संयोजक	९८५६०६११६२
२)	उपप्रमुख श्री मीरा जोशी	सदस्य	९८५६०६११६३
३)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डिल्लीराम सिंगदेल	„	९८५६००२१११
४)	अधिकृत प्रतिनिधि जिल्ला प्रशासन कार्यालय	„	०६५५६०१३२
५)	पूर्वाधार वि.स. संयोजक श्री तुलसीराम सापकोटा	„	९८५६०६००८३
६)	आर्थिक वि.स. संयोजक श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ	„	९८५६०२८९८९
७)	सामाजिक वि.स. संयोजक श्री तमबहादुर दरै	„	९८४६२७४९२८
८)	वन तथा वा.स. संयोजक श्री विश्वराज न्यौपाने	„	९८४६०५५५१४
९)	शहरी पूर्वाधार तथा प्रा. शाखा प्रमुख डा. राजु पौडेल	„	९८४६०५०३७६
१०)	घर नक्शा शाखा प्रमुख श्री अमृत के.सी.	„	९८४६०५४०११
११)	नगर प्रहरी इकाई प्रमुख श्री आशिक परियार	„	९८४६४९९५८
१२)	नेपाल रेडक्स सोसाइटी तनहुँ श्री चिनु पोखेल	„	९८५६०६२८०६
१३)	अध्यक्ष श्री भुपाल आले, त.उ.वा.संघ, द.ब.इकाई	„	९८५६०२७३१९
१४)	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	„	९८५६०६५५५५
१५)	इन्जिनियर श्री रविन्द्रलाल मुल	सदस्य सचिव	९८५६०४३४९१

केन्द्र कार्यालयको संगठन संरचना:

वडा कार्यालयको संगठन संरचना

कर्मचारीहरुको विवरण

(क) नगरपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम थर	शाखा/उपशाखा	सम्पर्क नं.
१.	प्र.प्र. अधिकृत	श्री डिल्लीराम सिंहदेल	न.पा.कार्यालय	९८५६००२१११
२.	उपसचिव	श्री नगेन्द्रप्रसाद रेग्मी	शि.तथा सा.वि.शाखा	९८५६०४५५१७
३.	उपनिर्देशक	श्री कुमार कञ्चन जि.सी.	आ.लेखापरीक्षण शाखा	९८५६०६०५१७
४.	उपनिर्देशक	श्री राजेन्द्र कार्की	अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	९८५६०७५६७४
५.	व.इन्जिनियर	डा. राजु पौडेल	श.पू. तथा प्राविधिक शाखा	९८४६०५०३७६
६.	पशु वि.अधिकृत	डा. मनोज विश्वकर्मा	कृषि, पशु तथा सहकारी शाखा	९८६०३८७४०६
७.	जन. अधिकृत	श्री प्रमोद सोती	स्वा. तथा जनसंख्या शाखा	९८४५०६४६४७
८.	वरिष्ठ अधिकृत	श्री मेघनाथ आचार्य	उद्योग, पर्यटन तथा संस्कृति प्र.शाखा	९८५६०६०१६३
९.	वरिष्ठ प्र.अधिकृत	श्री रामचन्द्र हुङ्खले	सामान्य प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८५६०६००८६
१०.	व. इन्जिनियर	श्री रविन्द्रलाल मुल	जग्गा वि. तथा विपद व्य.शाखा	९८५६०४३४९१
११.	वरिष्ठ अधिकृत	श्री गोकर्णराज वाग्ले	सूचना तथा प्रविधि शाखा	९८४६०३७२७०
१२.	वरिष्ठ अधिकृत	श्री कृष्णराज घिमिरे	वातावरण तथा सरसफाई शाखा	९८४६०९९३३५
१३.	अधिकृत	श्री विश्वराज वाग्ले	कृषि विकास उपशाखा	९८४६११८८८४
१४.	अधिकृत	श्री कल्पना खनाल	पशुपंक्षी विकास उपशाखा	९८४६०९०६५०
१५.	इन्जिनियर	श्री अमृत के.सी.	घर नक्शा शाखा	९८४६०५४०११
१६.	लेखा अधिकृत	श्री हेमन्त गुरुङ	वित्तीय व्यवस्थापन शाखा	९८५६०६१६८१
१७.	अधिकृत	श्री राधा आचार्य	म.,बा.तथा स.क.उपशाखा	९८४६१२०४७२
१८.	जन. निरीक्षक	श्री लक्ष्मी गुरुङ	स्वा. तथा जनसंख्या शाखा	९८५६०६३८४३
१९.	अ.न.नि.	श्री कल्पना दाहाल	स्वा. तथा जनसंख्या शाखा	९८४६८४००५१
२०.	शा.अ.शिक्षा	श्री नविन पराजुली	शैक्षिक प्रशासन उपशाखा	९८५६०६३५७७
२१.	शाखा अधिकृत	श्री भेषराज तिवारी	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८४६४६०९६४
२२.	इन्जिनियर	श्री विनोद गौतम	सार्वजनिक खरिद इकाई	९८४६१४१३१४
२३.	ब.केन्द्र उत्प्रेरक	श्री राजुहरि पण्डित	सहकारी विकास उपशाखा	९८५६०४३१८९
२४.	इन्जिनियर	श्री वीरेन्द्र थापा	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८१७१८७९८९
२५.	इन्जिनियर	श्री रोचक क्षेत्री	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८५६०३४४४५३
२६.	सू.प्र.अधिकृत	श्री विशाल पण्डित	निजी सचिवालय/सूचना प्र. शाखा	९८५६०७०९०२
२७.	शाखा अधिकृत	श्री विमल गिरी	राजश्व व्यवस्थापन उपशाखा	९८५६०६०१७३
२८.	इन्जिनियर	श्री मनोज कैनी	घर नक्शा शाखा	९८४६१६५५१९
२९.	म.वि.नि.	श्री राधा वाग्ले	म.,बा.तथा स.क.उपशाखा	९८४६०४३२३७
३०.	ना.सु.	श्री विष्णु खड्का क्षेत्री	आ.ले.प. शाखा	९८४६०५५१०५
३१.	ना.सु.	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल	सा.स.अ.तथा भ.उपशाखा	९८४६०४३३५१
३२.	ना.सु.	श्री भाग्यशाली दुड्गाना	घर नक्शा शाखा	९८४६०६२०८७
३३.	जु.इ.	श्री विनोद वाग्ले	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८५६०६०१५२
३४.	अ.न.मी.	श्री उषा हुङ्खले	स्वा. तथा जनसंख्या शाखा	९८४६०१०९६३
३५.	ना.सु.	श्री अर्जुनकुमार श्रेष्ठ	राजश्व व्यवस्थापन उपशाखा	९८४६०१०००४
३६.	ना.सु.	श्री चेतवहादुर दौरे	आ.प्र.तथा को.व्य.उपशाखा	९८४६०६५३६६

३७.	ना.सु. शिक्षा	श्री किशोर वास्तोला	यूवा तथा खेलकुद उपशाखा	९८५६०६२३८८
३८.	प्रा.स.	श्री मञ्जु कंडेल	पशुपंक्षी विकास उपशाखा	९८४६३३३०८३
३९.	सव इन्जिनियर	श्री मनिषा पनेरु	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८४६२३९६४९
४०.	ना.सु.	श्री तिलकुमारी थापा	कर्मचारी प्रशासन उपशाखा	९८४६०२८४३६
४१.	सर्भेक्षक	श्री यमप्रसाद पौडेल	घर नक्शा शाखा	९८४६५५२४८६
४२.	सव इन्जिनियर	श्री सन्तोष श्रेष्ठ	घर नक्शा शाखा	९८०२८२१२२२
४३.	स.ले.पा.	श्री कविता के.सी.	आ.प्र.तथा को.व्य.उपशाखा	९८६८०१६२९३
४४.	स.म.वि.नि.	श्री सर्मिला जमरकट्टेल	कानुन, न्याय तथा फै.का.उपशाखा	९८४६२७४४३१
४५.	अ.स.इन्जिनियर	श्री सुनिता जोशी	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८५१२२६८१५
४६.	स.व्यवस्थापक	श्री कल्पनादेवी पौडेल	सहकारी विकास उपशाखा	९८४६०६७३१०
४७.	का.सहायक	श्री पूर्णिमा गुरुङ	कृषि विकास उपशाखा	९८४६०११६२५
४८.	का.सहायक	श्री सीमा राना मगर	श.पू.वि.एवं यो.अनुगमन उपशाखा	९८०४१९०१३१
४९.	का.सहायक	श्री शान्ता पौडेल रानाभाट	घर नक्शा शाखा	९८४६१३१२७०
५०.	का.सहायक	श्री स्मृति विश्वकर्मा	जग्गा वि. तथा विपद व्य.शाखा	९८०४१८६८००
५१.	का.सहायक	श्री शिव शर्मा पन्थ	वातावरण तथा सरसफाई शाखा	९८५६०६५२७४
५२.	का.सहायक	श्री प्रतिक्षा लोहनी	दर्ता चलानी इकाई	९८१९१०४६२३
५३.	सव ओभरसियर	श्री सञ्जय तिमिल्सिना	घर नक्शा शाखा	९८४६०५५२६३
५४.	इलेक्ट्रिसियन	श्री पूर्णवहादुर दरै	विद्युत तथा मेकानिकल इकाई	९८४६२७४३००
५५.	ऋमिन	श्री अमन सेढाई	घर नक्शा शाखा	९८६४४२७५२८
५६.	ऋमिन	श्री रोहित दरै	जग्गा वि. तथा विपद व्य.शाखा	९८४५४३४२८६
५७.	का.सहायक	श्री कृष्णा थापा	पुस्तकालय व्य.तथा अ.इकाई	९८४६७८७०२०
५८.	मुखिया	श्री सुमित्रा वराल	दर्ता चलानी इकाई	९८४६०८५४५२
५९.	खा.पा.स.टे.	श्री बद्रीनाथ पण्डित	खानेपानी उपशाखा	९८४६१५७६७८
६०.	न.प्र.स.नि.	श्री रुद्रबहादुर दरै	नगर प्रहरी इकाई	९८०६७२५८०८
६१.	न.प्र.स.नि.	श्री आशिक परियार	नगर प्रहरी इकाई	९८४६४९९१५८
६२.	न.प्र.हवल्दार	श्री डम्मरबहादुर श्रेष्ठ	नगर प्रहरी इकाई	९८४६०९२९६९
६३.	न.प्र.हवल्दार	श्री बम्बहादुर दरै	नगर प्रहरी इकाई	९८४६०५५३६२
६४.	न.प्र.ज.	श्री मिलनध्वज अधिकारी	नगर प्रहरी इकाई	९८४६११४४५७
६५.	न.प्र.ज.	श्री भोजबहादुर कार्की	नगर प्रहरी इकाई	९८४६१४६०६२
६६.	न.प्र.ज.	श्री सरस्वती कडरिया पन्त	नगर प्रहरी इकाई	९८०५८७७२८९
६७.	न.प्र.ज.	श्री विज्ञु अधिकारी	नगर प्रहरी इकाई	९८२७१५०९८०
६८.	न.प्र.ज.	श्री विमला अस्लामी मगर	नगर प्रहरी इकाई	९८२५१५२९१५
६९.	न.प्र.ज.	श्री राजेन्द्र ब. कुमाल	नगर प्रहरी इकाई	९८१७११६०३५
७०.	न.प्र.ज.	श्री गोविन्द ब. नेपाली	नगर प्रहरी इकाई	९८२३५६४०६७
७१.	न.प्र.ज.	श्री विष्णु प्र. लामिछाने	नगर प्रहरी इकाई	९८४६४१६०७४
७२.	न.प्र.ज.	श्री रविचन्द्र गौली	नगर प्रहरी इकाई	९८१६१६५६१६
७३.	न.प्र.ज.	श्री कृष्णबहादुर दरै	नगर प्रहरी इकाई	९८४६७७६७८७
७४.	न.प्र.ज.	श्री सुरेश कंडेल	नगर प्रहरी इकाई	९८२५१६३८७२
७५.	न.प्र.ज.	श्री प्रविन गुरुङ	नगर प्रहरी इकाई	९८१९११८३२८
७६.	न.प्र.ज.	श्री विष्णु पाण्डे	नगर प्रहरी इकाई	९००६७११५८९

७७.	न.प्र.ज.	श्री हेमबहादुर वि.क.	नगर प्रहरी इकाई	९८९९२९४६४
७८.	न.प्र.ज.	श्री कविता श्रेष्ठ	नगर प्रहरी इकाई	९८४६२७०६९५
७९.	न.प्र.ज.	श्री अञ्जना परियार	नगर प्रहरी इकाई	९८१६११३९६१
८०.	हेमी चालक	श्री कुशेश्वर गुरुङ	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६६५२५२२
८१.	ह.स.चा.	श्री तीर्थबहादुर तामाड	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६१३१३७२
८२.	जे.सि.भि.चा.	श्री राजु पौडेल	सरसफाई उपशाखा	९८४६०९३७९३
८३.	दमकल चालक	श्री चन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	विपद व्यवस्थापन उपशाखा	९८४६४७१६६५
८४.	ह.स.चा.	श्री सोमे कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८०६५७४५९१
८५.	ह.स.चा.	श्री किसान कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८४६१५३६५१
८६.	ह.स.चा.	श्री दिनेश गुरुङ	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८६९१९२८५८
८७.	ह.स.चा.	श्री हरिबहादुर बोटे	सरसफाई उपशाखा	९८१७११३७२४
८८.	ह.स.चा.	श्री सूर्यबहादुर कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८४६४८८७३२५
८९.	ह.स.चा.	श्री बमबहादुर घर्ती	सरसफाई उपशाखा	९८२५१६९७२७
९०.	ह.स.चा.	श्री विकास श्रेष्ठ	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६२३४२९०
९१.	ह.स.चा.	श्री काजीमान श्रेष्ठ	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६०९२७६४
९२.	का.स.	श्री नन्दबहादुर कुमाल	श.पू. तथा प्राविधिक शाखा	९८४६७२३८३
९३.	का.स.	श्री सूर्यबहादुर दरै	घर नक्शा शाखा	९८४६०४५८७१
९४.	का.स.	श्री राजकुमार श्रेष्ठ	आ.प्र.तथा को.व्य.उपशाखा	९८४६७०५८२५
९५.	का.स.	श्री पूर्णबहादुर नेपाली	राजश्व व्यवस्थापन उपशाखा	९८०५८०४८८४
९६.	विद्युत हेल्पर	श्री लालबहादुर कुमाल	विद्युत तथा मे.इकाई	९७४६००२७४४
९७.	का.स.	श्री चित्रबहादुर दरै	सरसफाई.उपशाखा	९७४६०१७५८८
९८.	का.स.	श्री मनबहादुर कुमाल	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६०९१९०३
९९.	का.स.	श्री सानु श्रेष्ठ	शि.तथा सा.वि.शाखा	९८४६२४५८१७
१००.	का.स.	श्री तिलका रानाभाट	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६०३०७५१
१०१.	का.स.	श्री भारती थापा	अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	९८४६२०४२४३
१०२.	भान्छे	श्री विनोद राना	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८२५१३८६२७
१०३.	भान्छे	श्री तिलमाया थापा मगर	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८४६९५०७७१
१०४.	भान्छे	श्री नेत्रबहादुर फड्जा मगर	सा.प्र.तथा जनशक्ति शाखा	९८११९९४२९
१०५.	कुचीकार	श्री विष्णुबहादुर कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८१७९१४९९५
१०६.	कुचीकार	श्री सीता दरै	सरसफाई उपशाखा	८९०६८२५९९७
१०७.	कुचीकार	श्री सममाया कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८०५८८८९७२
१०८.	कुचीकार	श्री मनिलाल कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८०५८८२३२३०
१०९.	कुचीकार	श्री मनबहादुर दरै	सरसफाई उपशाखा	९८०४९९५११५
११०.	कुचीकार	श्री नानुमाया गैहे	सरसफाई उपशाखा	९८०५८०२०१६
१११.	कुचीकार	श्री कृष्ण कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८१७१२८५५१
११२.	कुचीकार	श्री भिमबहादुर दरै	सरसफाई उपशाखा	९८२९१५२१७४
११३.	कुचीकार	श्री वीरबहादुर दरै	सरसफाई उपशाखा	९८०६५९०२४६
११४.	कुचीकार	श्री जीवन कुमाल	सरसफाई उपशाखा	९८०४१२२६७०
११५.	कुचीकार	श्री सन्तबहादुर दरै	सरसफाई उपशाखा	९८०२७१३९६०७
११६.	कुचीकार	श्री गोविन्द बोटे	सरसफाई उपशाखा	९८१७१८६४०३

११७	कुचीकार	श्री निमन श्रेष्ठ	सरसफाई उपशाखा	९८४०७२३०२८
११८	कुचीकार	श्री वीरेन्द्रबहादुर दरै	सरसफाई उपशाखा	९८१६११०२३२
११९	कुचीकार	श्री शान्ति दरै	सरसफाई उपशाखा	९८४०८४३८६५

(ख) नगरपालिका वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम थर	वडा	सम्पर्क नं.
१.	शा.अ. (सचिव)	श्री सावित्री आचार्य	१	९८४६६१४९४०
२.	जुनियर इन्जिनियर	श्री प्रदीप पौडेल		९८५६०६४२४२
३.	कार्यालय सहायक	श्री रञ्जना वि.क.		९८४६२७५१२६
४.	कार्यालय सहायक	श्री ईश्वर दरै		९८६४४३५२६३
५.	कार्यालय सहयोगी	श्री आनन्दकुमारी घर्ती		९८४६१२६४२८
६.	शा.अ. (सचिव)	श्री पम्फा थापा बस्नेत	२	९८४६०९९९८५
७.	इन्जिनियर	श्री प्रविन कैनी		९८१४१७०२६३
८.	कार्यालय सहायक	श्री जमिला खातुन		९८४६२७४७९४
९.	कार्यालय सहायक	श्री मुना तामाङ		९८४६७५६८७४
१०.	कार्यालय सहयोगी	श्री खिमबहादुर दरै		९८४६०९९०९३
११.	ना.सु. (सचिव)	श्री कल्पना पुन	३	९८४९५७०७२६
१२.	सव इन्जिनियर	श्री यात्राबहादुर दरै		९८४६१२९५४९
१३.	कार्यालय सहायक	श्री इन्दिरा न्यौपाने घिमिरे		९८४६०६७२६१
१४.	कार्यालय सहयोगी	श्री रविना थापा		९८२९१११८९८
१५.	ना.सु. (सचिव)	श्री दुर्गाप्रसाद पौडेल	४	९८४६०५५८६४
१६.	सव इन्जिनियर	श्री सुशिल खनाल		९८४६३२५०५९
१७.	कार्यालय सहायक	श्री जानुका तिमिल्सना		९८४६३७१२०५
१८.	कार्यालय सहयोगी	श्री वसुन्धरा जमरकट्टेल		९८४६०५५९८
१९.	शखा अधिकृत (सचिव)	श्री विश्वनाथ पौडेल	५	९८४६११४०४७
२०.	इन्जिनियर	श्री कमल शर्मा		९८२४१८७९३८
२१.	कार्यालय सहायक	श्री प्रतिक्षा आचार्य		९८४६७९३६०७
२२.	कार्यालय सहायक	श्री अम्बिका खनाल रिमाल		९८४६४७०७७५
२३.	कार्यालय सहयोगी	श्री हरिबहादुर थापा		९८१७११८१४१
२४.	क.अ. (सचिव)	श्री पदमबहादुर थापा	६	९८५६०५५०६२
२५.	अ.सव इन्जिनियर	श्री सुवर्ण खनाल		९८४४९२८८९४
२६.	कार्यालय सहायक	श्री अनिता वि.क.		९८४६२०४२१५
२७.	कार्यालय सहयोगी	श्री श्रीबहादुर पुलामी		९८४७६८०३८८
२८.	कार्यालय सहयोगी	श्री कुमारी श्रेष्ठ		९८१४१९९६३६०
२९.	कार्यालय सहयोगी	श्री सरला छिमाल	७	९८१६९६४५३२
३०.	का.अ. (सचिव)	श्री सन्तोष गोदार		९८४९६७५००९
३१.	जुनियर इन्जिनियर	श्री भगवान जोशी		९८५६०६०३३५
३२.	कार्यालय सहायक	श्री इन्दिरा वार्ग्ले		९८४६०९०८४८
३३.	कार्यालय सहायक	श्री सरोज गुरुङ		९८१६१९९०६९
३४.	कार्यालय सहयोगी	श्री लोकबहादुर गुरुङ	९	९८१६६६७२२१
३५.	कार्यालय सहयोगी	श्री अनिता कुमाल		९८२७१६३१२०

३६.	ना.सु. (सचिव)	श्री गोविन्दराज मिश्र	८	९८५६०६०९३३
३७.	अ.सव इन्जिनियर	श्री विशाल थापा		९८४८२१२३०१
३८.	कार्यालय सहायक	श्री सम्भना अधिकारी मिश्र		९८४६२४५२७४
३९.	कार्यालय सहयोगी	श्री रामहरि मिश्र		९८५१०१३६४४
४०.	ना.सु. (सचिव)	श्री रामप्रसाद खनाल	९	९८४६१३०१२३
४१.	अ.सव इन्जिनियर	श्री लिलाराम रोकाया		९८६०४६२२५९
४२.	कार्यालय सहायक	श्री मञ्जु आचार्य		९८४६१३५७६६
४३.	सामाजिक परिचालक	श्री सर्मिला आचार्य		९८४६६१४४४४
४४.	कार्यालय सहयोगी	श्री राममाया राना		९८४६९७५५६४
४५.	शा.अ. (सचिव)	श्री पुष्पराज आचार्य		९८४६०४०४३५
४६.	सव इन्जिनियर	श्री रामचन्द्र गौतम	१०	९८५६०३६२३८
४७.	कार्यालय सहायक	श्री सावित्री थापा		९८४६१३९५४१
४८.	महिला कार्यकर्ता	श्री विन्दु पौडेल		९८४६०४०३६५
४९.	ना.सु (सचिव)	श्री शंकरदेव पौडेल		९८४६३४६३९०
५०.	अ.सव इन्जिनियर	श्री सुनिल राना	११	९८४६०११६०५
५१.	कार्यालय सहायक	श्री मैना अधिकारी श्रेष्ठ		९८०४१९०८८९
५२.	कार्यालय सहयोगी	श्री रामचन्द्र कोइराला		९८४६०५५१८५
५३.	कार्यालय सहयोगी	श्री मानकाजी श्रेष्ठ		९८०४१५७८५५
५४.	ना.सु. (सचिव)	श्री नवराज कंडेल		९८४६०५५२७०
५५.	सव इन्जिनियर	श्री दिनेश काफ्ले	१२	९८४९७८२३२०
५६.	कार्यालय सहायक	श्री नर्वदा काफ्ले		९८४६०२६०२६
५७.	कार्यालय सहयोगी	श्री विमला अछामी		९८१६६९९६२९
५८.	ना.सु. (सचिव)	श्री विष्णुकुमार जोशी	१३, १४	९८४६०९२३१८
५९.	कार्यालय सहायक	श्री एलिना राना थापा	१३	९८१६६७५७१५
६०.	कार्यालय सहयोगी	श्री चन्द्राकुमारी थापा		९८१६११५२२४
६१.	अ. सव इन्जिनियर	श्री हरिप्रसाद तिवारी	१३, १४	९८४६०९२०७५
६२.	कार्यालय सहायक	श्री विन्दु ढकाल	१४	९८०९२५१३२९
६३.	ना.प्रा.स. (कृषि)	श्री प्रिया भण्डारी	५ र ११	९८४६९११५७
६४.	ना.प्रा.स. (कृषि)	श्री अनिल मिश्र	६ र ८	९८६१४५६७३१
६५.	ना.प्रा.स. (कृषि)	श्री मोहन वि.क.	७ र ९	९८६४३७८१९२
६६.	ना.प्रा.स. (कृषि)	श्री सपना पौडेल	१० र १२	९८४६९७५५८०
६७.	ना.प्रा.स. (कृषि)	श्री पार्वती परियार	१३ र १४	९८६६०००९६२
६८.	ना. प्रा.स. (भेटेरीनरी)	श्री निरज राना	१३ र १४	९८०६६९७४६५
६९.	ना. प्रा.स. (भेटेरीनरी)	श्री गोपीचन्द्र न्यौपाने	१०, ११ र १२	९८०६७९४१००
७०.	ना. प्रा.स. (भेटेरीनरी)	श्री नारायणी पौडेल	५ र ६	९८४६२३५२८५
७१.	ना. प्रा.स. (भेटेरीनरी)	श्री तीर्थराज रानाभाट	७ र ९	९८१९४९१५९४
७२.	ना.प्रा.स. (भेटेरीनरी)	श्री सन्तोष न्यौपाने	८	९८४६७८७४८८

(ग) विभिन्न कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम थर	कार्यक्रमको नाम	सम्पर्क नं.
१.	रोजगार संयोजक	श्री सुजिता थापा	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	९८४३०४३८१५

२.	इन्जिनियर	श्री कपिल रिजाल	ए.जग्गा विकास परियोजना	९८४०२४५२२५
३.	आर्किटेक्ट	श्री मन्दिप श्रेष्ठ	ए.जग्गा विकास परियोजना	९८४००९१००१
४.	इन्जिनियर	श्री सुभाष गौतम	खानेपानी एवं भूमि आयोग	९८५६०६५८८९
५.	सब इन्जिनियर	श्री एलिजा मिश्र	ए.जग्गा विकास परियोजना	९८६१०८२११४
६.	सब इन्जिनियर	श्री दिप्ती न्यौपाने	ए.जग्गा विकास परियोजना	९८४६६५८०३०
७.	MIS अप्रेटर	श्री सुमिता पन्थ	सा.सु. तथा पञ्जिकरण इकाई	९८४६७७६६७८
८.	MIS अप्रेटर	श्री विवेक गुरुङ	सा.सु. तथा पञ्जिकरण इकाई	९८०६७७४८७६
९.	फिल्ड सहायक	श्री चन्द्र दरै	सा.सु. तथा पञ्जिकरण इकाई	९८०६५९६३८९
१०.	सा. परिचालक	श्री सर्मिला थापा	गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	९८१६६१४८५१
११.	उद्यम वि.स.क.	श्री सुस्मिता थापा मगर	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	९८६२९८४७२
१२.	उद्यम वि.स.क.	श्री भिमाकुमारी खत्री	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	९८६८१८९७०३

(घ) स्वास्थ्य संस्था र कार्यरत कर्मचारीको विवरण

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	हे.अ. पाँचौं	श्री खुशीराम क्षेत्री	गजुरे स्वास्थ्य चौकी	९८४६९९२००५
२.	सि.अ.हे.व. पाँचौं	श्री सुनिता श्रेष्ठ	„	९८४६०९१०७८
३.	ल्या.टेक्निसियन, पाँचौं	श्री प्रमिला गुरुङ	„	९८६५४३१६२०
४.	ल्या. असिष्टेन्ट, चौथो	श्री पवित्रा पौडेल	„	९८४६७७६७५१
५.	अ.न.मी. चौथो	श्री प्रजापति कुमाल	„	९८२४१४८१४६
६.	अ.न.मी. चौथो	श्री अञ्जु भुजेल	„	९८४६९९६५८
७.	अ.न.मी. चौथो	श्री नारायणी थापा	„	९८४६७६७३५४
८.	कार्यालय सहयोगी	श्री रीता परियार	„	९८४६८२०४०५
९.	अ.न.मी. चौथो	श्री रोमिना थापा	कात्तिकेचौर स्वास्थ्य चौकी,	९८४५०९१६२४
१०.	अ.हे.व. चौथो	श्री देविन्द्र कार्की	„	९८४५०७३२७४
११.	कार्यालय सहयोगी	श्री भगवती न्यौपाने	„	९८४६४८८९२९
१२.	अ.न.मी. पाँचौं	श्री सावित्री भट्टराई	केशवटार स्वास्थ्य चौकी	९८४६६०८६९२
१३.	हे.अ. पाँचौं	श्री बिन्दु गौतम काप्ले	„	९८४५४१५६७५
१४.	अ.न.मी. चौथो	श्री लेखा आले	„	९८६९०८९६४७
१५.	अ.न.मी. चौथो	श्री सरिता थापा	„	९८०६७२८९९८
१६.	कार्यालय सहयोगी	श्री होममाया राना	„	९८०६६७७२९५
१७.	अ.न.मी. छैटौं	श्री मिठुदेवी पौडेल	सतिशवाँरा स्वास्थ्य चौकी	९८४६३२९११२
१८.	हे.अ. पाँचौं	श्री प्रशान्त के.सी.	„	९८४०५१५८९९
१९.	अ.हे.व. चौथो	श्री सचिता मल्ल ठकुरी	„	९८४८४४४९०८
२०.	कार्यालय सहयोगी	श्री हरिदत्त तिवारी	„	९८४६१४०१२०
२१.	ज.स्वा.नि. छैटौं	श्री हरिशचन्द्र न्यौपाने	घाँसीकुवा स्वा. चौकी	९८४६४९४८०९
२२.	अ.न.मी. चौथो	श्री रजिना वाग्ले शाही	„	९८०६५४७८०८
२३.	अ.न.मी. चौथो	श्री निर्मला खनाल	„	
२४.	कार्यालय सहयोगी	श्री गीता पन्थ	„	९८४६४८८७०९३
२५.	हे.अ. पाँचौं	श्री मिलन सुर्खाली	घाँसीकुवा स्वा.चौ.से.का.	९८६३४९७८३५
२६.	अ.हे.व. चौथो	श्री अञ्जु पोखेल बराल	„	९८४६०८९२८३
२७.	अ.न.मी. चौथो	श्री श्रीमाया श्रेष्ठ	„	९८४६३७९३८९
२८.	कार्यालय सहयोगी	श्री शान्ता दवाडी	„	९८१६१३३६३७५
२९.	अ.हे.व. चौथो	श्री मञ्जु तमाड	„	९८६६००१६३२

३०.	अ.न.मी. चौथो	श्री प्रतिमा भण्डारी	„	९८४३११८३८८
३१.	कार्यालय सहयोगी	श्री नर्मदा खनाल	„	९८४५७७३७७५
३२.	सि.अ.हे.व. पाँचौं	श्री बेलीमाया थापा	तनहुँसुर स्वा.चौ.से.का.	९८५६०६०९१०
३३.	अ.न.मी. चौथो	श्री सीमा पन्थ	„	९८१८०००८५०
३४.	अ.न.मी. चौथो	श्री सुष्मा थापा	„	९८०५८०९१८३
३५.	कार्यालय सहयोगी	श्री पुन्ना न्यौपाने	„	९८४०१९९३९९
३६.	हे.अ. पाँचौं	श्री सागर तिवारी	पोखरीभञ्ज्याड स्वा.चौकी	९८४७६१४८०५
३७.	अ.न.मी. पाँचौं	श्री डुमाया राना	„	९८०५८४३२५२
३८.	हे.अ. पाँचौं	श्री सुगतचन्द्र हड्खले	„	९८४६७७०६६६१
३९.	सि.अ.हे.व. पाँचौं	श्री सन्तोष सोती	„	९८४६४८८०४२
४०.	अ.न.मी. चौथो	श्री अर्चना सेढाईं	„	९८४६६५७७२८
४१.	कार्यालय सहयोगी	श्री विनिता आले	„	९८४६२३४८८५६
४२.	हे.अ. पाँचौं	श्री शान्ती श्रेष्ठ	रिस्ती स्वास्थ्य चौकी	९८४५४५२२८
४३.	अ.न.मी. चौथो	श्री सन्ध्या कुँवर	„	९८४६५८७२६२
४४.	कार्यालय सहयोगी	श्री तीर्थ थापा	„	९८६५०२७५६२
४५.	सि.अ.हे.व. छैटौं	श्री रामबहादुर गुरुङ	स्याम्धा स्वास्थ्य चौकी	९८४६०९२९५०
४६.	अ.न.मी. पाँचौं	श्री सावित्री भण्डारी	„	९८१४१६२१६७
४७.	अ.हे.व. चौथो	श्री हीरा गुरुङ	„	९८४६०४३२५७
४८.	अ.न.मी. चौथो	श्री रक्षा कापले	„	९८४६८४०४८९
४९.	कार्यालय सहयोगी	श्री विष्णुमाया ओभाटा	„	९८१६१७३८९२
५०.	अ.हे.व. चौथो	श्री चन्द्रकला पन्थी	स्याम्धा स्वा.चौ.से.का.	९८४०१८६५२
५१.	कार्यालय सहयोगी	श्री अञ्जना दुड्गाना	„	९८१६६४३५१३
५२.	हे.अ. पाँचौं	श्री पुजा सोती	रिस्ती २ स्वास्थ्य चौकी	९८४५५४५०५४
५३.	अ.न.मी. पाँचौं	श्री विष्णुप्रिया सोती	„	९८४६२३३९६७
५४.	अ.न.मी. चौथो	श्री समीक्षा बगाले	„	९८६२९३१५४०
५५.	कार्यालय सहयोगी	श्री वीरेन्द्र सोती	„	९८४६६२९९९३
५६.	अ.न.मी. पाँचौं	श्री उषा हड्खले	चारकुने आ. स्वा.केन्द्र	९८४६०९०९६३
५७.	हे.अ. पाँचौं	श्री सरिता मिश्र	„	९८६३४१७९३४
५८.	अ.न.मी. चौथो	श्री सन्जिता मिश्र	„	९८४६५६००५५
५९.	कार्यालय सहयोगी	श्री मीरा थापा मगर	„	९८०५८७३३५३
६०.	हे.अ. पाँचौं	श्री सुनिल अधिकारी	केराबारी आ.स्वा.केन्द्र	९८४५९३७३४५
६१.	अ.न.मी. चौथो	श्री पवित्रा मल्ल शाही	„	९८१४१६१३१८
६२.	कार्यालय सहयोगी	श्री पवित्रा थापा	„	९८४६३३७५०४८
६३.	अ.हे.व. चौथो	श्री उज्ज्वल न्यौपाने	सिमलटार आ.स्वा.केन्द्र	९८४६०८८९४५
६४.	अ.न.मी. चौथो	श्री सविना गुरुङ	„	९८४६६३६३९८
६५.	अ.न.मी. चौथो	श्री आरुषी कैनी	„	९८०२८००१८६
६६.	कार्यालय सहयोगी	श्री दिक्षित न्यौपाने	„	९८४७६०३५४९
६७.	अ.हे.व. चौथो	श्री कमला गुरुङ	पतेनी आ.स्वा. केन्द्र	९८४०५५७५७७
६८.	अ.न.मी. चौथो	श्री शान्ती लामिछाने	„	९८४६३७२१७५
६९.	कार्यालय सहयोगी	श्री दिलु थापा	„	९८१९११८३९९
७०.	अ.हे.व. चौथो	श्री अम्बिका सिंगदेल	दुम्सी आ.स्वा.केन्द्र	९८४६०४७७४४
७१.	अ.न.मी. चौथो	श्री सुशीला सेवा परियार	„	९८४११५४९१९
७२.	कार्यालय सहयोगी	श्री उपेन्द्र विक्रम राणा	„	९८१३२१७९६९
७३.	कार्यालय सहयोगी	श्री तिला थापा	„	९८०६५७६८८५

७४.	कार्यालय सहयोगी	श्री पार्वती सुवेदी	,	९८२६१७०४५८
७५.	हे.अ. पाँचौं	श्री मीना लौडारी	पाथ्रा आ.स्वा.केन्द्र	९८६०४३९४९०
७६.	अ.न.मी. चौथो	श्री लक्ष्मीकुमारी ढकाल	,	९८४२२६६२९८
७७.	कार्यालय सहयोगी	श्री देवी श्रेष्ठ	,	९८४६३७४३४४
७८.	कार्यालय सहयोगी	श्री कोपिला न्यौपाने	,	९८०६५७४१९०
८९.	अ.हे.व. चौथो	श्री रसिता अधिकारी	रानीटारी श. स्वास्थ्य केन्द्र	९८४६१९४१८१
८०.	अ.हे.व. चौथो	श्री अमृता थापा	,	९८०६७१३४२०
८१.	अ.हे.व. चौथो	श्री सावित्री आले	दुम्सीचौर श.स्वास्थ्य केन्द्र	९८४६४२०४६०
८२.	अ.न.मी. चौथो	श्री गीता पाण्डे	,	९८४६०६३१९६
८३.	कार्यालय सहयोगी	श्री काशीराम दरै	,	९८१९१४८२६७
८४.	अ.हे.व. चौथो	श्री पद्मकुमारी थापा	छाब्दी श. स्वास्थ्य केन्द्र	९८४६१११०९२
८५.	अ.न.मी. चौथो	श्री नेविका श्रेष्ठ	,	९८४६७१३५६०
८६.	कार्यालय सहयोगी	श्री सुनिता न्यौपाने	,	९८६४४२५७६८
८७.	सि.अ.हे.व., पाँचौं	श्री सुकमाया गुरुङ	छापथोक श.स्वास्थ्य केन्द्र	९८६६०२१२८६
८८.	अ.न.मी. चौथो	श्री रञ्जु गुरुङ	,	९८०६७०८४००
८९.	अ.न.मी. चौथो	श्री प्रतिक्षा अधिकारी	सोतीवेसी सा.स्वा.इकाई	९८१८५२७६०५
९०.	कार्यालय सहयोगी	श्री सुष्मा तिमल्सेना	,	९८४०५७५२९
९१.	अ.हे.व. चौथो	श्री सरिता थापा	मादीवेसी सा.स्वा. इकाई	९८४६६३६१५४
९२.	अ.न.मी. चौथो	श्री वर्षा कैनी	,	९८६४३७७६८२
९३.	कार्यालय सहयोगी	श्री दिव्य सुनार परियार	,	९८१६१९७४२४
९४.	अ.न.मी. चौथो	श्री सन्तोषी श्रेष्ठ	बर्लांची शहरी स्वा.केन्द्र	९८६९८३६१५३
९५.	अ.न.मी. चौथो	श्री सृष्टि घिमिरे	,	९८६१४६२२८३
९६.	औषधी कुटुवा	श्री पार्वती श्रेष्ठ	,	९८४६२४२७४५
९७.	मे.ल्या.टे., सातौं	श्री प्रकाश खनाल	पि.सि.आर. प्रयोगशाला	९८४६५४१९४४
९८.	मे.ल्या.टे., सातौं	श्री आषिष श्रेष्ठ	,	९८४६०७५९५१
९९.	ल्या.टे., पाचौं	श्री सुदिप अधिकारी	,	९८४५३६६१६५
१००.	ल्या.टे., पाचौं	श्री बबिना बास्तोला	,	९८४५७३१११३
१०१.	कार्यालय सहयोगी	श्री शान्ति सापकोटा	,	९८०४१३१२४२

(ड) स्वास्थ्य संस्था (आयुर्वेद) र कार्यरत कर्मचारीको विवरण

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम, थर	आयुर्वेद संस्था	सम्पर्क नं.
१.	कविराज निरीक्षक छैठौं	श्री सरोज मिश्र	केन्द्र काज	९८४६१३१४६५
२.	वरिष्ठ वैद्य	श्री सुरेन्द्र ठाकुर	शिशाधाट आ. औ.	९८०८०३५२१
३.	कार्यालय सहयोगी	श्री लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिशाधाट आ. औ.	९८२५१७४११७
४.	औषधी कुटुवा	श्री मनु सिंह	शिशाधाट आ. औ.	९८०६६५९९९
५.	कविराज निरीक्षक,	श्री राम श्रेष्ठ महतो	रिस्टी आ. औ.	९८६८८८१२३
६.	वैद्य, चौथो	श्री अरुण कुमार महतो	रिस्टी आ. औ.	९८४४४०१७२
७.	कार्यालय सहयोगी	श्री रमिला अधिकारी	रिस्टी आ. औ.	९८४६९६९१२३
८.	वैद्य निरीक्षक	श्री विवेक पौडेल	केशवटार आ. औ.	९८५६०५५१०
९.	कार्यालय सहयोगी	श्री शुकबहादुर थापा	केशवटार आ. औ.	९८०६७८७१०
१०.	औषधी कुटुवा	श्री सविता भट्टराई	केशवटार आ. औ.	९८४६२३५१३६

व्यास नगरपालिकाको आगामी नेतृत्वले लिनुपर्ने लक्ष्य र ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

पूर्व उपाध्यक्ष डा जगदीशचन्द्र पोखेल
राष्ट्रिय योजना आयोग

आगामी बैशाख ३०, २०७९, पछि स्थानीय तहमा एक प्रकारको संक्रमणको अवस्था आउँछ । साधारणतया पुरानो नेतृत्व जाने र नयाँ नेतृत्वले जिम्मेवारी लिने अवस्था आउँछ । त्यस अवस्थामा नयाँ नेतृत्वले पुरानो नेतृत्वले शुरु गरेका योजना र कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिने, के कुरालाई निरन्तरतान दिने, के आधरमा दिन नदिन छुट्याउने भन्ने बहस शुरु हुन्छ । यसको लागि हालको नेतृत्वले चुनाव अधि र चुनाव पछि तुरन्तै के गर्ने भन्ने विषयमा प्राथमिकताका साथ ध्यान दिन जरूरि छ, र त्यसको लागि वातावरण बनाउनु पर्दछ । वर्तमान राजनीतिक नेतृत्वले आफ्नो कार्यकाल पुरा नहुँदै सबै मुख्य राजनीतिक दलहरूसँग यस बारे छलफल गर्नु पर्ने र बुझाउनु पर्ने हुन्छ । यस्ता प्रयासले मात्रै विकास कार्यक्रमहरूलाई सहज निरन्तरता दिन्छ । यसको लागि दलहरू बीच दलहरू भित्रै पनि केही आधारभूत कुराहरु बारेको बुझाइमा एकरूपता हुन जरूरि हुन्छ ।

व्यास नगरपालिकाको विशिष्ट अवस्था बारे धेरै भनिरहनु पर्दैन । तनहुँ जिल्लाको सदर मुकाम भएकोले जिल्ला भित्र यसको महत्व त छैदैछ, त्यो भन्दा पनि भौगोलिक अवस्थाले गर्दा क्षेत्रीय विकासको दृष्टिकोणबाट यसको विशेष महत्व छ । पूर्वमा गोखर्खा, उत्तरमा लम्जुङ्ग, पश्चिममा कास्की र स्याङ्गजा, दक्षिणमा नवलपुर र चितवनको बीचमा रहेको राष्ट्रिय नक्सामा धन्दै बीचमा रहेको यस जिल्लाको सदर मुकामको पालिकाले एक प्रकारको प्राकृतिक केन्द्रीयता पाएको छ । गण्डकी प्रदेशको सदरमुकाम पोखरासँगको भौगोलिक सामिप्यता र विकसित पूर्वाधारहरूले यसको महत्व भन बढाएको छ । वरिपरिका जिल्ला र पालिकाहरूमा भएका आर्थिक एवं सामाजिक विकास र पूर्वाधारको विस्तारले यसको क्षेत्रीय केन्द्रीयतालाई भनै बलियो बनाएको छ ।

व्यास नगरपालिकाको विकासको कुरा गर्दा यी विशेषता र सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर गर्नु पर्ने हुन्छ । यहाँ बन्ने अस्पतालहरू यी छिमेकी जिल्ला र पालिकाहरूलाई समेत सेवा दिन सक्ने हुनु पर्दछ । त्यसै अनुसार गिरिजाप्रसाद कोइराला स्वास प्रस्वास केन्द्र, दमौली आँखा अस्पताल र बन्दीपुर अस्पताललाई स्तरोन्नति गर्ने र विशिष्ट केन्द्रका रूपमा विकास गर्नु पर्दछ । त्यस्तै यहाँका विद्यालय र कलेजहरू अन्यत्रका भन्दा उत्कृष्ट हुनु पर्दछ । यहाँ विकासित हुने अन्य सेवा र उद्योगहरूले समेत यी नै सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर आफ्नो गुणात्मक स्तरीयता प्रदर्शन गर्न सक्नु पर्दछ । यसको लागि नगरपालिकाले निजी क्षेत्रको लगानी भित्रयाउने सम्बन्धमा विशेष सचेत हुनु पर्दछ । सार्वजनिक लगानी गर्दा यी विषयलाई ध्यानमा राखेर गर्नु पर्ने हुन्छ ।

व्यासका विगतका प्रयासहरू उपरोक्त सम्भावनाबाट निर्दिष्ट भएको देखिन्छ । खास गरी नयाँ संविधान प्रदत्त अधिकारलाई प्रयोग गरी आफ्नो क्षेत्रको विकास गर्न पालिका अगाडि बढेको देखिन्छ । वृहद मादी भ्याली विकास परियोजना, शहिद बुद्धिसिंह मार्गको निर्माण र त्यसलाई नारायणघाटसँग जोड्ने घुमाउनेको पुल, यस सडकसँग त्रिवेणी जोड्ने छोटो दुरीको दूत मार्गको अवधारणा, व्यास मार्गको विस्तार र मध्य पहाडी राजमार्गसँग जोड्ने सोच, कलेस्ती दोभान, सुन्हुरे भञ्ज्याङ्ग, टुहुरे पसल, डुम्पे, दमौली परिक्रमा सडक, टुहुरे पसल, तुरेतुरे सडक, कुन्छा कालिमाटी सडक, यी सडक सञ्जालले व्यासको केन्द्रीयतालाई बलियो बनाउन मद्दत गरेको छ ।

पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलबाट सेवा शुरु हुँदा व्यासले आफ्नो अलगै पहिचान सहित प्रस्तुत हुनु पर्दछ । पोखरा मुमिलङ्ग सडक विस्तार पछि नयाँ सम्भावनाहरू प्रस्तुत हुने हुन्छ । यी सम्भावनाहरू पोखरामा अन्तराष्ट्रिय पर्यटकहरूबाट प्रभावित हुने हुनाले, नगरपालिकाले यस अन्तराष्ट्रिय मानवीय तथा आर्थिक श्रोत प्रवाहलाई पूर्ण सदुपयोग गर्ने गरी सेवा सुविधा र पर्यटकीय स्थलहरूको विकास गर्नु पर्ने हुन्छ । व्यास गुफा, पराशर आश्रम, तनहुँसुर दरवार, छाब्दी वाराही आदि प्राथमिकतामा राखिएका योजनाहरूको विकास व्यास नगरपालिका आफु एकलैले मात्र गर्न सम्भव नहुन सक्दछ । त्यसैले छिमेकी पालिकाहरूसँग

पनि बलियो र सुमधुर सहकार्य गर्नु पर्ने हुन्छ । त्यस्तै निजी क्षेत्रको समेत पूर्ण सक्रियता चाहिन्छ । यस प्रकारको सहकार्य गर्दा प्रदेश र संघीय सरकारबाट समेत सहयोग लिनु पर्ने हुन सक्दछ । हाल भई रहेका प्रयासहरुलाई गति दिन यस प्रकारको सक्रियताको आवश्यकता पर्दछ ।

व्यासको हालसम्मको योजना र कार्यक्रमलाई मूलतः तीन विषयमा-सामाजिक, आर्थिक, र वातवरणीय केन्द्रित भएर हेत्यो भने बुभ्न सजिलो हुन्छ र आउने नेतृत्वलाई प्रथामिकीकरण गर्न र निरन्तरता दिन आधार बन्ने छ । यी मध्ये कुन कार्यक्रमको अवस्था के छ, र यसले कुन क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गरेको छ, त्यसको विश्लेषण गर्न सकिन्छ । उदाहरणको लागि कोभिड १९ को बेला पालिकाले विकास गरेका विधि र कार्य (राहत, भौतिक संरचना आदि) मध्ये कुन कुरालाई निरन्तरता दिने र किन दिने यसले समाजलाई के सुविधा पुऱ्याएको छ, भन्ने कुराले यसलाई निरन्तरता दिन वा अन्त गर्ने भन्ने निर्णय गर्न आधार हुन्छ । त्यस्तै वातावरणीय संरक्षणको सम्बन्धमा व्यास १० को नारेश्वर ताल (दुम्सीचौर) योजनाले कसरि पर्यावरणको, जैविक विविधताको, जलश्रोतको संरक्षण गर्न मद्दत पुऱ्याउनुका साथै स्थानीय बासिन्दाहरुको जीविकोपार्जनमा मद्दत पुऱ्याएको छ, बुभ्न सकिन्छ । त्यस्तै पर्यटनको विकासको लागि मानहुँ कोट-पुलिमन्याङ्ग सुपर म्याराथनको निरन्तरताले कसरी त्यहाँको पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गरेको छ, आदि कुरा जान्न सकिन्छ । आर्थिक विकासको कुरा गर्दा नगरपालिकाको आम्दानी र नागरिकको सम्पत्ति बढाउने काममा ढुगा खानी, बालुवा, काठ आदिको व्यवस्थित कारोबारले कसरी र कसलाई मद्दत पुऱ्याएको छ, जान्न सकिन्छ । नगरको सुन्दरता, हरियाली, सभ्य र स्वच्छ वातावरणले मानिसहरुलाई आकर्षित गर्दछ । यस बारे व्यासले हालसम्म गरेका प्रयास-हरियाली सडक, व्यवस्थित दुकानहरु, खुला ठाउँ, प्लाष्टिकको व्यवस्थापन, पदमार्ग निर्माण आदिलाई कसरी व्यवस्थापन गरेको छ, त्यसलाई बुभ्न सकिन्छ । त्यस्तै भौतिक पूर्वाधारहरु कित्तिको समावेशी-अपांगता, बृद्धबृद्धा, महिला, बालबालिकामैत्री छ, भन्ने पनि बुभ्न सकिन्छ । यस्ता कार्यको निरन्तरता र यस्तै राम्रा र उपयोगी नयाँ कार्यक्रमहरु थालनी गर्न सकिन्छ ।

समग्रमा हाम्रा पालिकाहरु शहरी केन्द्र र ग्रामिण क्षेत्रको मिश्रणले बनेका छन् । व्यास अपवाद हैन शहरी केन्द्रभन्दा बाहिरका बडाहरु ग्रामिण परिवेशका र मूलतः कृषिमा आधारित छन् । यहाँको परिवेश र आवश्यकताहरु फरक छन् । नगरपालिका भित्रको यो फरक पनलाई अवसरको रूपमा लिनु पर्ने हुन्छ, र ग्रामिण क्षेत्रको उत्पादन शहरी क्षेत्रमा खपत गर्ने गरी अन्तरसम्बन्ध स्थापित र विस्तार गर्नु पर्ने हुन्छ । त्यसैले बडाहरुलाई जोड्ने सडकलाई वर्षेभरि सहज चल्ने बनाउनु पर्दछ, ताकि शहरी केन्द्रमा बसेर पनि ग्रामिण क्षेत्रमा उत्पादनमूलक काम गर्ने यूवाहरु इच्छुक बनन् । व्यासले विगतमा गरेका यस्ता योजनावद्व प्रयासलाई नयाँ नेतृत्वले तिब्रता दिनु पर्ने हुन्छ ।

आफ्नो ३० वर्षको जीवन कालमा व्यास नगरपालिका निरन्तर आगाडि बढिरहेको छ । यस अवधिमा यसले आफ्नो संस्थागत क्षमता बढाएको छ, आफ्नो आम्दानीको लागि नयाँ उपायहरुको खोजी गरेको छ । आफ्ना नागरिकहरुलाई आधारभूत सेवा दिएको छ । अब यसले नयाँ प्रविधिको प्रयोग गर्दै आफ्ना सम्भावनालाई उच्चतम प्रयोग गर्दै फड्को मार्नु पर्दछ । आफूलाई सुन्दर, आधुनिक, समावेशी, सुरक्षित नगरपलिकाको रूपमा यस क्षेत्र, समग्र राष्ट्र र अन्तराष्ट्रिय स्तरमा समेत आफूलाई प्रस्तुत गर्न सक्नु पर्दछ, र निजी क्षेत्र, नागरिक समाज र अन्य पालिका, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँगको सहकार्यबाट यो सम्भव छ । ३० औं वार्षिक उत्सवको सन्दर्भमा मेरो हार्दिक शुभकामना ।

व्यास नगरपालिकामा विकासको सम्भावना र चुनौतिहरु

श्री डिल्लीराम सिंगदेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अद्वाइसौं अवतारको रूपमा भगवान वेदव्यास श्रीकृष्ण द्वैपायनका नाममा यही ठाउँमा जन्मिनु भएको र उहाँकै नाममा २०४८ चैत्र ३० मा नामाकरण गरी व्यास नगरपालिका आजका दिनसम्म आइरहेको विषय हामी सबैलाई जानकारी भएकै छ। २४८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यो नगरपालिका २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजा अनुसार करिब ८२ हजार जनसंख्या बसोवास गर्दै आएका छन्। १४ वडा र व्यास नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयद्वारा सेवा प्रवाह गर्दै आइरहेको सबैमा सर्वविदितै छ। सम्भावना नै सम्भावना बोकेको यो नगरपालिका खास गरेर निम्न बमोजिम केही बुँदागत रूपमा उल्लेख गर्दै हामीसँग रहेको केही चुनौतिहरुलाई पनि यहाँहरु समक्ष पस्क्ने अनुमति चाहन्छु।

१. पर्यटन: कहिल्यै पनि नसकिने, नरित्तिने ठूलो लगानी नचाहिने धेरै नै प्रविधि पनि नभएपनि हुने जे छ त्यसैमा रमाउने, प्रकृतिसँग नै रम्न चाहने उद्योगको नाम नै पर्यटन उद्योग रहेछ। व्यास नगरपालिकामा धेरै पर्यटन उद्योगका आधारहरु छन्।

(क) सरदार यदुनाथ खनालको जन्म स्थान, राजनीतिकर्मी एकदेव आलेको जन्म स्थान, आदिकवि भानुभक्त आचार्यको मावली गाउँ मान्हौं कोट वास्तवमा व्यास नगरपालिकाको सुरक्षा कवजको रूपमा रहेको छ। त्यहाँबाट हिमालयको दृश्यावलोकन, व्यासका करिव-करिव ७५% भू-भाग देख्न पाइने, प्रकृतिका छटाहरु यही मान्हौं कोटबाट देख्न पाइन्छ। त्यति मात्र कहाँ हो र मान्हौमा गौथलीहरुले गीत गाउने र डाँफे मुनालहरु नाचेको देख्दा त कस्को मन रमाइलो नलाग्ना र ! “दुङ्गाको काप फोरेर बरु उम्रन्छ पिपल” सिर्जना जस्तो संसारमा कहिल्यै हुदैन विफल” भने भै (कवि माधव घिमिरेले) मान्हौं कोटमा सिर्जनाका अनुपम उदाहरण देख्न पाइन्छ। विहानको सूर्योदयको किरण Lake of Cloud (बादलको ताल) मा परेको देख्दा त दमौली बजार स्वर्गको एक सानो टुकाको रूपमा चित्रित भएको छ। प्रकृतिसँग रम्न, खेल, मनोरञ्जन गर्न, मान्हौकोट दमौलीको बजार सानो भू-भागमा गुम्सेको नगरखासी एक रात भएपनि मान्हौं कोटमा पुगी आनन्द लिंदा छुटै मजा आउँछ। यसका अलावा, सेनवंशी राजाहरुले शासन गरेको ठाउँ तनहुँसुर, छाब्दी वाराही मन्दिर, कालिका जंगल पार्क, गलेखाम कोट, व्यास पराशर आश्रम, मादी नदीको एकीकृत विकास गरी किनारामा वस्ती विकास, कृतिम तालहरु बनाई दृश्यावलोकन, विजुली उत्पादन आदि गर्न हामीलाई अवसर छ। हामी यो दिशामा लागेका छौं। लोकतन्त्र प्राप्तिको लागि जीवन बलिदान गर्ने ती वीर शहिदहरुको सम्मान गर्दै व्यास द मा अवस्थित पुलिमन्याङ्ग शहिद पार्क अत्यन्तै महत्वपूर्ण स्थलको रूपमा रहेको छ। खेलकुद पर्यटन, एग्रो पर्यटन, पर्यापर्यटन, धार्मिक पर्यटन आदि हाम्रा सम्भावना छ। मान्हौं कोटबाट मादी नदीको किनारमा प्यारागलाइडिङ गर्न सकिने सम्भावना छ, हामीसँग।

२. कृषि पशु विकास : मानव जीवनको आधार (Back bone of Development) विकास कै कोशे दुङ्गाको रूपमा कृषि र पशुपालनलाई लिन सकिन्छ। हामीसँग भएको मादी नदी लगायत विभिन्न खोलामा रहेका नजिकका समथर जमिन, साँगेफाँट, कलेस्ती, बैरेनी फाँटहरु र पहाडी धरातलले कृषि र पशुपालन व्यवसायको विकासका लागि पर्याप्त सम्भावना छन्।

३. नदी किनारामा विकास : मादी नदी, छाब्दी वाराही खोला, रिस्ती खोला आदिको नदी खोलामा रहेको बाँझो जमिन, बलौटे जमिनको पनि सदुपयोग गरेर आलु, खरभुजा, बदाम, केरा आदि जस्ता खेती लगानी, वस्ती विकास गर्ने, नदी थुनेर साना-साना विद्युत विकास, माछा पालन व्यवसाय आदिको विकास गर्न हामीसँग प्रशस्त सम्भावना छन्।

४. रिडरोड अवधारणा : छाब्दी वाराही मन्दिरदेखि दमौली बजार-साँगे हुँदै गलेखाम कोट पुने र त्यहाँबाट हुँदै कलेस्ती-बैरेनी हुँदै भोलेटार चोक दमौलीसम्म नगर बस चलाई

नगरबासीलाई शहर र गाउँको मितेरी सम्बन्ध गाँस्न सकिने बतियो आधार छ । गाउँको कोशेली बजार र बजारका सामान गाउँ सजिलो साथ पुग्ने र आदरणीय नगरबासीलाई आवागमनमा सहजता आउने छ । यो पनि एउटा विकासको कोशे दुङ्गो हुनेछ । गाउँमा हुने निउरो, सिब्लीगान, जाते तरुल बजार ल्याउने र बजारका सामान गाउँमा पुऱ्याउने कार्यमा सहजता आउँछ ।

५. **सकारात्मक सोंच :** व्यास नगरपालिका आदरणीय नगरबासी दाजुभाई, दिदीबहिनी, बुबाआमाहरुमा रहेको सकारात्मक सोंचले विकासलाई अगाडि बढाउने आधार हुनेछ । कैनै पनि विषयमा नगरबासीहरुको सकारात्मक चिन्तन, सोंच र भावना पाइनु पनि अत्यन्त राम्रो पक्ष हो ।
  ६. **सामाजिक पक्षमा उत्साह :** हामी भौतिक विकासको अतिरिक्त सामाजिक पक्षको विकासमा जोड गर्नु पर्ने देखिन्छ, यहाँको सन्दर्भमा । अगला-अगला भवन, चिल्ला बाटोहरुका अतिरिक्त जनशक्तिको विकास, साँस्कृतिक पक्षहरु घाटु, सोरठी, कौरा नाँच, बालन नाँचहरु हाम्रा गाउँ-गाउँमा छरिएर रहेका छन् । तिनको पनि विकास गर्न जरुरी देखेका छौं । व्यास नगरपालिकाका वासिन्दाहरुमा केही गरौ भन्ने उत्साह भएको साथै राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मितेरी भगिनी सम्बन्ध कायम गर्नमा सकारात्मक सोंच पाइयो । उदाहरणको लागि व्यास नगरपालिका र बर्दियाको ठाकुरबाबा नगरपालिका बिच मितेरी सम्बन्ध कायम गरिएको ।
  ७. **चुनौतीहरु :** हरेक पक्षको २ पाटाहरु हुन्छन् । अवसर र चुनौती सँगै जोडिएका हुन्छन् । माथि हामीले अवसरका बारेमा उल्लेख गरिसकेका छौं । साथै हाम्रो चुनौतीहरु पनि यस प्रकार उल्लेख गर्न सकिन्छ । जस्तो :-
- (क) **पहाडी भू-धरातल एवं प्राकृतिक विपत्ति :** वर्षेनी घनघोर वर्षा, आँधी, हुरी आउने हुनाले बाढी, पहिरो आगलागी आदि कारणले जनताका समस्या समाधान गर्न सिमित साधन श्रोतको कमीले गर्दा समय मैं राहत एवं सहयोग पुऱ्याउनमा कठिनाई परिरहेको छ । यो चुनौतीको रूपमा रहेको महशुस गरिएको छ ।
- (ख) **आन्तरिक आय श्रोतको कमी :** जनताको चाहना र आवश्यकतालाई पुरा गर्न प्रदेश र सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त श्रोतले पुग्ने कुरै भएन । आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्न करको दायरा बढाउनुपर्ने हुन्छ, जुन जनताको लागि सजिलै स्वीकार्य नहुनु स्वभाविकै हो । यो पनि चुनौतीको रूपमा लिएका छौं ।
- (ग) **उद्योग धन्दा, कल कारखानाको अभाव :** कच्चा पदार्थ, साँस्कृतिक जनशक्तिको उपयोग हुनको लागि र राजश्व वृद्धिको लागि पनि उद्योगधन्दा कलकारखानाको विकास हुन जरुरी हुन्छ, जुन हामीसँग व्यास नगरपालिका भित्र खासै छैन भन्दा पनि अत्युक्ति नहोला ।
- (घ) **अन्तर्राष्ट्रिय, राष्ट्रिय हवाई मार्ग, छिमेकी राष्ट्रसँग जाने/आउने नाका नहुनु :** हामी छिमेकी राष्ट्रसँग जान आउन पनि व्यास नगरपालिकाबाट सम्भव छैन । यस्ले पनि मानव पूँजीको Flow हुन पाएन । रेमिटेन्सको पनि न्यूनता छ ।
- (ङ) **विविध :** नगरबासीहरुका इच्छा आकांक्षा धेरै हुनु र त्यसलाई पुरा गर्न श्रोत साधनको कमी हुनुले उनीहरुको विकास प्रतिको उर्लदो भेललाई थेगन नसकी साना-तिना मतभेदहरु पनि नभएका भने होइनन् ।

सारांशमा : हामी जनतालाई जिउँदा भगवान ठानेर, जहिले पनि शिरमा राखेर विकास गर्न कर्तव्य ठान्दछौं । हामी जनताको भावना र मक्सद विपरित जान सक्दैनौं । त्यसैले व्यास नगरपालिकाले आफूसँग रहेका सम्भावनालाई उजागर गर्न रातदिन नभनी आवश्यकतानुसार विषय-विज्ञ समेतको सहयोग लिई गुरु योजना नै बनाएर लागी परेका छौं । चुनौतीहरु छन् र हुनु पनि पर्दछ । भगवान वेदव्यास जन्मनु भएको यो स्थानमा यस्ता चुनौतीहरुलाई अवसरमा बदलेर विकासको गतिलाई अगाडि बढाउन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा समेत प्रचार-प्रसार गर्नमा लागी परेका छौं । हेरौं कति सकिन्छ, गर्दै जाने हो सकारात्मक सोंचका साथ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा व्यास नगरपालिकाका प्रयासहरु

कार्यकारी निर्देशक श्री सूर्यनारायण श्रेष्ठ
एनसेट नेपाल एवं सल्लाहकार, व्या.न.पा.

व्यास नगरपालिका नेपालको गण्डकी प्रदेश, तनहुँ जिल्लामा सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित रहेको छ। यो नगरपालिका समुन्दी सतहबाट २८० मिटरदेखि १२२० मिटरसम्म उचाईमा रहेको छ। व्यासको न्यूनतम ८.४० सेल्सियसदेखि अधिकतम ३७.०० सेल्सियससम्म तापक्रम हुनुका साथै औषत वार्षिक वर्षा १९६० मिलिमिटर हुने गरेको छ। यस नगरपालिकामा अव्यवस्थित शहरीकरण, विविध भूगोल र जलवायूको कारणले बाढी, पहिरो, महामारी, आगलागी, भूकम्प लगायतका कैयन प्रकोपहरूबाट वारम्वार प्रभावित हुने गरेको छ।

व्यास नगरपालिकामा भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्रियाकलापहरु वि.सं. २०५९ देखि नै शुरु भएको हो भने वि.सं. २०६१ देखि निरन्तर प्रयासहरु भइरहेको देखिन्छ। नगरपालिकाको यस प्रयासमा भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपाल (एनसेट) शुरुवातदेखि नै हातेमालो गर्दै प्राविधिक सहायता गर्दै आइरहेको छ। यसै सन्दर्भमा व्यास नगरपालिका र भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपाल बिच सुरक्षित भवन निर्माण, आपत्कालीन प्रतिकार्यको पूर्व तयारी र दिगो विकासका योजनामा सचेतनाका गतिविधिहरु, क्षमता तथा सीप अभिवृद्धि कार्यक्रमहरु, संस्थागत गर्ने र सहयोगी संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने कार्यमा सहकार्य हुँदै आएको छ। यस विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासहरुको संक्षिप्त विवरण निम्न अनुसार रहेको छ।

१. सुरक्षित भवन निर्माण:

सुरक्षित समुदाय निर्माणको उद्देश्यका साथ व्यास नगरपालिकाले वि.सं. २०५९ मा नगरपालिकाको घरहरुको सर्वेक्षण पछि भूकम्प परिदृश्य तयार गरेको थियो। यसले नगर क्षेत्र भित्र बन्ने घरहरु बलियो बन्नै पर्दै भन्ने हेतुले नगरपालिकाले स्थानीय राजनीतिक दल लगायत विभिन्न पक्षहरूसँग छलफल गरी भवन संहिताको कार्यान्वयनमा जाने तयारी शुरु गयो। यसका लागि नगरपालिकाको अगुवाइमा स्थानीय राजनीतिक दल लगायत विभिन्न सरोकारवाला पक्षहरु मिलेर यस अघि भवन संहिता कार्यान्वयन भइसकेका नगरपालिकाहरु भ्रमण गरी भवन संहिता कार्यान्वयन बारे अनुभवहरु सिक्ने र बुझ्ने काम भएको थियो। यिनै तयारी पश्चात् वि.सं. २०६८ सालमा व्यास नगरपालिकाले भवन संहिता कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गयो। त्यस पछि नगरपालिकाले हरेक वर्ष माघ २ गते “भूकम्प सुरक्षा दिवस” मार्फत सचेतनाका गतिविधिहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ।

भवन संहिता कार्यान्वयनको क्रममा व्यास नगरपालिकाले वि.सं. २०६८ सालदेखि २०७४ सालसम्म डकर्मी तालिम, इन्जिनियर तालिम, ठेकेदार तालिम, सामुदायिक अभिमुखीकरण र घरधनीहरूलाई सचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। यस कार्यलाई संस्थागत गर्न २०७२ साल पछि डकर्मीहरूको समूह, परामर्शदाता इन्जिनियरहरुको समूह र सल्लाहकार समूह गठन गर्ने कार्य भयो। साथै डकर्मी तथा ठेकेदारहरूका लागि लाइसेन्स प्रणाली लागु गरेको थियो। यसै गरी २०७२ सालमा भवन निर्माण अनुमति प्रक्रियाको कार्यविधि तयार गरी लागु भयो, जसमा नक्सा र भवन निर्माणको निरीक्षणका लागि चेक लिस्टहरु छन्। वि.सं. २०७३ सालमा परामर्शदाता मार्फत फिल्डमा निर्माणाधीन घरहरुको निरीक्षण गराउने र फोटो खिचेर पठाउनुपर्ने कार्यको शुरुवात भयो। यसै गरी २०७४ सालमा भवन निर्माण अनुमति प्रक्रियाका फारामको परिमार्जन गरी सरलीकृत बनाउने कार्य भयो। हालसम्म नगरपालिका क्षेत्रमा १०० जना प्राविधिकहरु, ५०० भन्दा बढी डकर्मीहरु र ६० जना ठेकेदारहरूले भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणको लागि दक्षता अभिवृद्धि तालिम प्राप्त गरेका छन्। वि.सं. २०६८ मा आएर भवन निर्माण अनुमति प्रक्रिया तथा भवन निर्माण सुपरिवेक्षण जाँच गर्ने कार्यलाई अभ्य व्यवस्थित, वैज्ञानिक र चुस्त बनाउनको लागि भवन निर्माण अनुमति प्रक्रियाको सफ्टवेयरको प्रयोग गरेको छ।

यसै गरी वि.सं.२०७२ को गोरखा केन्द्र विन्दु भएर आएको भूम्प पछि भवनको क्षति मूल्याङ्कन परामर्शदाता इन्जिनियरहरू परिचालन गरेर अध्ययन गरेको थियो । त्यस पछि सुरक्षित भवन निर्माणमा सचेतना, क्षमता तथा सीप अभिवृद्धि जस्ता कार्यकमहरू नगरपालिकाको घर नक्शा पास शाखाबाट सञ्चालन भइरहका छन् । नगरपालिकाले डकर्मी तथा परामर्शदाताहरूको गतिविधिलाई समेत अनुगमन गरी गलत कार्यलाई दण्ड सजायको परिधि भित्र ल्याउने समेत कार्य गरेको छ । नगरपालिकामा वर्षमा सरदर ४०० देखि ५०० वटासम्म भवनहरू निर्माण हुने गरेकोमा ती मध्ये ८०% भवनहरू निर्माण संहिता पालना गरेर बन्न थालेको पाइएको छ, यो व्यास नगरपालिकाको महत्वपूर्ण उपलब्धि हो ।

२. आपतकालीन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य:

विपद्वाट मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई कम गर्नको लागि स्थानीय स्तरमा खोज, उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सम्बन्धी क्षमताको विकासका साथै अत्यावश्यक सामग्री, औजार र उपकरणहरूको जोहो गर्नु पर्दछ । यसरी गरिएको आपतकालीन पूर्व तयारीले विपद्का समय जनधनको क्षतिलाई कम गर्नुका साथै उद्धार कार्यलाई तुरुन्त सुचारू गर्न मद्दत गर्दछ । आपतकालीन पूर्व तयारी गर्नाले विपद्पछि सकेसम्म कम समयमा स्थानीय स्तरमा सामान्य कार्यहरूमा फर्कन सक्ने क्षमताको विकास गर्दछ ।

व्यास नगरपालिकाको आपतकालीन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउन वि.सं.२०७३ मा विपद्सङ्कटासन्ता तथा क्षमता लेखाजोखा तालिम र सामाजिक परिचालनकर्ता मार्फत सर्वेक्षण भएको थियो । उक्त सर्वेक्षण, सामुदायिक कार्यशाला र अध्ययनको आधारमा व्यास नगरपालिकाको “विपद्तथा जलवायू उत्थानशील योजना” वि.सं.२०७६ मा निर्माण गरिएको थियो ।

आपतकालीन अवस्था आइपरेमा प्रभावकारी तवरले प्रतिकार्य गर्नका लागि पूर्व तयारी, खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचार र भवन क्षति मूल्याङ्कन तालिमबाट २४ जना उद्धारकर्मीहरू वि.सं.२०७६ मा तयार भएका छन् । साथै समुदाय तहको खोज उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने आवश्यक सामान र औजारहरूको व्यवस्था नगरपालिकाको कार्यालयमा राखिएको छ । हाल नगरपालिकाको कार्यालयमा स्थानीय आपतकालीन प्रतिकार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना भएको छ । यसले प्रकोप व्यवस्थापनमा प्रयोग गरिने सूचना तथा सञ्चारमा सहजीकरण गर्नेछ ।

३. दिगो विकास:

विपद्जोखिम न्यूनीकरण, सामाजिक र आर्थिक विकासको अभिन्न अंग हुन् । दिगो विकासमा भविष्य हुने विपद्को जोखिम न्यूनीकरण आवश्यकताहरूमा सम्भौता नगरी वर्तमान आवश्यकताहरू पुरा गर्ने विकास भनेर बुझन सकिन्छ ।

व्यास नगरपालिकाको वि.सं.२०७२ मा ११,६५९ भवनहरू सर्वेक्षण भएको थियो । वि.सं.२०७३ को संघीय संरचना अनुसारका थप स्थानहरू पनि समावेश हुने गरी वि.सं.२०७५ मा भवन र पूर्वाधार, सामाजिक र आर्थिक सर्वेक्षण भएको थियो । यस सर्वेक्षणमा २०,०५९ घरधुरीको नक्सा र तथ्याङ्क भू-उपयोग नक्साङ्कन गरिएको छ । यस सर्वेक्षणले नगर पाश्वर्चित्र र नगरपालिकाको योजनामा टेवा पुऱ्याएको छ । वि.सं.२०७६ मा व्यास नगरपालिकामा विपद्उ उत्थानशील समुदायको निर्माणको लागि व्यास १० वैरेनी वस्तीको लागि जग्गा एकीकरण योजना तर्जुमा गर्नको लागि आयोजना व्यवस्थापन समिति र आयोजना कार्यान्वयन एकाइको गठन भएको थियो । हाल वि.सं.२०७८ मा वैरेनी जग्गा एकीकरण योजनालाई नेपाल सरकारबाट स्वीकृति भएको छ ।

विकासका योजना निर्माणमा विपद्जोखिम न्यूनीकरणलाई मूल प्रवाहीकरणका लागि चेकलिस्टहरू तयार भएका छन् । नगरपालिका क्षेत्रको बहु-प्रकोपीय जोखिम लेखाजोखा र जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना निर्माण भइरहेको छ । यस कार्यले दिगो विकासका लागि अग्रसरता लिएको विश्वास गरेको छ ।

निष्कर्षः

विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा अहिले व्यास नगरपालिकामा राजनीतिज्ञ र कार्यान्वयन दृढतापूर्वक भएको देखिन्छ । व्यास नगरपालिकामा दस वर्ष पहिलेको तुलनामा आज कसरी जोखिम कम गर्ने भन्न बारे धेरै थाहा भएको छ । व्यास नगरपालिकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा धेरै सफलता पाएको देखिन्छ । व्यास नगरपालिकाका विपद् जोखिम न्यूनीकरणको प्रयासहरूले व्यास नगरपालिकाका नागरिकहरूको जीवन रक्षा, जीविकोपार्जन, दिगो विकासमा मद्दत गरिरहेको छ । व्यास नगरपालिकाले गर्ने दिगो निर्णयहरूले व्यास नगरपालिकालाई उत्थानशील समुदाय बनाउन सहयोग गरिरहेको छ । अब भविष्यमा बढ्दो शहरीकरण, प्राकृतिक विपद् र जलवायू परिवर्तनले नयाँ चुनौतिहरू थपिएको छ । जसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण प्रति सबैको थप प्रतिबद्धता आवश्यक रहेको छ ।

वडाको चिनारी

वडाध्यक्ष श्री खरसिं दैर
व्यास नगरपालिका वडा नं.१

सेती र मादी नदीको पवित्र संगम तटमा अवस्थित महर्षि वेदव्यासको जन्मभूमि र पराशर ऋषिको तपोभूमि रहेको यस व्यास नगरपालिका २०४८ साल चैत्रमा नामाकरण भई शुरुमा ११ वटा वडा रहेकोमा हाल नेपाल सरकारको विभिन्न निर्णयहरु पश्चात जोडिएका केही गा.वि.स.हरु र केही गा.वि.स.का केही वडाहरु थप भई १४ वटा वडा बनाइएकोमा यस वडा नम्बर १ स्थापनाकालदेखि नै १ नम्बर वडामा नै रहेको सर्वविदितै छ ।

पूर्वमा मुसे खोला हुँदै भद्रखला, पश्चिममा बुल्दी खोला, उत्तरमा बुल्दी खोला र दक्षिणमा छाब्दी खोला हुँदै सेती मादी नदी सिमाना रहेको यस वडालाई पृथ्वी राजमार्ग, प्रसिद्ध धार्मिक स्थल छाब्दी वाराही मन्दिर जाने छाब्दी मार्ग, तनहुँ जिल्ला कै दक्षिण वेल्ट जाने बुद्धसिङ्ग मार्ग जस्ता प्रमुख मार्गहरुले छोएको छ । यस वडाको जनसंख्या शुरुको अवस्थामा कम रहेता पनि बढ्दो शहरीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीको सुविधा उपयोग गर्नका लागि आसपासका ग्रामिण भेगबाट बसाई सरी आउने क्रम तीव्र भएकोले हाल जनघनत्व र जनसंख्या धेरै भएको वडामा परिचित रहेको छ । २०६८ सालको जनगणना अनुसार घर परिवार संख्या २४६०, पुरुष ३९४२, महिला ४९९० गरी कुल जनसंख्या जम्मा ८९३२ रहेकोमा २०७८ सालमा टोल विकास संस्थाबाट लिएको तथ्याङ्क अनुसार घरधुरी संख्या ३११५, पुरुष ५८९७, महिला ६०५७ गरी कुल जनसंख्या जम्मा ११९५४ रहेको छ, भने हालसम्म २९ वटा टोल विकास संस्थाहरु गठन भई सक्रिय रूपमा आर्थिक, सामाजिक र भौतिक विकास निर्माणमा सहयोग गरिरहेका छन् ।

जातिगत विविधता रहेको यस वडामा बसोबास गर्ने मुख्य जाति समूहको रूपमा ब्राह्मण, क्षेत्री, दराई, मगर, दलित (कामी, सार्की, दमाई) आदि रहे तापनि तीव्र शहरीकरण एवं वस्ती विस्तारको कारण भुजेल घर्ती, ठकुरी, नेवार, गुरुङ, रानाभाट, गिरी, तामाङ, माझी, कुमाल, गन्धर्व आदि जातिहरुको समेत बसोबास रहेका पाइन्छ । राज्य भरीमा नै दुर्लभ एवं अल्पसंख्यक जातिको रूपमा परिचित दैरे जातिको मुल थलोको रूपमा यस वडालाई लिइन्छ, भने हाल सबै जातका बासिन्दहरुको बसोबास रहेको छ । विभिन्न जात जातिहरुको साँस्कृतिक पहिचान बोकेको चुड्का, घाँटु, कौरा, लोक गित, भ्रातुरे गित, भजन, परम्परागत तीज गित, दोहोरी गित, फूलपाती नृत्य आदि यहाँका लोक संस्कृति हुन । यहाँका मानिसहरुको आंशिक रूपमा जागिर, व्यापार, व्यवसाय, कृषि, पशु पालन र वैदेशिक रोजगारी नै जनजीवनको मुख्य श्रोत रहेको छ, भने नगरपालिकाका वडाहरु मध्ये सबैभन्दा धेरै राजश्व संकलन गर्ने वडाको रूपमा रहेको छ । स्थानीय निकायको विगतका तीन निर्वाचनहरु मध्ये २०४९, २०५४, २०७४ मा यस वडाको सम्पूर्ण पदहरुमा नेपाली कांग्रेसले विजय हासिल गरेको थियो ।

हालसम्म वडाको सम्पूर्ण टोलहरुमा विद्युत, खानेपानी, सडक जस्ता सुविधाहरु पुरोको र आंसिक क्षेत्र बाहेक अन्य क्षेत्रको फोहोर मैला संकलन गरिएको, सडक बत्ती, नाला, कालोपत्रे विस्तार, अति आवश्यक ठाँउमा नयाँ बाटो निर्माण जस्ता कामहरु निरन्तर रूपमा भइरहेको छ भने यस वडामा ४ वटा सरकारी विद्यालय, १ वटा सामुदायिक क्याम्पस, ७ वटा निजी विद्यालय, १ छात्रवास, १ आधारभूत शहरी स्वास्थ्य, १ जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र, १ ठूलो खानेपानी आयोजना, ४ साना खानेपानी आयोजना, २ वटा सरकारी कार्यालय, ४ वटा ठूला सामुदायिक भवन, १ सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र, ७ वटा पक्की पुल, ७ वटा कजवे, १ वटा वेलिवृज, भोलुङ्गे पुल आदि रहेका छन् । जनप्रतिनीधि बिहिन भएको अस्वथामा पनि यहाँका टोल विकास संस्थाका अध्यक्षहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनीधिहरुले योजना छनौट, योजना कार्यान्वयन लगायत आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, साँस्कृतिक क्षेत्रमा पुच्चाएको योगदान अतुलनीय रहेको छ । यद्यपि २०७४ सालको स्थानीय निर्वाचन पश्चात विकास निर्माणमा फड्को मारेको यस वडामा करीब अर्ध शहरी क्षेत्रका सम्पूर्ण सडकहरु कालोपत्रे, नाला निर्माण, शैक्षिक क्षेत्रमा उन्नति, सांस्कृतिक प्रवर्द्धन, उद्यमशीलता र व्यापार व्यवसायमा धेरै नै प्रगती भएको पाइएको छ । जस मध्ये सुविधा सम्पन्न आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस, नमूना विद्यालयको रूपमा स्थापित निर्मल मा.वि., शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्दै गएको जलदेवी मा.वि., छाब्दी दोभान दाहसंस्कार घाट, भादगाउँ खिरखाँदी खानेपानी आयोजना, पृथ्वी

राजमार्ग जोडिने मुसे खोलादेखि वडा कार्यालयसम्म निस्कने वडा पहुँच मार्ग, बुद्धिसिङ्ग मार्गको वैकल्पिक मार्गको रूपमा निर्माण हुन लागेको बुल्दी खोला करिडोर र सीप तथा उद्यमशीलता विकासमा संख्यात्मक रूपमा भएको प्रगति तपसिल बमोजिम रहेको छ :

क्र.स	तालिम/कार्यक्रम	अवधि	सञ्चालन गर्ने संस्था	परिणम
१.	सिलाई कटिङ तालिम (आधारभूत)	२०७४	वडा कार्यालय	४० जना
२.	सिलाई कटिङ तालिम (तह २)	„	वडा कार्यालय र CTEVT	२० जना
३.	हाउस वाइरिङ तालिम (तह १)	„	CTEVT	२० जना
४.	सिलाई कटिङ तालिम (तह १)	२०७५	वडा कार्यालय र CTEVT	४० जना
५.	हाउस वाइरिङ तालिम (तह १)	„	CTEVT	२० जना
६.	व्यूटिसियन तालिम (तह १)	„	वडा कार्यालय र CTEVT	२० जना
७.	नेतृत्व विकास तालिम	„	वडा कार्यालय	३० जना
८.	सिलाई कटिङ तालिम (तह १)	२०७६	वडा कार्यालय र CTEVT	४० जना
९.	व्यूटिसियन तालिम (तह १)	„	CTEVT	२० जना
१०.	नेतृत्व विकास तालिम	„	वडा कार्यालय/न.पा.	३० जना
११.	सिलाई कटिङ तालिम (तह १)	२०७७	वडा कार्यालय र CTEVT	४० जना
१२.	सिलाई कटिङ तालिम (तह २)	„	वडा कार्यालय र CTEVT	२० जना
१३.	पल्मबीड तालिम	„	CTEVT	२० जना
१४.	पेन्टिङ तालिम	„	CTEVT	२० जना
१५.	उडकाबिङ तालिम	„	CTEVT	२० जना
१६.	सिलाई कटिङ तालिम (तह १)	२०७८	वडा कार्यालय र Event	४० जना
१७.	कुक तालिम (तह १)	„	वडा कार्यालय र CTEVT	४० जना
१८.	उद्यमशीलता तालिम	„	मेडपा कार्यक्रम	३२ जना
१९.	नेतृत्व विकास तथा उद्घोषण तालिम	„	वडा कार्यालय	३० जना
२०.	चुरा पोते निर्माण तालिम	„	वडा कार्यालय	२२ जना
			जम्मा लाभान्वित संख्या	५६४ जना

भौतिक पूर्वाधार तर्फ

क्र.स	योजना/विवरण	अवधि	सम्पन्न गर्ने संस्था	परिणम
१.	वडा भित्र रहेका कच्ची सडकहरु कालोपत्रे	२०७४-२०७८	वडा कार्यालय	५ कि.मि.
२.	वडा भित्र रहेका कच्ची सडकहरु कालोपत्रे	„	संघीय र प्रदेश	३ कि.मि.
३.	वडाका विभिन्न सडकमा पक्की नाला निर्माण	„	वडा कार्यालय	७ कि.मि.
४.	वडाका विभिन्न सडकमा पक्की नाला निर्माण	„	संघीय र प्रदेश	२ कि.मि.

व्यवसायिक पशुपालन, तरकारी तथा फलफूल खेती, माछा पालन, मौरी पालन, केरा खेती जस्ता नगदे बालीबाट प्रशस्त आर्थिक उन्नति गर्न सकिने सम्भावना रहेको यस वडामा अकला सामुदायिक मन्दिर, जलेश्वर मन्दिर, शिव पाञ्चायन मन्दिर, सेती मादी नदी, वडामा रहेका ५ वटा सामुदायिक वनलाई उपयोग गरी इको टुरिजमको विकास गरी पर्यटन भित्र्याउन सकेमा यहाँका मानिसहरुको आर्थिक उन्नति हुने देखिएको छ । सिमित श्रोत साधनले सशक्त समाजको माग बमोजिम अपेक्षाकृत विकास निर्माण गर्न नसकिएता पनि आर्थिक विकास, पूर्वाधार विकास, धार्मिक ऐतिहासिक एवं पर्यक्तीय विकास सम्बन्धी क्षेत्रहरूलाई सम्बोधन गर्ने गरी योजनाहरु छनोट भई वडाबाट नै हरेक वर्ष बजेट विनियोजन भई कार्यान्वयन भइरहेको छ । वडाबाट सम्बोधन हुन नसकेका विशेष प्रकृतिका योजनाहरु सिफारिसका आधारमा नगरस्तरीय योजनाका रूपमा बजेट विनियोजन गरी विकासका कार्यक्रमहरूलाई अगाडि बढाइएको छ ।

अन्तमा स्थानीय सरकारको रूपमा यस वडाले वडाबासीहरूलाई आफ्ना सेवाहरु सर्वसुलभ छिटो छरितो रूपमा उपलब्ध गराउन र सफा, स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउने, शहरी क्षेत्रमा सरसफाई, ल्यान्डफिल्ड साइड, व्यवस्थित बसपार्क, महिला तथा पिछडिएका समुदायमा सिप विकास एवं यूवाहरुको लागि स्वरोजगार, सडक चौडा, कालोपत्रे, साँस्कृतिक धरोहरहरुको संरक्षण र सम्बद्धन, पर्यटकीय

महत्वलाई उजागर गर्ने लक्ष्य लिई व्यास नगरपालिका, प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाले सहयोग गरी अहम भूमिका खेलिरहेका छन् ।

निर्वाचित पदाधिकारीको ५ वर्षे कार्यकाल

वडाध्यक्ष श्री काशीराम श्रेष्ठ
व्यास नगरपालिका वडा नं.२

महर्षी वेदव्यासको जन्मभूमि, पराशर ऋषिको तपोभूमि, सेती र मादी नदीको संगम स्थलमा स्थापित व्यास नगरपालिका भित्र रहेका १४ वटा वडा मध्ये क्षेत्रफलको हिसाबले सबैभन्दा सानो वडा र जनघनत्वको हिसाबले गण्डकी प्रदेशको पहाडी भू-भाग मध्ये धेरै जनसंख्या भएको यस वडाको पूर्वमा बुल्दी खोला, पश्चिममा सफा सडक, उत्तरमा पृथ्वी राजमार्ग र दक्षिणमा मालपोत कार्यालयदेखि तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ हुँदै देउराली नगरसम्म फैलिएको छ । तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीको मुख्य शहरी क्षेत्रमा रहेको यस वडामा जनजातीको बाहुल्यता तथा नेवार जातीको धेरै बसोबास रहेको छ । यस वडामा व्यवसायिक तथा व्यापारिक कृयाकलापहरु बढी भएको पाइन्छ । वडाको योजना सञ्चालनदेखि अन्य कार्यक्रमहरुमा व्यवसायी तथा वडाबासीहरुको तर्फबाट जनप्रतिनिधिहरुले अपेक्षा गरे बमोजिम सहयोगहरु उपलब्ध हुँदै आएको छ ।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड १९ को पहिलो र दोस्रो लहरको संक्रमणका समयमा राहत सामग्री वितरण, सुरक्षित बजार बन्द, क्वारेन्टिन स्थल व्यवस्थापन, आइसोलेसन व्यवस्थापन र कोभिड १९ का अतिरिक्त बुल्दी खोलामा बाढी पहिरो जस्ता कार्यमा पूर्ण सहयोग गरी हामीहरुलाई हौसला दिनु भएको साथै योजना सञ्चालनदेखि वडा तथा नगरपालिकाको हरेक कृयाकलापहरुमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस वडा नं.२ का १७ वटै टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीहरु, आमा सम्हिता, विद्यालय तथा अन्य संघ/संस्थाहरु तथा वडाबासी बुवाआमा, दिदीबहिनी तथा दाजूभाईहरुमा हादिक कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छौं । साथै वडाबाट गरिने सेवा प्रभावका कार्यमा अहोरात्र खटिई काम गर्ने वडा कार्यालयका कर्मचारीहरु तथा केरावारी आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रका कर्मचारीलाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छौं ।

नगरपालिकाबाट लागु भएका करहरु नियमानुसार करदाताबाट सहज रूपमा असुली हुँदै आएको र घर वहाल करको लागि सबै आदरणीय वडाबासी करदाताहरु सबै जागरूक हुनु पर्ने देखिएको छ । यस वडामा देश कै प्रख्यात सरकारी विद्यालय र निजी विद्यालयहरु रहेको यहाँहरुमा सर्वविदितै छ । हामी निर्वाचित भएर आए पश्चात रु.९ करोड ५ लाख रकम बराबरका योजनाहरु सञ्चालन एवं सम्पन्न भएको छ भने केही काम पुरा हुन बाँकी छ ।

वडाबाट सञ्चालन भएको महत्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमहरु:

१. वडाका सम्पूर्ण स्थानमा सडक बत्ती व्यवस्थापन भएको ।
२. आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस जाने वडा नं.१ र २ जोड्ने बुल्दी खोलामा कजवे निर्माण ।
३. पृथ्वी राजमार्गबाट करनकाठ बसपार्क जाने बाटो निर्माण ।
४. वर्षादेखि खुल्ला रहेको जनसेवा प्रा.वि. क्षेत्रको नाला निर्माण ।
५. आधारभूत शहरी स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना साथै भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सेवा प्रभाव सूचारु भएको ।
६. बजारमा रहेको ८ वडा चोकहरु सबैमा ईदृशा, दुंगा, टायल विच्छयाउने कार्य सम्पन्न ।
७. वडा कार्यालय भवन निर्माण ।
८. क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी सिपमूलक तालिम तथा लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालन (नेतृत्व विकास, कौसी खेती, मानव अधिकार, चप्पल निर्माण, आधारभूत सिलाई कटाई, गरिब तथा विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सामग्री तथा स्वीटर वितरण र तीज गित प्रतियोगिता जस्ता कार्यक्रम)
९. मुस्लिमहरुको धार्मिक शिक्षा सञ्चालनमा सहयोग ।
१०. बजार व्यवस्थापन एवं फोहोर मैला वर्गीकरण गरी कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग राख्ने गरिएको ।

व्यास नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको ३५ औं नगर सभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमबाट बजेटमा रहेको बालमैत्री नगरपालिका व्यवस्थापन कार्यक्रम अभियान अन्तर्गत यस बडालाई पहिलो चरणमा बालमैत्री बडा घोषणा गरिने भएकाले बडामा बडाबाल संरक्षण समिति गठन भई बालमैत्री कार्यक्रमसँग सम्बन्धित विषयमा सबै सरोकारवाला जनप्रतिनिधि, टोल विकास संस्था, आमा समूह, बाल क्लब, विद्यालय र अन्य संघ संस्थाका पदाधिकारीहरूलाई एक दिने बालमैत्री सम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको (करिव २०० जना व्यक्तिहरु सहभागिता)। टोल तहमा १७ वटा र विद्यालय तहमा ६ वटा गरी २३ वटा बाल क्लब विधिवत गठन गरिएको छ। त्यसै गरी बडा स्तरीय बाल क्लब गठन गरिएको छ। बालमैत्री सम्बन्धी अन्य कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइदै गरिएको छ।

व्यास नगरपालिकालाई सफा, सुन्दर, हराभरा धार्मिक, साँस्कृतिक एवं पर्यटकीय शहरको रूपमा पहिचान गराउन व्यास नगरपालिकाबाट सरसफाई व्यवस्थापनको दीर्घकालीन समस्या समाधानको लागि फोहोर मैला व्यवस्थापनको कार्य थालनी भइरहेको छ। आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यहरु भइरहेको सन्दर्भमा व्यास नगरपालिकाको मुख्य शहरी बडाको रूपमा रहेको यस बडामा बढ्दो जनघनत्वको कारण फोहोर मैला व्यवस्थापन तथा बजार व्यवस्थापनमा अझै चुनौती रहेको सन्दर्भमा फोहोर मैला व्यवस्थापनलाई कसरी प्रभावकारी ढंगबाट व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ भन्ने सन्दर्भमा सम्पूर्ण बडाबासीहरूसँग महत्वपूर्ण सहयोग तथा सुझावको अपेक्षा गरेका छौं।

अन्तमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना पश्चात् स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचनबाट निर्वाचित भएपछि पाँच वर्षको कार्यकालमा यस बडाबाट भएको कार्यमा सहयोग गर्नुहुने नगर प्रमुख, उपप्रमुख, बडा सदस्यहरु, व्यास नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, टोल विकास संस्था, विद्यालय अन्य संघ संस्थाहरु लगायत बडाबासी सम्पूर्ण प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं।

विगत पाँच वर्षे कार्यकालको विश्लेषण

वडाध्यक्ष श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ
व्यास नगरपालिका वडा नं.३

व्यास नगरपालिकाका १४ वटा वडा मध्ये ०.७२ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको दोस्रो सानो वडाको रूपमा यो वडा रहेको छ । २०६८ सालको राष्ट्रिय जनजगणना अनुसार यस वडाको जनसंख्या १०६० घरधुरी, पुरुष १८९८, महिला २०८४ गरी जम्मा ३९८२ रहेको छ । मादी र सेती नदीको संगम स्थलमा अवस्थित यस वडामा महर्षि वेदव्यासले अठार पुराणको रचना गरेका थिए । तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम स्थित अधिकांश सरकारी कार्यालयहरु यसै वडामा पर्दछन् । संघीय गणतन्त्र स्थापना पछिको पहिलो निर्वाचन २०७४ बाट हामी निर्वाचित भई आएपश्चात् जनचाहना अनुसार विकास निर्माणका कार्यहरु अगाडि बढाइदै आइएको छ । यसै परिप्रेक्ष्यमा वडा नं.३ को अध्यक्ष भएपछि भए गरेका विकास सम्बन्धी कामको विवरण यहाँ प्रस्तुत गर्ने जमर्को गर्दछौं ।

- अनसन चौतारा जीर्ण अवस्थामा रहेको र मानिसहरु छहारीमा बस्न असहज भएकोले उक्त चौतारालाई मर्मत तथा पुनः निर्माण गरी एकरूपता कायम गरिएको छ ।
- तनहुँ जिल्ला अस्पताल जाने बाटो (कृषि ज्ञान केन्द्र आड) खोल्ली कालोपत्रे निर्माण गरी विरामी बोक्ने एम्बुलेन्स र विरामीहरुलाई राहत प्रदान गरिएको छ ।
- अनसन चौतारामा बस्ने बृद्धहरु, अस्पताल जाने विरामी र अन्य यात्रुहरुलाई सजिलोको लागि अस्पताल जाने मार्गमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण सम्पन्न गरिएको छ ।
- वडाका सम्पूर्ण टोल अन्तर्गत पर्ने बाटो कालोपत्रे गर्ने, पक्की नाला बनाउने, स-सानो भित्री बाटोमा नाला निर्माण गरी खाली ठाउँमा आर.सि.सि. ढलान गरी प्रत्येक घर आँगनमा ढलान गर्ने काम भएको छ ।
- वडा समितिको सम्पूर्ण काम वडा समितिको सल्लाह, सुभाव अनुसार टोलबासीको घर आँगन र टोलको चौकुनामा ब्लक बिच्छ्याउने कार्य भएको ।
- १०८ फुट अग्लो व्यासको मूर्ति निर्माणका लागि वडाबाट बजेट विनियोजन गरी सहयोग गरिएको ।
- वडाभरीको सम्पूर्ण टोलहरुमा सडक बत्ती जडान गरिएको ।
- व्यास नगरपालिकाका बजार क्षेत्रहरुको पशुवध गर्ने ठाउँ/पशु वध स्थल निर्माण गरिएको ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट सेती बुल्दी दोभान घाटसम्म रिसोलिङ र कालोपत्रेको लागि टेण्डर आक्तान भई तुरुन्तै कार्य अधि बढ्ने अवस्थामा रहेको छ ।
- देउराली नगरबाट वडा नं.२ को अमरापुरी जोड्ने करिडोर बाटो टेण्डर प्रक्रियाबाट तुरुन्तै काम हुने अवस्थामा रहेको छ ।
- सृजना र पुल्चोक टोल बधस्थल नजिकको वस्तीमा पहिरोको जोखिम रोकथाम गर्नका लागि यस वडाबाट रकम विनियोजन गरी कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- पुल्चोक र बुद्धपार्क टोलमा रहेको खानेपानी कुवा र ट्यांकीको पुनः निर्माण भएको छ ।
- दुर्गा मन्दिरको रड रोगन र पुनः निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- वडामा रहेका सम्पूर्ण टोलहरुको सामुदायिक भवन निर्माण कार्य अगाडि बढिरहेको ।
- वडाबासीको लागि कुहिने र नकुहिने फोहोर मैला छुट्याउने कार्य र उक्त फोहोरबाट मल उत्पादन गरी कौसी खेती र आधुनिक फलफूल खेती गर्नको लागि उचित तालिम प्रदान गरिएको ।
- वडाबासीको लागि नेतृत्व विकास सम्बन्धी तालिम एवं झिलिङ्ग बनाउने मेशिन र तालिम प्रदान गरिएको ।
- शान्ति नगर टोलमा रहेको टोल भवन पुनः निर्माण तथा मर्मत, गोरखनाथ आश्रममा ट्रस बनाउने तथा पुनः निर्माण र राधामाधव समितिको भवनलाई पुनः निर्माण गर्न रकम सहयोग गरिएको ।
- सफासडक र अन्य चोकहरुको व्यवस्थापन र रडरोगन गर्ने कार्य भएको ।

- वडामा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरु क्रमशः शिव पाञ्चायन नि.मा.वि. र श्री महर्षि वेदव्यास माध्यामिक विद्यालयमा कक्षा अपुग भएको हुनाले कक्षा थपको लागि रकम विनियोजन तथा पुरानो भवन मर्मत गरिएको ।
- वडामा रहेको ठकुरी समाज भवन पुनः निर्माण र रड रोगनको लागि रकम विनियोजन गरिएको ।
- पराशर टोलमा गमला तथा हरियाली सौन्दर्य योजनाको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न ।
- निमचोक गार्डन, सोलाइट तथा हरियाली गमला योजना सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न ।
- वडाभरी सडक बत्ती तथा ए.बि.सि.केवुल जडान योजना सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न ।
- व्यास पराशर पर्यटन पैदल मार्ग डि.पि.आर. (क्यान्टि लिभर) निर्माण ।
- दमौली बुल्दी संगम घाटमा विद्युतीय शबदाह गृह अध्ययन गरी विद्युतीय शबदाह निर्माण ।
- वडामा हाट बजार तथा कृषि संकलन केन्द्र निर्माण
- शान्ति नगर बलेधारा भतेरीबाट जाने बाटो र दरै खोल्सीको पानी संकलन गर्ने तथा सिंचाइ योजना सम्पन्न ।
- देउराली नगर क्षेत्रबाट झरेको फोहोर पानी निकासको लागि सेती मादी सामुदायिक वन क्षेत्रको कुनामा नाला निर्माण गरिएको ।
- तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ हल पछाडिदेखि देउराली नगर भर्ने बाटोमा सिंढी तथा नागको मूर्ति निर्माण गरिएको ।
- वडाका महिला दिदीबहिनीहरुलाई सिपमूलक तालिम, जुत्ता/चप्पल बनाउने तालिम, दालमोट बनाउने तालिम दिई आय आर्जन गर्नको लागि बलियो आधार बनाइएको ।
- अनसन चौतारा रड रोगन तथा पुन निर्माण तथा बत्ती राखी भिलिमिलि बनाइएको ।
- सृजना टोलको प्रहरी कार्यालय लाइनसम्म फुलको क्यारी निर्माण योजना ।
- वडा भर सडकमा क्याट आई राख्ने योजना सम्पन्न ।
- वडाको विभिन्न स्थानको चौकुनामा ड्याम लाइट सहितको बत्ती राखिएको ।
- वडाको भिविन्न स्थानको चौकुना भर इन्टर व्याक टायल बिच्छ्याइएको ।
- तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघको आडबाट देउराली नगर जाने बाटो निर्माण तथा रेलिङ र नागको मूर्ति स्थापना ।
- सिर्जना टोलको वस्ती संरक्षणको लागि रिटेनिडवाल निर्माण सम्पन्न ।
- वडा स्थित अव्यवस्थित रूपमा रहेको तरकारी बजारलाई व्यवस्थित तथा उक्त बाटोलाई कालोपत्रे तथा रिसोलिड गरिएको ।
- कोरोना भाइरसबाट संक्रमित भएका व्यक्तिहरुलाई विशेष क्वारेन्टाइन, आइसोलेसन र विरामीको उपचारका लागि व्यवस्था मिलाइएको ।
- व्यास नगरपालिका कार्यालय र वडा नं. ३ को समन्वयमा तरकारी व्यापारको लागि हाट बजार तथा तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण गरिएको ।
- व्यास नगरपालिका कार्यालय र वडा नं. ३ को समन्वयमा वि.पि. बनबाटिका खेल मैदान निर्माण गरिएको ।
- व्यास ३ को सम्पूर्ण टोलमा स्याल्ब सहितको पक्की नाला निर्माण र भित्री बाटोहरुमा नाला निर्माण ।
- हरेक वर्ष वडा भरीको नाला सरसफाई तथा मर्मत गरिएको ।
- सफा सडकको सिढीं मर्मत तथा रड रोगन कार्य गरिएको ।
- दाह संस्कार जाने बाटोको चोकमा ढुंगा बिच्छ्याएको ठाउँ जीर्ण भएकोले सो ठाउँमा पार्किङ गर्नको लागि पि.सि.सि. ढलान गरिएको ।
- व्यास नगरपालिका कार्यालय र वडा नं. ३ को समन्वयमा कृयापुत्री भवन निर्माण भएको ।
- पुल्चोक, शान्ति नगर, देउराली नगर र बुद्धपार्क टोलको सामुदायिक भवनको कोठा थप तथा भवन मर्मत ।
- सृजना टोलको प्रहरी कार्यालय लाइनसम्म फुलको क्यारी निर्माण गरिएको
- पराशर टोलको चौताराका रुखहरु काटछाँट तथा बत्ती राखी बजारको सौन्दर्य बढाइएको ।
- गोरखकाली आवासीय मा.वि.मा छात्राहरुको लागि शौचालय निर्माणको लागि रकम सहयोग

➤ सेभेन ए साइड ग्रास रुट फेस्टिभल कार्यक्रमको लागि रकम सहयोग गरिएको ।

अन्तमा पहिलो निर्वाचनबाट निर्वाचित पदाधिकारीहरुको पाँच वर्षको कार्यकालमा यस वडामा भएको विकास निर्माणका कार्यहरुमा सहयोग गर्नुहुने नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा सदस्यहरु, व्यास नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, टोल विकास संस्था, विद्यालय, अन्य संघ संस्थाहरु लगायत सम्पूर्ण वडाबासीहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछन् ।

निर्वाचित पदाधिकारीको पाँच वर्ष कार्यकाल

बडाध्यक्ष श्री विश्वराज नौपाने
व्यास नगरपालिका वडा नं.४

नेपाल अधिराज्यको मध्य भागमा रहेको पवित्र शुक्लागण्डकी र माहेन्द्री नदीको जलद्वारा सिंचित महर्षि पराशर ऋषिको तपोभूमि, भगवान व्यासको जन्मभूमि, काव्य साधना, साहित्यिक साधना र धार्मिक साधनाबाट ओतप्रोत भएको अत्यन्तै सुन्दर नगरी व्यास नगरपालिका दमौली जिल्लाको सदरमुकाम हो र यस नगरपालिकाको ४ नं.वडा शहरी वडा मध्यको एक वडा हो । जसको दक्षिण र पूर्वमा पृथ्वी राजमार्ग, पश्चिममा व्यास १० को जोगिटार र उत्तरमा व्यास १० को डिहीगाउँ सिमाना रहेको छ । यस वडामा १६ वडा टोल विकास संस्था, १५६० घरधुरी संख्या र छ हजार पाँच सय जनसंख्या रहेको छ । मुख्यतया यस वडामा गुरुङ, मगर, दराई, ब्राह्मण, क्षेत्री र नेवार समुदायको बसोबास रहेको छ । यस वडा भित्र सरकारी स्तरको १ वटा प्राथमिक विद्यालय र १ वटा आधारभूत विद्यालय रहेको छ भने २ वटा संस्थागत क्याम्पस, ४ वटा माध्मिक विद्यालय, ४ वटा मन्टेश्वरी र १ वटा समता स्कूल रहेको छ । यि शैक्षिक संस्थाहरुमा करिब चार हजार पाँच सय बालबालिकाहरु अध्ययनरत रहेका छन् ।

तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ र स्थानीय बासिन्दाहरुको विशेष सक्रियतामा तनहुँ कालिका शहिद शान्ति पार्क २०६४ सालदेखि निरन्तर रूपमा निर्माणको क्रममा रहेको छ । बागभञ्ज्याड सामुदायिक वनको करिब ८ हेक्टर वन क्षेत्रमा निर्माण गरिएको यो पार्क तनहुँ जिल्ला कै एउटा महत्वपूर्ण स्थानको रूपमा विकसित गरिए आएको छ । २०७४ सालको स्थानीय निर्वाचन पछि उक्त पार्कका लागि व्यास नगरपालिकाबाट रु.७० लाख र वडा नं.४ बाट रु.३१ लाख खर्च गरिसकिएको छ । उक्त रकम मन्दिर जाने बाटो, शौचालय र मन्दिर निर्माणमा खर्च गरिएको छ । साथै प्रदेश सरकारको रु.२० लाख मन्दिर जाने मोटर बाटोमा खर्च भएको छ । श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री माननीय कृष्णकुमार श्रेष्ठज्यूको पहलमा संघीय पर्यटन तथा नागरिक उद्यान मन्त्रालयबाट रु.१ करोड ७० लाख बजेट प्राप्त भई मन्दिर निर्माण र कम्पाउण्ड वाल निर्माण कार्यमा लगानी गरी सम्पन्न गरिएको छ । एक पोल एक सडक बत्तीको अवधारणा राखी वडा बजेटबाट रु.७ लाख र अन्य खर्च व्यास नगरपालिकाबाट गरी उज्यालो वडा कार्यलाई सम्पन्न गरिएको छ । प्रदेश स्तरीय प्रदर्शनी स्थलको पहुँच मार्गको रूपमा माधिल्लो भतेरी जाने बाटो निर्माण गरिएको छ । व्यास नगरपालिकाबाट वडा कार्यालय जाने सांखर मार्ग र शिखर मार्गलाई लागत सहभागिता जुटाई कालोपत्रे र पक्की नाला निर्माण गरिएको छ । बजार क्षेत्रमा हरिञ्चि, श्रीकृष्ण, व्यास मार्ग, जलदेवी क, जलदेवी ख, संगम, सांखर, नमूना टोलमा रहेका मार्गहरुलाई पि.सि.सि. र पक्की नाला निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । यस वडाको ग्रामिण क्षेत्र मानिने बागभञ्ज्याडमा नाला निर्माण र ग्रामेल गरी यतायात सञ्चालनमा सुगमता ल्याइएको छ । गण्डकी प्रदेशका माननीय रामबहादुर गुरुङज्यूको क्षेत्र विकास कोषबाट सुवर्ण मार्गको स्तरन्तोति र केही नाला निर्माण एवं व्यास नगरपालिकाबाट कालोपत्रे गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ । कृष्णपुर टोलमा लागत सहभागितामा नाला निर्माण गरिएको छ । गण्डकी प्रदेशका आन्तरिक मामिला मन्त्री माननीय डोबाटे वि.क.ज्यू र गण्डकी प्रदेशका माननीय सरिता गुरुङज्यूको पूर्वाधार विकास कार्यक्रम र प्रदेश सरकारबाट कालोपत्रे गर्ने कार्य गरिएको छ । व्यास मार्गको वैकल्पिक मार्गको रूपमा रहेको बागभञ्ज्याडको शिखालय मार्गलाई नगरपालिका कै नमूना मार्गको रूपमा २४ फुट चौडाइको १ किलो मिटर बाटो निर्माण भएको छ । यस कार्यमा श्रम तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री माननीय कृष्णकुमार श्रेष्ठ (किसान) को पहलमा संघीय भौतिक मन्त्रालयबाट रु.२ करोडको लागतमा निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । मुस्लिम समुदायको नूरी हनिफ जामे मस्जिदलाई रु.१० लाखमा १ भवन निर्माण गरिएको छ । सांखर दरै समाजको भवन निर्माणका लागी रु.११ लाख लगानी गरिएको छ । क्षेत्री एकता समाजको भवनमा तला थप गरिएको छ । गूरांश आमा समूह तथा चुरेखोल्सी टोल विकास संस्थाको भवन निर्माणको लागी रु.१४ लाख विनियोजन गरी निर्माण सम्पन्न भएको छ । मदर्सा अधारभूत विद्यालयमा रु.१२ लाखको लागतमा एक तला तीन कोठाको भवन निर्माण र वेदव्यास प्राथमिक विद्यालयमा कम्पाउण्ड वाल निर्माण गरिनुका साथै दुवै विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई भोला र शैक्षिक सामग्री वितरण गर्ने कार्य गरिएको छ । बागभञ्ज्याडको बागेश्वरी मन्दिरको कम्पाउण्ड

वाल निर्माण गरिएको र मिजार समाजको सामुदायिक भवन सम्पन्न भएको छ । बिरालेटार मार्गमा कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । सिमलटार क्षेत्रमा नाला निर्माण गरी ग्रामेल गर्ने काम सम्पन्न भएको छ । चौतारी मार्गमा सडकको चौडाई बढाई पक्की नाला बनाउने कार्य गरिएको छ । वेदव्यास टोलको आले गाउँमा वडा कार्यालय, दमौली खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था र स्थानीय बासिन्दाको सहभागितामा रु.११ लाख ६० हजारमा खानेपानीको १ घर १ धाराको काम सम्पन्न गरिएको छ । समग्रमा श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री कृष्णकुमार श्रेष्ठ (किसान)ज्यू, गण्डकी प्रदेश आन्तरिक मामिला मन्त्री दोबाटे वि.क.ज्यू, गण्डकी प्रदेशका माननीय रामबहादुर गुरुङज्यू, माननीय सरिता गुरुङज्यू, नगर प्रमुख श्री वैकुण्ठनाथ न्यौपानेज्यू, उपप्रमुख श्री मिरा जोशीज्यू, व्यास नगरपालिकाको कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष लगायत सम्पूर्ण वडाबासीहरूले हामीलाई हार्दिकतापूर्वक सहयोग, सुभाव र साथ दिनु भएकोमा सबै प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं । वडाबासीहरूको असिमित आवश्यकतालाई सिमित वजेटबाट सम्बोधन गर्न नसकिएको र त्यसलाई बुझी हामीलाई सहयोग गर्ने वडाबासीहरू धन्यवादको पात्र हुनु हुन्छ ।

हरेक जातजाती सम्प्रदाय समूहलाई लक्षित गरी पाँच वर्षको कार्यकालमा महिलाहरूलाई नेतृत्व विकास तालिम, आयमूलक बुटिक तालिम, यूवाहरूलाई मुढा बुन्ने तालिम दिई आत्म निर्भर हुने तालिम दिइएको र महिलाहरूमा हुने पाठेघरको मुखको क्यान्सर र स्तन क्यान्सर सम्बन्धी स्वास्थ्य शिविर वडा कार्यालय, व्यास नगरपालिकाको आर्थिक सहयोग र भरतपुर स्थित वि.पि. मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालको प्राविधिक सहयोगमा सम्पन्न गरिएको छ ।

हामी निर्वाचित भए पश्चात् वडा कार्यालयको काम भाडा लिइएको घरबाट सञ्चालन भएको थियो भने हाल रु.७० लाखको लागतमा निर्माण सम्पन्न गरी आफ्नै भवनबाट सेवाहालीलाई सेवा प्रदान गरिए आइएको छ । साथै वडा कार्यालयको कम्पाउण्ड वाल व्यवस्थित भएको छ । सितलचोक स्थित राधाकृष्ण आमा समूहको सक्रियतामा वडा कार्यालय अगाडि वडा कार्यालयबाट रु.१० लाख र आमा समूहबाट २ लाख गरी रु.१२ लाखमा राधाकृष्ण मन्दिर निर्माण गरिएको छ । त्यसै गरी दैरे खोल्सीमा तारजाली भरी वस्ती संरक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । विश्वभर फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को प्रारम्भिक चरणमा व्यास नगरपालिका र ४ नं. वडाको सक्रियतामा जिल्ला कै पहिलो क्वारेन्टिन स्थापना श्री मर्दसा आधारभूत विद्यालयमा गरिएको थियो । उक्त क्वारेन्टिनमा तनहुँ जिल्ला र छिमेकी जिल्लाका मानिसहरूलाई समेत सुरक्षित सेवा प्रदान गरिएको स्मरण गराउन चाहन्छ । प्रतिकूल जटिल परिस्थितमा दिन रात खटिरहनु हुने वडा सदस्य ले.मनबहादुर गुरुङ धन्यवादको पात्र हुनु हुन्छ । व्यास नगरपालिकाबाट उहाँलाई सो कार्यमा खटिए वापत सम्मान समेत गरिएको थियो । त्यस कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरू, वडाबासी बुवाआमा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू र विद्यालय परिवार प्रति आभार प्रकट गर्दछौं । सो विपद्को समयमा विपन्नहरूलाई राहत वितरण र विभिन्न संघ सम्पादको सहयोगमा एक महिनासम्म दैनिक ८० जनालाई खाना खुवाउने कार्यमा सहयोग गर्ने मनहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौं । जनताको मतबाट निर्वाचित प्रतिनिधि हुँदै गर्दा इमान्दारीपूर्वक कर्तव्य पालना गरिएको र पार्टीको सांघुरो घेरामा सिमित नभई सेवाको यर्थाथ मूल्याइकन जनताबाट हुने नै छ भन्नेमा विश्वस्त छौं ।

अन्त्यमा पाँच वर्षको अवधिमा कार्यालय समय र अन्य अतिरिक्त समय दिई हामीलाई साथ दिनुहुने नगरपालिका र वडा कार्यालयका राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरूलाई हार्दिकतापूर्वक आभार प्रकट गर्दछौं ।
धन्यवाद !

जनप्रतिनिधिको पाँच वर्ष अवधि

वडाध्यक्ष श्री मोहनकुमार श्रेष्ठ
व्यास नगरपालिका वडा नं.५

चार वेद र अठार पुराणका रचयीता महर्षी वेदव्यासको जन्मभूमि एवं पराशर ऋषिको तपोभूमिमा अवस्थित यस व्यास नगरपालिकाको नामकरण व्यास ऋषिकै नामबाट वि.सं. २०४८ चैत्र ३० गते ११ वटा वडा कायम गरी घोषणा भएको हो । संघीय गणतन्त्र घोषणा पश्चात् नेपाल सरकारको २०७३ फागुन २७ गते नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार यस नगरपालिकामा ७ वटा गा.वि.स.हरु मध्ये केही गा.वि.स.का पुरै वडा र केही गा.वि.स.का आसिक वडाहरु समावेश गरी २४८ वर्ग किलो मिटर क्षेत्रफल कायम गरी १४ वडा सहितको व्यास नगरपालिका नगर कार्यालय नामाकरण गरी संघीय संरचना अनुसार पुर्नगठन गरिएको छ ।

वि.सं. २०७४ सालको स्थानीय तह निर्वाचन मार्फत जनताले आफ्नो मताधिकार मार्फत जनप्रतिनिधि चुनेका थिए । लामो अन्तरालपछि स्थानीय तह निर्वाचन हुनुले जनतामा पनि सकारात्मक आशा उज्जाएको थियो । जनताले सिंहदरबारको अधिकार गाउँमै पाउने गरी स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधि चुनेका थिए । नयाँ सर्विधान जारी भएसँगै भएको निर्वाचनले सिंहदरबार र जिल्ला तहमा केन्द्रित अधिकार पनि गाउँ वडा तहमा जनताले पाउन थालेका छन् । स्थानीय तहमा कार्यालय स्थापनादेखि कर्मचारी अभावले पहिलो वर्ष सकिएको थियो । स्थानीय तहको निर्वाचन पछि गाउँउगाउँउमा सिंहदरबारको नारा सहित व्यास नगरपालिका वडा नं.५ ले पनि जनताको घर आँगन मै सेवा दिने तर्फ समर्पित भयो । नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल मध्ये २०.१४ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल यस वडामा रहेको छ । साविकको व्यास नगरपालिकाको वडा नं.६, ७ र ८ लाई गाभेर वडा नं.५ कायम गरिएको यस वडाको पूर्वमा माहेन्द्री नदी, पश्चिममा साँगे खोला र दक्षिणमा गण्डकी नदी रहेको छ । देशकै मुटुको रूपमा लिइने पृथ्वी राजमार्ग यसै वडालाई छोएर गएको छ । जनजातीको बाहुल्यता रहेको यस वडामा मगर, नेवार, आदिवासी कुमाल जाती तथा महर्षी वेदव्यासका मावली खलकका रूपमा परिचित पाटन क्षेत्र लगायतका क्षेत्रहरुमा बसोबास गर्ने बोटे जातीहरु यस क्षेत्रका मुख्य वासिन्दा मानिन्छन् । क्षेत्री, बाहुन, दमै, कामी, सार्की लगायत अन्य विभिन्न जातीहरुको बसाई पनि यस वडामा रहेको छ ।

राज्य पुन संरचना पश्चात् लागु भएको संघीय गणतान्त्रिक शासन व्यवस्था सँगै नेपाल नयाँ राजनीति तथा सुनौलो आर्थिक युगमा प्रवेश गरेको थियो । परिवर्तित शासन व्यवस्था सँगै २०७४ सालमा सम्पन्न भएको स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित हामी जनप्रतिनिधिहरु विकासका संवाहकका रूपमा एउटा चुनौतिपूर्ण जिम्मेवारी सहित जनताको घर दैलोमा उभिएका थियौ । लामो समयसम्म जनप्रतिनिधि विहिन हुन पुगेको स्थानीय तहहरुमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु आएसँगै जनताका अपेक्षा, आवश्यकता र महत्वकांक्षहरु प्रफुलित हुनु स्वभाविक नै थियो । यद्यपि राजनितिक संक्रमणकाल, स्रोत र साधनको सिमितता तथा कतिपय कानुनी द्विविधाका कारण एउटा जनप्रतिनिधिका हैसियतले जनचाहानालाई यथोचित रूपमा सम्बोधन गर्नु हाम्रो थप चुनौती पूर्ण पदीय कर्तव्य रहेको थियो । संघीयताको सबल कार्यान्वयनका लागी हाम्रा सामु एउटा अग्नी परीक्षा खडा भएको थियो । जुन परीक्षा हामीले निर्विकल्पका साथ उत्तीर्ण हुनै पर्ने बाध्यात्मक अवस्था समयले निर्धारण गरेको थियो । हामीले आफ्नो कार्यभार समाल्दै गर्दा धेरै पूर्वधारको अभाव रहेको थियो । पूर्वधार निर्माणसँगै जनताको आवश्यकता बुझ्दै हामीले जनताको सेवामा समर्पित हुदै गयौ । जनताको आवश्यता, माग लगायतका कुराहरु बुझ्दै गयौ । पूर्वधार र कर्मचारीको मात्र कुरा नभएर हामीहरुको समेत नयाँ अनुभवका कारणले हामीलाई विकास निर्माणमा गति लिन केही समय लाग्यो । आमा समूहको भवनमा दुई कोठामा केही कुर्ची र टेबलको भरमा सञ्चालन गरिएको वडा कार्यालय अहिले आफैनै भवन निर्माण गरी सेवा दिइरहेको छ ।

व्यास नगरपालिकाको प्राथमिकतामा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटनलाई नै मुख्य रूपमा राखी हामीले विभिन्न योजनाहरु अधि बढायौं । कोरोनाको कहरको समयमा एकाएक भाइरल भएको मानहुँ कोटलाई

पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा बनाउन सफल भयौँ । अहिले व्यास नगरपालिका वडा नं.५ भित्र २० वटा टोल विकास समिति सक्रिय छन् । मानहुँ कोटमा पर्यटकहरुको ओइरोसँग हामीले आवश्यक पूर्वधारहरु निर्माण गर्न थाल्यौ । कच्ची रहेको बाटो कालोपत्रे, शौचालय लगायत आवश्यक पूर्वधार निर्माण गरी व्यवस्थित खालको गन्तव्यको रूपमा निर्माण गर्न सफल भयौँ । मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको खानेपानीको लागी डि.पि.आर.को काम अघि बढाइसकेका छौ । मुख्य रूपमा हामीले सडक, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र पूर्वधारलाई जोड दिई काम गच्यौ । लामो समयदेखि काकाकुल भएका चुदैरका बासिन्दाहरुको लागि खानेपानी पुऱ्यायौ । त्यस्तै घुटकदी खानेपानी, चिन्तुटार खानेपानी, संगम टोलमा खानेपानी, सौराह, पाटनमा खानेपानी ट्याकी र कन्टार चापाघाट खानेपानीको पक्की भवन निर्माण गरी जनताको प्यास मेटाउन सफल भयौँ । सामान्य उपचारको लागि दमौली धाउनु पर्ने बाध्यता रहेको नेपालटार, रानीटारी, पतेनी लगायतका ठाँउका बासिन्दाहरुको लागि आधारभूत स्वास्थ्य चौकी निर्माण गर्न सफल भयौँ । यूवाहरुको आवश्यकतालाई महशुस गरी पाटनको खेलकुद मैदानलाई व्यवस्थित रूपमा निर्माण गरियो । त्यसैगरी चिन्तुटार खेल मैदानको डि.पि.आर. निर्माण भइसकेको छ । बाक्लो वस्ती रहेको बोटे समुदायलाई संरक्षण गदै एकीकृत समुदाय वस्ती निर्माण गरी विभिन्न व्यवसायमा आवद्ध गरायौ । वडामा रहेको खरको छाना विस्थापित गरी टिनको छानो प्रदान गच्यौ । रातको समयमा हुने अपराधिक गतिविधिलाई कम गर्न संडकमा रहेका पोलहरुमा सडक बत्ती जडान गच्यौ । कोरोनाको समयमा हामी जनप्रतिनिधिलाई भाइरसले ऐउटा नयाँ खालको पाठ सिकाएको छ । विना स्रोत साधन भाइरससँग लड्न पुगेका हामीले हार मान्ने बेला आएको थियो । तर जनताको भरोसालाई हेर्दै हामीले हार मारेनौ । विदेशबाट फर्किएका नेपाली दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरुलाई हामीले छुटै क्वारेन्टिन निर्माण गरी सुरक्षित रूपमा राखी उपचार गरी घर फर्कायौ । स्वाब परीक्षण गर्ने चिकित्सकदेखि वडाको स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीसम्मको लागि पि.पि.ई.को व्यवस्था गरियो । विभिन्न सहयोगी संस्थाको सहयोगमा दैनिक ज्याला मजदुरी गरेर जीविका चलाउने विपन्न असहायहरुको लागि प्रत्येक स्थानीय तहबाट निःशुल्क खाद्य सामग्री वितरण गरियो । नागरिकहरुलाई अत्यावश्यक खाद्य वस्तु घरमै ढुवानी गरिदिने व्यवस्था मिलाइयो । कोरोना महामारीबाट बच्न आफै घर फर्किएका जनशक्तिलाई स्थानीय स्रोत र साधनको पहिचान गरी परिचालन गर्ने अवसर हामीले पायौ ।

बितेका यि पाँच वर्षमा हामीले तितामिठा अनुभवहरु बटुल्न सक्यौ । हामी तपाईंहरुको भोटका कारणले अहिले यहाँ छौ र अहिलेसम्म जे जति गर्न सक्यौ ? तपाईंहरुले मूल्यांकन गर्नु भएको होला । जहाँसम्म लाग्छ हामीले धेरै कुरा गर्न प्रयन्त गरेको जस्तो लाग्छ । हिजो हामी आउँदाको वडा र अहिलेको वडामा पक्कै पनि धेरै परिवर्तन भएको छ । हिजो हामीले गरेको बाचाहरु कति पुरा गर्न सक्यौ होला, कति नसकिएको पनि होला तर विकासको लागि साभेदार बनौँ ।

अन्तमा यस वडाको विकास निर्माणको कार्यमा मलाई सहयोग र साथ दिनुहुने नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरु, वडा समितिका सदस्यहरु, सम्पूर्ण टोल विकासका पदाधिकारीहरु, आमा समूह, वडामा रहेका विभिन्न संघ संस्थाहरुका साथै नगर प्रमुख एवं मलाई अमूल्य मत दिई विजयी गराई दिनुहुने सम्पूर्ण वडावासी बुवाआमा, दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरुमा हार्दिक धन्यवाद एवं अभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

५ वर्षे कार्यकालमा भएका वडा विकास गतिविधि

वडाध्यक्ष श्री सूर्यभक्त भण्डारी
व्यास नगरपालिका वडा नं.६

मुलुकमा भएको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना पछिको स्थानीय निर्वाचनमा यस वडाबाट हामीलाई निर्वाचित गरी ५ वर्षका लागि वडाको विकास र वडाबासीको सेवा गर्ने शुभ अवसर प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण वडाबासी, मतदाता, बुबाआमा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दै बधाई दिन चाहन्छौं। यहाँहरुको अमूल्य मतबाट विजय भइसकेपछि सिंगो वडाबासीहरुको आवश्यकता र चाहना बमोजिम गर्नु पर्ने विकास निर्माणको जिम्मेवारी हाम्रो काँधमा हुँदै गर्दा पनि २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको अकल्पनीय महाभूकम्प र त्यस पछिका पराकम्पका कारण हुन गएको क्षति यस वडामा अन्य शहरी वडाको तुलनामा धेरै छन्। विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको महामारी रोग कोरोना भाइरस (कोभिड १९) र आधा शताब्दी यताको ठूलो बाढी पहिरोबाट हुन पुगेको घर, गोठ, विद्यालय, खेतबारी, सडक, संघ संस्था लगायतमा पुऱ्याएको अकल्पनीय क्षतिको सामना गर्न बाध्य हामी सीमित साधन स्रोतका बावजुत यहाँहरुको सेवा र सहयोगमा जुटेका हौं। भण्डै ९० प्रतिशत कच्ची घर गोठ, कच्ची मार्ग, कच्ची कुलो बाँध, विपन्न गाउँले भएको यस वस्तीमा लगातार भूकम्प, कोरोना भाइरस र बाढी पहिरोले पुऱ्याएको अपुरणीय क्षतिबाट पिडित वडाबासीको पिडा प्रति दुखी छौं। वडाबासीलाई वडा, नगर, प्रदेश, संघ, दातृराष्ट्र र संघ संस्थाहरुको सहयोगबाट जति सम्भव हुन सक्यो हामीबाट वडाबासीको साथ सहयोगमा सेवा पुऱ्याएको तथ्य यहाँहरु समक्ष राख्दछौं। संघीयता लागु भएपछिको गणतान्त्रिक नेपालको स्थानीय तहलाई आफै कानुन बनाइ सञ्चालन गर्नु पर्ने कारण पनि सिंगो नगर वडालाई केहीसम्म अलमल हुन पुऱ्यायो। यस्तो विषम परिस्थितिका बावजुद हामीले आ-आफ्नो वडागत बजेट, नगरपालिका बोर्ड बैठकबाट विनियोजित बजेट, हाम्रा पहल तथा सिफारिसमा भएका प्रदेश सरकार, संघीय सरकारबाट विनियोजित बजेट र अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट भएका सहयोग समेत गरी हाम्रो ५ वर्षे कार्यकालका विकासका गतिविधिहरु वडाबासी बुबाआमा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु समक्ष राख्न चाहन्छौं।

यातायत तर्फ: शिशाघाट उपत्यका रिझरोड निर्माण, सिन्धू मार्गको कालोपत्रेको जिम्मा लिएको ठेकेदारको निस्क्रियता र लापरवाहीका कारण स्थगित कालोपत्रे गर्ने कार्य हाम्रो पहलमा प्रायः सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको छ। शिशाघाटमा हुलाकी मार्ग र माहेन्द्री मार्ग कालोपत्रेको शुरुवात, विश्व बैंक मार्फत माहेन्द्री मार्ग कालोपत्रे गर्ने कामको कागजी प्रक्रिया अन्तिम चरणामा पुगेको छ। बाह्रिसेबाट मादीवेसी जोडिने सडकको रु.४० लाखमा केही भाग पक्की नाला एवं कालोपत्रे शुरु, सिन्धू मार्गदेखि इन्दू मा.वि.सम्म पक्की नाला निर्माण एवं रु.३ लाखबाट कालोपत्रे शुरु, देउराली भलायडाँडा, चार घरे हुँदै हरियाली मोटर मार्ग जोड्ने बाटो, डुमीश्वाँरा जाने बाटो, अमर प्रा.वि.देखि ठूलो गौडामा जाने बाटो, बाह्रिसे भतेरी नहरमा कल्पर्ट निर्माण, इन्दू मा.वि.बाट कैडले जोड्ने भोलुङ्गे पुल निर्माण, माहेन्द्री मार्गदेखि नेवारी गाउँ मादी खोला जोड्ने बाटो, माहेन्द्री मार्गदेखि मरनघाटसम्म जोड्ने बाटो, माहेन्द्री मार्गदेखि सजिवने डेढ खोलासम्मको बाटो, साँजा मार्ग हुँदै तिलाडाँडा सिखर खोला जोड्ने बाटो, तिलाडाँडा गोरेटो बाटो, सजिवने आँपको रुखदेखि डाँडागाउँ जोड्ने बाटो, ठूलो गाउँदेखि टापु जाने बाटो, ठूलो स्वारा जोड्ने बाटो, साँजा मोटर मार्गमा बक्खोरे खोलामा कर्ल्पर्ट निर्माण, भेडाबारीदेखि चनौटे जोड्ने बाटो, उदाउने दुंगादेखि चण्डी आमा समूह जाने बाटो, चण्डीदेवीदेखि आमा समूह भवन जाने बाटो, कालीमाटी मार्ग ढड्यानबाट चवादी मोटर मार्ग, माहेन्द्री मार्ग बडेगाउँबाट चामबहादुरको घरसम्म जाने बाटो, कमेरेबाट फलाँडा हुँदै नारेश्वरसम्म जोड्ने बाटो, दारे गौडाबाट करौदीसम्म जोड्ने बाटो, चार चौतारा हुँदै आहाले सिरुबारीबाट क्रियापानी जोड्ने बाटो, चार चौतारा क्रियापानी मोटर मार्ग, सिमलपानीबाट बालकुमारीको घरसम्म जोड्ने बाटो, सुर्के मैदान नयाँ ट्रयाक, रातामाटा स्वास्थ्य चौकीबाट सिरुबारी जाने बाटो, अबैदेखि चनौटेसम्म जोड्ने नयाँ बाटो, पैदल ट्रयाक लगायत नयाँ मार्ग निर्माण भएको छन्। यसका साथै सिन्धू पुस्तकालय मार्ग, वडा कार्यालयदेखि गलेखामसम्मको सिन्धू मार्ग, शिवालय मोटर मार्ग, शान्ति मार्ग, माहेन्द्री ग्रामीण सडक, साँजा मोटर मार्ग, हरियाली पर्यटन मार्ग र माहेन्द्री मार्गलाई वर्षेनी वडागत एवं नगर बोर्डबाट बजेट विनियोजन गरी मर्मत सम्भार र निरन्तर अगाडि सञ्चालन गर्ने कार्य हुँदै आएको करा अवगत गराउँदछौं।

खानेपानी तर्फः अम्रेनी खानेपानी एक घर एक धारा निर्माणाधीन अवस्थामा, काफ्लेफाँट खानेपानी योजना सम्पन्न, बाह्विसे भयालोडाँडा खानेपानी योजना सम्पन्न, वादी आमा समूहको खानेपानी ट्यांकी निर्माण, शेषटार खानेपानी योजना एक घर एक धारा सञ्चालन, बझेनी खानेपानी योजना निर्माण, जुँगेपानी खानेपानी मर्मत, कुवापानी ट्यांकी मर्मत, ढापखोला खानेपानी निर्माण र लिफ्टिङ, भिरपानी खानेपानी नयाँ निर्माण, भेडाबारी कालीमाटी कुवा निर्माण, सागबारी कुवा, बाह्विसे पधेंरो, कालीमाटी कुवा, भलायोडाँडा खानेपानी मर्मत, श्याम्धा हटिया खानेपानी ट्यांकी निर्माण, सिमलगैरी खानेपानी पाइप खरिद एवं मर्मत, श्याम्धा हटियामा ट्यांकी निर्माण, पोखरी भञ्ज्याडेखि पञ्चमायाको घरसम्म पाइप खरिद तथा खानेपानी मर्मत, पोखरी भञ्ज्याडेखि थुम्कीसम्म खानेपानी विस्तार एवं पाइप खरिद, तितैरेपानी सिमलपानी खानेपानी पाइप खरिद, आहाले कुवा मर्मत तथा सिरुवारी कालीमाटीका लागि पाइप खरिद, गलेखाम कोट पर्यटन क्षेत्रमा खानेपानी ट्यांकी निर्माण, नागरुड कुवा मर्मत, पडकेपानी खानेपानी पाइप खरिद तथा मर्मत, पोखरी भञ्ज्याङ पोखरी मर्मत आदि रहेका छन्।

सिंचाइ तर्फः जुडी खेत उपल्लो कुलो मर्मत, अम्रेनी गाडकुले कुलो मर्मत एवं पाइप खरिद, पिप्ले, कुलो, मजुवा कुलो, मैराम्ही कुलो, मेवा बोटे कुलो, बर्ने कुलो, अर्घले कुलो, सिरिसे कुलो, कात्तिके कुलो, सेखाटार ठूलो कुलो, अरबौ कुलो, ठूलाखेत कुलो, हटिया कुलो, बाह्विसे कुलो, गैरी कुलो, लगायत हटिया पोखरी कुलोहरुको मर्मत, सोसार्दे ढाड कुलो मर्मत, हटियामा पोखरी लगायत अन्य मर्मत सम्भार कार्यहरुका साथै पोखरी निर्माण एवं धेरै कुलाहरु मर्मत भएका छन्।

विद्युत तर्फः शिशाघाट विद्युत विस्तार, वडागत बजेटको रु.५ लाखबाट शिशाघाटमा फलामे पोल खरिद र विद्युत व्यवस्थापन, गेडेबाट कात्तिकेसम्म विद्युत विस्तारका लागी तार खरिद, सुर्कें मैदान, तितैरे काफलडाँडा, कालीमाटी विद्युत विस्तार र काठे पोल विस्तापित हुँदै फलामे पोल गाड्ने कार्य लगभग अन्तिम अवस्थमा रहेको छ।

यसको अलावा तपसिल बमोजिम विभिन्न साना एवं ठूला योजनाहरु सम्पन्न भएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछौ।

शिशाघाट आयुर्वेद औषधालय भवन निर्माणाधीन अवस्थामा, महेन्द्र ज्योति मा.वि.मा ४ कोठे भवन र शौचालय निर्माण सम्पन्न, वडा सम्पर्क कार्यालय स्थापना, शिशाघाट स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना, शिशाघाट लगायत विभिन्न स्थानमा खेलकुद मैदान निर्माण, कृषकहरुलाई धान र आलुको बिउ वितरण, तारजालीको माध्यमबाट खेतहरुको संरक्षण, अम्रेनी आमा समूह भवन निर्माण एवं मर्मत, बाह्विसे सामुदायिक अध्यरो भवन निर्माण, भूमिहिन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरुको वडाबाट लगत संकलन गरी पठाइएको, वडा भित्रका सामाजिक सुरक्षाका लाभग्राहीहरुलाई वडा भित्रै ३ ठाउँबाट भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको, देउराली आमा समूह भवन निर्माण, बाह्विसे आमा समूह भवनमा शौचालय निर्माण, रातामाटा स्वास्थ्य चौकी निर्माणाधीन अवस्थामा, इन्दु मा.वि. भवन निर्माणका साथै कम्पाउण्ड वाल, देउराली प्रा.वि. घेराबार, बाह्विसेमा ट्रूष्ट सहित मन्दिर निर्माण, बाह्विसे पराशर गुफामा मन्दिर निर्माण, रातामाटामा हरियाली सामुदायिक भवन निर्माण, खरको छाना मुक्त कार्यक्रमको थालनी, कृषकहरुलाई कृषि उपजको लागि हाते ट्याक्टर वितरण, एक टोल एक ट्याक्टर वडाबाट वितरण, दलितहरुलाई फोहोर मैला व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम र बाल्टी वितरण, मुस्लिम आमा समूह भवन निर्माण, मदर्शामा शौचालय निर्माण, रत्नज्योति आ.वि.मा खेलमैदान कम्पाउण्ड वाल निर्माण, सिर्जनशील आमा समूह भवन निर्माण, चिहानडाँडा घेराबार, मुस्लिम स्टार क्लब खेल मैदान, चण्डीदेवी आमा समूह भवन मर्मत, मादीवेसी मरनघाटमा प्रतिक्षालय निर्माण, माहेन्द्र आ.वि.मा कम्पाउण्ड वाल तथा कम्प्युटर खरिद, मा.वि., नि.मा.वि., प्रा.वि. सबै विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर बढ़ाविका लागि कम्प्युटर खरिद, पोखरी भञ्ज्याड चौतारो निर्माण, श्याम्धा हटियामा प्रतिक्षालय निर्माण, श्याम्धा हटियामा अकला मन्दिर निर्माण, श्याम्धा हटियामा अकला आमा समूहको भवन निर्माण, श्याम्धा हटिया सामुदायिक भवन फर्निचर तथा साउण्ड सिस्टम खरिद, चार चौतारा प्रतिक्षालय निर्माण, गलेखाम सामुदायिक भवन मर्मत तथा कम्पाउण्ड वाल निर्माण, गलेखाम कोट मन्दिर निर्माण कार्य आरम्भ, गलेखाम पर्यटन क्षेत्रमा भ्यू टावर निर्माण, महिलाहरुलाई सिलाइ कटाइ तालिम, चप्पल बनाउने तालिम, डल, तरकारी खेती तालिम, मौरीपालन

सम्बन्धी तालिम, कुशन तालिम, नेतृत्व विकास तालिम, बाढी पीडितहरुको लागि स्रोतले भ्याएसम्मको तारजाली, पाइप, ह्यूम पाइप वितरण, त्रिपाल वितरण गर्ने लगायत १० जना कृषकलाई वडागत बजेटबाट अनुदान दिने कार्य भएका छन् ।

आदरणीय वडावासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरुमा जानकारी गर्दछौं । अन्त्यमा वडावासीहरुको सम्बोधन हुन बाँकी आवश्यकताका मागहरुलाई पुरा गर्न यहाँहरुको साथमा रही सम्बन्धित निकायमा निरन्तर पहल गरिरहने छौं भन्ने विश्वास दिलाउछौं ।

वडाध्यक्षको ५ वर्षे कार्यकालको सिहांवलोकन

वडाध्यक्ष श्री सतिशचन्द्र न्यौपाने
व्यास नगरपालिका वडा नं.७

नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको कार्यान्वयनसँगै मिति २०७४ वैशाखमा भएको स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित हामी जनप्रतिनिधिहरुको पाँच वर्षे कार्यकाल पुरा हुँदैछ । लामो द्वन्द्वको स्थायी शान्तीमा रूपान्तरण गर्न भएको सहमतिको दस्तावेजका रूपमा रहेको नेपालको संविधान २०७२ को मूल मर्म अनुरूप भएको राज्य पुनः संरचनाबाट हामी गाउँ बासिन्दाबाट सिंधै शहरबासी भएका थियो । पूर्वाधारको सुदृढ अवस्थाभन्दा पनि व्यास नगरपालिकाको फैलंदो आयातनले हामी नगरबासी भएका थियौं ।

सदरमुकामबाट नजिकै भएर पनि उपेक्षित अवस्थामा रहेको यस वडामा स्थानीय सरकारको फराकिलो भूमिकाका कारण नागरिकहरुको स्थानीय सरकार प्रतिको महत्वकांक्षा उच्चतम रहेको थियो । साविक क्यामिन गा.वि.स.का ५ वटा वडाहरुलाई समावेश गरेर हालको व्यास नगरपालिका वडा नं.७ कायम भएको यस वडामा विकासका पूर्वाधारहरु कमजोर अवस्थामा रहेको थियो । सेवा प्रवाहका लागि व्यवस्थित कार्यालयको अभाव रहेको थियो । खानेपानी तथा सरसफाईको पहुँच न्यून अवस्थामा थियो । पानी वितरण प्रणाली पुरानो र जिर्ण अवस्थामा थिए । व्यास मार्ग बाहेक कालोपत्रे सडक नभएको अवस्था थियो । विद्यालयमा पठनपाठनको लागि भवन, कम्प्युटर, पुस्तकालयको अभाव रहेको थियो । निर्वाचनमा व्यक्त प्रतिवद्वता, स्थानीय आवश्यकता, चाहना तथा उपलब्ध श्रोत साधनको उच्चतम परिचालन गरी निम्नानुसारको कार्यहरु सम्पन्न गरेका छौं ।

-प्रत्येक वस्तीका घरहरुमा स्वच्छ, खानेपानी तथा सरसफाई सेवा उपलब्ध गर्ने उद्देश्यका साथ “एक घर एक धारा” अभियान सञ्चालन गरिएको र सो अभियानबाट वडामा १६ वटा खानेपानी योजना मार्फत ७७१ घरधुरीमा निजी धारा जडान गरिएको ।

-सामान्य उपचारका लागि सदरमुकाम धाउनु पर्ने बाध्यतालाई अन्त्य गर्न पाथा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र र छापथोक शहरी स्वस्थ्य केन्द्र स्थापना भई आफ्नै भवनबाट अ.न.मी. र अ.हे.व. मार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रदान भइरहेको छ, भने वार्षिक रूपमा दुवै स्वास्थ्य संस्थाबाट करिब ५५० नागरिकहरुले स्वास्थ्य सेवा लिने गरेको ।

-सडक सञ्जालबाट सबै वडाबासीलाई पायक पर्ने स्थान कलेस्ती बजारमा वडाको केन्द्र छनौट गरी वडा कार्यालयको भवन निर्माण गरी आफ्नै भवनबाट वडाको सेवा प्रवाह भइरहेको ।

-कृषि क्षेत्रको विकास, आधुनिकीकरण तथा यान्त्रीकरण गर्दै लैजानका लागि वडामा अनुदानमा मल, बिज, हाते ट्याक्टर वितरण गरिएको । व्यवसायिक कृषि क्षेत्रमा आकर्षण देखिएको ।

-वडामा व्यवसायिक रूपले बाख्खा पालनलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यका साथ बोयर जातका व्याड बोका वितरण गरिएको । स्थानीय जातको तुलनामा छिटो बढने र उच्च मूल्य पाएको अनुभव स्थानीय बासिन्दाहरुको रहेको छ । वडा कार्यालयबाट नियमित रूपमा पशु चौपायको औषधी निशुल्क वितरण भइरहेको ।

-वडामा रहेका २ माध्यमिक र ३ आधारभूत तहका विद्यालयहरुमा भवन निर्माण, कम्पाउण्ड गर्नुका साथै कम्प्युटर, विज्ञान सामग्री, पुस्तकालय र बसाई व्यवस्थापनको व्यवस्था गरिएको । जसले गर्दा सर्वसुलभ तथा गुणस्तरीय पठन पाठनमा निकै सहज भएको अनुभव शिक्षकहरु तथा विद्यार्थीहरुले गरेका छन् ।

-सबै प्रकारको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने नागरिकहरुलाई वडा तहबाट नै भत्ता पाउने व्यवस्था मिलाइएको, जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका नागरिकहरुलाई वडाबाट सेवा प्रवाहमा प्रथामिकता दिने गरिएको छ ।

-नगर तथा वडाको महत्वका रूपमा रहेको कालिका मार्ग, कलेस्ती मार्ग र क्यामिन पर्यटन मार्ग गरी ३ वटा मार्गहरुमा द.५ कि.मि सडक कालोपत्रे गरिएको । भद्रकाली मार्ग, साखुली वाँनिया डिही मार्गको नयाँ ट्रायाक खोली स्तरोन्नतिको कार्य गरिएको र अन्य शाखा मार्गहरुमा ग्रामेल र पक्की नाला निर्माण गरी वडाका सबै वस्तीहरुमा सडक सञ्जाल पुऱ्याइएको छ ।

- सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्त दुरुस्त राख्नका लागि कलेस्टी बजारमा अस्थायी प्रहरी चौकी स्थापना भई हाल स्थायी प्रहरी चौकीमा रूपान्तरण भइसकेको, अस्थायी ट्राफिक प्रहरी बिट स्थापना गरिएको, शान्ती सुरक्षामा उल्लेख्य सुधार भई सवारी दुघटनामा समेत कमी भएको देखिन्छ ।
  - महिलाहरूलाई क्षमता विकास, आय आर्जन तथा रोजगार उन्मुख तालिम सञ्चालन गर्नुका साथै सिलाई कटाईका माध्यमबाट महिलाहरूको सशक्तिकरण र दैनिकीमा समेत परिवर्तन भएको ।
  - वडामा आमा समूह तथा सामुदायिक भवन गरी जम्मा २९ वटा सामुदायिक भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
  - यूवाहरुको क्षमता विकास तथा खेलकुदका क्रियाकलापहरुमा सहयोग प्रदान गरिएको छ ।
  - भूमिहिनहरुको लगत सङ्घलनको कार्य गरी नगरपालिकामा लगत पेश गरी अभिलेखीकरण गरिएको ।
  - व्यास नगरपालिकाको प्राथामिकताको रूपमा रहेको व्यास नगर समता विद्यालयलाई साविकको क्यामिन छापथोक प्रा.वि. शेषमटारमा स्थापना भई पूर्वाधारको निर्माण तथा मर्मत सम्भारको कार्य सम्पन्न गरी सञ्चालनको तयारीमा रहेको ।
  - कृश्चयन धर्मालम्बीहरुको समाधी स्थलको व्यवस्थापन गरिएको ।
  - स्थानीय स्तरका सिंचाई प्रयोजनका बाँध कुलो मर्मत कार्य भइरहेको ।
  - नदी खोला संरक्षणका लागि तटबन्धनको कार्य गर्न सम्बन्धित निकायमा ताकेता गरिएको ।
  - व्यास न.पा. ७ र ५ वडालाई जोड्ने मोटरेवल पुल निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिएको ।
- विगतमा जनप्रतिनिधिका रूपमा रहेको अनुभवले कार्य सञ्चालनमा सहजता रहेको अनुभूति भए तापनि श्रोत साधनको सिमितता, हाम्रो केन्द्रिकृत मानसिकता लगायतका कारणले वडाबासीको सबै इच्छा चाहाना पुरा गर्न सकिएको छैन । विकास प्रक्रिया भनेकै एक चरणबाट अर्को चरणमा प्रवेश गर्नु हो, जुन निरन्तर भइरहन्छ । हामीले वडा स्तरमा प्राथमिक तहको विकासको कार्य सम्पन्न गरेका छौं । नागरिकहरूलाई सरकार प्रति भरोसा र विश्वास गर्ने वातावरण सिर्जना गरेका छौं । यस अर्थमा हाम्रो स्व:मूल्यांकनमा हामी सफल रहेको अनुभव गरेका छौं । वडा स्तरमा पनि लक्ष्य, गन्तव्य तय गरी आवधिक योजना निर्माण गरी सो योजनामा लगानी गर्ने पद्धतिको विकास गर्न सकिएमा अभ उपलब्धिमूलक हुने देखिन्छ ।

“विविधता युक्त गाउँशहर समृद्धि मेरो व्यास नगर”

बडाध्यक्ष श्री ओजराज पौडेल
व्यास नगरपालिका बडा नं.८

श्रीमद् भागवत गिताका रचयीता महर्षि वेदव्यास र पराशर ऋषिको तपोभूमि यस व्यास नगरपालिकाको उत्तर पूर्वमा अवस्थित बडा नं.८, २०७३ साल फाल्गुण २७ गतेभन्दा अघि रिस्ती गा.वि.स.को नामबाट परिचित थियो । २०७३ सालमा राज्य पुनः संरचनामा यस गा.वि.स.को बडा नं.६ बाहेक साविकको क्यामिन गा.वि.स.को बडा नं.६ लाई समेटेर व्यास नगरपालिका बडा नं.८ हुन पुर्यो । विकासको हिसाबले हेर्ने हो भने अन्य बडाको दाँजोमा यस बडामा कम विकास भएको महशुस गरिएको छ । यस बडामा प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि ६ जना वीर शहिदहरुले आफूलाई उत्सग गराएको पुलिमच्याङ्ग गाउँ यसै बडामा पर्दछ ।

२०७४ सालको स्थानीय निर्वाचनमा हामी निर्वाचित हुँदाको अवस्थामा विकासको पूर्वाधार प्रायः शुन्य नै थियो । हामी निर्वाचित भए पछि पहिलो काम सदरमुकामबाट यस बडाको दुर्गम गाउँ बिलाउनेसम्म कच्ची मोटर बाटो निर्माण गरी यातायात सञ्चालन गर्ने काम भयो भने अन्य मार्ग जस्तै कालिका मार्ग, जनहित मार्ग, खड्का देवी शान्ती बराह मार्ग, लम्साल डाँडा, जौबारी, रिस्ती बसाहा मार्ग र अन्य साना बेलथुम्की, बगाले डाँडा, देवीस्थान रस लालघ्वज मार्ग, कच्ची सडकका नयाँ ट्रयाक निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । कालिका मार्ग, शान्ति बराह मार्ग र बसाह मार्गमा ग्रामेल निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । सिंचाईको क्षेत्रमा गैरी बगुवाटार, आँपटारी लगायतका कुलोहरु प्रदेश सरकारबाट आर.सि.सि. प्रविधिबाट निर्माण सम्पन्न भएका छन् भने अन्य कुलो मर्मत गर्ने कार्य नगरपालिकाबाट भएको छ । खानेपानीको क्षेत्रमा प्रायः एक घर एक धाराको व्यवस्था मिलाइएको छ । व्यास नगरपालिकाको अनुदानबाट नै अहिलेसम्म जे जति कामहरु भएका छन् र २०७७ सालमा प्रदेश सरकारसँगको अनुरोधमा सोती पसल र बडा कार्यालय नजिक रिस्ती खोलामा मोटरेवल पक्की पुल निर्माण सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको छ ।

२०५० सालमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री स्व.गिरिजाप्रसाद कोइरालाद्वारा पुलिमच्याङ्ग शहिद संरक्षक कोष स्थापना गरेर ६ जना शहिदहरुको शालिक निर्माण कार्य नगरपालिका लगायत विभिन्न निकायहरुबाट भई २०७६ साल माघ १६ गते शहिद दिवसको अवसरमा नेपाली कांग्रेसका नेता एवं पूर्व मन्त्री श्री प्रकाशमान सिंहबाट समुद्घाटन भएको थियो । सो शहिद स्मारकमा अहिलेसम्म पनि अन्य निर्माण कार्यहरु भइरहेका छन् ।

यो ५ वर्षको समय भनेको हाम्रो लागि विकास निर्माणको पूर्वाधारको जग मात्र बसालेको कुरा अवगत गराउन चाहन्छौ । अब आउने जनप्रतिनिधिहरुका लागि थप चुनौतीहरुको सामना गर्नु पर्नेछ । अब यिनै निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका योजनाहरुलाई संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै नयाँ पूर्वाधार विकासका खाका कोर्नु पर्नेछ । कृषि क्षेत्रमा यान्त्रीकरणको माध्यमबाट यस क्षेत्रमा केही सुधार भएको छ । भौतिक पूर्वाधारको क्षेत्रमा केही महत्वपूर्ण कार्यहरु गर्न बाँकी रहेको र प्राविधिक कारणबाट थाँती रहेको बडा कार्यालय भवन निर्माण जग्गाको कारणले बजेट विनियोजित भए तापनि निर्माण कार्य स्थगित हुन पुगेको छ भने स्वास्थ्य चौकी भवनको लागी जग्गा उपलब्ध भएको र बाटोको पहल भइरहेको छ । अझै पनि केही वस्तीहरुमा स्वच्छ खानेपानीको प्रवन्ध गर्न बाँकी नै छ । सिमित श्रोत र साधनको बाबजुद यस बडामा पूर्वाधारका कार्यहरु यसै वर्षमा पुरा हुने अवस्थामा छन् । बडागत हिसाबले हेर्दा यस बडाको आयस्रोत कम रहेको छ जसले गर्दा चाहेजति विकास निर्माणका कार्यहरु गर्न सकिएको छैन । यस कार्यकालमा मानहुँदैखि पुलिमच्याङ्गसम्मको अल्ट्रा म्याराथन प्रतियोगिता हरेक वर्ष सफलतापूर्वक सम्पन्न भइरहेको छ । यसको लागी समस्त नगरपालिकालाई हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छौ ।

नेपालको सहकारीका अभियानता स्व.वखान सिं गुरुङको जन्मस्थल यस व्यास नगरपालिका बडा नं.८ भएकोले उहाँप्रति हार्दिक श्रदाङ्गली व्यक्त गर्न चाहन्छौ । सहकारीको माध्यमबाट यस बडाका नागरिकहरुको आय आर्जन गर्ने उद्देश्यले बडामा विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यस बडा स्थित श्री वर्लाची कृषि उत्पादक सहकारी संस्था लि.लाई गत आ.व.मा कार्यालय सञ्चालनको लागी

कम्प्युटर/पिन्टर/फोटोकपी मेसिन खरिद गरिएको र महिलाहरूको आर्थिक स्तर, वौद्धिक तथा नेतृत्व विकास गर्न यस बडा स्थित श्री शुभदिप सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्था लि. र बखान महिला उद्यमी सहकारी संस्था लि.लाई कार्यालय व्यवस्थापन तथा महिला नेतृत्व विकासको लागी बजेट विनियोजन गरी कार्य गरिएको छ। यस कार्यालयबाट महिलाहरूको मनोवल वृद्धि भै बोल्न सक्ने/नेतृत्व गर्ने/समूह सहकारीमा प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने क्षमताको अभिवृद्धि भएको हामीले महशुस गरेको छौ।

अन्तमा जैविक विविधताले भरिपर्ण यस बडाको समग्र विकास र उन्नतिको लागी हालसम्म भएका प्रयासहरूमा सहयोग, साथ र हौसला प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण मतदाता दिदीबहिनी, दाजुभाई, व्यास नगरपालिका, प्रदेश एवं संघीय सरकार प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छौ।

विकास निर्माण सम्बन्धी गतिविधि

वडाध्यक्ष श्री सुरेश थापा
व्यास नगरपालिका वडा नं.९

लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना पश्चात् नेपाल सरकारद्वारा २०७३ साल फागुन २७ गते प्रकाशित राजपत्र अनुसार साविक सतिशवाँरा गा.वि.स.को वडा नं.६-९, साविक क्यामिन गा.वि.स.को वडा नं.२, ४, ५ र साविक तनहुँसुर गा.वि.स.को वडा नं.६ र ८ लाई मिलाएर व्यास नगरपालिका वडा नं.९ घोषणा गरिएको हो । यस वडाको क्षेत्रफल २५.०३ वर्ग किलो मिटर रहेको छ । २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस वडाको घरधुरी संख्या २०५६, पुरुष १६०८, महिला २२८० गरी जम्मा ३८८८ रहेको छ ।

व्यास नगरपालिकाको केन्द्रदेखि करीब ९ किलो मिटर उत्तरमा रहेको यस वडाको सिमानामा पूर्वमा भानु नगरपालिका, पश्चिममा व्यास नगरपालिका वडा नं.७, उत्तरमा व्यास नगरपालिका वडा नं.८ र दक्षिण वडा नं.११ रहेको छ ।

२०७४ सालको स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीहरु निर्वाचित भए पश्चात् तपसिल बमोजिम विकास निर्माणका कार्यहरु भएका छन् :

१. **कार्यालय सञ्चालन:** वडा कार्यालयको कामहरु शुरुका दिनमा सामुदायिक भवनबाट सञ्चालन हुँदै आएकोमा जग्गा व्यवस्थापन गरी आर.सि.सि. पक्की भवन निर्माण सम्पन्न भई वडाका सम्पूर्ण कामहरु पक्की भवनबाट नै सञ्चालन भएको छ ।
२. **खानेपानीतर्फ:** हामीहरु निर्वाचित हुनुभन्दा अघि २५ प्रतिशत मात्र खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएकोमा हाल एक घर एक धारा खानेपानी निर्माणका साथै भोटेनी सिम्लेमा लिफ्ट खानेपानीको व्यवस्था गरी वडा भरी नै ९० प्रतिशत खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराइएको छ ।
३. **कृषितर्फ:** कृषि व्यवसायहरु दर्ता नभई सञ्चालन हुँदै आएकोमा दर्ता प्रक्रियाको व्यवस्था गरिएको छ भने तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम, आधुनिक तरिकाबाट खेती गर्ने प्रणालीको विकास गरी उत्कृष्ट कृषकहरूलाई हाते ट्याक्टर र अन्य कृषि औजाहरु वितरण गरिएको छ । गोरु भएका कृषकहरूलाई अनुदानमा फलामे हलो वितरण गरी वडामा कृषि क्षेत्रमा आवद्ध कृषकहरूलाई निशुल्क रूपमा तरकारीका बिउ विजन वितरण गरिएको छ । पशुपालन सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरी भकारो सुधार, रोगको पहिचान गरी औषधि वितरण, व्याडको लागि बोयर बोका वितरण, निशुल्क रूपमा जुका र माटेको औषधी वितरण गरिएको छ ।
४. **सिंचाईतर्फ:** ८० प्रतिशत जति पक्की बाँधकुलो निर्माण सिंचाईको सुविधा उपलब्ध गराइएको छ ।
५. **शिक्षातर्फ:** यस वडामा रहेका माहेन्द्री मा.वि. को ४ कोठे भवन निर्माण गरी कम्पाउण्ड गरिएको छ भने आधारभूत विद्यालयहरुमा कम्पाउण्ड गरी खानेपानीको व्यवस्था एवं खेलकुद सामग्रीहरु वितरण गरी विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याइएको छ ।
६. **लक्षित कार्यक्रमतर्फ:** वडामा रहेका महिलाहरूलाई सिलाई बुनाई, सिपमूलक, उद्घोषण, भोल साबुन, अगर बत्ती र धुप बत्ती, चुरा पोते निर्माण जस्ता तालिमहरु प्रदान गरी निम्न वर्गका महिलाहरूलाई निशुल्क रूपमा कपडा र सिलाउने मेसिन वितरण गरिएको ।
७. **यूवा तथा खेलकुदतर्फ:** वडामा रहेको खेलकुद मैदानको स्तरोन्नति गरी खेलकुदमा पुरस्कारको व्यवस्था गरी खेलकुद सम्बन्धी गतिविधिहरुमा सामग्री वितरण गरिएको ।
८. **टोल संस्थाको सामुदायिक भवनहरु ८० प्रतिशत निर्माण गरिएको ।**
९. **पर्यटनतर्फ:** होमस्टेहरूलाई दर्ताको प्रक्रियामा ल्याई सञ्चालन गरिएको छ । वसाहास्थानमा भ्यू टावरको निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ भने राजापानी मन्दिरमा पञ्च मन्दिर निर्माण गर्ने कम निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको छ ।

१०. सडक यातायाततर्फः केन्द्र कार्यालयबाट वडा कार्यालयसम्म पहुँच मार्ग निर्माण गरिएको छ । वडामा कच्ची ट्रयाक खोली सडकहरु निर्माण, शाखा बाटाहरुमा कच्ची तथा पक्की नाला निर्माण, सडक स्तरोन्नति गरिएको छ भने पक्की नाला सहित ४ कि.मी. कालोपत्रे निर्माण भएको छ । साना ठूला सवारी साधनहरु आवतजावत गर्न सक्ने र हरेक टोलमा एम्बुलेन्स सहजै जान सक्ने गरी साना खोला खोल्सीमा कजबे निर्माण गरिएको छ भने वक्स टाइपको पुल निर्माण समेत गरिएको छ ।

११. योजना सम्भौतातर्फः वडा कार्यालयमा योजनाको सम्भौता भई कार्य सम्पन्न भएपश्चात् योजनाको अनुगमन, मूल्यांकन गरी विल भरपाई चेकजाँच गरी भुक्तानीका लागि केन्द्र कार्यालयमा सिफारिस गरिएको ।

१२ सामाजिक सुरक्षा भत्तातर्फः सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुलाई बैंक मार्फत वडामा नै भत्ता वितरण गरिएको छ भने वडामा आउन नसक्ने लाभग्राहीलाई वडाको सिफारिसमा हकवालालाई भत्ता दिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

अन्तमा २०७४ सालको निर्वाचनबाट निर्वाचित हामी पदाधिकारीहरुको पाँच वर्षको कार्यकालमा यस वडामा गरिएका विकास निर्माणका कामहरुमा सहयोग पुऱ्याउने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, नगरपालिका, नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा सदस्यहरु, टोल विकास संस्था, विद्यालय, अन्य संघ संस्थाहरु लगायत सम्पूर्ण वडाबासी दाजुभाई, दिदीबहिनी, बुबाआमाहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौ ।

व्यवसायिक कृषिको प्रवर्द्धन र वडाको विकासमा हाम्रो प्रयास

बडाध्यक्ष श्री तुलसीराम सापकोटा
व्यास नगरपालिका वडा नं.१०

१. व्यास नगरपालिका स्थापना भएको झन्डै ३० वर्ष पुरा हुँदै गर्दा यस अवधिमा नगरको जनसंख्या समेत तिब्रतर रूपमा वृद्धि भएको छ। नगरबासीका चाहना र अपेक्षा अनुरूप नगरपालिकाले विकास निर्माणका कार्यलाई योजनावद्व तवरले सञ्चालन गरी अगाडि वडाएको हामीले महशुश गरेका छौं। नगरको सिमित श्रोत, साधन र नगरबासीका असिमित आवश्यकता बिच नगरको सन्तुलित विकासमा यस नगरपालिकाले गरेका गतिविधिहरु अत्यन्तै महत्वपूर्ण रहेको देख्न सकिन्छ। ग्रामिण र बजार क्षेत्रको समिश्रणको रूपमा रहेको यस नगरपालिकाका ग्रामिण क्षेत्रहरुमा वस्ती विकास र विकासका पूर्वाधार तयार गरी नगरपालिकाले शहरीकरणको अभ्यास गरिरहेको अवस्थामा हामी यस नगरपालिकाको ३० औं स्थापना दिवस मनाउन गइरहेका छौं। यस अवसरमा हामी सम्पूर्ण वडा तथा नगरबासीलाई हार्दिक वधाई तथा शुभकामना दिन चाहन्छौं।
२. झन्डै १९ वर्ष पश्चात् स्थानीय तहको निर्वाचन हुँदा वडा कार्यालयबाटै सेवा प्रवाह गर्नका लागी कर्मचारी व्यवस्थापन, जनअपेक्ष अनुरूपको विकास निर्माण र सेवाग्राहीहरुलाई सन्तुलित सेवा प्रवाह गर्न कम चुनौतिपूर्ण थिएन। यस अवधिमा रप्ट्रिय विपत्तिको रूपमा आएको महाभूकम्प र विश्व महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (Covid-१९) का कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाह असहज भए तापनि ती चुनौतिहरुलाई छिचोल्दै वडाको स्पष्ट मार्गचित्र बनाई समग्र विकास निर्माणमा वडाको सिङ्गो निर्वाचित टिम निरन्तर कृयाशील रही काम अगाडि वडाइएको छ। जन चाहना अनुरूपको विकास निर्माण र दैनिक सेवा प्रवाहका लागी भाडाको कोठामा न्यून रहेको जनशक्ति परिचालन गरी सेवा प्रवाह गरिएकोमा हाल यस वडाको आफ्नै १ तले भवन निर्माण सम्पन्न भई सेवा प्रवाह प्रारम्भ भएको छ।

यस वडा साविकको वडा नं.५ र ९ समावेश गरी हाल वडा नं.१० कायम भएको हो। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना पश्चात् २०७४ मा भएको स्थानीय तहको निर्वाचन पछि यस नगरपालिकाले १४ वटै वडाहरुमा वडा कार्यालय स्थापना गरी आफ्नो दैनिक प्रशाशनिक सेवा सञ्चालनमा ल्याए पश्चात् वडाबासीहरुले आफ्नो घर आगनबाटै सेवा पाउँदा अत्यन्तै सहज महशुश गरेका छन्।

भौगोलिक र जनसंख्याका हिसाबले ठूलो वडाको रूपमा रहेको यस वडामा दलित, जनजाती आदिवासीको बाहुल्यता रहेको पाइन्छ। यस वडामा दैरे जातीको १२, बोटे २, कुमाल २, दलित ८ र अन्य मिश्रित वस्ती २५ गरी जम्मा ४९ गाउँ वस्तीहरु रहेका छन्। वडाको समग्र विकासका सर्वभूमा विगत र वर्तमान समेटिएको वृत्तचित्र र वडा प्रोफाइल तैयार गरिएको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र विकास निर्माणका हिसाबले पछाडि परेको यस वडामा हाल भएको विकास निर्माणबाट सन्तुष्टि लिने थुप्रै आधारहरु रहेका छन्। जसमध्ये यस वडाले शिक्षाको गुणस्तर सुधारसँगै बालबालिकाको विद्यालयमा पहुँचका लागी आवश्यक शैक्षिक सामग्री र न्यानो कपडा वितरण गरी विद्यालयमा विद्यार्थीको पहुँचलाई सर्वसुलभ बनाइएको छ। वडामा ५ सामुदायिक र केही निजी विद्यालयहरु समेत रहेका छन्। शिक्षक अभिभावक भेला तथा अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरी प्रविधिमैत्री शिक्षामा वडाले विशेष जोड दिएको छ, भने स्वास्थ्य क्षेत्रमा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, कोभिड अस्पताल र २५ वेडको व्यास नगर अस्पताल समेत स्थापना गरी स्वास्थ्यमा वडाबासीहरुको पहुँचलाई सर्वसुलभ बनाइएको छ।

३. वडाबासीहरुलाई स्वच्छ, खानेपानी वितरणका लागी एक घर एक धाराको अभियानलाई तिब्र बनाइएको छ। भर्लाड, धारापानी खानेपानी योजना, डिपबोरिड र केन्द्रीय सरकारबाट करिब ३ करोडको लागानीमा चिसापानी देवीडाँडा लिफ्ट खानेपानी आयोजना सम्पन्न भए पश्चात् वडाका

कुनैपनि घरधुरी खानेपानी सेवाबाट बच्चित हुनु पर्दैन भने वडाका सबै घरधुरीमा विद्युतको सेवा यस अवधिमानै पुगिसकेको हामीले पाएका छौं । साथै वडामा विद्युतीय काठे पोल विस्थापित गरिएको छ ।

यस वडामा रहेको गरिबी न्यूनीकरणका लागी लघु उद्यमको स्थापना, विकास र प्रवर्द्धन गर्दै कृषकहरूलाई उचित सहयोगका साथै वस्तुको उत्पादन, संकलन र बजारीकरणका लागि वडामा कृषि संकलन केन्द्रको स्थापना गरी वस्तुको बजारीकरणको अभ्यास प्रारम्भ गरिएको छ । सामुहिक बगर खेतीमा जोड दिइएको छ । परम्परागत पेशामा आधुनिकीकरणका लागि नवीनतम प्रविधि हस्तान्तरण गरी गरिबी न्यूनीकरणमा वडाले आवश्यक कार्य अगाडि बढाएको छ । सहकारी मार्फत कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्नका लागी कृषि सहकारीको स्थापना र वडाका कृषि तथा पशु फर्महरूलाई नियमित रूपमा सहयोग उपलब्ध गराइएको छ । जसबाट यस वडा नमूना कृषकहरूको हव बन्दै गएको हामीले महशुस गरेका छौं । वेरोजगारहरू व्यवसायिक तालिम पश्चात् व्यवसायमा सकृय हुन थालेका छन्, जसबाट उनीहरूको आर्थिक आमदानीमा समेत वृद्धि भएको छ । यस अवधिमा कृषिको प्रवर्द्धन गरी रोजगारीको सृजना र वडाको सन्तुलित विकासमा हाम्रो प्रयास जारी रहेको छ ।

४. वडामा वात्य तथा आन्तरिक पर्यटनको विकासका लागी नगरको प्रसिद्ध छाझा वाराही मन्दिरदेखि देवीडाँडासम्म, देवीडाँडामा रहेको भ्युटावर अवलोकन गरी कालिका मन्दिरसम्म र नगरको गौरवको रूपमा रहेको नारेश्वर कृतिम तालको दृश्यावलोकन पश्चात् कालीडाँडा होमस्टेमा पर्यटकहरूलाई बास बसाउने व्यवस्था मिलाउन खोजिएको छ भने ऐतिहासिक स्थानको पहिचानका लागी दुम्सीचौरमा दुम्सीको मूर्ति स्थापना र परेवाडाँडामा परेवाको मूर्ति स्थापना गरिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय डिप्लोमेटिक पार्क निर्माणको अवधारण समेत यस वडामा अगाडि बढाइएको छ । वडामा रहेको शिव पञ्चायन, इशानेश्वर, त्रिपुरेश्वर, राम रामेश्वर मन्दिर, १०८ वरपिल, अनन्त कर्म गुफा, शितल गुफा, लगायत चौतारी, पोखरी संरक्षण गरी धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्वका स्थानहरूको संरक्षण वडाको प्राथमिकतामा राखिएको छ ।
५. वडाको वातारणीय विकासमा वडाबासीहरूलाई परिचालन गरी स्वच्छ, सफा, हरियो र उज्यालो वडाको रूपमा वडालाई अगाडि बढाइएको छ । प्रत्येक टोल विकास संस्थामा सामुदायिक भवन निर्माण गरिएको छ भने खरको छाना विस्थापित गरी जस्ताको छाना राख्नका लागी वडाले आवश्यक सहयोग गरेको छ । टोलबासीहरू कै सकृयतामा विद्युत महशुल टोल विकास संस्थाले नै व्यहोर्ने गरी सडक बत्ती जडान गरिएको छ । वडाबासीको सहयोगमा यस वडालाई शुन्य पोलिथिन वडाको रूपमा घोषणा गरिएको छ । नगरका छाडा चौपायाहरूलाई संकलन गरी दुम्सी भतेरी क्षेत्रमा गौशाला तथा गौ अध्ययन केन्द्रको निर्माण गरिएको छ । जुन यस जिल्ला कै नमूनाको रूपमा हामीले लिएका छौं ।
६. वडामा हुने सामान्य घरेलु हिंसा, महिला हिंसा र लेनदेन लगायतका अन्य घटनाहरू वडा स्तरीय मेलमिलाप समिति मार्फत समाधान गर्दा वडाबासीहरूले समाजिक न्यायको अनुभूति गरेका छन् । स्थानीय स्तरमा हुने काला बजारी नियन्त्रणका लागी स्थानीय बजार अनुगमन गरी मूल्य नियन्त्रण, शुद्ध र स्वच्छ सामग्रीको वितरण प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउने प्रयास गरिएको छ ।

यस व्यास नगरपालिका वडा नं.१० मा भौतिक विकासको सँगसँगै वडाबासीहरूको सामाजिक विकासका लागी कानुनी शिक्षा, मानव अधिकार, नेतृत्व विकास र क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी महिला पुरुष विच समानुपातिक नेतृत्व सँगै मानवीय र सामाजिक विकासमा अगाडि बढाउने प्रयास गरिएको छ ।

त्यस्तै यस वडाको वैरेनी क्षेत्रमा वस्ती विकास गरी व्यवस्थित र नमूना वस्ती स्थापनाका लागी पहिलो चरणमा करिब ३०० रोपनी क्षेत्रफलमा एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अन्तिम चरणमा पुगेको छ । वडामा रहेका सबै वस्तीहरूमा कच्ची नाला सहितका सडक निर्माण भएका छन् । सबै वस्तीहरूमा यातायातको पहुँच समेत पुग्ने गरी सडक निर्माण भएकाले वडाबासीहरूलाई बजारसम्मको पहुँच अत्यन्तै सहज भएको छ ।

७. यस वडा ग्रामिण र अर्ध शहरी प्रकृतिको भएकाले सन्तुलित र समानुपातिक विकासका लागी योजना छनौट प्रकृयादेखि लागत सहभागिताका योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमनका साथसाथै योजनाको संरक्षण र विकासका हरेक निर्णय प्रकृयामा टोल विकास संस्था र वडाबासीहरूलाई समावेश गरिनुले वडाको सन्तुलित विकासमा सहयोग पुगेको हामीले महशुश गरेका छौं। मादी नदी तटबन्धन यस वडाको चुनौतिको रूपमा देखिएको छ।

उल्लेखित परिप्रेक्ष्यमा प्राप्त परिणामहरूबाट सन्तोष गर्न सकिने ठाउँ नभएपनि नियमित र निरन्तर रूपमा वडाबासीहरूलाई अवसर सृजना गर्न, उनीहरुको आर्थिक, समाजिक, साँस्कृतिक विकास गर्नका लागी सदैव कृयाशील रहनु हुने नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कार्यपालिका सदस्यहरु, पूर्व तथा वर्तमान जनप्रतिनिधिहरु, वडाका राजनैतिक दल, टोल विकास संस्था, आमा समूह, यूवा क्लब, लगायत सम्पूर्ण वडाबासीहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद आभार व्यक्त गर्न चाहन्छौं।

मेरो भन्नु

वडाध्यक्ष श्री निरबहादुर खड्का
व्यास नगरपालिका वडा नं.११

गणतन्त्र पछिको २०७४ सालमा भएको स्थानीय निर्वाचनमा व्यास नगरपालिका वडा नं ११ को पहिलो निर्वाचित वडा अध्यक्षमा विजयी गराई वडाको नेतृत्वमा पुऱ्याउनु भएकोमा सर्वप्रथम सम्पूर्ण वडाबासी दाजुभाई, दिदीबहिनी, आमा बुवाहरुमा नमन गर्न चाहन्छु । हुनत पदावधि सकिनै लागदा प्रकाशित हुन लागेको पुस्तकमा मेरा २, ४ हरफ कोर्ने प्रयत्न गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ । यस अवधिका जनप्रतिनिधिको हैसियतमा काम गर्दा थुप्रै राम्रा नराम्रा अनुभवहरु संगालेको छु । कतिपय कुराहरु अलमलमा पर्दा नजानेर कमिकमजोरी भुलचुकहरु पनि भए होलान् । यसर्थमा यस भुलचुक प्रति वडाबासी नगरबासीहरुसँग सुधने सुधारिने वाचा पनि व्यक्त गर्दछु । समाज परिवर्तन र विकास निर्माणका गतिविधिहरु कहिल्यै नटुङ्गने, कहिल्यै नसकिने, नपुग्ने विषय होलान् । सायद यस अवधिका जनताका मन छुने ठूलो काम खासै गर्न सकिएन कि भन्ने महसुस हुन्छ । तथापि यस वडामा आर्थिक, सामाजिक पूर्वाधार विकासका थुप्रै कामहरु भएका छन् । विशेष गरी २, ४ वटा कामहरुले मलाई केही गर्ने प्रयत्न गरेकी भन्ने महसुस हुन्छ । जस्तै:- मेरो वडामा पानी चुहिने खरफुसको छाना भित्र बसिरहनुपर्ने आर्थिक विपन्नता नागरिकहरुलाई खरको छाना मुक्त वडा घोषणा नीति लिएर सबै नागरिकलाई सुरक्षित आवासको व्यवस्था गरिएको छ, भने गोरु पाल्ने किसानहरुलाई फलामे हलो वितरण गर्ने कार्यक्रम गरियो । पर्यटनको क्षेत्रमा विशेष गरी तनहुँसुर आसपासको क्षेत्रमा सडक, अन्य विभिन्न पूर्वाधार निर्माण तथा संचार क्षेत्रले गरेको प्रचार प्रसारणका कारण पर्यटनको क्षेत्रमा केही सुधार गर्न सकेकी भन्ने आभास हुन्छ । वडामा भएका ठूला परियोजना पराशर मोटर मार्ग आगामी वर्षदेखि चौडा गरी कालोपत्रे गर्ने कुरा, शिक्षण अस्पताल निर्माणको लागि डि.पि.आर. तयार हुने कुरा, चिस्यान केन्द्र निर्माण हुने कुरा, पूर्ण सरसफाई उन्मुख वडा घोषणा कार्यक्रम, सडक तथा खानेपानी क्षेत्रमा केही सुधारोन्मूख भएको कुरा, कृषि र पशुपंक्षी पालन क्षेत्रमा ठूला कम्पनीहरु दर्ता गरी व्यवसाय सञ्चालन गरी अगाडि बढेको सन्दर्भले नगर र वडाले कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायीकरण गर्नका लागि लिएको नीतिले सकारात्मक रुचकहरु देखिंदा केही परिवर्तन हुन लागेको महशुश हुन्छ ।

अन्त्यमा सम्पूर्ण वडाबासी दाजुभाई, दिदीबहिनी सबै सबैलाई मेरा काम प्रति तौलिने (जोखो), मूल्याङ्कन गर्ने जिम्मा तपाईंहरुलाई सुम्पदै टुडग्याउन चाहन्छु । अस्तु ।

विगत पाँच वर्षलाई फर्केर हेर्दा

वडाध्यक्ष श्री तोत्रबहादुर कुँवर
व्यास नगरपालिका वडा नं.१२

तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीमा रहेको व्यास नगरपालिका केन्द्रदेखि पाँच किलो मिटर पूर्वमा रहेको व्यास नगरपालिका वडा नं.१२ को पूर्व सिमाना बन्दिपुर गाउँपालिका वडा नं.१, पश्चिम व्यास नगरपालिका वडा नं.१, उत्तर भानु नगरपालिका वडा नं.५ र व्यास नगरपालिका ११ शिशा खोला, दक्षिण छाब्दी खोला व्यास १३ र १४ को सिमाना यति चार किला भित्र अवस्थित छ। विभिन्न समयमा देशको राजनैतिक तथा भौगोलिक संरचनाको परिवर्तन सँगै यस वडाको भौगोलिक सिमाना र नाउँमा पनि हेरफेर हुँदै आएको छ। २०१७ सालमा कर्लुड गाउँ पञ्चायत, २०३३ सालमा घाँसीकुवा गाउँ पञ्चायत, २०४६ सालमा प्रजातन्त्र पुनः स्थापना भएपछि घाँसीकुवा गा.वि.स. र २०७३ फागुण २७ गतेबाट लोकतन्त्रको प्राप्ति सँगै देशको पुनः संरचनाले यो घाँसीकुवा गा.वि.स. व्यास नगरपालिका वडा नं. १२ हुन पुग्यो।

यस वडा पूर्वदेखि पश्चिम १२ कि.मी. र उत्तरदेखि दक्षिण ८ कि.मी.मा फैलिएको छ। यहाँको धेरै जसो भूमि डाँडापाखा र वन जंगलले डाकिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस वडाको जनसंख्या विवरणमा जम्मा घरधुरी संख्या ११३९, महिला संख्या २५१४, पुरुषको संख्या १९९८ गरी जम्मा ४४३२ रहेको छ। यस वडामा ब्राह्मण, क्षेत्री, नेवार, मगर, गुरुङ, तामाङ, चेपाङ, साथै २५ प्रतिशत दलित जातिको बसोबास रहेको छ। यहाँ आफै किसिमको भाषा, धर्मकर्म, साँस्कृतिक परम्परा भएपनि साम्प्रदायिक रूपमा हिन्दू धर्म मान्नेहरुको संख्या बढी मात्रमा पाइन्छ। यहाँको मुख्य पेशा कृषि, व्यापार, जागिर र वैदेशिक रोजगार हो। यहाँ निम्न वर्गीयहरुको संख्या अधिक भएको हुँदा आत्म निर्भर बनाउन कृषि, पशु, घरेलु व्यवसाय र पर्यटन प्रवर्द्धनलाई व्यवस्थापन गराउन पर्ने देखिन्छ।

घाँसीकुवा, कर्लुड कालिका, अशोक गुफा र भगेर थान जस्ता धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थानहरु, प्राकृतिक सौन्दर्यहरु, विविध साँस्कृतिक महत्वले गर्दा यहाँको चौतर्फी विकासको लागि भरपुर सम्भावना रहेको छ। दमौलीबाट छाब्दी वाराही मन्दिर आउने पक्की सडक खण्डको धेरै भाग यसै वडामा पर्दछ। पूर्वदेखि पश्चिम १२ कि.मी. पृथ्वी राजमार्ग यसै वडामा पर्दछ। विश्व बैंकको आर्थिक सहयोगमा छिर्कन, वडा कार्यालय हुँदै छाब्दीसम्म ११ कि.मी. निर्माण हुने पक्की कालोपत्रे मोटर मार्गले लाभान्वित क्षेत्रका जन जीवनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने छ। यसै वडाबाट उपलब्ध गराइने सेवा प्रवाहसँगै अन्य सेवा प्रदायक सामाजिक संघ संस्थाहरुमा विद्यालय ९ वटा, स्वास्थ्य चौकी १, स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १, आमा समूह १७, क्लब ११, सामुदायिक वन ७, मेलमिलाप केन्द्र १, टोल विकास संस्था १२ रहेको छ। प्रत्येक आर्थिक वर्षको योजना छनौट गर्दा टोल विकास संस्थाबाट छनौट भई आए बमोजिम बजेट विनियोजन गरिने व्यवस्था भए अनुसार आ.ब.२०७४/०७५ देखि २०७८/०७९ सम्म वडामा सम्पन्न भएका योजनाहरु तपसिल अनुसार रहेको अनुरोध गद्द्यो:

- खानेपानी योजना:** वडाबाट सम्पन्न ७ वटा, नगर योजनाबाट २, जिल्ला योजना ३, प्रदेश योजनाबाट ३, मर्मत सम्भार २३, रहेको छ।
- मोटर मार्ग:** नयाँ निर्माण २१, मार्ग स्तरीकरण ९, सांसद कोषबाट १, वडा पहुँच मार्ग कालेपत्रे नगर योजना २ किलो मिटर, छाब्दी मार्ग कालोपत्रे १.५ नगर योजना, सोही मार्ग प्रदेश योजना १ कि.मी।
- कृषि तर्फ:** कृषि संकलन केन्द्र १, बाँध कुलो मर्मत १७ वटा, हाते ट्याक्टर ७, बिउ बिजन तथा विरुवा वितरण गरिएको।
- शिक्षा तर्फ:** भवन निर्माण, लाइन्स क्लबद्वारा १, नगर, जिल्ला र प्रदेश मार्फत ६ वटा, शैक्षिक सुधार कार्यक्रम समेत।
- भवन निर्माण:** सामुदायिक भवन १० वटा, आमा समूह भवन ५ वटा, जेष्ठ नागरिक भवन १, बहउद्देस्यीय भवन सांसद कोषद्वारा १ र स्वास्थ्य चौकी २।

६. **विद्युत/सडक बत्ती:** बजारेडाँडा खानेपानी विद्युत विस्तार, कर्लुड खानेपानी विद्युत टान्सफर्म, कमलावारी सडक बत्ती विस्तार ।
७. **विपदः:** घर वस्ती संरक्षण, खेतबारी, बाँध कुलो मर्मत ।
८. **नेतृत्व विकास/लक्षित कार्यक्रम, भ्रमणः:** व्याड बोका, माउ बाखा, सरसफाई, खेलकुद, जेष्ठ नागरिक सम्मान, जेष्ठ नागरिक भवन मर्मत, भाँडा तथा फर्निचर खरिद, तालिम आदि ।
९. **जिन्सी खरिदः:** आमा समूह तथा विद्यालयको लागि भाँडा वर्तन तथा फर्निचर खरिद ।
१०. **सरसफाईः:** वडामा रहेको मार्गहरु, मठमन्दिर तथा सार्वजनिक स्थलहरु ।
११. **धार्मिक तथा ऐतिहासिक पर्यटन प्रवर्द्धनः:** कोट कालिका मन्दिर निर्माण, भगेर थान मन्दिर निर्माण, अशोक गुफा मर्मत, भानुघाँसी स्मारक पार्क मर्मत आदि ।
१२. **विविधः:** विद्युत पोल ३६१ थान, हिमपाइप ७१ थान, तारजाली १०५ ।
१३. **सामाजिक सुरक्षा:** स्वास्थ्य उपचार २३ जना, सुरक्षित आवास ४५ घर, असहाय आवास १ घर, आसिक पहेलो कार्ड १९ जनालाई भत्ता उपलब्ध ।

लोकतान्त्रिक पद्धतिद्वारा सम्पन्न निर्वाचनबाट यस वडाको जनप्रतिनिधिहरु भइरहँदा वडाबासीहरुको इच्छा आकांक्षा र आसाहरुलाई पुरा गराउने हाम्रो कर्तव्य हो । यहाँको सम्पूर्ण मागहरुलाई सम्बोधन गर्न अथक प्रयास गर्दा गर्दै पनि सिमित श्रोत साधनले जे जति उपलब्ध हासिल भयो, यहि नै हाम्रो सफलता अनि सन्तुष्टि, यस वडाको जिम्मेवारीपूर्ण कार्यमा अगाडि बढिरहँदा जहाँ जहाँबाट जे जसरी प्राप्त साथ, सहयोग, सुभाव र हौसलाले आजसम्मको यात्रा सफल हुन गएकोमा सबैलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछौ ।

अन्तमा यही २०७८ चैत ३० गते सु-सम्पन्न ३० औं वार्षिक उत्सवको शुभ अवसरमा व्यास नगरपालिका तनहुँको उत्तररोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौ ।

हामी जनप्रतिनिधिको पाँच वर्ष

वडाध्यक्ष श्री लेखबहादुर राना
व्यास नगरपालिका वडा नं.१३

तनहुँ जिल्लाको सदरमुकाम दमौलीदेखि करीब ५ किलो मिटर पूर्वमा रहेको व्यास नगरपालिका वडा नं.१३ को पूर्वमा वडा नं.१४, पश्चिममा वडा नं.१, उत्तरमा वडा नं.१२ छाब्दी खोला र दक्षिणमा सेती नदी रहेको छ। देशको राजनैतिक परिवर्तनसँगै यस वडाको भौगोलिक सिमाना र नाउँमा परिवर्तन हुँदै आएको छ। देशमा २०४६ सालको परिवर्तन पछि २०४९ सालमा साविक केशवटार गा.वि.स.को वडा नं.५, ६ र ७ लाई अलग गरी पोखरी भञ्ज्याड गा.वि.स. कायम गरिएको थियो भने नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्को मिति २०७१ मार्ग १६ को निर्णयानुसार अनुसार पोखरी भञ्ज्याड गा.वि.स.लाई व्यास नगरपालिकामा गाभी १२, १३ र १४ नं. वडामा विभाजन गरियो। त्यसैगरी नेपाल सरकारको २०७३ फागुन २७ गते राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार व्यास नगरपालिका वडा नं.१२, १३ र १४ लाई मिलाई वडा नं.१३ कायम गरियो। कुल २६.०४ वर्ग किलो मिटर क्षेत्रफल फैलिएको यस वडाको २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार ९७९ घरधुरी, पुरुष १८१५ र महिला २१६३ रहेको छ। बसोबासको हिसाबले हेर्ने हो भने यस वडामा मगर समुदायको बाहुल्यता रहेको छ।

यस वडामा कालिका मन्दिर, थानीमाई, सिद्धमाई जस्ता धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थानहरु रहेका छन्। विविध सांस्कृतिक महत्वले गर्दा यहाँको चौतर्फी विकास गर्न भरपुर सम्भावना रहेको यस वडा दमौलीदेखि सुखौरा केशवटारसम्म पक्की मोटर बाटो रहेको छ। यस वडामा सरकारी विद्यालय ६ वटा, स्वास्थ्य संस्था २ वटा, १५ वटा आमा समूह, ९ वटा क्लब, ९ वटा सामुदायिक वन, १९ वटा टोल विकास संस्था रहेका छन्।

विकास निर्माणको कुरा गर्दा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ देखि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ सम्म यस वडामा सम्पन्न भएका योजनाहरु तपसिल बमोजिम रहेको छ :

१. केमेरे साँध खोला खानेपानी योजना निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको।
२. सरस्वती आमा समूह भवन निर्माण।
३. पोखरी भञ्ज्याड महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था आर.सि.सी. भवन निर्माण।
४. कालीमाटी कुकुरदुङ्गे कृषि मोटर मार्ग ४ कि.मी. कच्ची नाला सहित ग्रामेल निर्माण।
५. विमली चौतारादेखि छाब्दी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र मोटर मार्ग निर्माण।
६. ९७९ घर धुरी मध्ये ७४१ घरधुरीमा एक घर एक धारा खानेपानी निर्माण।
७. वेनीकोट सुन्तला कृषि मोटर मार्ग स्तरोन्नति र पक्की नाला निर्माण।
८. कालिका मन्दिर भवन निर्माण।
९. सिद्धगुफा मन्दिर भवन निर्माण।
१०. ३.५ कि.मी कच्ची नाला र ग्रामेल सहित वेलवासदेखि वडा कार्यालय पहुँच मार्ग निर्माण।
११. ठुटे बहर, खिरखाँदीसम्म ३ कि.मी. कच्ची मोटर मार्ग निर्माण।
१२. राकासे चौतारादेखि सिंदुरेआँपसम्म ५ कि.मी. मोटर मार्ग स्तरोन्नति।
१३. आसापानीदेखि वेलभञ्ज्याड हुँदै थानीथानबाट भक्केडाँडा छाब्दीसम्म ६ कि.मी. सडक स्तरोन्नति।
१४. भडभडेदेखि विमली चौतारा हुँदै जनजागृति गंगा मा.वि.सम्म ५.५ कि.मी. सडक ग्रामेल र कच्ची नाला निर्माण।
१५. २ वटा टोल विकास संस्थाको भवन निर्माण।
१६. जनजागृति गंगा मा.वि. भवन निर्माण एवं पुरानो भवन रंगरोगन।
१७. रुद्राक्ष आमा समूह, आलेगाउँ र जामुने डाँडा मित्रता टोलमा सामुदायिक भवन निर्माण।
१८. छाब्दी शहरी स्वास्थ्य चौकी निर्माण।
१९. ऋषिङ टोल वेलवासमा १०० मिटर कालोपत्रे।
२०. केशवटार मोटर मार्ग चर्चदेखि केरावारीसम्म २.५ कि.मी. कालोपत्रे।
२१. छाब्दी वैकल्पिक मार्ग निर्माण।

२२. केरावारीदेखि जामुने डाँडासम्म २.५ कि.मी कालोपत्रे सडक निर्माण ।
२३. कालीमाटी कुकुरदु कृषि मोटर मार्ग ४ कि.मी. ग्राभेल र कच्ची नाला निर्माण ।
२४. वेनीकोट भन्ज्याडेखि सुदेसम्म ३ कि.मी. पद मार्ग निर्माण ।
२५. कटुसे खोल्सीदेखि कालिका मन्दिरसम्म १.५ कि.मी. पद मार्ग निर्माण ।
२६. वडा भित्रका सिंचाईका लागि पक्की कुलो निर्माण ।
२७. काठको पोल पूर्ण रूपमा विस्थापित गरी स्टिल पोलको व्यवस्था ।
२८. वडामा नेतृत्व विकास, क्षमता विकास, सिप विकास जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन ।
२९. कृषि क्षेत्रमा वितु, विरुवा वितरण एवं वोयर बोका खरिद आदि
- २०७४ सालको निर्वाचनबाट यस वडाको जनप्रतिनिधि रूपमा रहँदा वडाबासीहरुको इच्छा, आकांक्षा र आसाहरुलाई पुरा गराउने प्रतिवद्धता हुँदा हुँदै पनि कतिपय कामहरु स्रोत साधनको अभावले अझ गर्न बाँकी रहेको व्यहोरा वडाबासीहरुमा अवगत गराउन चाहन्छौ ।

अन्तमा यस वडाको विकास निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, व्यास नगरपालिका, टोल विकास संस्था, विद्यालयहरु एवं अन्य संघ संस्था लगायत आम वडाबासी दाजुभाई, दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौ ।

वडा चिनारी

वडाध्यक्ष श्री काजीमान श्रेष्ठ
व्यास नगरपालिका वडा नं.१४

तनहुँ जिल्लाकै पहिलो नगरपालिका व्यास नगरपालिका २०४८।१।२३० मा स्थापना भई हाल २०७३।१।२७ मा नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशित सूचना अनुसार राज्य पुनः सरचनामा साविक केशवटार गा.वि.स.को वडा नं.२, ३, ४, ५, ६ र ७ गरी (६ वटा) वडाहरूलाई समेत गाभेर कुल २४.४७ वर्ग कि.मी क्षेत्रफल कायम गरी वडा नं.१४ घोषणा भएको हो । दमौली बजारदेखि दक्षिण पूर्वी भेगामा पर्ने यस वडामा जम्मा १० वटा टोल रहेको छ भने राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार ७०३ घर परिवार, महिला १६०८, पुरुष १२१७ गरी जम्मा २८२५ जनसंख्या रहेको छ । यस वडामा मगर जातीहरूको बाहुल्यता रहेको कला र संस्कृतिको धनी तथा पवित्र धार्मिक स्थल छाव्दी बराही मन्दिर समेत यसै वडामा पर्दछ । त्यसैगरी पहाडकी रानीको रुपमा परिचित पर्यटकीय क्षेत्र बन्दीपुर पनि नजिकै रहेकोले यस वडामा पर्यटन प्रवर्द्धनको अत्यन्तै सम्भावना रहेको छ ।

साविक केशवटार गा.वि.स. रहँदा विकासको हिसाबले अत्यन्तै पछि परेको यस वडा २०७४ को स्थानीय निर्वाचन पश्चात् जनप्रतिनिधिहरूबाट जनअपेक्षित कार्यहरू क्रमिक रूपमा हुँदै आएको छ । आधारभूत पूर्वाधार विकास समेत नभएको यस वडा कमितमा केशवटार बजार क्षेत्रमा मात्र भएपनि ७७२ मिटर कालोपत्रे सङ्क निर्माण भएको र केशवटार मा.वि.को मिनी पार्क गाउँन, केशवटार मा.वि.को नयाँ भवन, केशवटार आयुर्वेद औषधालय भवन निर्माण आदिले केशवटार बजार क्षेत्रको मुहार नै फेरिएको छ ।

यस वडाको ७०३ घरधुरीमा १ घर १ धाराको अभियान अनुसार स्वच्छ खानेपानीको राम्रो व्यवस्था भएको छ । यस वडामा भएको विकास निर्माण सम्बन्धी तथ्यगत विवरण देहाय बमोजिम रहेको समेत अवगत गराउन चाहान्द्यौ:

१. केशवटार बजार क्षेत्रमा कालोपत्रे मोटर मार्ग ७७२ मिटर, दमौली केशवटार मोटर मार्ग क्रमिक रूपमा कालोपत्रे हुँदै गएको छ,
२. सबै टोलमा कच्ची नाली सहित ग्रामेल मोटर मार्ग निर्माण,
३. टोलटोल र गाउँ वस्तीमा पद मार्ग निर्माण भएको,
४. १ घर १ धारा खानेपानी अभियान अनुसार वडाका ७०३ वटै घरधुरीमा धारा निर्माण,
५. विद्यालयहरूको आकर्षक कम्पाउण्ड (घेराबार) पूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको,
६. पाँच वटा नयाँ खेल मैदान निर्माण भएको,
७. तीन वटा पुराना खेल मैदानमा घेराबार भएको,
८. १४ वटा सामुदायिक भवन निर्माण, १ वटा नयाँ भवन निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको,
९. १ वटा जनजाति संग्राहलय भवन निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको,
१०. कृषि उपज केन्द्र निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको,
११. नयाँ वडा कार्यालय भवन निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको,
१२. विद्यालय भवन र आयुर्वेद औषधालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको,
१३. ठीन चिप्डिथान पार्क, केशवटार जोगीमणि पार्क तथा केशवटार मा.वि. मिनी पार्क निर्माण सम्पन्न,
१४. साना सिंचाई अन्तर्गत पक्की कुलो ५६० मिटर निर्माण,
१५. १३६ घरमा खरको छाना हटाई जस्ता पाताको व्यवस्था,
१६. केशवटार मा.वि.का शिक्षकहरूलाई १ शिक्षक १ ल्यापटपको अभियान पुरा भई उपयोगमा ल्याइएको,
१७. विद्यालयहरूमा आधुनिक पुस्तकालय तथा कम्प्युटर ल्याबको व्यवस्था,
१८. १७३ थान फलामे विद्युतीय पोलबाट काठको पोल विस्थापन गरिएको,
१९. २ वटा सामुदायिक होमस्टे दर्ता गरी १० घरलाई विछ्यौना लगायत होमस्टेमा आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सामग्री उपलब्ध गराई हाल पर्यटन प्रवर्द्धन भइरहेको,

२०. फलफूल खेतीका लागि ४२०० वटा सुन्तला, १२०० वटा कागती, २०० वटा आपै, २०० वटा लिच्ची, १५० वटा एभोगाडको विरुवा केही ५० प्रतिशत अनुदान र केही निःशुल्क वितरण गरिएको । साथै व्यवसायिक तरकारी खेती, च्याउ खेती, कुखुरा पालन, बाखा पालन सम्बन्धी प्रभावकारी तालिम सञ्चालन र आवश्यक सामग्री समेत वितरण गरिएको,
२१. ७५ प्रतिशत अनुदानमा १२ वटा वोयर जातको बोका वितरण गरिएको,
२२. सबै घरधुरीमा विद्युत विस्तार गरी विद्युतीकरण गरिएको,
२३. गजौंदी मूल वृहत खानेपानी आयोजनाको डि.पि.आर. निर्माण गरी रु.७ करोड ७८ लाख रुपैयाँको योजना प्रदेश सरकारबाट काम भइरहेको,
२४. दमौली केशवटार मोटर मार्गका लागि विश्व बैंकसँग सम्झौता भई कन्सल्ट्याण्ट छनौटका साथै टेण्डर प्रक्रियामा रहेको,
२५. बुद्ध सिं मोटर मार्गका लागि प्रदेश सरकार मार्फत बजेटको व्यवस्था भएको,
२६. ३ घरलाई सोलरको व्यवस्था गरिएको र मास्दी बजार क्षेत्रमा ९ वटा सोलर पोल राखी उज्यालो गराइएको,
२७. वडा, नगरपालिका, कृषि ज्ञान केन्द्र र भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्र समेतबाट कृषकहरूलाई अनुदानको व्यवस्था गरिएको,
२८. विभिन्न मठमन्दिरहरुको निर्माण तथा मर्मत गरिएको,
२९. यूवा तथा बालबालिकाहरुको लागि खेलकुद सामग्रीहरु वितरण गरिएको,
३०. खेत तथा बाँध कुलो संरक्षणका लागि तारजाली र ह्युम पाइप वितरण गरिएको,
३१. कृषि प्रवर्द्धनका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा हाते ट्र्याक्टर वितरण तथा कृषि मार्ग समेत निर्माण भएको,
३४. टोल अध्यक्ष, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, प्रधानाध्यापक, कृषक समेतलाई धनकुटा नगरपालिका अन्तर्गत गोकुण्डेश्वर मा.वि.मा अन्तरक्रिया र पाखीबास कृषि अनुसन्धान केन्द्रको अध्ययन, अवलोकन भ्रमण सम्पन्न ।

जुन सुकै वडा, नगरपालिका वा सिङ्गो राज्यको मुख्य चुनौति भनेको वेरोजगारी नै हो, त्यसैलाई राज्यबाट गरिने कार्यहरूलाई लगानीको रूपमा उपयोग गरी रोजगारी सृजना गर्नुका साथै उत्पादन केन्द्रित बजेटको व्यवस्थापन गर्न सके मात्र समाजलाई रूपान्तरण गर्न सकिन्छ ।

अन्तमा पाँच वर्षसम्मको हाम्रो कार्यकालमा नजिकबाट सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण कर्मचारीहरु, सिंगो नगरपालिका, गण्डकी प्रदेश सरकार, संघीय सरकार तथा टोलबासी, आमा समूह, यूवा क्लब, सामुदायिक वन, खानेपानी उपभोक्ता समिति लगायत सम्पूर्ण बडाबासीहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौ ।

सांस्कृतिक पर्यटनको हव व्यास नगर

हरिसिं गुरुड

अध्यक्ष सम्पदा नेपाल

पृष्ठभूमि

“प्रकृति र संस्कृति नेपालको निधि” यी दुई आधारबाट नै हाम्रो मुलुक मात्र नभइ विश्व जगतको विकासका गतिविधिहरु अघि बढेका छन्। भौगोलिक विविधताका कारण नेपालको एक भाग र अर्को बीचको संस्कृति, परम्परा र प्रचलनमा धेरै अन्तर रहेको छ। यिनै अन्तर र विविधताले वास्तवमा पर्यटकहरूलाई भनै रोचकता बढाउने गर्दछ, जस अन्तर्गत उनीहरु विभिन्न धार्मिक स्थलहरूको भ्रमण तथा दर्शन, जात्रा; मेला; महोत्सव तथा चाडपर्वमा सहभागिता, भाषा तथा कला, संस्कृति आदान प्रदानका साथै विभिन्न जातजातिका खानाका परिकारहरूमा समेत भरपुर आनन्द लिने गर्दछन्। सांस्कृतिक सम्पदामा कुनै पनि हानि-नोक्सानी नहुने र नकारात्मक असर नपर्ने गरी मुलुकैभरी फैलिएका विविध सांस्कृतिक सम्पदाहरूलाई (मूर्त एवं अमूर्त) प्रवर्द्धन गर्न सकियो भने नेपालमा अलगै खालका सांस्कृतिक पर्यटक भित्रिने ठूलो सम्भावना छ। यथार्थमा व्यास नगर “विविधतायुक्त तनहुँ” भल्कुने स्थल तथा सांस्कृतिक पर्यटनको हवको रूपमा विकास गर्न सकिने उर्वर भूमि रहेको हुनाले हाम्रा नीति तथा कार्यक्रमहरूले समेत यसलाई डोच्याउन जरुरी देखिन्छ।

नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय सांस्कृतिक सम्पदा एवं पर्यटकीय उपजहरूको खोज, अध्ययन, अनुसन्धान तथा विकास गर्ने दायित्व समेत स्थानीय सरकारलाई दिएको र पर्यटन नीति २०६५ ले नेपालको आर्थिक समृद्धि तथा सामाजिक विकासको महत्वपूर्ण अंगको रूपमा पर्यटन क्षेत्रलाई पहिचान गरेको छ। जसको उद्देश्य पर्यटन विकास तथा गतिविधिहरुको विस्तार, पर्यटकीय सेवाहरूको गुणस्तर र राजस्वमा वृद्धिका साथै रोजगारीका अवसरहरूको सिर्जना गराई नेपाली जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनु रहेको छ। राज्य पुनर्संरचना पश्चात् स्थापित स्थानीय सरकार आफ्नो भूगोल र संस्कृतिलाई मध्यनजर राखी सुहाउँदो ऐन तथा नीति, नियम निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न सक्ने सशक्त निकाय भएको हुनाले आ-आफ्नो पालिकाको विकास तथा समृद्धिका लागि पर्यटन क्षेत्रलाई आधार बनाई कित्तिको योजनावद्व तरिकाले विकासका गतिविधिहरु अघि सारेको छ भन्ने प्रमाण तत्त्वत् पालिकाका जनप्रतिनिधि र प्रशासकहरूको सोंच र कार्यमा निर्भर गर्दछ।

गण्डकी प्रदेश सरकारले विकास र समृद्धिका लागि पर्यटन पहिलो प्राथमिकताको रूपमा छानेको छ। व्यास नगरपालिको आवधिक योजना २०६८ ले अग्रणी क्षेत्रको रूपमा कृषिलाई पहिलो र पर्यटनलाई दोश्रोमा राखेको थियो। हाल उक्त योजनाको अद्यावधिक गर्ने शिलसिला तथा एकीकृत शहरी विकास योजना निर्माण गर्ने क्रममा नगरपालिकाको प्रस्तावित दीर्घकालीन सोंच “विविधतायुक्त एकताको समुन्नत गाउँशहर, उज्यालो, हराभरा, समृद्ध हाम्रो व्यास नगर” रहेकोमा बृहत छलफल पश्चात् “विविधतायुक्त गाउँशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” मा हामी सहमत भएका हौं। जसले कृषि, पर्यटन र शिक्षालाई समृद्धिका तीन महत्वपूर्ण अग्रणी क्षेत्रको रूपमा निर्धारण गरेको छ। त्यसैगरी अग्रणी क्षेत्र मध्ये पर्यटनलाई “सु-संस्कृति सहितको समृद्ध हाम्रा गाउँघर, सुन्दर, शान्त, सुरक्षित पर्यटकीय गन्तव्य व्यास नगर” दीर्घकालीन सोंचको रूपमा प्रस्तुत गरिएको थियो, यस बारे गहन छलफल र व्यवस्थित खाका भने बन्न सकेन।

पर्यटनको वर्तमान अवस्था:

कोभिड-१९ पूर्वको अवस्थालाई हेर्ने हो भने विश्वमा सबैभन्दा द्रुत गतिमा विस्तार भएको क्षेत्र पर्यटन हो। प्राचिन समयमा मानिसहरु आफ्नो आवश्यकता पुरा गर्न, अध्ययन अनुसन्धान गर्न तथा वरपरको वस्तुस्थिति जान्न र बुझ्ने उत्सुकताबाट शुरु भएको भ्रमण कार्यले आज अन्तरिक्ष पर्यटनको रूप लिइसकेको छ। प्रविधिको चमत्कारी ढंगबाट भएको विकासको कारण साँघुरिदै गएको विश्वमा पर्यटन विकासले ठूलै फड्को मारिसकेको छ। आधुनिक विश्वमा आवत जावत अत्यन्त महत्वका साथ बढ्दै जाँदा स्वभाविकैले पर्यटन गतिविधि समेत बढेर गएको हो। विश्व पर्यटन संगठन (UNWTO) को सन् २०१९ को तथ्याङ्क अनुसार विश्वभरमा १.४ अर्ब पर्यटक पुगेको थियो भने सन् २०२० आइपुगदा उक्त संख्यामा

करिब ८५ प्रतिशतसम्म घटेको पाइन्छ । संगठनले सन् २०३० सम्ममा १.८ अर्ब अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटक पुऱ्याउने लक्ष्य राखेको छ ।

नेपालको भिजन २०/२० र नेपाल भ्रमण वर्ष सन् २०२० ले वार्षिक बीस लाख पर्यटक भित्रयाउनुका साथै पर्यटन क्षेत्रमा दश लाख रोजगारी पुऱ्याउने लक्ष्य राखेको थियो । हालसालै पनि नेपाल सरकारले सन् २०२५ मा २५ लाख पर्यटक आगमनका साथै पर्यटनलाई पहिले कै अवस्थामा फर्काउने लक्ष्य सहित आफ्ना नीति तथा कार्यक्रमहरु अघि सारेको छ । तर मुलुकमा विदेशी पर्यटक आगमनको ट्रेण्डलाई हेनै हो भने सन् २०१९ मा सबैभन्दा बढी १२ लाख वाट्य पर्यटक भित्रिएको थियो । नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उद्डयान मन्त्रालयको तथ्याङ्क अनुसार भूकम्पका कारण सन् २०१५ मा ५३८, ९७० (-३२%) सम्म पर्यटक आगमन संख्या भरेको पाइन्छ भने सन् २०२० मा कोभिड-१९ का कारण १८३,१३० मा खुम्चन परेको छ । उक्त महामारीले विश्व नै हालसम्म अभूतपूर्व स्वास्थ्य तथा आर्थिक अवस्थाबाट गुजिरहेको छ । अप्रत्याशित रूपमा आएको यस प्रकोपले सबैभन्दा ठूलो असर पर्यटन क्षेत्रमा परेता पनि हाल नेपालमा लगानीका क्षेत्रहरूलाई नियाल्ने हो भने पर्यटन नै सबैभन्दा ठूलो लगानीको क्षेत्र बनेको र सकारात्मक आन्तरिक पर्यटन विकासक्रमले व्यवसायीहरूलाई पुनः उत्साही बनाएको छ ।

पर्यटकीय नजरमा व्यास नगर

नेपालको मध्य विन्दूमा अवस्थित व्यास नगरपालिकाले भौगोलिक धरातल अनुसार समुन्द्र सतहबाट करिव २८० मि. देखि १२४५ मि. (तनहुँसुर) सम्मलाई समेटेको छ । व्यास नगर मुलुक कै महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थलहरु पोखरा, चितवन, अन्नपूर्ण सर्किटका साथै नेपाल कै मध्य भागमा अवस्थित छ । राजधानी काठमाडौं र सुन्दर पर्यटकीय शहर पोखरालाई जोड्ने पृथ्वी राजमार्गले बिचैबाट छिचोलेको यस नगरपालिका पराशर ऋषिको तपोभूमि, महर्षि वेदव्यासको जम्मभूमि, ऐतिहासिक एवं पुरातात्त्विक सम्पदास्थल तनहुँसुर, पवित्र धार्मिक स्थलहरु, सांस्कृतिक ग्रामहरूका साथै प्राकृतिक एवं जैविक विविधताले भरिपूर्ण रहेको छ । जिल्लाको सदरमुकाम समेत रहेको हुनाले दमौली प्रशासकीय अड्डा मात्र नभई व्यापारिक केन्द्रको रूपमा समेत विकास हुन सहज बनेको छ ।

व्यास नगर भ्रमण गर्नका उद्देश्यहरु

व्यास नगर आन्तरिक पर्यटकीय हबको रूपमा विकास हुदै गरेको गन्तव्य हो । विश्वभर पर्यटन विकास क्रमलाई हेनै हो भने आन्तरिक पर्यटन नै वाट्य पर्यटनको आधार सावित बनेको छ । पर्यटकहरुका भ्रमण उद्देश्य एवं ईच्छा र आकांक्षहरु फरक फरक हुने गर्दछ । उनीहरुका चाहानाहरु पर्यटन विकासका लागि महत्वपूर्ण मार्ग दर्शन बन्न सक्छ । ती सूचकहरूले वास्तवमा नगरको पर्यटन विकासको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न, पर्यटन क्षेत्रले स्थानीय समुदायको सामाजिक विकास तथा सशक्तीकरणमा पुऱ्याएको योगदानको लेखाजोखा गर्न, पूर्वाधार विकास सम्बन्धी उचित व्यवस्थापन गर्न तथा पर्यटन बजारीकरणमा समेत महत्वपूर्ण भूमिका निभाउने गर्दछ । हामीसँग व्यास नगर भ्रमण गर्ने पर्यटकहरुको आधिकारिक तथ्याङ्क नरहेता पनि राज्य पुनर्संरचना तथा स्थानीय सरकारको स्थापना पछिको पर्यटक आगमनलाई हेनै हो भने अधिकांश पर्यटकहरुको भ्रमण उद्देश्य मनोरञ्जन तथा बिदाको समय व्यतित गर्ने रहेको देखिन्छ । जस अन्तर्गत मानहुँ कोट र तनहुँसुरमा पर्न गएको पर्यटकीय चाप र होमस्टेहरुमा रमाउने पर्यटकहरुका साथै विभिन्न स्थलहरुमा पिक्निक गर्न आउनेहरूलाई लिन सकिन्छ । पूजाआजा तथा धार्मिक स्थलहरुको दर्शन गर्न व्यास नगर घुम्न आउने पर्यटकहरुको अर्को महत्वपूर्ण उद्देश्य हो । श्रावण महिना बाहेक वर्षैभरि दर्शानार्थीहरुको भिड लाग्ने मन्दिरको रूपमा स्थापित भएको छ छाब्दी बाराही मन्दिर । विशेष तिथिमिति अनुसार धार्मिक पर्यटकको भिड लाग्ने स्थलहरुमा भगवती पानी (तनहुँसुर), क्यामिन कालिका, गलेखाम कोट भैरव (श्याम्भा), राजापानी महादेवथान (पुरनगाउँ), वसाहास्थान (भोटेनी), दुम्सीकोट कालिका, निर्बू बाराहा, कोट कालिका (कर्लुङ कोट), छाङ्गा बाराही (दुम्सी खहरे) का साथै व्यास पराशर क्षेत्र (दमौली) अन्तर्गतका विभिन्न मठ, मन्दिर, गुम्बा, क्होइबो, चर्च र मस्जिदलाई लिन सकिन्छ । पछिल्लो समय राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको तालिम, गोष्ठी तथा सभा सम्मेलन (Mice Tourism), खेलकुदका साथै खोज तथा अध्ययन, अनुसन्धान समेत व्यास नगर भ्रमण गर्न आउने पर्यटकहरुको उद्देश्य बन्न पुगेको छ । पदयात्राका लागि पनि यहाँ भ्रमण गर्न आउनेहरुको उद्देश्य हो, छोटो दुरीको पदयात्रा (Hiking)

का लागि मानहुँ कोट पदमार्ग, तनहुँसुर, ईको ट्रैक र क्यासमिरी पदमार्ग, नगर अन्तर्गतका सुन्दर, शान्त एवं प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा जैविक विविधताले सजिएका पदमार्गहरु हुन् ।

अबको बाटो

नगर अन्तर्गत होमस्टे तथा पर्यटन क्षेत्रमा काम गरिरहेका थुप्रै मानिसहरू प्रत्यक्ष वा परोक्ष जस्तोसुकै रोजगारमा रहेता पनि तिनीहरू दीगो पर्यटन विकास तथा संस्कृति संरक्षण सम्बन्धी कम सचेत छन् । तसर्थ, हाम्रा जिवन्त चुख्यौली पेशा र सिपका साथसाथै अतिथि सत्कार तथा खाना बनाउने, पर्यटन व्यवसाय सञ्चालन, उद्धार तथा पथ-प्रदर्शनका सिप, जलविहार गाइड, फोहोर व्यवस्थापन, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, लैंगिक सचेतना, एच.आई.भी./एड्स, गोबरग्याँस तथा सौर्य ऊर्जा जस्ता वैकल्पिक ऊर्जा, महिलाहरूका आधारभूत स्वास्थ्य समस्या, पदयात्रा र पर्यापर्यटन, होमस्टे तथा साधारण लज व्यवस्थापन, स्थानीय परिकारहरूको उपयोग तथा प्रवर्द्धन, पर्यटकीय पूर्वाधारहरूको विकास र सौन्दर्यीकरण, साधारण अंग्रेजी बोलचाल, नेतृत्व विकास, मातृ भाषा र प्राथमिक उपचार आदि सम्बन्धी तालिमहरू विभिन्न संघ संस्थाहरूको समन्वय र सहयोगमा योजनावद्व तरिकाबाट सञ्चालन गर्न सके गुणस्तरीय एवं जिम्मेवार पर्यटनको विकास हुन सक्छ ।

कोरोना भाइरसको महामारीबाट परेको प्रभावका अलावा पर्यटकहरूको वैज्ञानिक र पूर्ण अभिलेख राख्नु, पर्यटकीय स्थलहरूमा सूचना, सञ्चार तथा प्रविधिको विकास गर्नु, पर्यटकीय कृयाकलापमा विविधीकरण गरी प्रति पर्यटकको बसाई र दैनिक खर्च रकम बढाउनु, विभिन्न खाले प्राकृतिक प्रकोपका कारण क्षतिग्रस्त पर्यटकीय गन्तव्य तथा पुरातात्त्विक सम्पदाहरूलाई पुनर्निर्माण गरी पहिलेको अवस्थामा पुनर्स्थापना गर्दै पर्यटन क्षेत्रलाई पूर्वावस्थामा फर्काउनु, पर्यटन क्षेत्रमा परेको नकारात्मक प्रभावलाई प्रवर्द्धन तथा बजारीकरणका माध्यमबाट निराकरण गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरूलाई नगरले प्राथमिकताका साथ अघि सार्नु पर्दछ ।

पर्यटन एक अत्यन्तै प्रतिस्पर्धी उद्योग भएकोले यसको सफलताको मुख्य आधार भन्नु नै राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा फैलिने राम्रो छावि, सुदृढ पूर्वाधार विकासका लागि यथेष्ट लगानी, ब्राइडड सहितको प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण हो । यसका अलावा स्वास्थ्य र सरसफाई, सुरक्षा प्रबन्ध र कुनै पनि ठाउँमा स्वतन्त्रतापूर्वक निर्धक्क घुमफिर गर्न पाउने वातावरणको प्रत्याभूति, बाहै महिना गन्तव्यसम्म पुग्ने सहज व्यवस्था, व्यवस्थित पदमार्गहरू, आफूले छनोट गरेको र तिरेको रकम अनुसारको खाना तथा आवासको गुणस्तर, आतिथ्यको स्तरीयता, सेवाको स्तर र पर्यटकसँग हुने कुराकानी, पर्यटकीय क्षेत्रमा प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरू र वातावरणको संरक्षण, विकास एवं सु-व्यवस्थापनका साथै पर्यटन व्यवसाय खोल्न र सञ्चालन गर्नका लागि सहज प्रक्रिया र आवश्यक सहयोग प्रदान गर्ने उपयुक्त संयन्त्र एवं पद्धतिको विकास गर्न सके हामीले राखेको दीर्घ सोंच “विविधतायुक्त गाउँशहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” ले मूतरुप लिन सायद धेरै वर्ष नलाग्ल ।

सन्दर्भ सामग्री

- नेपालको संविधान २०७२,
- UNWTO का विभिन्न समयमा प्रकाशित वुलेटिनहरू
- पर्यटन नीति, २०६५
- वार्षिक प्रगति पुस्तिका २०७७ पर्यटन मन्त्रालय गण्डकी प्रदेश

व्यास नगरमा पर्यटकीय विकासको केही शर्तहरू

डा. शेषरमण न्यौपाने

व्यास नगर क्षेत्रमा पर्यटन क्षेत्रको विकासको ठूलो सम्भावना रहेको छ। तर त्यो त्यसै सम्भव हुँदैन। त्यसका लागि पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण, प्रचार प्रसार र पूर्वाधारहरू आवश्यक पर्दछन्। मनोरम, ऐतिहासिक र धार्मिक महत्व भएका धेरै स्थानहरूलाई एकाएक गरेर र एकीकृत गरेर हेर्ने आवश्यक छ। जस मध्ये मानहुँ कोट मुख्य हो, जुन समुन्द्री सतहबाट ११२० मिटरको उचाईमा छ। मानहुँ कोटबाट दमौली बजार, छाब्दी, साँगे उपत्यका लगायत हिमालय शृंखला दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ। केही समय यतादेखि घरेलु पर्यटकको निकै ठूलो तथा बढ्दो चाप देखिन थालेबाट यस स्थानलाई पर्यटक गन्तव्यको रूपमा स्तरोन्नति खोजिरहेको छ। व्यास नगरपालिका भित्रको प्रमुख पर्यटक स्थल मानहुँ कोटमा पर्याप्त खानेपानी आपूर्ति लगायत व्यवस्थित बजार, आवास र पूर्वाधार निर्माण पहिलो शर्त हो।

त्यसै गरी छाब्दी वाराही मन्दिर, व्यास गुफा र पराशर आश्रम उच्च धार्मिक महत्व भएका स्थान हुन् र हरेक वर्ष यहाँ धेरै संख्यामा पर्यटकहरू आउने गरेका छन्। व्यास नगरपालिका वडा नं.८ को पुलिम्याङ्ग एउटा सानो गाँउ हो, जसले आफै ऐतिहासिक पहिचान बोकेको छ। यसको सुन्दरता र राजनीतिक बलिदानी इतिहासको योगदानलाई यथेस्ट प्रचार प्रसार आवश्यक छ। सेन वंशीय राजधानी तनहुँसुर किल्ला र कोट भैरवी, गलेखाम कोट क्रियापानी जस्ता नगरपालिका भित्र धेरै अन्य स्थानहरू छन्, जसलाई पर्यटक स्थलको रूपमा विकासको रफ्तारमा बढ्दि गरी मानहुँ कोटको हाराहारीमा पर्यटक भित्र्याउन सकिने देखिन्छ। पर्यटक आकर्षणको लागि मादी नदीमा च्याफिटङ्गको पनि सम्भावना छ, जसलाई एशिया कै सबैभन्दा सुरक्षित च्याफिटङ्ग रुट मानिएको छ। मादी उपत्यका विकास गर्ने अवधारणाले यस क्षेत्रको पर्यटकीय विकासमा ठूलो आशा जगाएको छ। प्रकृति, ऐतिहासिक र धार्मिक महत्व भएका स्थानहरूको प्रवर्द्धन, सम्भावित पर्यटन क्षेत्रहरूको विकासमा स्थानीय स्तरमा कामको गतिलाई थप प्राथमिकतामा राख्न आवश्यक छ। नगरपालिकामा पर्यटकीय अवसरहरूलाई निर्माणको लागि होटेल, रिसोर्ट, पदयात्री रुटको विकास तथा धार्मिक स्थानहरूको व्यवस्थापन जस्ता पर्यटन पूर्वाधारहरूमा ठूलूला लगानी आवश्यक देखिन्छ।

पर्यटकीय अवसरको प्रचार गर्नको निर्मित नगरपालिकाले धार्मिक, साँस्कृतिक, साहित्यिक, ऐतिहासिक, प्राकृतिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकासका लागि व्यास पराशर क्षेत्र, वडा ११ को तनहुँसुर क्षेत्र, गलेखाम कोट क्षेत्र, वडा नं.८ को पुलिम्याङ्ग क्षेत्र, वडा नं.१२ को कर्लुङ्ग कोट कालिका क्षेत्र, वडा नं.१३ को बेनीकोट क्षेत्र, वडा नं.१४ को कुलुङ्ग कोट (केशवटार) क्षेत्र, वडा नं.७ को क्यामिन कोट क्षेत्र, वडा नं.१४ को छाब्दी वाराही क्षेत्र, वडा नं.५ को मानहुँ कोट, वडा नं.१० को छाङ्ग वाराही मन्दिर, वडा नं.९ को ओम शिद्देश्वर राजापानी मन्दिर, वडा नं.४ को तनहुँ कालिका शहिद शान्ति पार्क, वडा नं.८ को मिर्लुङ्ग कोट क्षेत्र, वडा नं.११ को निर्वु वाराही मन्दिर र वडा नं.६ को गलेखाम कोट क्षेत्रहरूको गुरु योजना निर्माण गर्नु आवश्यक छ।

नेपालको मध्य भागमा अवस्थित व्यास नगरपालिका महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थल पोखरा, चितवन (सौराहा), लुम्बिनी र अन्नपूर्ण सर्किटको पनि बीच भागमा अवस्थित छ। राजधानी काठमाण्डौ र सुन्दर पर्यटकीय शहर पोखरालाई जोड्ने पृथ्वी राजमार्गले बीचैबाट जाने भएकाले यस नगरपालिका पराशर ऋषिको तपोभूमि, वेदव्यासको जन्मभूमि, मनोरम दृश्यावलोकन केन्द्र मानहुँ कोट, गलेखाम कोट, ऐतिहासिक स्थल तनहुँसुर, पवित्र धार्मिक स्थलहरू छाब्दी वाराही, क्यामिन कालिका, भगवतीपानी, राजापानी महादेव, गुम्बा, चर्च, मस्जिद, कहोइवो आदि र होमस्टे सम्भावित साँस्कृतिक ग्रामहरू पुलिम्याङ्ग, छापथोक, कुलुड, रुम्सी, दुम्सी खहरे, दरैपंधेरा, जौबारी, बराहा खोला आदिका साथै मादी र सेती जस्ता हिमनदी र बुल्दी, साँगे, कलेस्ती खोलाहरूबाट सिज्चित यस क्षेत्रमा उर्वरभूमि रहेका छन्। दर्जनौ सामुदायिक वनहरूका कारण साँस्कृतिक, धार्मिक तथा कृषि र पर्यावरण पर्यटनका लागि पूर्वाधारहरू हुन्।

पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने प्रयासमा पछिल्लो समय कोभिडका कारणले शिथिलता आएपनि विस्तारै सुधार आएको देखिन्छ । पर्यटकीय स्थल पहिचानसँगै केही गुरु योजना सहित पूर्वाधार विकास योजना तयार हुन बाँकी रहेको अवस्था छ । पर्यटकीय महत्वका स्थानहरूमा सडक, खानेपानी, विजुली, सञ्चार, होटल, होमस्टे जस्ता आधारभूत भौतिक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था भइसकेको अवस्था छैन । पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित जनशक्ति (पर्यटक पथ प्रदर्शक, कुक आदि) को अभाव पनि देखिन्छ ।

यस क्षेत्रको पर्यटन विकासका लागि व्यास नगरपालिका, निजी क्षेत्र, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारको संयुक्त प्रयासबाट निम्नानुसार कार्य गर्न ध्यानाकर्षण क्षेत्रहरू अर्को भाषा शर्तहरू यस प्रकार छन्:

- छाब्दी वाराही मन्दिर (१४), छाङ्गा वाराही मन्दिर (१०), निर्वु वराह मन्दिर (११), व्यास पराशर गुफा (३, ५), खड्क देवी मन्दिर (८), राजारानी मन्दिर (९) अकला देवी मन्दिर (१), कुलुड कोट कालिका मन्दिर (१४), हातीसुडे जल वराहा (१४), हाती गैरा शिशाघाट (६), क्यामिन कोट कालिका (७,८), भगवती मन्दिर (११) संरक्षण गरी धार्मिक पर्यटकीय स्थलको थप पूर्वाधार विकास र प्रचार प्रसार ।
- मानहुँ कोट प्याराग्लाइडिङ, मानहुँ कोट भ्यू-टावर, केवलकार (दमौली-मानुड), शहिद कालिका जंगल पार्कमा सफा सडकबाट देखिने गरी बुद्ध अथवा भानुको मूर्ती निर्माण, पाँच वटा सामुदायिक वनमा Eco-Tourism विकास, मादी नदीमा ताल निर्माण साथै एकीकृत विकासको गुरु योजना, नारेश्वर ताल, मादी नदीमा ताल निर्माण, मादी नदीको किनारमा चिल्ड्रेन पार्क, फन पार्क, ल्याण्डफिल्ड साइट, पर्यटन, वातावरणमैत्री, मादी नदी करिडोर निर्माण र शान्ति पार्क जस्ता भौतिक पूर्वाधारको निर्माण र प्रचार प्रसार ।
- ऐतिहासिक स्थलहरू तनहुँसुर दरवार, गलेखाम कोट, पुलिमच्याङ शहिद पार्क, कुलुड कोट, क्यामिन कोट, अशोक गुफा, शिद्ध गुफा, चमेरे गुफा, अनन्त गुफा, शितल गुफा, महिन्द्र गुफा, भयरे गुफाको संरक्षण र प्रचार प्रसार ।
- विभिन्न जातजातीको संस्कृति भूलिक्ने पक्षलाई उजागर गर्न तथा स्थानीय परिकारको स्वाद पस्किन मानहुँ, तनहुँसुर, दुम्सी दरैगाउँ, निर्वु, छापथोक, जौवारी, वैरेनी बोटेगाउँ, पुलिमच्याङ, दलिट होमस्टे पोखरी भञ्ज्याङ, केशवटार, कुलुङ जस्ता स्थान विशेषको प्रवर्द्धन ।
- आदिवासी, जनजाति संग्राहलय भादगाउँ, चिडियाखाना जस्ता क्षेत्रको विकासका लागि गुरु योजना ।
- ट्रैकिङ रुटहरू (१) दमौली-छाब्दी-कुलुड-रामकोट-बर्दीपुर, (२) दमौली-कलेस्टी-छापथोक भञ्ज्याङ, (३) चिहान डाँडा-पोखरीछाप-पुलिमच्याङ-कुञ्छालाई स्तरोन्नति तथा प्रचार प्रसार ।
- निजी क्षेत्रसँग साझेदारी गरी सम्भाव्य पर्यटकीय स्थलहरूमा पर्यटकीय पूर्वाधार लगायत सेवा सुविधासँग एकीकृत ।
- पर्यटन विकासका योजनाहरूमा विशेष गरी यूवा, महिला र लक्षित वर्गमा रोजगारी सृजना र आय वृद्धि ।
- पहिचान भएका पर्यटकीय क्षेत्रसँग कृषि, उद्यम र पूर्वाधार विकाससँग एकीकृत ।
- पर्यटन उद्योगमा योगदान पुऱ्याउने पथ प्रदर्शक, कुक, टुरिष्ट गाइड, होमस्टे, होटल व्यवसाय सम्बन्धी तालिम, जनशक्ति उत्पादन तथा परिचालन ।
- पर्यटन क्षेत्रबाट प्राप्त आयको लक्षित समुदायसम्म पुऱ्याउन विकासका वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट लक्षित वर्ग र समुदायलाई प्राथमिकता पर्यटन प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित आयोजनाहरू कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी प्रवर्द्धन नीति ।

यूवा केन्द्रित विकासमा व्यासको सार्थक प्रयास

यूवा अभियान्ता श्री अपार पौडेल

२०७२ सालमा नेपालमा नयाँ संविधान जारी भयो । त्यसपछि भएका तीनै तहका निर्वाचनले देशमा नवीन आशाहरू पलायो । भनै आँगनको सरकारका रूपमा स्थापित स्थानीय सरकारले नागरिकमा विश्वास र भरोसा जगाउने काम गच्छो । सङ्गीयता कार्यान्वयनका लागि संविधानले प्रदान गरेको विशेष अधिकारसँगै नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूमा छुटै जोस र जाँगर भरिएको थियो । स्थानीय सरकारमा यूवा जनप्रतिनिधिको उपस्थिति र नेपाली यूवा पिठींमा राजनीतिक चेतना बढौदै गझरहेको थियो । यसै सन्दर्भमा यूवाहरूको क्षमता विकास, सञ्चार र राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रको मेरो अनुभवलाई म स्थानीय सरकार सञ्चालनमा जोड्न चाहन्थ्यै । समयसँगै चेतनाको विकास हुँदै गर्दा मैलै यो अनुभव गरिसकेको थिएँ कि एउटा बलियो सरकार, यूवा केन्द्रित कार्यक्रम र नागरिकको सक्रिय सहभागिता बिना लोकतन्त्रको सही अभ्यास र नगरको सफलता सम्भव छैन ।

म व्यास नगरपालिकाको सामान्य नागरिक र मतदाता मात्र हुँ । तर मैलै बुझेको लोकतन्त्रमा नागरिकको भूमिका मतदान मै सकिँदैन । यो त क्रमशः निर्वाचित जनप्रतिनिधिसँगै नगरका हरेक गतिविधिमा हातेमालो र खबरदारी गर्दै अधि बढ्नु पर्दछ । सफल पूर्व अमेरिकी राष्ट्रपति बराक ओबामाको यही सिद्धान्तमा टेकेर बिगत ५ वर्षदेखि म व्यास नगरपालिकाको एउटा सामान्य नागरिकको दायित्व निर्वाह गर्दैछु । घर-गाउँका जनप्रतिनिधिसँग चिनजान, सम्पर्क, छलफल, गर्दै काम गरिरहेको छु । यसै सन्दर्भमा २०७५ मद्दिसरमा व्यास नगरपालिकाले नगरको एकीकृत शहरी विकासका लागि एउटा दीर्घकालीन सोच निर्धारण कार्यक्रमको आयोजना गच्छो । नगरका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, विज्ञ, र विभिन्न क्षेत्र र वर्गका अग्रणी व्यक्तित्वहरूको सहभागितामा भएको त्यो छलफल, अन्तरक्रिया र प्रस्तुतिहरूले हामी जस्ता नयाँ पिठीलाई नगरको सम्भावना र भावी योजना बुझ्ने सुन्दर अवसर प्रदान गच्छो । सोही कार्यक्रम र थप अध्ययन पछि बनेको व्यास नगरपालिकाको एकीकृत शहरी विकास योजनाको प्रतिवेदन मेरा लागि व्यासको विकासको मार्ग चित्र बनेको छ र त्यस पछिका दिनमा व्यासका हरेक योजना र कार्यक्रममा सहभागी हुँदै गर्दा उक्त प्रतिवेदन म आज पनि पल्टाएर हेर्ने गर्दछु ।

हरेक नगरको आफ्नै पहिचान हुन्छ । इतिहास, भूगोल, संस्कृति, भाषासँगै नगरका बासिन्दाको सोच र जीवनशैलीले यसको पहिचान भल्काई रहेको हुन्छ । एउटा सुन्दर नगरले भौतिक, आध्यात्मिक र साँस्कृतिक रूपमा सबल र स्वस्थ भई आफ्नो सम्भता स्थापित गर्नु पर्ने हुन्छ । नगरबासीको दैनिकी, रहन सहन, अध्ययन, सिप, शैली, कला र उनीहरूको सपना र आकांक्षाले यसको भविष्य निर्धारण गर्दछ । एउटा हुक्कै गरेको यूवा र अनुभवी प्रौढ, सीमान्तकृत वर्ग र स्थापित समूह, बालबालिका-महिला र विभिन्न जनसंख्याको आवश्यकता भिन्न भिन्न हुन सक्छ । यिनै आयामलाई बुझेर योजना बनाई नगर सञ्चालन गर्नु नै आजको स्थानीय सरकारको मूल मर्म हो । सामान्य अध्ययन र अनुसन्धानले हरेक नगरबासीको तथ्याङ्क संकलन गर्न सकिन्छ । यसै तथ्याङ्कको आधारमा नगरले योजना र कार्यशैली निर्धारण गर्न सक्छ । अध्ययन, रोजगारी, अवसर र सुविधाको खोजीमा रहेका हरेक वर्गका नागरिकको आवश्यकताको सही सम्बोधन नै नगरको विकास को नमूना हुन सक्छ ।

हरेक नगरका आफ्नै चुनौती र अवसरहरू हुन्छन् । तनहुँको सबैभन्दा ठूलो नगरपालिका, पछिल्लो तथ्याङ्कमा लगभग ८२,००० जनसंख्या रहेको यो नगर गाउँ र शहरको सम्मिश्रणले बनेको छ । मौलिक संस्कृति, रहन-सहन, चाड-पर्व, जात-धर्म, र भाषा-भाषी रहेको नगर पूर्ण समावेशी रूपमा विकास हुनु पर्ने देखिन्छ । एउटै नगरले ग्रामीण र शहरी विकासका प्राथमिकतामा चनाखो भई काम गर्नु पर्ने हुन्छ । मेरो पछिल्लो पाँच वर्षको सिकाइमा जुन नगरले उत्पादन, आत्म निर्भरता, स्थानीय ज्ञान, सिप र कलालाई महत्व दिई यूवा पुस्तालाई केन्द्रमा राखेर काम गरेको छ, त्यही नगर नै आफ्नो अलग पहिचान बनाउदै समृद्धिको यात्रामा अगाडि बढेको देखिन्छ । नेपाल सरकारका पूर्व अर्थ सचिव रामेश्वर खनालको र त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानव शास्त्रका प्राध्यापकहरूका हिमाल पत्रिकाको पछिल्लो अंकमा प्रकाशित लेखहरूले

स्थानीय सरकारले ढोकैमा विकास र सेवा पुऱ्याउन सफल भए तापनि समावेशी र सुशानमा थप जोड दिन सुभाएका छन् ।

यि त भए नगरका स्थानीय आधारभूत कुरा । तर एउटा सफल नगरले आफ्नो पौच, सङ्गत, र सम्बन्धको दायरा पनि धेरै फराकिलो बनाएको हुन्छ । पृथ्वी राजमार्ग सडक यात्राले नगरलाई पोखरा, काठमाण्डु र नारायणगढसँग त जोडेको छ । तर व्यापार, विचार र प्रविधिका माध्यमबाट यी सङ्गत र सहकार्यलाई फराकिलो बनाउन सकिन्छ । शहरले भौगोलिक चुनौतीलाई पार गर्दै वैचारिक, साँस्कृतिक, सामाजिक सम्बन्धहरूलाई विस्तार गर्न सक्छ । स्थानीय आवश्यकताका आधारमा निरन्तर हुने ठूला शैक्षिक र वैचारिक बहस, उत्पादन र प्रवर्द्धन मेला, यात्रा र पर्यटकीय भेलाले शहरमा नयाँपन ल्याउने गर्दछ । मेरयहरूको ग्लोबल संसदमा व्यासको सदस्यता र वेलायतको ब्रिस्टोल शहर लगायत अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धहरूसँगै विभिन्न संघ-संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा नगरले केही नवीन कार्यको प्रारम्भ गरेको छ ।

जनसंख्याको ४२-५० प्रतिशत यूवा भएको देशमा अबको विकासको केन्द्रमा यिनै समूह हुनु पर्दछ । यही मान्यता सहित नगरमा हामीले नगरको आफै यूवा परिषद् गठन गर्यौ । हरेक वर्ष ५० यूवा सहभागी रहने परिषद्मा उनीहरूलाई नगरको प्राथमिकता बुझ्न र सँगै काम गर्ने अवसर बन्दैछ । कोभिडका बावजुद हामीले दुई कार्यकालमा सँयौं यूवासँग विविध यूवा लक्षित कार्यक्रमहरू गरिरहेका छौं । आफ्नो नेतृत्व विकाससँगै नगरको विकासमा यी सदस्यहरूको उल्लेख्य सहभागिता बढौं गइरहेको छ । नगरमा नियमित रूपमा यूवा पुस्तालाई सामाजिक मुद्दाहरूमा छलफल गराउँदै राष्ट्रिय व्यक्तित्वहरूसँग जोड्ने कार्यक्रमहरू भइरहेका छन् । केही अन्तर्राष्ट्रिय स्वयंसेवकहरूलाई व्यास नगरमा स्वागत गरी महिना भरीनै परिषद्का सदस्यहरूले सामाजिक कार्यहरू गर्न सफल भए । साथै यूवाहरूलाई आफै नगरका स्थानीय ठाउँ र गाउँका कथाहरू बुन्दै त्यसलाई प्रविधिको प्रयोग गरी इन्टरनेटमा राख्ने काम पनि भइरहेको छ ।

नगरको पुस्तकालयमा हामीले यूवा विकास केन्द्र स्थापना गरी समग्र नगरका यूवा र विद्यार्थीको क्षमता विकासमा काम गरिरहेका छौं । प्रदेशमा रहेका व्यास बासी यूवाहरूलाई विभिन्न ढङ्गबाट नगरको विकासमा जोड्ने प्रयास भइरहेको छ । नेपाल पत्रकार महासंघ, आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस र व्यासमा रहेका अन्य ठूला संघ संस्थाहरूको सहकार्यमा सञ्चार र शैक्षिक विकाससँगै यूवाहरूको क्षमता विकासका कामहरू भइरहेका छन् ।

यो पछिल्लो पाँच वर्षमा व्यासले विशेषगरि यूवाहरूको क्षेत्रमा गरेका कार्यक्रमहरूले दीर्घकालीन योजनाका खाका कोर्न सफल भएको छ । नगरको भविष्य र अबको २०-४० वर्षको योजनामा १८-४० का सकृय यूवाका सहभागिताले नगरको सफलता सुनिश्चित गर्दछ । केही महिना अधि, समग्र नगरको कार्य क्षमता, सेवा प्रवाह र जनप्रतिनिधि -कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादनको विषयमा एउटा वैज्ञानिक अध्ययन गरियो । यूवाहरूको सहभागितामा नयाँ विधिबाट १४ वटै वडामा पुगी ६५० घरधुरीबाट प्रतिक्रिया संकलन गरिएको थियो । यूवाहरूको सक्रियतामा जनताको भावना बुझ्ने यो तथ्यात्मक रिपोर्टमा नगरको विगत वर्षका समग्र कार्यको सन्तोषजनक नतिजा आएको छ । आशा छ, आउँदा वर्षहरूमा नगरले आफ्ना नागरिकको भनै विश्वास र भरोसा जित्दै “विविधतायुक्त गाउँ शहर, समृद्ध मेरो व्यास नगर” को नारालाई सार्थक तुल्याउने छ । व्यासको सफलताको यात्रामा एउटा नागरिक र मतदाताको रूपमा समग्र यूवा पुस्तासँगै मेरो सहभागिता निरन्तर रहेन छ ।

आ.व. २०७८।०७९ को फागुन मसान्तसम्मको आमदानी खर्च

(क) आमदानी विवरण

सि.नं.	आमदानीका शीर्षकहरू	अनुमान	यथार्थ
१	संघीय सरकार		
	१३३११ समानीकरण अनुदान	१९७,६००,०००।००	१४८,२००,०००।००
	१३३१२ सशर्त अनुदान चाल	४९०,१२७,०००।००	३२१,९६८,५९६।००
	१३३१३ सशर्त अनुदान पूँजीगत	७९,८००,०००।००	१९,९५०,०००।००
	१३३१५ विषेश अनुदान पूँजीगत	१३,७००,०००।००	११,९९६,८५९।००
२	प्रदेश सरकार		
	१३३११ समानीकरण अनुदान	२४,४७८,०००।००	१८,३५८,५००।००
	१३३१३ सशर्त अनुदान पूँजीगत	१०,०००,०००।००	०।००
	१३३१५ विषेश अनुदान पूँजीगत	१०,०००,०००।००	३,७००,०००।००
	१३३१७ समपूरक अनुदान पूँजीगत	१०,०००,०००।००	२,५००,०००।००
३	राजस्व बाँडफाँड		
	११३१५ घरजग्गा रजिस्ट्रेशन दस्तुर	१००,०००,०००।००	११,४६७,३०४।४०
	११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	६४,९२५,५००।००	८२,७१८,८१०।३३
	११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	६४,९२५,५००।००	५,७५४,३६५।३८
	११४५६ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	१७,४७५,०००।००	११,६७३,२९०।००
	११४७२ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	५००,०००।००	०।००
	१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी	५००,०००।००	४९९,१७६।९९
	१४१५७ बाँडफाँड भई प्राप्त दहतर बहतरको विक्रीबाट प्राप्त हुने आय	८७,०००,०००।००	२४,०६४,९३४।३१
४	अन्तरिक श्रोत		
	११३१३ एकीकृत सम्पत्ति कर	१५,०००,०००।००	६,७३२,७८७।३९
	११३१४ भूमिकर/ मालपोत	७,०००,०००।००	४,२५१,३९८।००
	११३२१ घर बहाल कर	१५,०००,०००।००	४,७२९,१७०।२४
	११३२२ बहाल बिटौरी कर	२१,५००,०००।००	१६,२२२,८६४।६६
	११४७९ अन्य मनोरञ्जन कर	१००,०००।००	१,७७०।००
	१३४११ अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	१५५,१६८,०००।००	१,६८९,७५१।९२
	१४२१३ अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	५०,०००।००	३,२०३,६०७।४२
	१४२२१ न्यायिक दस्तुर	५०,०००।००	१८,७०।००
	१४२२४ परीक्षा शुल्क	१०,०००।००	१२३,३७३।००
	१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१५,७००,०००।००	१०,५६५,२७४।००
	१४२४१ पार्किङ शुल्क	८००,०००।००	४६७,६२०।००
	१४२४२ नक्सा पास दस्तुर	१६,०००,०००।००	१०,२०८,८५३।२३
	१४२४३ सिफारिश दस्तुर	७००,०००।००	०।००
	१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	२६०,०००।००	२६६,१७९।००
	१४२४९ अन्य दस्तुर	४००,०००।००	१,१२९,३८२।२७
	१४२५३ व्यवसाय रजिस्ट्रेशन दस्तुर	३,०००,०००।००	२,१२३,००४।३४
	१४३११ न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१,०००,०००।००	१,१७०,१५३।००

	१४३१३ धरौटी सदरस्याहा	५००,००००१००	३९५,९०४।००
	१४५२१ प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क	१६,६३०,०००१००	११,८२९,४२५।०२
	१४६११ व्यवसाय कर	३,८००,०००१००	२,७०५,४०५।४८
	३२१२१ नगद	१४,२४६,०००१००	०।००
	३२१२२ बैंक मौज्दात	१००,०००,०००१००	९९,२४०,७८६।७१
५	जनसहभागिता		
	१३४११ अन्य संस्थागत आन्तरिक अनुदान	७,०००,०००१००	६,४९७,८४२।००
६	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	२१०,०००,०००१००	१४१,६६९,४६७।००
७	गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	५४६,०००१००	१३५,०००।००
८	गाउँ नगर साभेदारी विकास कार्यक्रम	३,४२१,०००१००	०।००
	जम्मा	१,७७८,९१२,०००१००	९८८,२२९,६१३।०१

(ख) खर्च विवरण (१) चालु खर्च

सि.नं.	खर्चका शीर्षकहरू	अनुमान	यथार्थ
१	२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	४१२,४६७,०००१००	२८१,३८०,२९८।३०
२	२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	१५,९९०,०००१००	९,७९६,०००।००
३	२११२१ पोशाक	३,२००,०००१००	२४०,०००।००
४	२११३२ महांगी भत्ता	३,१६८,०००१००	१,६४१,७००।००
५	२११३३ फिल्ड भत्ता	३००,०००१००	०।००
६	२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	१२०,०००१००	०।००
७	२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	४,१००,०००१००	२,१८८,३००।००
८	२११३९ अन्य भत्ता	२,५६५,०००१००	९५१,१३०।००
९	२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	४,४७०,०००१००	१,३६०,९९५।००
१०	२११४४ कर्मचारी कल्याण कोष	६,०००,०००१००	०।००
११	२२१११ पानी तथा विजुली	१,९५४,०००१००	१,०२१,५२२।७५
१२	२२११२ संचार महसुल	९५२,०००१००	१४५,८००।००
१३	२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	६,८८९,०००१००	३,०७७,१६८।००
१४	२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	५,०००,०००१००	२,६६९,२२९।००
१५	२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	२,१७०,०००१००	८१६,६३८।००
१६	२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२,३००,०००१००	१,०४८,५९८।००
१७	२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२,४००,०००१००	६९४,२०६।००
१८	२२३१२ पशुपंक्षीहरूको आहार	६००,०००१००	०।००
१९	२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	७,७७७,०००१००	०।००
२०	२२३१४ इन्धन - अन्य प्रयोजन	३०,०००१००	०।००
२१	२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन	४,२००,०००१००	२,३९१,०४२।००
२२	२२३१९ अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	८,७५३,०००१००	४,७६९,८६३।००
२३	२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	३,०००,०००१००	९५८,३४३।००
२४	२२४१३ करार सेवा शुल्क	५२,१४४,०००१००	२९,७९२,७२७।४५
२५	२२४१४ सरसफाई सेवा शुल्क	१,६००,०००१००	१,०८३,४४०।००
२६	२२४१९ अन्य सेवा शुल्क	१,६२२,०००१००	६००,०००।००
२७	२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	४,७४९,०००१००	६७२,०५२।००
२८	२२५२१ उत्पादन सामग्री / सेवा खर्च	१२,७४०,०००१००	७९८,८५५।००

२९	२२५२२ कार्यक्रम खर्च	७९,५००,०००।००	२३,१५७,२२८।४९
३०	२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	१०१,७१२,०००।००	३२,२९८,३६५।९६
३१	२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	६००,०००।००	१५०,८५०।००
३२	२२६१२ भ्रमण खर्च	२,६१३,०००।००	१,४२३,९३६।००
३३	२२६१३ विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	१,०००,०००।००	१२२,६५०।००
३४	२२६१९ अन्य भ्रमण खर्च	१,५७५,०००।००	१,२५०,०००।००
३५	२२७११ विविध खर्च	२०,७२५,०००।००	१०,८१९,६०४।००
३६	२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	१,०००,०००।००	३९२,५५५।००
३७	२४२११ आन्तरिक ऋणको व्याज	१०,०००,०००।००	५,०००,०००।००
३८	२५३१२ स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सहायता	१,५००,०००।००	०।००
३९	२५३१४ धार्मिक तथा साँस्कृतिक संस्था सहायता	२,३००,०००।००	७९२,१५६।००
४०	२७२१२ उदार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२७,५७०,०००।००	१०,४०५,३२०।००
४१	२८१४२ घर भाडा	१,४०२,०००।००	६२०,०००।००
४२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	२१०,०००,०००।००	१४१,६६९,४६७।००
४३	गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	५४६,०००।००	१३५,०००।००
४४	गाँउ नगर साखेदारी विकास कार्यक्रम	३,४२१,०००।००	०।००
	जम्मा	१,०३६,६५६,०००।००	५७६,३३५,०३९।९५

(२) पूँजीगत खर्च

(२)	पूँजीगत खर्च	अनुमान	यथार्थ
१	३११११ आवासीय भवन निर्माण / खरिद	४५,२००,०००।००	१८२,८७९।००
२	३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण / खरिद	९५,८००,०००।००	११,२०२,६४७।००
३	३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार	८००,०००।००	१३२,०००।००
४	३१११४ जग्गा विकास कार्य	८,०००,०००।००	३५०,१८७।००
५	३११२१ सवारी साधन	३,५००,०००।००	०।००
६	३११२२ मेशिनरी तथा औजार	४,९००,०००।००	३३६,०५१।००
७	३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	१५०,०००।००	५०,०००।००
८	३११३४ कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरिद	३००,०००।००	१६०,०००।००
९	३११५१ सडक तथा पुल निर्माण	९८,५८७,०००।००	४०,२२६,१७२।००
१०	३११५३ विद्युत संरचना निर्माण	३,६५०,०००।००	१,३९७,७७८।००
११	३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	१०,८००,०००।००	१,८५१,५२७।००
१२	३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	३९,५००,०००।००	१६,९६८,६३७।००
१३	३११५७ वन तथा वातावरण संरक्षण	१,८००,०००।००	९४,७६६।००
१४	३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	४२९,०६९,०००।००	१२७,६५६,६६८।५०
१५	३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार	२००,०००।००	०।००
	जम्मा	७४२,२५६,०००।००	२००,६०९,३०६।४०
	चालु र पूँजीगत जम्मा	१,७७८,९९२,०००।०	७७६,९४४,३४६।४५

कार्यालयको भौतिक सामग्रीको विवरण

(क) जग्गा सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	कैफियत
१.	कर्लुड ६/ठ, कि.नं.१२४६	०-८-०-०	व्यास १, वडा कार्यालय भवन
२.	कर्लुड ६/घ, ९	४-१०-१-०	व्यास १, खानेपानी मुहान
३.	फराकचौर ९/ग, कि.नं.१५१८	१२-४-२-१	व्यास ३, कार्यालय भवन
४.	फराकचौर ९/भ, कि.नं.६०४	०-४-०-०	व्यास ३, भतेरी
५.	फराकचौर ९/भ, कि.नं.६१२	०-४-०-०	व्यास ३, भतेरी
६.	साँजा ८/ , १४२	०-१३-१-०	व्यास ६, आयुर्वेद औषधालय
७.	साँजा ८/ , ६३७	०-१३-१-०	व्यास ६, आयुर्वेद औषधालय
८.	स्याम्घा ६/ग, ४९१	०-३-०-०	व्यास ६, वडा कार्यालय
९.	क्यामिन १/क, ४९९	१-०-०-०	व्यास ७, छापथोक वडा का भवन
१०.	मिर्लुड १/क, ५२२	०-३-०-०	व्यास ८, वडा कार्यालय
१२.	मिर्लुड १/क, ५२०	०-३-०-०	व्यास ८, वडा कार्यालय
१२.	मिर्लुड १/क, ५२१	१-५-०-३	व्यास ८, आयुर्वेद औषधालय
१३.	दलभन्ज्याड ८/ड ३४९	०-९-०-०	व्यास ९, वडा कार्यालय
१४.	फाराकचौर ७/ज कित्ता २६ वटा	२४-१०-२-२	व्यास १०, नारेश्वर ताल
१५.	गढिचौतारा ८/ख, ४२	०-२-२-०	व्यास ११, साविक गा.वि.स.भवन
१६.	गढिचौतारा ८/ख, ४३	०-४-२-३	व्यास ११, साविक गा.वि.स.भवन
१७.	गढिचौतारा ८/ख, २७५	०-४-०-०	व्यास ११, साविक गा.वि.स.भवन
१८.	केशवटार ६/ण, कि.नं.३०	२-०-१-१	व्यास १३, खानेपानी मुहान
१९.	केशवटार ६/ण, कि.नं.२९	१-०-०-०	व्यास १३, खानेपानी मुहान
२०.	केशवटार ७/छ, ८४	०-१०-२-२	व्यास १३, वडा कार्यालय भवन
२१.	केशवटार ७/छ, ८७	०-११-२-०	व्यास १३, वडा कार्यालय भवन
२२.	केशवटार ७/छ, ८२	०-४-०-२	व्यास १३, वडा कार्यालय भवन
२३.	केशवटार ८/ण, ७०	३-१-२-१	व्यास १४, वडा कार्यालय
२४.	केशवटार ८/ण, ४७	१-१३-३-२	व्यास १४, आयुर्वेद औषधालय

(ख) भवन सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	विवरण	क्षेत्रफल वर्ग फिट	कैफियत
१.	११ कोठे कार्यालय भवन	३५९७.२०	जस्ताको छाना पक्की भवन
२.	६ कोठे कार्यालय भवन	१३०८.५०	जस्ताको छाना पक्की भवन
३.	१७ कोठे पसल कवल	७५६४.९४	आर.सि.सि. पक्की भवन
४.	२० कोठे पसल कवल	५३७३.२८	आर.सि.सि. पक्की भवन
५.	३ कोठे पसल कवल	६३५.५५	जस्ताको छाना पक्की भवन
६.	३८ कोठे व्यवस्थित माछा/मासु पसल कवल	६७९५.७५	जस्ताको छाना पक्की भवन
७.	कार्यालय बहुउद्देश्यीय नयाँ भवन	४३८०८	आर.सि.सि. पक्की भवन
८.	वडा कार्यालय भवन, व्यास १		आर.सि.सि. पक्की भवन
९.	वडा कार्यालय भवन, व्यास २		आर.सि.सि. पक्की भवन
१०.	वडा कार्यालय भवन, व्यास २		आर.सि.सि. पक्की भवन
११.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ४		आर.सि.सि. पक्की भवन

१२.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ५		आर.सि.सि. पक्की भवन
१३.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ६		दुड़गा माटोको गाह्रो जस्ताको
१४.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ७		आर.सि.सि. पक्की भवन
१५.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ८	८०९	दुड़गा माटोको गाह्रो जस्ताको
१६.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ९		आर.सि.सि. पक्की भवन
१७.	वडा कार्यालय भवन, व्यास १०		आर.सि.सि. पक्की भवन
१८.	वडा कार्यालय भवन, व्यास ११	२६४१	आर.सि.सि. पक्की भवन
१९.	वडा कार्यालय भवन, व्यास १२	११८८	
२०.	वडा कार्यालय भवन, व्यास १३	१६४१	दुड़गा माटोको गाह्रो जस्ताको
२१.	वडा कार्यालय भवन, व्यास १४	३०९४	दुड़गा माटोको गाह्रो जस्ताको
२२.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास १		आर.सि.सि. पक्की भवन
२३.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास २		आर.सि.सि. पक्की भवन
२४.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास ४		आर.सि.सि. पक्की भवन
२५.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास ५		आर.सि.सि. पक्की भवन
२६.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास ७		आर.सि.सि. पक्की भवन
२७.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, व्यास १०		आर.सि.सि. पक्की भवन

(ग) जिन्सी सामानहरूको विवरण

सि.नं.	जिन्सी नम्बर	जिन्सी सामानको विवरण	मौज्दात बाँकी		
			इकाई	परिमाण	परल मूल्य
१	६११२२११००३	इन्टरकम टेलिफोन	संख्या	१	६०,०००।
२	६११२२२२००२	ल्यापटप	पिस	२६	१,६९६,६४७।
३	६११२२२३०१५	वाल पंखा	संख्या	११	३४,६९९।
४	६११२२२३०१२	माइक्रो वेभ	पिस	१	१८,६४५।
५	६११२११०००४	पिकअप	संख्या	२	४,४३५,००१।
६	६११२३११०२२	स्टाण्ड	संख्या	९	१०,०३९।
७	६११२२२२००६	प्रोजक्टर	पिस	४	१०३,७६२।
८	६११२११०००२	जिप	संख्या	४	१२,८०३,५०१।
९	६११२१०१००२	स्कुटर	संख्या	२	३७३,८९९।
१०	६११२२२२००३	प्रिन्टर	पिस	४१	७४५,२०१।
११	६११२३११०१४	कम्प्युटर टेवल	संख्या	१५	११०,२७३।
१२	६११२२२३०३०	फिंगर प्रिन्ट मेशिन	संख्या	२	५९,५५०।
१३	६११२१०१००३	साइकल	संख्या	६	१७,४०३।
१४	६११२२३३०६६	थेडोलाइट	संख्या	२	१४९,८३९।
१५	६११२३११०१६	कोट हेंगर	पिस	५	१०,९०७।
१६	६११२२२२००४	फोटोकपी मेशिन	पिस	४	३६,५०४।
१७	६११२२२३००७	फ्रिज	पिस	४	१०७,९०१।
१८	६११२२२१०४०	ट्रायांकी	संख्या	३	९,००१।
१९	६११२३११०३८	डाइनिङ टेवल	संख्या	२	६२,००१।
२०	६११२२२१०५६	अन्य कार्यालय उपकरण	संख्या	१	२,४०१।
२१	६११२२३७००१	दमकल	पिस	१	६,००८,८५०।
२२	६११२२३३०४१	अन्य निर्माण सम्बन्धी उपकरण	संख्या	१	३३०।
२३	६११२३११०१३	टि टेवल	संख्या	५४	४४५,६२६।
२४	६११२३११००२	कुर्ची	पिस	४०१	१,४५४,७५५।

२५	६११२३११०१८	खाट पलड़ लोबेड	पिस	३३	२६४,६९४।
२६	६११२३११०२७	बाकस	संख्या	११	७,०९०।
२७	६११२१०९००१	मोटर साइकल	संख्या	३४	५,७९९,१०५।
२८	६११२२२३००३	टेबुल पंखा	पिस	१०	२१,६९८।
२९	६११२२२३००८	भ्याकुम क्लिनर	पिस	८	९२,५६९।
३०	६११२२२४००६	मोबाइल	पिस	७	१३१,४०१।
३१	६११२२११००४	डिजिटल क्यामेरा	संख्या	५	१४८,६५२।
३२	६११२२२१००१	पानी फिल्टर	संख्या	२	
३३	६११२१०२००४	वाटर ट्रांकर	संख्या	१	५७७,८०१।
३४	६११२२११०१८	टेलिस्कोप	संख्या	३	३४,७५५।
३५	६११२२३३०३२	अल्टिमिटर	संख्या	३	२५,५००।
३६	६११२२२२०३१	डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड	संख्या	१	२८३,०६५।
३७	६११२२२३००४	जेनेरेटर	पिस	३	१,८८७,२८४।
३८	६११२२३३००७	लोडर	पिस	१	
३९	६११२३११००६	सोफासेट	पिस	६९	१,७२७,००१।
४०	६११२२२३००२	सिलिङ पंखा	पिस	३१	६१,९५६।
४१	६११२३११०२१	इस्टुल	संख्या	२०	२७,४९०।
४२	६११२३११०५१	नोटिस/सूचना बोर्ड	पिस	९	२१,०७८।
४३	६११२२११००२	टेलिफोन	संख्या	१०	१०,९७२।
४४	६११२२३३०१०	ट्रिपर	पिस	३	४,९७०,००१।
४५	६११२२२३०१३	सोलार प्यानल	पिस	१	२५०,०००।
४६	६११२२११००९	सि.सि.टि.भी. क्यामरा	पिस	१७	६२६,३७९।
४७	६११२२२३००५	एयर कन्डिसनर	पिस	१९	१,४८४,२३७।
४८	६११२३११०४२	मिटिङ टेबुल	संख्या	४	८०९,७०९।
४९	६११२२२२००५	स्क्यानर	पिस	३	१२३,८७९।
५०	६११२२२३०४९	डिजिटल तराजु	संख्या	४	४०,२५०।
५१	६११२२२४००२	सर्भर	पिस	१	१७७,०००।
५२	६११२३११०३१	अन्य फर्निचर	संख्या	१०	४७७,८०९।
५३	६११२२२३०४१	गिजर	संख्या	२	२५,९४५।
५४	६११२२३३०२९	प्रिजम रड सेट	संख्या	३	६२,७९५।
५५	६११२२२१०५५	ग्याँस चुल्हो	संख्या	१	२,५००।
५६	६११२२२३०६८	डिस्प्रेसर इलेक्ट्री	संख्या	१	६,७६९।
५७	६११२२३६००८	डिस्कहाइरो	संख्या	२	२३०,०००।
५८	६११२२२३००१	हिटर	पिस	६	२०,५२०।
५९	६११२२३३०१४	टोटल स्टेशन	संख्या	१	४९७,२००।
६०	६११२२२२०१६	अन्य कम्प्युटर उपकरण	संख्या	१	४,०००।
६१	६११२२३३०९६	अटो लेभल	पिस	१	९९,३५०।
६२	६११२३११००९	स्टिल दराज	पिस	६१	७९२,६९५।
६३	६११२३११०२६	काठको दराज	संख्या	१६	३,०९५।
६४	६११२२२१०५७	कार्यालयका उपकरण	संख्या	३	५४०।
६५	६११२२२३००६	पानी तान्ते पम्प	पिस	२	९,६०६।
६६	६११२२३३०३८	स्मिथ ह्यामर	संख्या	१	२७,६८५।
६७	६११२२२१०३६	भ्याड	संख्या	७	९५,४०१।
६८	६११२३११०१५	वेन्च	पिस	१	१,२००।

६९	६११२२२३०४७	अन्य विद्युतीय उपकरण	संख्या	५	१३,००५।
७०	६११२२११०११	जि.पि.एस. मेशिन	पिस	२	७६,८४०।
७१	६११२२३३०७६	ठेला गाडा	संख्या	१	७,९००।
७२	६११२२२२००७	फ्याक्स मेशिन	पिस	१	११,३००।
७३	६११२२२३०६६	युरोगार्ड	संख्या	१	३०,०००।
७४	६११२३११०१९	च्याक	पिस	१०७	१,१९८,३६९।
७५	६११२३११०११	रिभल्वभिड चेयर	पिस	१३५	१,१७२,४२५।
७६	६११२२२३०३७	इन्मरटर	संख्या	४	१०२,६९४।
७७	६११२२२३०५५	स्ट्रेण्ड पंखा	संख्या	१६	५९,६६८।
७८	६११२२२३०३६	आइरन	संख्या	१	१,७८५।
७९	६११२२२२०१४	टाइप राइटर	संख्या	७	
८०	६११२२२३०९५	व्याकहो लोडर	पिस	१	३,९६२,७७७।
८१	६११२२२३०१४	वासिड मेसिन	संख्या	१	१०८,५००।
८२	६११२३११००१	टेवुल	पिस	१४६	१,७९५,०२३।
८३	६११२२११००१	टेलिभिजन	संख्या	४	१६५,७६६।
८४	६११२२३३०३१	रेन्जिड रड	संख्या	३	५,५५०।
८५	६११२२२२००१	डेस्कटप कम्प्युटर	पिस	५८	२,७३६,२०६।
८६	६११२३११०३०	क्याविनेट/ काउन्टर	संख्या	४	११,२२०।
८७	६११२१०३००१	ट्याक्टर	संख्या	५	७,६२१,५००।
८८	६१४११११००१	जमिन	मीटर	१६	
८९	६१११२०१००१	कार्यालय भवन	संख्या	२१	९९,१३१,३३१।
९०	६११११०१००१	घर/ टहरा	संख्या	२	१,१३४,१२१।
९१	६१११२०८००१	बजार भवनहरु	संख्या	३	१२,०८५,५२६।

नगरपालिकाबाट निर्माण भएका कानुनको विवरण

सि.नं.	कानुनको विवरण
(क) ऐन	
१.	आर्थिक ऐन, २०७४
२.	विनियोजन ऐन, २०७४
३.	व्यास नगरपालिका न्यायिक समिति (कार्यविधि सम्बन्धी) ऐन, २०७४
४.	व्यास नगरपालिका सहकारी ऐन, २०७४
५.	व्यास नगरपालिका आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४
६.	व्यास नगरपालिका स्थानीय कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७४
७.	व्यास नगरपालिका फोहोर मैला व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, २०७४
८.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन, २०७५
९.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन, २०७५
१०.	व्यास नगरपालिका अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५
११.	व्यास नगरपालिका विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५
१२.	व्यास नगर शिक्षा ऐन, २०७५
१३.	व्यास नगरपालिकाको प्रशासकीय (कार्यविधि नियमित) गर्ने ऐन, २०७५
१४.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन, २०७६
१५.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन, २०७६
१६.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन २०७७
१७.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन, २०७७
१८.	व्यास नगरपालिका वातावरणीय परीक्षण ऐन, २०७७
१९.	व्यास नगरपालिका सार्वजनिक निजी साभेदारी सम्बन्धी ऐन २०७७
२०.	व्यास नगरपालिका विनियोजन ऐन २०७८
२१.	व्यास नगरपालिका आर्थिक ऐन २०७८
२२.	व्यास नगर प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन, २०७८
२३.	व्यास नगर पुरातत्व, प्राचिन स्मारक र संग्राहलय संरक्षण, सम्बर्द्धन ऐन, २०७८
२४.	व्यास न.पा. कर तथा गैर कर राजश्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बजेको ऐन, २०७८
२५.	व्यास नगरपालिका कर्मचारी सेवा व्यवस्थापन गर्न बजेको ऐन, २०७८
२६.	कर्मचारी कल्याण कोष सञ्चालन (कार्यविधि) ऐन, २०७८
२७.	स्थानीय बजार व्यवस्थापन ऐन, २०७८
२८.	व्यास नगरपालिका सुशासन ऐन, २०७८
२९.	खेलकुद विकास ऐन, २०७८
(ख) नियमावली	
१.	कार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणिकरण (कार्यविधि) नियमावली, २०७४
२.	नगर कार्यपालिका (कार्य सम्पादन) नियमावली, २०७४
३.	नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
४.	सभा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन (कार्यविधि) नियमावली, २०७४
५.	व्यास नगरपालिका शिक्षा नियमावली, २०७६
६.	व्यास नगरपालिका नगर प्रहरी नियमावली, २०७७

७.	व्यास नगरपालिका यूवा परिषद् नियमावली, २०७७
८.	व्यास नगरपालिका सार्वजनिक निजी साभेदारी सम्बन्धी नियमावली २०७७
९.	व्यास नगरपालिका आय ठेक्का बन्दोवस्त गर्ने सम्बन्धी नियमावली, २०७८
(ग) कार्यविधि	
१.	कार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७४,
२.	स्थानीय राजपत्र सम्बन्धी कार्यविधि २०७४
३.	व्यास नगरपालिका एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०७४
४.	व्यास नगरपालिका सार्वजनिक समारोह सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
५.	व्यास नगरपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५
६.	व्यास नगरपालिका उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
७.	व्यास नगरपालिका लेखा समिति गठन र सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
८.	व्यास नगरपालिकामा करार कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
९.	व्यास नगरपालिका स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६
१०.	व्यास नगरपालिकामा विभिन्न समिति गठन एवं सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
११.	व्यास नगरपालिका संस्था दर्ता तथा नवीकरण कार्यविधि, २०७६
१२.	व्यास नगरपालिका बजार अनुगमन कार्यविधि, २०७६
१३.	घर वहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६
१४.	मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
१५.	बारुण्यन्त्र व्यवस्थापन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
१६.	व्यास नगरपालिका भवन निर्माण नियमन कार्यविधि, २०७६
१७.	राहत सामग्री वितरण कार्यविधि, २०७६
१८.	आर्थिक सहायता (नियमित गर्ने) कार्यविधि, २०७७
१९.	अनुगमन कार्यविधि, २०७७
२०.	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा नियमन कार्यविधि, २०७७
२१.	श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण कार्यविधि, २०७७
२२.	व्यास नगरपालिका क्वारेन्टिन व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
२३.	व्यास नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७७
२४.	व्यास नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७७
२५.	व्यास नगरपालिका निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र (नियमित गर्ने) कार्यविधि २०७७
२६.	व्यास नगरपालिका सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
२७.	व्यास नगरपालिका लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
२८.	व्यास नगरपालिका स्लेट ढुङ्गा उत्खनन् तथा कटिङ उद्योग सञ्चालन कार्यविधि २०७७
२९.	व्यास नगरपालिका टोल विकास संस्था सञ्चालन कार्यविधि २०७७
३०.	व्यास नगरपालिका सवारी साधन तथा यातायात व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
३१.	व्यास नगरपालिका सरसफाई व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
३२.	बाल अधिकार संरक्षण तथा सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७७
३३.	विपद पोर्टल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७
३४.	व्यास नगरपालिका जग्गा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७
३५.	व्यास नगरपालिका घरेलु इट्टा उद्योग सञ्चालन कार्यविधि २०७७
३६.	नगर खेलकुद विकास समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७८,
३७.	व्यास नगर प्रज्ञा प्रतिष्ठान सञ्चालन कार्यविधि, २०७८

३८.	व्यास नगरपालिका प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
३९.	व्यास नगरपालिका वैदेशिक रोजगार व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
४०.	व्यास नगरपालिका आपतकालीन कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७८
४१.	व्यास नगरपालिकाको स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७८
४२.	व्यास नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको कार्यसञ्चालन कार्यविधि, २०७८
४३.	व्यास नगरपालिका बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०५८
४४.	व्यास नगर समता आवासीय विद्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०७८
४५.	व्यास नगरपालिका एमबुलेन्स सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८
४६.	व्यास नगर कोभिड व्यवस्थापन अस्पताल सञ्चालन कार्यविधि, २०७८
४७.	व्यास नगरपालिका कृषि उपकरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८
४८.	जलश्रोत सम्बन्धी कार्यविधि २०७८
४९.	सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत प्राथमिक तहका शिक्षकको स्वेच्छिक अवकास योजना सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
५०.	आलु, लसुन, व्याज पकेट क्षेत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

(घ) निर्देशिका

१.	व्यास नगरपालिका लैंगिक हिंसा सेवा केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
२.	व्यास नगरपालिकामा स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नवीकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
३.	कृषि विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका २०७७
४.	सहकारी मार्फत मासु उत्पादन र बिक्रीमा आधारित अनुदान कार्यक्रम निर्देशिका २०७७
५.	दुध उत्पादन र बजारीकरणका आधारमा अनुदान कार्यक्रम निर्देशिका २०७७
६.	व्यास नगरपालिका विद्यार्थी सिकाई सहजीकरण निर्देशिका २०७७
७.	वधस्थल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
८.	स्थानीय कृषि बजार व्यवस्थापन निर्देशिका २०७८

(ङ) अन्य

१.	पदाधिकारीहरुको आचार संहिता, २०७४
२.	योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
३.	व्यास नगरपालिका कर्मचारी विशेष सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५
४.	व्यास नगरपालिका स्नातक उत्तीर्ण वेरोजगार महिला अनुदान वितरण मापदण्ड २०७८
५.	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका उद्यमशील यूवाहरुलाई प्रदान गरिने स्वरोजगार कार्यक्रमको अनुदान सम्बन्धी मापदण्ड २०७८

शैक्षिक संस्थाको विवरण

(क) सामुदायिक क्याम्पस/विद्यालय तथा प्रमुख/प्रधानाध्यापकहरुको विवरण

क्र.स.	क्याम्पस/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुख/प्र.अ.	प्र.अ.सम्पर्क
१.	आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस	१	श्री महाप्रसाद हड्डखले	९८५६०७९८५८
२.	जलदेवी मा.वि.	१	श्री जयराम सेठाई	९८४६०९०९९७
३.	निर्मल मा.वि.	१	श्री गणेशचन्द्र बस्नेत	९८५६०६००३९
४.	बालमन्दिर मा.वि.	२	श्री राजेन्द्रप्रसाद खनाल	९८४६०९०४८८
५.	सत्यवती मा.वि.	२	श्री एकबहादुर गुरुङ	९८४६०४३९९
६.	महर्षि वेदव्यास संस्कृत मा.वि.	३	श्री आशिका श्रेष्ठ	९८४६०९२८८६
७.	शिव पाञ्चायन मा.वि.	३	श्री वलराम वाग्ले	९८५६०६०६८०
८.	जनजुक्त शाही मा.वि.	५	श्री ज्ञानेन्द्र न्यौपाने	९८४६४९६०५३
९.	उदय मा.वि.	५	श्री रोहिणीराज पौडेल	९८५६०२७९३०
१०.	पराशर मा.वि.	५	श्री रामदत्त पौडेल	९८४६०९०३१०
११.	महेन्द्रज्योति मा.वि.	६	श्री बुद्धिकुमार श्रेष्ठ	९८४६३१७४७५
१२.	इन्दु मा.वि.	६	श्री रामकाजी श्रेष्ठ	९८४६३१७७६२
१३.	क्यामिन मा.वि.	७	श्री सूर्यमणी पौडेल	९८४६०५२३८६
१४.	क्यामिनकोट मा.वि.	७	श्री कृष्णहरि वाग्ले	९८४६९१२८०१
१५.	माहेन्द्री मा.वि.	९	श्री बुद्धिवहादुर विश्वकर्मा	९८४६१०७९३०
१६.	वसाहास्थान मा.वि.	९	श्री राजेन्द्रप्रसाद पनेरु	९८५६०४६७८३
१७.	चण्डिदेवी रा.मा.वि.	१०	श्री रामचन्द्र पोखेल	९८५६०६४४२
१८.	सर्वज्योति मा.वि.	१०	श्री भरत काफ्ले	९८५६०६३२९७
१९.	शिव मा.वि.	१०	श्री तिर्थराज परियार	९८४६२०४०८१
२०.	भानु मा.वि.	१०	श्री विष्णुकुमार श्रेष्ठ	९८४६१४२९३०
२१.	अमर सिं मा.वि.	११	श्री बाबुराज वाग्ले	९८४६६४३४५०
२२.	वाराही मा.वि.	११	श्री हिरावहादुर अधिकारी	९८४६०६७००
२३.	सिद्धेश्वरी मा.वि.	१२	श्री नारायणप्रसाद अधिकारी	९८४६४९७५०८
२४.	अमरज्योति मा.वि.	१२	श्री रामजी तिमल्सेना	९८४६०६२४८०
२५.	जनजागृती गंगा मा.वि.	१३	श्री चन्द्रमणि कोइराला	९८४६०९९५९७
२६.	केशवटार मा.वि.	१४	श्री यामलाल थापा	९८४६०९०२९३
२७.	शुक्र आ.वि.	५	श्री बन्धुराज पौडेल	९८५६०६०९३४
२८.	रत्नज्योति आ.वि.	६	श्री देउराज गुरुङ	९८४६०८३०६७
२९.	अमृत आ.वि.	६	श्री रविचन्द्र वाग्ले	९८४६७४५०९४
३०.	माहेन्द्री आ.वि.	६	श्री गणेशवहादुर क्षेत्री	९८५६०६०९४७
३१.	शंकर आ.वि.	६	श्री दीपकराज काफ्ले	९८४६०९०४४९
३२.	शाहिदधर्म आ.वि.	८	श्री खड्कवहादुर गुरुङ	९८४६२९५९२६
३३.	लक्ष्मी आ.वि.	९	श्री हरिशचन्द्र पौडेल	९८४६४३५८९
३४.	सरस्वती आ.वि.	९	श्री इन्द्रकला आचार्य	९८४६०९८७७१
३५.	जनता आ.वि.	१०	श्री बुद्धिवहादुर वराली	९८४६२४६४८०
३६.	चण्डेश्वरी आ.वि.	११	श्री श्रीराम न्यौपाने	९६४६७७०७५०
३७.	बसन्त आ.वि.	११	श्री मोहनप्रसाद पौडेल	९८४६२४९६८३
३८.	चण्डिका आ.वि.	११	श्री सुरेन्द्र अधिकारी	९८४६०९०९२०
३९.	मत्स्यकन्या आ.वि.	१२	श्री सुनिता देवकोटा	९८४५११४४३०
४०.	सिद्धबेनी आ.वि.	१३	श्री सुकवहादुर राना	९८४६४०२४४४

४१.	गुदीफच्याङ्ग आ.वि.	१३	श्री विन्दु थापा मगर	९८४६२७५२६५
४२.	अमरज्योति आ.वि.	१४	श्री सुनिल थापा	९८१९१८५४५९
४३.	बुद्धदाहाल प्रा.वि.	१	श्री टेकलाल श्रेष्ठ	९८४२२६८६०५
४४.	जनसेविका प्रा.वि.	१	श्री कमला पौडेल	९८४६०२४०२४
४५.	जनसेवा प्रा.वि.	२	श्री शारदा थापा अधिकारी	९८४६०९०७४१
४६.	वेदव्यास प्रा.वि.	४	श्री सिता वाग्ले	९८४६१३१७१
४७.	मदर्शा प्रा.वि.	४	श्री सत्तार मिया	९८४६१३०५८
४८.	पद्मा प्रा.वि.	५	श्री कृष्णबहादुर परियार	९८४६१३४२६५
४९.	सिन्धू प्रा.वि.	५	श्री मदन वाग्ले	९८४६०२६२३०
५०.	मानुड प्रा.वि.	५	श्री भुलबहादुर थापा	९८०४१८८९२९
५१.	संगम प्रा.वि.	५	श्री सोमप्रसाद थापा	९८४६०६२७७७
५२.	जनज्योति प्रा.वि.	६	श्री भूपाल गुरुङ	९८०६७५३०१०
५३.	अमर प्रा.वि.	६	श्री मातृका रिमाल	९८४६२९६५४२
५४.	श्याम्भा प्रा.वि.	६	श्री श्रीराम न्यौपाने	९८४६२३३३४९
५५.	देउराली प्रा.वि.	६	श्री लक्ष्मी भुषाल	९८४६८०६६८८
५६.	बसन्तकाली प्रा.वि.	७	श्री रामकृष्ण नागिला	९८५६०६०६९९
५७.	पञ्चज्योति प्रा.वि.	७	श्री मोहन गुरुङ	९८४६२४४८८४९
५८.	सोमाजन प्रा.वि.	८	श्री प्रेमराज सोती	९८४६२३३६३३
५९.	सहजीवन प्रा.वि.	८	श्री विमल पौडेल	९८६३७९७७४८
६०.	कृष्णालय प्रा.वि.	८	श्री लक्ष्मण तिमल्सेना	९८४६३१७२७१
६१.	नयाँज्योति प्रा.वि.	८	श्री कृष्णचन्द्र मिश्र	९८४६३९४६०७
६२.	कालिका प्रा.वि.	९	श्री तेजबहादुर गुरुङ	९८४६३७३११३
६३.	तातोपानी प्रा.वि.	११	श्री शान्ता सेढाइ कैनी	९८४६०१०१९९
६४.	जनकल्याण प्रा.वि.	११	श्री शशीकला पौडेल	९८४६५३७६२२
६५.	सूर्योदय प्रा.वि.	११	श्री रश्मी थापा मगर	९८४६७२३३५०
६६.	जनमिलन प्रा.वि.	१२	श्री संगिता पन्थ	९८४६०८३६१०
६७.	वि.पी. प्रा.वि.	१२	श्री दिलकुमारी वि.क.	९८४६२६४२४७
६८.	छब्दी वाराही प्रा.वि.	१२	श्री गणेशबहादुर वि.क.	९८४६१३३७५८
६९.	कर्लुङ्ग प्रा.वि.	१२	श्री पदमबहादुर पन्त	९८५६०६४३५०
७०.	मनकामना प्रा.वि.	१२	श्री लक्ष्मी श्रेष्ठ	९८४६१६५४७७
७१.	सितला प्रा.वि.	१३	श्रीगजेन्द्रराज पन्थ	९८१७१९०८०५
७२.	बाल कल्याण प्रा.वि.	१३	श्रीरामचन्द्र उपाध्याय	९८४६०६२५६९
७३.	बुद्ध प्रा.वि.	१३	श्री नविना थापा	
७४.	बेनीमित्र प्रा.वि.	१३	श्री मानबहादुर आले	९८४६५४१४१७
७५.	केशवटार प्रा.वि.	१४	श्री सन्तराज आले	९८१४१२१७०२

(ख) संस्थागत कलेज/विद्यालय तथा प्रमुख/प्रधानाध्यापकहरुको विवरण

सि.नं.	कलेज/विद्यालयको नाम	वडा	प्रमुख/प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं.
१.	दमौली कलेज	३	श्री राजेन्द्र कैनी	९८४६०६२८०३
२.	पराशर कलेज	४	श्री अमृत भण्डारी	९८४६०६०९८०
३.	वाराही कलेज	३	श्री प्रकाश खड्का	९८४६३७४७८०

माध्यमिक विद्यालय

४.	न्यू मनकामना आ.मा.वि.	१	श्री तिलकबहादुर चौहान	९८५६०२८८३७
५.	दमौली पब्लिक आ.मा.वि.	१	श्री सन्तबहादुर तामाड	९८४६०६२६५७
६.	तनहुँ ज्ञानगंगा आ.मा.वि.	१	श्री ऋषि के.सी.	९८४६०६२०२३

७.	इन्द्रेणी स्काइ बोर्डिंग स्कुल	१	श्री जयराम अधिकारी	९८४६०४८९९७
८.	मादीश्री आ.मा.वि.	१	श्री भारती भट्ट	९८४६०६२३१४
९.	व्यास दिव्यज्योति आ.मा.वि.	२	श्री सुरज सुब्बा	९८०६६३८३१४
१०.	महमाइ आ.मा.वि.	२	श्री कुमार थापा	९८०१५५८६४५
११.	वाराही आ.मा.वि.	३	श्री उदित पौडेल	९८५११३४९६४
१२.	गोरखकाली आ.मा.वि.	३	श्री विणा कैनी	९८५१०७९०६३
१३.	दमौली प्यूचर स्टार बोर्डिंग स्कुल	३	श्री प्रेमबहादुर राउत	९८४६०५५९९७
१४.	दमौली आ.मा.वि.	४	श्री सुरेन्द्र पन्थ	९८४३७५५१३१
१५.	पराशर उ.मा.वि.	४	श्री अमृत भण्डारी	९८५६०६०९८०
१६.	कन्काइ आ.मा.वि.	४	श्री अमर थापा	९८४६८२७७०९
१७.	रामज्योति आ.मा.वि.	४	श्री अमरबाबु रोका	९८४६१३९८३६
१८.	दमौली मोडेल एकेडेमी	४	श्री प्रकाश खड्का	९८४६३७४७८०
१९.	आदर्श विद्या गृह	४	श्री शिव थापा	९८१८०९६६६५
२०.	व्यास मनकामना आ.मा.वि.	५	श्री रामकृष्ण वि.क.	९८५६०६०४४५
२१.	शान्ती वर्ष आ.मा.वि.	५	श्री जगबहादुर वि.क.	९८४६१६५१९०
२२.	ग्रीन स्टार बोर्डिंग स्कुल	५	श्री विश्वेश्वर खनाल	९८४६०५५४०६
२३.	कालिका एकेडेमी	६	श्री दिपेन्द्र गौतम	९८४६५८३७८९
२४.	दोभान एकेडेमी	७	श्री सिकन्दर गुरुङ	९८४६०५५२९६
२५.	सतिश इङ्ग्लिस बोर्डिंग स्कुल	१०	श्री दीर्घबहादुर दरै	९८४६०४०३२९
२६.	ब्लुमिड एकेडेमी	११	श्री रनसिंह नेपाली	९८४६१६५८२

निम्न माध्यमिक विद्यालय.

२७.	लर्ड वुद्ध एकेडेमी	१	श्री सोनम तामाङ	९८४६१६३९०९
२९.	अगसवर्ग हाउस एकेडेमी	१	श्री विवि राई	९८४६१७२८५१
३०.	विश्वशान्ति इङ्ग्लिस बोर्डिंग स्कुल	२	श्री रेशम खुलाल	९८४६७७६३६३
३१.	मोर्डन चिल्ड्रेन एकेडेमी	५	श्री तेजप्रसाद लामिछाने	९८४६१४१४९३
३२.	बाह्यविसे बोर्डिंग स्कुल	६	श्री जीवराज श्रेष्ठ	९८१६१८९९८१
३३.	सामुदायिक अंग्रेजी विद्या मन्दिर	७	श्री अनुराग थापा	९८४६१३१४७३
३४.	राजापानी इङ्ग्लिस बोर्डिंग स्कुल	९	श्री नशिव कार्की	
३५.	कलेस्टी रिभर साइड	९	श्री कुलबहादुर थापा	९८४१५३९०४८
३६.	सनफ्लावर इङ्ग्लिस बोर्डिंग स्कुल	१०	श्री आकास खनाल	९८१५१८८००३
३७.	दुम्सी मेमोरियल इङ्ग्लिस स्कुल	१०	श्री नरबहादुर वि.क.	९८४६६२९७३५
३८.	न्यू मुनसन एकेडेमी	१०	श्री किशोर गुरुङ	९८५६०६०५२२
३९.	माया युनिभर्स एकेडेमी	११	श्री मञ्जल राना	९८१४११७१०६
४०.	विनायक मेमोरियल इ. स्कुल	१२	श्री विधायक भट्टराई	९८४६०६०८४५
४१.	तनहुँ ड्रिमल्याण्ड इ.बोर्डिंग स्कुल	१२	श्री विमल खन्ती	९८६६०४१९९५
४२.	प्रभातज्योति इङ्ग्लिस बोर्डिंगस्कुल	१४	श्री कृष्ण चौलागाई	९८५७२६८२६३

प्राथमिक विद्यालय

४३.	चाइल्ड नेचर मन्टेश्वरी	१	श्री सीताकुमारी के.सी.	९८४६०२४५२८
४४.	डिस्कभरी इन्टरनेशल म. स्कुल	२	श्री सावित्री खड्का	९८४६५३८३२०
४५.	यूनाइटेड एकेडेमी फर एड्भान्स	५	श्री विश्वास के.सी.	९८५६०६०६६७
४६.	दोभान अंग्रेजी बोर्डिंग स्कुल	७	श्री आनन्द राई	९८०६५००५२९
४७.	ज्ञानदीप बोर्डिंग स्कुल	११	श्री रोशन नागिला	९८४६०६५१५६
४८.	छाब्दी वाराही इ. बोर्डिंग स्कुल	१२	श्री नवराज अधिकारी	९८४६१३९६८०
४९.	न्यू भिजन इङ्ग्लिस बोर्डिंग स्कुल	१३	श्री सुरज बुढाथोकी	९८४६७६५४८०

महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको विवरण

सि.नं.	नाम र थर	वडा र टोल	कार्यरत संस्था	सम्पर्क नं.
१.	श्री कमला गिरी	१, अम्रेनी	चारकुने आ.स्वा.के.	९८४६०८८०८३
२.	श्री पुष्पा खड्का	१, गल्वुवेशी	„	९८४६०५५९३५
३.	श्री चन्द्रकला मिश्र	१, माहिलीडाँडा	„	९८६९४९७८००
४.	श्री सुकुमारी मानन्धर	१, भादगाउँ	„	९८०४९९७३६०
५.	श्री सविता पण्डित	१, हाइस्कुलटार	„	९८४६०६२५७३
६.	श्री सुनिता पन्थ	१, मोहोरियाटार	„	९८४६४८८९१३०
७.	श्री गोमा धिताल	२, श्री टोल	केरावारी आ.स्वा.के.	९८४६६५२८४९
८.	श्री सविता श्रेष्ठ	२, वागबजार टोल	„	९८४६४३६१४६
९.	श्री सरिता शर्मा	२,	„	९८४६०६२४६८
१०.	श्री मायादेवी सोती	३, देउराली नगर	व्यास न.पा.	९८४६०९९३२१
११.	श्री सरस्वती न्यौपाने	३, निमचोक	„	९८४९०६०५१८
१२.	श्री रमनाकुमारी च्वाई ढुगाना	३, निमचोक	„	९८४६१२९८३३
१३.	श्री सम्भना न्यौपाने पौडेल	४, हरिञ्चोटोल	सिमलटार आ.स्वा.के.	९८४६२३४९३८
१४.	श्री फुलमाया दरै	४	„	९८६३४९९६६३
१५.	श्री हरिमाया न्यौपाने	४, वेदव्यास	„	९८४९५९२०१२
१६.	श्री नानुमाया बस्नेत	४, विरता टोल	„	९८४६०६५२४८
१७.	श्री अमृता खनाल	५, कण्टार	पतेनी आ.स्वा.के.	९८४६०९३०५६
१८.	श्री सम्भना वाग्ले	५, कण्टार	„	९८४६४८८८५९५
१९.	श्री ममता थापा	५, कटुवा टोल	„	९८४६१४६३६०
२०.	श्री जनु थापा	५, सौराहा टोल	„	९८४६१४६३६०
२१.	श्री कला पुन	५, माथिल्लो पाटन	„	९८४६२४५२८२
२२.	श्री सरस्वती थापा	५, अलैचे टोल	„	९८१९१७८३९६
२३.	श्री पूर्णिमा थापा	५, वेतेनी	„	९८४६१३३७९०
२४.	श्री दुर्गा दरै	५, पतेनीटार दरैगाउँ	„	९८०६५४९०४९
२५.	श्री कृष्णकुमारी दरै	५, पतेनीटार	„	९८४६१९५१२१
२६.	श्री चिजा कुमाल	५, सेरा टोल	„	९८१६६०४२४०
२७.	श्री देवका पण्डित	५, रानीटारी	„	९८१५१५२४९७
२८.	श्री विन्दु थापा	५, चुदेर टोल	„	९८४६३४६२७१
२९.	श्री निरा गुरुङ	५, चिन्तुटार	„	९८०६६१३०२१
३०.	श्री सरिता गुरुङ	६, साविक १	श्याम्या स्वा.चौ.	९८१४९८२२३७
३१.	श्री रिता खनाल	६, साविक २	„	९८०६७७२०४६
३२.	श्री विष्णुमाया पन्त	६, साविक ३	„	९८४६७३२७६१
३३.	श्री सानीदेवी अधिकारी	६, साविक ४	„	९८४६४५५०११
३४.	श्री वालकुमारी श्रेष्ठ	६, साविक ५	„	९८०४९४५६२९
३५.	श्री विष्णुमाया श्रेष्ठ	६, साविक ६	„	९८२४९९९७४४
३६.	श्री लक्ष्मी श्रेष्ठ	६, साविक ७	„	९८२५११०७१०
३७.	श्री रिमा काफ्ले	६, साविक ८	„	९८४६७४५१८
३८.	श्री मिना श्रेष्ठ	६, साविक ९	„	९८०६७८५४९६
३९.	श्री सुकमाया गुरुङ	७	छापथोक श.स्वा.के.	९८१४९३६७१०
४०.	श्री सम्भना गुरुङ	७	„	९८१५१५७८५४
४१.	श्री कृष्णकुमारी गोसेली	७	„	९८४६३७१०३३

४२.	श्री रामकुमारी श्रेष्ठ	७		९७४६०१६५२५
४३.	श्री उमा गुरुङ	७	„	९८०४९७४३२४
४४.	श्री अप्सरा सुवेदी	८	रिस्ती स्वा.चौ.	९८४६४८९७४४
४५.	श्री शोभा मिश्र	८	„	९८४६३३५३२२
४६.	श्री लक्ष्मी मिश्र	८	„	९८४६६२९५०५
४७.	श्री अन्जना पौडेल पहारी	८	„	९८४६४९८६५५
४८.	श्री रोशनी गुरुङ	८	„	९८४०९८६५७४
४९.	श्री रत्नकुमारी गुरुङ	८	„	९८०८३९२३११
५०.	श्री कृष्णमाया गुरुङ क	८	„	९८४९८९९५१
५१.	श्री कृष्णमाया गुरुङ ख	८	„	९८४४४६५१६६
५२.	श्री आसमाया गुरुङ	८	„	९८१६६६५३१७
५३.	श्री कमला अछामी	९	गजुरे स्वा. चौ.	९८१६६५१०३१
५४.	श्री कल्पना थापा	९	„	९८१३७०८६७
५५.	श्री उमा आचार्य	९	„	९८४६६२९४०१
५६.	श्री रिता खनाल	९	„	९८११५७६०७१
५७.	श्री ज्योती थापा	९	कात्तिकेचौर स्वा. चौ.	९८१०११६०६१
५८.	श्री कृष्णमाया दुरा	९	„	९८४१९८५६६२
५९.	श्री चन्द्रकला गुरुङ	९	„	९८४६०९९०५०
६०.	श्री हिमकुमारी गुरुङ	९	सतिशवांरा स्वा. चौ.	९८०६६६६७९३
६१.	श्री रुमाया गुरुङ	९	„	९८४६४२३०२८
६२.	श्री अनिता वाँसिया	१०, खहरे	दुम्सी आ.स्वा.के.	९८४६५३८२०६
६३.	श्री विमला पौडेल	१०, दुम्सीटोल	„	९८४६७४५०८८
६४.	श्री देवका पौडेल	१०, वैरेनी टोल	„	९८१७१७११६१
६५.	श्री भलक दरै	१०, सेवर टोल	„	९८४६४८९३०६
६६.	श्री लक्ष्मी तिमल्सेना	१०, भुवने टोल	„	९७४६०५९२६४
६७.	श्री नरीमाया दरै	१०, दुम्सीचौर टोल	„	९८१४१४१७३५
६८.	श्री चन्द्रमाया राना	१०, दुम्सीकोट टोल	„	९८१७१५१४७४
६९.	श्री नानुमाया गिरी	१०, भाटेथुम्का टोल	„	९८४६३७२८२२
७०.	श्री जमुना गुरुङ	११, वराहखोला टोल	तनहुँसुर स्वा. चौ.	९८१५१०५०१३
७१.	श्री हरिदेवी पन्थ	११, तल्लो पोल्याड टोल	„	९८४६६३६२५२
७२.	श्री चन्द्रावती कैनी	११, मनाकामना टोल	„	९८४४६१६०७१
७३.	श्री पवित्रा अधिकारी	११, फराकचौर टोल	„	९८४६३०५०५६
७४.	श्री विष्णुमाया थापा	११, डाङागाउँ टोल	„	९८४६३०५३७३
७५.	श्री कृष्णमाया क्षेत्री	११, फेदीफाँट टोल	„	९८२५१८३९०९
७६.	श्री इन्दिरा खनाल	११, वेलटारी टोल	„	९८४६३७२३०१
७७.	श्री सरला खनाल	११, मुलपानी टोल	„	९८४६४८८७६९९
७८.	श्री सन्तोषकला भट्टराई	११, रानीगाउँ टोल	„	९८४६२४३८२७
७९.	श्री मिना गुरुङ	११, निर्वु टोल	„	९७४६०३९६२८
८०.	श्री संगिता राना	११, भेरथोक	„	९८०६५१६१९४
८१.	श्री वत्तु राना	११, पत्यारथोक	„	९८१६१४६२६६
८२.	श्री रस्मिता आले मशाङ्गी	११, धरमपानी	„	९८०६७७७७६६
८३.	श्री मैना अधिकारी	११, अर्चलचौर	„	९८४६५४६१३६
८४.	श्री विमला गुरुङ	११, रामथुम्की	„	९८४६६१०६९९
८५.	श्री रिता थापा	१२	घाँसीकुवा स्वा. चौ.	९८४६१३९८७५

८६.	श्री गोमा शर्मा	१२		९८१७९६७९४५
८७.	श्री सरिता पन्थ	१२	„	९८४६२०४०५२
८८.	श्री अञ्जु आले	१२	„	९८०६५०४२८७
८९.	श्री लक्ष्मी गैरे	१२	„	९८२४१९३०८२
९०.	श्री सितादेवी पन्थ	१२	„	९८०६६१५७५३
९१.	श्री दिपिका तिवारी	१३	पोखरीभन्ज्याडस्वा. चौ.	९८२५१४९६७४
९२.	श्री वुद्धिसरा आले	१३	„	९८४९०६९२३६
९३.	श्री पुण्यवती अधिकारी	१३	„	९८०६६४९०५१
९४.	श्री सुशीला घर्ती	१३	„	९८४६२०४४८५
९५.	श्री अप्सरा थापा	१३	„	९८४५५५१०८५
९६.	श्री दिलमाया थापा	१३	„	९८१४९५५०४४
९७.	श्री सरस्वती सेठाँई	१३	„	९८०७२५४३४१
९८.	श्री गोमा थापा	१३	„	९८१७१२१६८
९९.	श्री हिरामाया आले	१३	„	९८०६५०६६०६
१००.	श्री यानीमाया थापा	१४	केशवटार स्वा. चौ.	९८१५१८२३४५
१०१.	श्री थानकुमारी थापा	१४	„	९८०६७४६६३६
१०२.	श्री चरीमाया थापा	१४	„	९८०५८९१८३१
१०३.	श्री तालिसरा थापा	१४	„	९८१५१५८८४३
१०४.	श्री रुपाकुमारी आले	१४	„	९८१३००४२१९
१०५.	श्री उमा आले	१४	„	९८०४९०८९४९

टोल विकास संस्थाहरुको विवरण

सि.नं.	बडा नं.	टोल विकास संस्थाको नाम	टोल अध्यक्ष नाम	अध्यक्षको नम्बर
१	१	मुखेहोला	श्री ध्रुव भण्डारी	९८९४९७३११३
२	१	अम्रेनी	श्री भरत वि.क.	९८५६०६०७६
३	१	तालघरे	श्री सोममाया गुरुङ	९८४६०५५०५२
४	१	गल्वुवेशी	श्री रामचन्द्र भट्ट	९८४६०४०४१९
५	१	नवआदर्श	श्री देवबहादुर गुरुङ	९८४६०४३४५६
६	१	अकलाबगैचा	श्री सोमनाथ पौडेल	९८४६०९३०८८
७	१	माइलीडाँडा	श्री श्रीराम गन्दर्भ	९८०६६७०७५८
८	१	भादगाउँ	श्री सन्तबहादुर थापा	९८०६५३३६५४
९	१	मिलन	श्री सोमराज सिंग्देल	९८५६०६०४२८
१०	१	ठूलोगाउँ	श्री कृष्णबहादुर दरै	९८४६५९२०५२
११	१	सिर्जनशील	श्री गुमान सिं थापा	९८४६२४५५९१
१२	१	अडमपानी	श्री इन्द्रबहादुर थापा	९८४६०९९७३७
१३	१	चारकुने	श्री राजेन्द्र श्रेष्ठ	९८५६०६०३००
१४	१	रतौली	श्री मणिजङ्ग बस्नेत	९८४६०६७१७२
१५	१	खगौली	श्री कमलबहादुर दरै	९८४९९९८७७८
१६	१	कुन्ध्याली	श्री आनन्द घर्ती	९८४६०९३५५१
१७	१	मोहोरियाटार	श्री श्रीकृष्ण पन्थ	९८४६०४३०३८
१८	१	रजआँप	श्री प्रमानध्वज थापा	९८९४५४२५८७
१९	१	विज्ञानचौर	श्री भरतप्रसाद पन्थ	९८४६०९०२५०
२०	१	हाइस्कुलटार	श्री लावण्यप्रसाद पण्डित	९८५६०६००२०
२१	१	निर्मलनगर	श्री लालकुमार थापा	९८५६०६०३२१
२२	१	निर्मल जनसुधार	श्री रेखबहादुर थापा	९८९५१२७५४२
२३	१	जनचेतना	श्री पुरनबहादुर थापा	९८४६५७१७७०
२४	१	छाव्दी प्रवेशद्वार	श्री गंगामाया गुरुङ	९८४६३७२०७७
२५	१	डमौली	श्री पूर्णबहादुर दरै	९८५६०६०५०७
२६	१	धुपखोला	श्री भक्तराज न्यौपाने	९८४६३७९३९४
२७	१	दरै स्वामी चौतारा	श्री खर्कबहादुर राना	९८५६०६३९३५
२८	१	शिवालय	श्री तिला राना	९८४६६२९००३
२९	१	भानुभक्त	श्री गोपालनारायण श्रेष्ठ	९८४६०९९६९६
३०	२	मालेवगर	श्री बाबुराम पोखेल	९८४६३७४३०५
३१	२	बागबजार	श्री खेचरबहादुर श्रेष्ठ	९८४६०५५१७१
३२	२	उत्तरशीला	श्री महेन्द्र रिजाल	९८४६०६५४६३
३३	२	पुलचोक	श्री कर्णबहादुर खड्का	९८४६४३६१९७
३४	२	अमरापुरी	श्री सरिता थापा	९८४६०९३३४२
३५	२	जनजागृती	श्री यमबहादुर चन्द्र ठकुरी	९८४६२७५४६०
३६	२	बालमन्दिर	श्री गणेशबहादुर कुँवर	९८४६२४२७७७
३७	२	सत्यवती	श्री नेत्रबहादुर बस्नेत	९८२६१९०३४७
३८	२	सिद्धिविनायक	श्री विकास खनाल	९८४६११२३०२
३९	२	सिद्धार्थ	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५३४४
४०	२	श्रीटोल	श्री प्रेमकुमार श्रेष्ठ	९८४६०९०७०३
४१	२	लक्ष्मी	श्री डिल्लीराम वि.क.	९८४६०२१४८९
४२	२	न्यूरोड	श्री राजकुमार श्रेष्ठ	९८४६०५५४४३
४३	२	ग्रिनसिटी	श्री सुरेश वारले	९८५६०६०२१८

४४	२	दमौली	श्री हविव खान	९८४६०६६३०८
४५	२	नवजागरण	श्री इन्द्रा शाही	९८२७११५०४१
४६	२	कालिका	श्री इमकुमार मल्ल	९८५६०६३१५१
४७	३	निमचोक	श्री देवी रानाभाट	९८४६१४६३४६
४८	३	पराशर	श्री नारायणदत्त पौडेल	९८५६०६३१०
४९	३	महर्षि	श्री सुदिप काफ्ले	९८४६२७५९७४
५०	३	सूजना	श्री पुष्प श्रेष्ठ	९८४६०२५३०३
५१	३	शान्ति नगर	श्री विनु श्रेष्ठ	९८१९१६३५५६
५२	३	पुल्चोक	श्री नेत्रबहादुर थापा	९८१६६६६०३६
५३	३	देउराली नगर	श्री ओमबहादुर थापा	९८४६०६५०४८
५४	३	बुद्धपार्क	श्री भलकबहादुर आले	९८४६०५५४२९
५५	३	सफा सडक नमूना	श्री कुमारमोहन श्रेष्ठ	९८४६०२६६२९
५६	४	चुरे खोल्सी	श्री किशोर बास्तोला	९८०६५३०५९८
५७	४	सितलचोक	श्री जंगबहादुर दरै	९८४६०६२५४८
५८	४	जलदेवी क	श्री टिका गिरी	९८४६०३५४१३
५९	४	जलदेवी ख	श्री पञ्चबहादुर गुरुङ	९८०८०६०९९९
६०	४	हरिझुँ	श्री हरिश्चन्द्र वाग्ले	९८५६०६०७७०
६१	४	संगम	श्री जगतबहादुर विष्ट	९८४६१६५५०६
६२	४	सांखर	श्री निर्मला वाग्ले	९८३६०९३२०८
६३	४	श्रीकृष्ण	श्री नरेन्द्रनाथ न्यौपाने	९८४६०६५३८८
६४	४	नमूना	श्री शालिग्राम गिरी	९८४६०४३४९४
६५	४	व्यास मार्ग	श्री भरत पौडेल	९८४६०९०६३९
६६	४	बागबजार	श्री हर्षनारायण कायस्थ	९८४६०६५१८८
६७	४	जुडिपानी	श्री धनमाया दरै	९८१६६९२५६५
६८	४	वेदव्यास	श्री श्रीभद्र न्यौपाने	९८४६०६७४४२
६९	४	विरालेटार	श्री राधा थापा	९८४६०९३२५१
७०	४	विरता	श्री सरोज बस्नेत	९८४१३६२८८६
७१	४	कृष्णपुर विरता	श्री नारायण सापकोटा	९८४६०४३८६४
७२	५	पतेनीटार	श्री ध्रुवराज गौतम	९८४६१६४९९९
७३	५	चापाघाट	श्री रामकाजी श्रेष्ठ	९८४६०६५११३
७४	५	वेनीपाटन	श्री परशुराम गिरी	९८४६०५५२३१
७५	५	वरबोटे	श्री सन्तबहादुर कुमाल	९८४६४६०४४३
७६	५	ठूलोटार सिमलगैरा	श्री महेश आचार्य	९८४६१६९९५६
७७	५	अलैचे	श्री विष्णुमाया थापा	९८२४११३९४१
७८	५	पतेनी सामुदायिक	श्री आइतबहादुर दरै	९८१९१६९३६३
७९	५	नेपालटार	श्री लक्ष्मण शाही	९८४६९४७७६७
८०	५	रानीटारी	श्री चिरञ्जीवी पण्डित	९८४६७७०९१९
८१	५	चुंदेर	श्री दलबहादुर थापा	९८४६२४५३२७
८२	५	चिन्तुटार	श्री नर सिं दरै	९८२७१७१४५७
८३	५	कण्टार	श्री शरण खनाल	९८४६०५५८८३
८४	५	सिर्दी	श्री नवराज श्रेष्ठ	९८०४१२०७१०
८५	५	सौरा	श्री केशरी थापा	९८१६१४९३५९
८६	५	साँगे दरैगाउँ	श्री विविन्द्र खनाल	९८०६५८८१८८
८७	५	संगम	श्री केशबहादुर थापा	९८२५१६९३९७

८८	५	क्षेत्रीगाउँ भगेरी	श्री बाबुराज पौडेल	९८४६८५२६३६
८९	५	बेतेनी	श्री नरबहादुर रानाभाट	९८४६२५७८२५
९०	५	शेरा	श्री रामलाल कुमाल	९८०६५४९५२०
९१	५	पाटन	श्री कृष्णकुमार श्रेष्ठ	९८४६९३४९३६
९२	६	शेषटार	श्री कमलबहादुर राना	९८१५१२९९४०
९३	६	मादीवेशी	श्री महेन्द्र खनाल	९८४६९३२९६६
९४	६	तल्लो साँजा चनौटे	श्री रणमाया थापा	९८०६७०६५८४
९५	६	सुन्दर टोल	श्री वासुदेव घिमिरे	९८४६३३०५०६
९६	६	शिशाघाट	श्री निजावदिन मियाँ	९८१६६२४८७६
९७	६	गैरीस्वाँरा ढाडपातल टार	श्री लालबहादुर कुमाल	९८४६४०३३४५
९८	६	साँजा	श्री सौकत मियाँ	९८०६७५६०९८
९९	६	बाह्विसे पराशर	श्री ज्ञानबहादुर गुरुङ	९८४६०४३३०१
१००	६	शान्ति	श्री सूर्यकान्त कापले	९८४६४९९०११
१०१	६	अम्रेनी रातामाटा	श्री भरतराज भण्डारी	९५४६४९७३४७
१०२	६	गलेखाम	श्री बालकुमारी श्रेष्ठ	९८४६३७११५
१०३	६	माझ टोल	श्री मानसुब्बा दुरा	९८२५१४२६६२
१०४	६	श्याम्घा	श्री बलराम श्रेष्ठ	९८४६०५५१७७
१०५	७	कालिका शिवालय	श्री यामबहादुर गुरुङ	९८१९१७३४९४
१०६	७	दुलेपानी गलम खोला	श्री शिवप्रसाद लामिछाने	९८४६९४९०२५
१०७	७	सत्रसय	श्री मूर्तिकुमार गोशली	९८२९१५५२००
१०८	७	श्रीचौर घ्युटारी खर्क	श्री सिंहबहादुर विष्ट	९८१७१७१७०१
१०९	७	बोटेटार	श्री जितबहादुर गुरुङ	९८०५८१८०९६
११०	७	शेरा	श्री श्रीप्रसाद दैरै	९८४६२४४०८१
१११	७	कलेस्ती	श्री रमेश वाग्ले	९८४६२३३८०६
११२	७	सिमलटार नरङ्गा	श्री विजय अधिकारी	९८४६९३०८७६
११३	७	उपल्लो नरङ्गा	श्री ब्रह्मदत्त वाग्ले	९८४६३२९४०२
११४	७	छापथोक	श्री सुनाराम गुरुङ	९८०४९५४२०७
११५	७	सामाली बांसपानी	श्री चुनबहादुर गुरुङ	९८२५११०८०३
११६	७	क्यामिन कालिका	श्री शशेरबहादुर कुंवर	९८४६९३०६२६
११७	७	सांखुली धरमपानी	श्री सूर्यबहादुर थापा	९८२६१६६६६७
११८	८	सत्यदेवी	श्री इश्वरकुमार गुरुङ	९८४६६१०८१०
११९	८	समिफेद जलदेवी	श्री तिला रेमी	९८४६४७३३५८
१२०	८	पुलिमराङ्ग	श्री टेकबहादुर गुरुङ	९८४६७२३६६
१२१	८	वाहुनपोखरा वराहदेवी	श्री कर्ण सिं गुरुङ	९८०४९९८९९३
१२२	८	जलेश्वर	मंगलमणि अधिकारी	९८४६७६५५६४
१२३	८	रिस्ती	श्री कुलप्रसाद पौडेल	९८४६५७७७४३
१२४	८	सोतीवेशी	श्री मनोज गुरुङ	९८२४९९८६८७
१२५	८	सिद्धेश्वर	श्री भरत सोती	९८४७०२४४२१
१२६	८	कालिका	श्री कृष्णप्रसाद ओझा	९८४६७०५९३८
१२७	८	जौवारी	श्री सोमबहादुर थापा	९८१४९३०५८६
१२८	९	वसाहास्थान	श्री गणेश गुरुङ	९८०४९५२४७५
१२९	९	सिद्धभयेर	श्री शम्भुलाल श्रेष्ठ	९८४६९६५४९३
१३०	९	मेवावारी	श्री कृष्णबहादुर गुरुङ	९८४६०६५३८०

१३१	९	चिसापानी	श्री रामबहादुर सार्का	९८६०८०३०९९
१३२	९	शिवालय कुसुमे सालडाँडा	श्री श्रीप्रसाद श्रेष्ठ	९८४६४६०४४९
१३३	९	कुमालगाउँ	श्री रामकृष्ण कुमाल	९८४६४६०८०९
१३४	९	मध्य माखफाँट	श्री नारायणप्रसाद न्यौपाने	९८४६४०३५७४
१३५	९	मोहोरियाटार	श्री महावीर थापा	९८४६८०६६२७
१३६	९	भिनुवाटार	श्री महालक्ष्मी कार्का	९८४६२३३५८६
१३७	९	सुवागैरा चिलाउने चौतारा	श्री विनोद थापा	९८१५०८००९
१३८	९	गजौडे	श्री शुक्रजंग अधिकारी	९८४६४९७९५९
१३९	९	काजीफाँट	श्री अमृतबहादुर भुजेल	९८५१०४४२९०
१४०	९	राजापानी	श्री रामचन्द्र रेमी	९८४६५३८२१३
१४१	९	स्याकुन्थोक सिमलचौर	श्री सन्तराज गिरी	९८०४९८९२५९
१४२	९	रानीपानी	श्री बमबहादुर गुरुङ	९८०६७४९७२८
१४३	९	पोखरीडाँडा सानोचौर	श्री पार्वती आचार्य	९८६६०००८५४
१४४	१०	नयाँ वस्ती	श्री जितबहादुर गुरुङ	९८०८२४८४६७
१४५	१०	अत्रौली	श्री महेश्वर पौडेल	९८४६२३४२८२
१४६	१०	छाङ्गा वाराही खहरे	श्री रमाकान्त ढुंगाना	९८५६०३१२०८
१४७	१०	श्रीभञ्ज्याड	श्री अर्जुन गुरुङ	९८४६०५५७५५
१४८	१०	गणेश	श्री श्रीराम कुँवर	९८४६५४९४२५
१४९	१०	शान्ति नगर	श्री होमबहादुर राना	९८४६२३३०७३
१५०	१०	बरचौतारा	श्री तिलबहादुर थापा	९८४६०९०९४२
१५१	१०	सेवर	श्री तिलबहादुर थापा	९८४६०५५४९९
१५२	१०	मझगली गैन्हा	श्री डिल्लीराम सापकोटा	९८१७१४५३१
१५३	१०	बोटेगाउँ	श्री होमबहादुर बोटे	९८०४९९७६९८
१५४	१०	दुम्सी माथिल्लो	श्री नन्दलाल पौडेल	९८१६६५८३९६
१५५	१०	दुम्सीचौर	श्री गोपालबहादुर गुरुङ	९८०५८७७७२९
१५६	१०	समीडाँडा कोलगैन्हा	श्री बुद्धिबहादुर सुनार	९८०४९५४३८४
१५७	१०	कुमालटारी	श्री सूजना पाठक.	९८०३०८६५६२
१५८	१०	हिमपानी	श्री लोकबहादुर थापा	९८०५८७१९५०
१५९	१०	बेल्टारी	श्री प्रेमबहादुर सुनार	९८१४९५५४९८
१६०	१०	निवुवाटारी	श्री ज्ञानु मिश्र	९८२४९६८२७१
१६१	१०	डिहीकुना	श्री कालिका पौडेल	९८४६२४३२३२
१६२	१०	शितल गुफा	श्री पुजा पौडेल पाध्या	९८४६७३२५६०
१६३	१०	दुम्सी	श्री कृष्ण रिजाल	९८१८५७८०९१
१६४	१०	सेवर दरैगाउँ	श्री बसन्त दरै	९८५६०६०९३३
१६५	१०	रत्न	श्री हीरामान परियार	९८४६६६८०२०३
१६६	१०	भञ्ज्याड	श्री चन्द्रदत्त पौडेल	९८४६४९६८६८
१६७	१०	वि.पि.भञ्ज्याड	श्री रुकादेवी घिमिरे	९८४७०४९२५०
१६८	१०	दुम्सीकोट	श्री मिनबहादुर थापा	९८०५८५०५४४
१६९	१०	धै.पो.ला.अँधेरी भञ्ज्याड	श्री बालकृष्ण वि.क.	९८०५८०४७८५
१७०	१०	वैरेनी	श्री खमबहादुर दरै	९८४९९६४५६६
१७१	११	रानीगाउँ	श्री सूर्यप्रसाद तिवारी	९८४६८८८३९३८
१७२	११	शिवमन्दिर	श्री उदयनाथ अधिकारी	९८४६०५५०७६
१७३	११	गैरावारी	श्री दुर्गाबहादुर नेपाली	९८२७१८२९४४
१७४	११	तल्लो पोल्याड	श्री केशवराज पन्थ	९८६२९६८८९६

१७५	११	दैरपंथेरा	श्री धनबहादुर दरै	९८१६६२४४४२
१७६	११	बसन्त	श्री लेखनाथ कैनी	९८४६५४९३५८
१७७	११	सृजनशील	श्री कृष्णप्रसाद खनाल	९८४६२८१२८३
१७८	११	बागेचौर	श्री संगिता परियार	९८१४९४६२२५
१७९	११	भर्याङ्गदी रातामाटा	श्री लोकबहादुर ढकाल	९८४६०९९५०५
१८०	११	निर्वु	श्री तुलसीराम भण्डारी	९८६१७२३५७३
१८१	११	कोकलडाँडा	श्री हरिशचन्द्र कोइराला	९८५६०६००७८
१८२	११	रामदास	श्री गुप्तमान गुरुङ	९८२४९६६६५१
१८३	११	वराहाखोला	श्री कृष्ण गुरुङ	९८०६५८९८४३
१८४	११	सेरा	श्री गोपाल घर्ती	९८४९६८८७६०
१८५	११	डाङाँगाउँ	श्री आकास नेपाली	९८०५८०६२६०
१८६	११	थुम्केलीगाउँ	श्री हरिराम पण्डित	९८१९९९८५२६
१८७	११	पुरनडिही	श्री विरबहादुर घर्ती	९८४६५६५६७७
१८८	११	फराकचौर	श्री रामबहादुर थापा	९८४६३२९६१४
१८९	११	वेलटारी	श्री बलबहादुर घर्ती	९८१९९६९९५१
१९०	११	फेदिफाँट	श्री बाबुराम अधिकारी	९८०६७६४९९३
१९१	११	जामुने	श्री विरेन्द्रबहादुर अधिकारी	९८५६०६००१५
१९२	११	दैरेगाउँ	श्री जुना दरै	९८१७१९९८७३
१९३	११	सुन्धारा	श्री विश्वेश्वर बस्नेत	९८४६०२३१८
१९४	११	मुलपानी	श्री राजेन्द्र सिं राना	९८०६७१०८७२
१९५	११	रातामाटा	श्री सफल बोहोरा	९८०८८८९८५८
१९६	११	शहिद सन्तचन्द्र	श्री दामोदर राना मगर	९८४१८५९४२१
१९७	११	कालिका भगवती	श्री ज्ञानभक्त थापा	९८४६०९०२५८
१९८	११	अर्चलचौर	श्री भूपाल वि.क.	९८०६५९७५५६
१९९	११	राम्चे ओडारे	श्री रंगलाल प्रजा	९८१५११६९३७
२००	११	नव आदर्श	श्री संजय श्रेष्ठ	९८४६४३६६७५
२०१	११	राम्चेडी सेरा जलेश्वर	श्री सकुन्तला कुमर	९८२५५७७६३१
२०२	११	शेरा तातोपानी	श्री सुरेश आचार्य	९८१५१७०४२९
२०३	११	मिलनटार	श्री शिरबहादुर खडका	९८४६४१५९६१
२०४	११	रामथुम्की चण्डीभन्ज्याड	श्री जितबहादुर दुरा	९८०६६६०४०५
२०५	११	मिलनचोक	श्री अमरबहादुर दुरा	९८४६२४२९००
२०६	१२	गोल्ला	श्री नविन थापा	९८४६४०२९१०
२०७	१२	कमलवारी	श्री विज्ञान कैनी	९८१७१३९८५६
२०८	१२	टार बगाले	श्री हस्तबहादुर थापा	९८१९९८७१४९
२०९	१२	छाव्दी फुर्लुङ्ग	श्री बेदनबहादुर थापा	९८१४१८३९०३
२१०	१२	पुरनडिही	श्री प्रेमबहादुर मगर	९८४६३२९१८६
२११	१२	बेलथोक भगोरी	श्री विद्याबहादुर गैरे	९८४६३४६४२३
२१२	१२	कोटकालिका	श्री मिनबहादुर मगर	९८४६२४४५७९
२१३	१२	लामिडाँडा	श्री विक्रम भुजेल	९८२४१७९१२८
२१४	१२	बेलघारी	श्री गणेशराज पन्थ	९८०५८३४९०९
२१५	१२	छिर्कने	श्री लालबहादुर अधिकारी	९८६६३५६३५३
२१६	१२	मनकामना	श्री पुरन महत	९८६१११०८०८
२१७	१२	देउराली	श्री हर्कबहादुर कार्की	९८५०६०६०५८७
२१८	१३	आँपस्वाँरा	श्री खडकबहादुर राना	९८१७१३३१७८
२१९	१३	पोखरी भन्ज्याड	श्री विष्णुहरि सेठाई	९८०६५०६५५६
२२०	१३	छापडाँडा वेनीकोट	श्री नरबहादुर थापा	९८४६५४९९४०

२२१	१३	कटान	श्री निलबहादुर रिलामी	९८०६७७२८५२
२२२	१३	वेनीकोट शान्ती	श्री शिरबहादुर थापा	९८२३७८३०११
२२३	१३	ओटाङ्गदी	श्री सन्तोष रिलामी	९८१६६१८९७३
२२४	१३	मित्रता	श्री केशर थापा	९८२११५०३६८
२२५	१३	बेलबास पुरुवा चौतारा	श्री सकुन्तला तिवारी	९८४६३२९०४२
२२६	१३	छाव्डी जब्दरी	श्री हरी रानाभाट	९८१६६६८७१८
२२७	१३	आशापानी	श्री उमाकान्त रेग्मी	९८४६८३७८९९
२२८	१३	बेलचौतारा	श्री पार्वती गुरुङ	९८१६६३३३५१
२२९	१३	कमलबारी चिसोपानी	श्री कुलबहादुर दरै	९८४६३७२७२६
२३०	१३	बेलबास मिलन	श्री शेरबहादुर थापा	९८१९१७४१२०
२३१	१३	भक्केडाँडा	श्री खिल्के पन्थ	९८१६१६८५७७
२३२	१३	घ्यास्थोक	श्री डोलबहादुर थापा	९८०५८४४०१३
२३३	१३	कोटथोक	श्री नन्दकुमारी आले	९८०६५०६३७९
२३४	१३	गुदी	श्री रामकुमार पन्थ	९८०५८२९३३६
२३५	१३	आमडाँडा	श्री अरुण आले	९८०५८६२३८६
२३६	१३	केशरी	श्री खेमबहादुर राना	९८२७११६४४०
२३७	१४	नयाँगाउँ	श्री मधुलाल थापा	९८१८३७३८२४
२३८	१४	रुम्सी	श्री नरबहादुर थापा	९८४५१४२६८०
२३९	१४	केशवटार	श्री रमेश सुनुवार	९८०४१९२८४८
२४०	१४	कोट भन्ज्याड ओँप	श्री धनबहादुर थापा	९८१४१०९७९६
२४१	१४	कुलुड माभथर	श्री गंगाबहादुर थापा	९८१४१६६७७९
२४२	१४	मास्दी मिलिजुली	श्री यामबहादुर थापा	९८०६५३०४२०
२४३	१४	हर्कपुर	श्री यामबहादुर थापा	९८२६१६२४८८
२४४	१४	सुडेर मरौटे	श्री लुकबहादुर थापा	९८१५१७८६२५
२४५	१४	ठिन	श्री होमलाल थापा	९८४६९५४६४४
२४६	१४	छाव्डी रासी भन्ज्याड	श्री बावुकुमार श्रेष्ठ	९८०६६९४९३१

मेल मिलापकर्ताहरुको विवरण

(क) तालिम प्राप्त सूचीकृत नभएका मेल मिलापकर्ताहरुको विवरण

सि.नं.	मेल मिलापकर्ताको नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री ठाकुर दरै	व्यास १	
२	श्री धनराज हड्डखले	„	
३	श्री मिनाकुमारी दुरा अधिकारी	व्यास २	९८४६०४६३९४
४	श्री अमृता श्रेष्ठ भट्टाराई	„	९८४९३२२८५४
५	श्री जानुका थापा	व्यास ४	९८१६१४५८८४
६	श्री पुष्पा गुरुङ	„	९८४६३७१९७१
७	श्री शोभादेवी लुइटेल वाग्ले	व्यास ५	९८४६२३६१७१
८	श्री समीक्षा भण्डारी	„	९८४६७३९८०२
९	श्री शिवराज काफ्ले	व्यास ६	९८४६४८८६२६
१०	श्री खुशीराम ढौनिया	„	९८५१२०१६३३
११	श्री सफल पण्डित	„	९८५६०६६१०३
१२	श्री राधिका वाग्ले	व्यास ७	
१३	श्री शान्ति वाग्ले	„	
१४	श्री जानुका न्यौपाने	„	
१५	श्री पारसमणि बगाले	व्यास ८	
१६	श्री रामचन्द्र पौडेल	व्यास ९	९८४६४०३१६०
१७	श्री बाबुराम खनाल	„	९८४६६१४७८८
१८	श्री शान्ता पौडेल	व्यास १०	
१९	श्री भूमिलाल ढकाल	„	
२०	श्री श्रीकृष्ण आचार्य	„	९८४९२०९०२८
२१	श्री दलबहादुर दुरा	व्यास ११	
२२	श्री राजेन्द्र जि.सी.	„	
२३	श्री बद्री पाण्डे	व्यास १२	
२४	श्री सुस्मिता पाण्डे	„	
२५	श्री ईश्वरराज पन्थ	व्यास १३	
२६	श्री लक्ष्मी वि.क.	„	९८१३४००६८३
२७	श्री दुर्गावहादुर आले	व्यास १४	९८१६११५२९८
२८	श्री दुर्गादिवी थापा	„	९८१६१९१७१४

(ख) नगरपालिकामा सूचीकृत भएका मेल मिलापकर्ताहरुको विवरण

सि.नं.	मेल मिलापकर्ताको नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री डम्बरदेव हड्डखले	व्यास १	९८४६०४३१२३
२	श्री कृष्णराज पन्थ	„	९८५६०२३४६०
३	श्री प्रकाशचन्द्र भट्टाराई	„	९८५६०६०७८९
४	श्री कल्पना पोखेल	व्यास २	९८४६१२०४५४
५	श्री राजकुमार श्रेष्ठ	व्यास ३	९८४६०६७४३८
६	श्री नारायणी अधिकारी	व्यास ४	९८५६०६०४६९
७	श्री मीनाकुमारी दुरा	व्यास ५	
८	श्री कल्पना आचार्य न्यौपाने	„	९८४६०४४६४६

९	श्री चन्द्रमाया परियार	व्यास ८	९८४६१३१९७८
१०	श्री माधवलाल श्रेष्ठ	व्यास १०	
११	श्री वीरेन्द्रबहादुर अधिकारी	व्यास ११	९८५६०६००१५
१२	श्री श्यामकृष्ण लोहनी	व्यास १२	९८४६७७६४३८
१३	श्री गीतादेवी घिमिरे नहर्की	„	९८४६४१५९२२
१४	श्री मुक्ताबहादुर भुजेल	„	९८४६६०९७४१
१५	श्री मिनराज पन्थ	„	९८१६६६४८९७
१६	श्री बिना आले	„	९८०६६८९८९०
१७	श्री देवा सुखाली	„	९८०६५६३१७४
१८	श्री विद्या खनाल	„	९८४६०५५९६०
१९	श्री रामबहादुर वंशी ठकुरी	„	९८४६६०९७४१
२०	श्री एकराज तिवारी	व्यास १३	९८४६२४४३००
२१	श्री लक्ष्मीकान्त मिश्र	„	९८५६२३५२४३
२२	श्री सरस्वती थापा मगर	व्यास १४	९८४६४८९१७७
२३	श्री होमलाल थापा	„	९८१४१५६०८०
२४	श्री चन्द्रबहादुर थापा मगर	„	९८४६२८२९९५
२५	श्री खिनमाया आले	„	९८१७१०४९४१

पाँच वर्ष अवधिमा भएका मुख्यमुख्य कार्यक्रमहरूको विवरण

(क) सडक कालोपत्रे एवं पि.सि.सि.

सि.नं.	योजनाको विवरण	वडा	इकाई	परिमाण
१	नवआदर्श टोलमा पुरानो छाब्दी मार्ग समेत कालोपत्रे	१	मि.	९००
२	भादगाउँ करादी (खिरखाँदी) खानेपानी कार्यालयबाट अकला शिव मन्दिर जाने पुरानो छाब्दी मार्ग पिच	१	मि.	२२८
३	मिलन टोल, अडमपानी टोल र सूजनशील टोल सडक कालोपत्रे	१	मि.	१८३
४	निर्मल नगर टोल कालोपत्रे	१	मि.	३३४
५	अडमपानी टोलको घडेरी मार्गबाट कालीमाट भर्ने सडक पि.सि.सि.	१	मि.	१७
६	केराबारी, उत्तरशीला, बागबजार, मालेबगर पि.सि.सि. निर्माण	२	मि.	४९८
७	पृथ्वी राजमार्गबाट बसपार्क जाने सडक निर्माण	२	मि.	६४९३
८	बुल्दी करिडोर कालोपत्रे	२, ३	मि.	७००
९	पृथ्वी राजमार्गबाट कल्यना गौलीको घरसम्म (कालिका मार्ग) कालोपत्रे	२	मि.	७५
१०	वमबहादुर पाण्डेको घर पछाडिदेखि चिरौकाजी बतासको घर पछाडिसम्म पि.सि.सि.	२	मि.	६४१८०
११	बसुन्धरा जमरकट्टेलको घरदेखि भरत काफ्लेको घर हुँदै १० फुटे सडक तर्फ सूर्यबहादुर थापाको घर अगाडि सम्म पि.सि.सि.	२	मि.	२०४
१२	कार्यालय परिसरमा कालोपत्रे निर्माण	३	मि.	७९०
१३	देउराली नगर टोलको भवन लाइन भित्री शाखा मार्ग कालोपत्रे देउराली नगर घाट बुल्दीपुल आर.सि.सि. ढलान	३	मि.	३८०
१४	शान्ति नगर नाला विस्तार तथा पि.सि.सि. ढलान	३	मि.	४४८।४
१५	अनसन चौतारा लाइन कालोपत्रे चौडा	३	मि.	१२०
१६	पृथ्वी राजमार्गदेखि तरकारी लाइन हुँदै दमौली अस्पतालसम्मको बाटो निर्माण	३	मि.	३८३
१७	देउरालीनगर वधस्थल मार्ग स्तरीकरण	३	मि.	६१।७
१८	रेडक्स भवनबाट पूर्वतर्फ पि.सि.सि. ढलान	३	मि.	५२
१९	तनहुँ कालिका सहिद शान्ति पार्क जाने सडक निर्माण (पि.सि.सि)	४	मि.	५६८
२०	सुवर्ण मार्गबाट सुनखोल्सी जंग ब.दरैको घरसम्म रिटेनिङ्वाल, पिच	४	मि.	१५८
२१	व्यास रेजिपोष्टदेखि सुवर्ण मार्गसम्म कालोपत्रे निर्माण	४	मि.	४४०
२२	वन कार्यालयदेखि वडा कार्यालयसम्मको मार्ग पिच	४	मि.	४६३
२३	विरालेटार मार्ग कालोपत्रे	४	मि.	२५५
२४	माहेन्द्री मार्ग कालोपत्रे निर्माण	५	मि.	११६०
२५	२० फुटे भू.पू.मार्गमा नयाँ पिच र नाला निर्माण	५	मि.	११५
२६	कण्टार रिडरोड कालोपत्रे निर्माण	५	मि.	६७
२७	पतेनी टोल विकास संस्था माहेन्द्री मार्ग ख पक्की नाला र कालोपत्रे	५	मि.	१७५
२८	सडक कालोपत्रे निर्माण	५	मि.	१६७

२९	माहेन्द्री मार्ग कालोपत्रे निर्माण	६	मि.	७५३
३०	कालिका मार्ग कालोपत्रे निर्माण	७,८	मि.	१९५०
३१	कलेस्ती मार्ग कालोपत्रे	७, ९	मि.	१४८२
३२	क्यामिन पर्यटकीय मार्ग कालोपत्रे	७	मि.	१७५०
३३	गजौँडे वडा कार्यालय मार्ग कालोपत्रे	९	मि.	८५
३४	वैरेनी नयाँ बस्ती वडा कार्यालय पहुँच मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१०	मि.	११६३
३५	माथिल्लो भतेरी मार्ग कालोपत्रे निर्माण	४,१०	मि.	५४६
३६	तालघरे दुम्सीचौर मोटर मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१०	मि.	११०८
३७	दुम्सी कुमलटारीमा पिच सडक निर्माण	१०	मि.	५८०
३८	सेवर दरैगाउँ चापाटार मोटर मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१०	मि.	२८६
३९	वडा कार्यालय पहुँच मार्ग पिच	१०	मि.	३७०
४०	शिव मा.वि. मार्गमा पिच निर्माण	१०	मि.	२९२
४१	पराशर मार्गबाट सितल मार्ग जाने लांकुरी बगैंचा उकालोमा पि.सि.सी.	१०	मि.	४५
४२	खड्काली मोटर मार्ग पिच निर्माण	११	मि.	६५४८
४३	तल्लो पोल्याड सेरा बजार पिच	११	मि.	१५७
४४	तल्लो पोल्याड मार्ग पिच निर्माण	११	मि.	२२५
४५	वाराही रानी मार्ग कालोपत्रे	११	मि.	२८०
४६	शेरा रामथुम्की मुक्तीनारायण मार्ग कालोपत्रे	११	मि.	१५५
४७	पराशर मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१०,११	मि.	१५९८
४८	छाब्दी मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१२	मि.	१३५०
४९	कमलबारी वडा कार्यालय पहुँच मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१२	मि.	८००
५०	छिर्कन वडा कार्यालय पहुँच मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१२	मि.	१००८
५१	दमौली केशवटार मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१३,१४	मि.	१७३०
५२	केशवटार मार्ग कालोपत्रे निर्माण	१४	मि.	७७२
		जम्मा		३३.५४

(ख) पक्की नाला निर्माण

सि.नं.	विवरण	वडा	इकाई	परिमाण
१	एम.वि. मार्गमा नाला निर्माण	१	मि.	८७
२	लर्डबुद्ध बोर्डिङ स्कुलबाट सहवीर उचाईको घर अगाडिसम्म पक्की नाला निर्माण	१	मि.	१२६
३	नवआदर्श टोल विकास संस्था, नाला निर्माण	१	मि.	६५
४	विज्ञानचौर टोलको ३० फुटे बाटोमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	१२१
५	दरै स्वामी चौतारा खड्कबहादुर रानाको घर हुँदै उत्तरतर्फ जनचेतना टोल जाने चोकसम्म पक्की नाला	१	मि.	९६.५
६	निर्मल जनसुधार टोलको दिल मार्गमा नाला निर्माण	१	मि.	६१.५
७	निर्मल मा.वि.बाट भित्र जाने सडकमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	५०
८	भादगाउँ अध्यरो नाला निर्माण	१	मि.	७५
९	जनचेतना टोलको कालीमाटी चोक जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	४५.५
१०	मत्स्य मार्गको नारेश्वर खोल्सीदेखि भतेरीसम्म पक्की नाला निर्माण	१	मि.	४४

११	शिवालय मन्दिर टोलमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	३५
१२	ज्ञानगंगा स्कुलदेखि डाढाँगाउँ जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	५५
१३	सरल मार्ग पक्की नाला निर्माण	१	मि.	८०
१४	पुरानो छाव्दी मार्ग पक्की नाला निर्माण	१	मि.	९७
१५	कालीमाटी चोक जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	९१
१६	इन्द्रेनी मार्गको सुशीला दुराको घर अगाडिबाट रामकृष्ण कुवंरको घर अगाडि चोकसम्म पक्की नाली निर्माण	१	मि.	३१.१
१७	क्षेत्री समाज भवन पछाडिको सडकमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	१२
१८	मिलन टोलको टोल भवन जाने बाटोमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	६१.५
१९	छाव्दी मार्गदेखि पश्चिमतर्फ सिन्धूटारी प्लटिङसम्म पक्की नाला	१	मि.	४५
२०	मुसेखोलादेखि भद्रु जाने बाटोमा नाला	१	मि.	२७०
२१	गोविन्दराज सेठाइको घरदेखि माथि अकला खोल्सीसम्म जोड्ने बाटोमा पक्की नाला	१	मि.	३५०
२२	अडमपानी टोल पक्की नाला निर्माण	१	मि.	५६९
२३	सूजनशील टोलमा पक्की नाला निर्माण	१	मि.	४१५
२४	मिलन टोल अन्तर्गत क्याम्पस जाने बाटोमा नाला निर्माण	१	मि.	२८६
२५	बुल्दी करिडोरमा नाला निर्माण	२	मि.	८९
२६	पृथ्वी राजमार्गबाट कल्पना गौलीको घरसम्म (कालिका मार्ग) को पक्की नाला	२	मि.	७५
२७	डाँग्रेखोल्सीमा व्यूम पाइप राखी नाला निर्माण	२	मि.	१३५
२८	जनजागृति टोलमा नयाँ नाला (हिमबहादुर रानाको घर-अमरराजको घर हुँदै बुल्दी खोला)	२	मि.	१७७
२९	जनजागृति टोल नयाँ नाला निर्माण (अमराज कैनीको घरदेखि बुल्दीखोलासम्म)	२	मि.	१२४
३०	अमरापुरी टोलमा नयाँ नाला (व्यास बोर्डिङबाट अमरराज कैनीको घरसम्म)	२	मि.	१५२
३१	शान्तिनगर टोलको भित्री भागमा नाला विस्तार	३	मि.	३०९
३२	मनकामना मार्गमा नाला निर्माण	४	मि.	६६
३३	चुरे खोल्सी टोलमा पक्की नाला निर्माण	४	मि.	१४९
३४	व्यास अस्पताल मार्गमा नाला निर्माण	४	मि.	२२
३५	तनहुँ कालिका शहिद शान्ति पार्क जाने सडकमा नाला निर्माण	४	मि.	२७४
३६	वीरता टोलको सिमलटारमा नाला निर्माण	४	मि.	३८८
३७	कृष्ण मार्गमा पक्की नाला निर्माण	४	मि.	४०२
३८	निर्माणाधीन बुल्दी पुलबाट व्यास मार्ग जोड्ने मार्गमा नाला निर्माण	४	मि.	४८०
३९	कृष्णपुर मार्गको अधुरो नाला निर्माण	४	मि.	३२१.६
४०	विरालीटार टोलमा पक्की नाला निर्माण	४	मि.	२५१
४१	माथिल्लो भतेरी मार्गमा पक्की नाला निर्माण	४,१०	मि.	४२३
४२	मानहुँकोट मार्ग ढलान तथा पक्की नाला निर्माण	५	मि.	९६०
४३	पाटन पराशर मार्ग अन्तर्गत नाला निर्माण	५	मि.	२९५
४४	झलडे खोल्सी सिन्धू मार्ग पक्की नाला निर्माण	५	मि.	७८
४५	माहेन्द्री मार्ग नाला निर्माण	५	मि.	७६०
४६	कण्टार रिडरोड पक्की नाला निर्माण	५	मि.	४७७
४७	पतेनी टोल विकास संस्था माहेन्द्री मार्ग ख पक्की नाला	५	मि.	१७५

४८	कालोपत्रे वाटो तथा पक्की नाला निर्माण	५	मि.	३१४
४९	सिन्धु मार्ग पहिरो नियन्त्रणका लागि ग्याविन भर्ने र नाला निर्माण	५	मि.	१७५
५०	माहेन्द्री मार्ग कालोपत्रे तथा पक्की नाला निर्माण	६	मि.	११५
५१	सिन्धु मार्ग मनी सुन्दरको ठाँटीदेखि सोसार्दे खोलासम्म पक्की नाला निर्माण र स्तरोन्नति	६	मि.	१०५
५२	माहेन्द्री मार्ग पक्की नाला निर्माण	६	मि.	४८७
५३	शिशाघाट क्षेत्रमा सहभागितामा पक्की नाला निर्माण	६	मि.	११७०
५४	क्यामिन मा.वि नाला निर्माण	७	मि.	८०
५५	क्यामिन पर्यटकीय मार्ग पक्की नाला निर्माण	७	मि.	१३००
५६	कालिका मार्ग पक्की नाला निर्माण	७,८	मि.	१६००
५७	रिस्ती बराह शान्ति मार्ग नाला र ग्रामेल	८	मि.	४२००
५८	माफफांट टोल बिचारी गाउँ मोटर मार्ग पक्की नाला निर्माण	९	मि.	३२५
५९	कुसुमे खोलादेखि शिवालय चोक हुँदै कलेस्ती पक्की पुलसम्म पक्की नाला	९	मि.	७५
६०	कुमाल गाउँ चोक हुँदै पक्की पुलसम्म पक्की नाला	९	मि.	५३
६१	बुढी कुवावाट कुमाल गाउँ चोकसम्म पक्की नाला निर्माण	९	मि.	६१
६२	भोलै अधुरो बाँकी नाला निर्माण र ग्रामेल	९	मि.	४५
६३	शिवलाय मोटर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	९	मि.	६५
६४	गजौङे वडा कार्यालय मार्ग नाला	९	मि.	१९१
६५	गणेश टोलदेखि अलैंचे मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	९०
६६	त्रिपुरेश्वर मन्दिर पिच सडकमा नाला निर्माण	१०	मि.	११७
६७	व्यास मार्गदेखि वेलटारी टोल नाला निर्माण	१०	मि.	८१
६८	नयाँवस्ती वडा कार्यालय पहुँच मार्ग नाला निर्माण	१०	मि.	९७
६९	कालिका मार्ग पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	९३
७०	मिलन चोक अधुरो पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	८५
७१	वैरेनी टोल व्यास मार्गदेखि जौवारी हुँदै दरै भवन जोड्ने मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	८१
७२	कूमलटारी स्याउली मार्ग पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	८६
७३	सेवर सितल गुफा मार्ग नाला निर्माण	१०	मि.	१३५
७४	चिलाउने पाखा पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	८८
७५	वैरेनी नयाँ बस्ती वडा कार्यालय पहुँच मार्ग पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	४०९
७६	तालघरे दुम्सीचौर मोटर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	१०५०
७७	शिव मा.वि. मार्गमा नाला निर्माण	१०	मि.	२९२
७८	वैरेनी टोलमा सहभागितामा पक्की नाला निर्माण	१०	मि.	६३७
७९	पराशर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१०, ११	मि.	१२००
८०	सिम्लेघाने मोटर मार्ग स्तरोन्नति पक्की नाला	११	मि.	८७.३
८१	फराकचौर फेदीफाँट मोटर मार्ग स्तरोन्नति पक्की नाला	११	मि.	६५.५
८२	भोटेखोला मान्केटारी मोटर मार्ग स्तरोन्नति पक्की नाला	११	मि.	२००
८३	तल्लो भयरथान मार्ग नाला निर्माण पक्की नाला	११	मि.	३२.८
८४	खड्काली मोटर मार्गमा पक्की नाला निर्माण	११	मि.	६५४८
८५	तल्लो पोल्याड सेरा बजार नाला	११	मि.	१५७
८६	वाराही रानी मार्ग पक्की नाला निर्माण	११	मि.	१६८
८७	मैतेपानी वडा कार्यालय सडक तथा नाला विस्तार	१२	मि.	२४०

८८	छाव्दी मार्ग पक्की नाला निर्माण	१२	मि	१२५५
८९	कमलबारी वडा कार्यालय पहुँच मार्गमा नाला निर्माण	१२	मि.	७००
९०	छिर्कन वडा कार्यालय पहुँच मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१२	मि.	११००
९१	मिलन टोल र पूरुवा चौतारा टोल नाला निर्माण	१३	मि.	६३
९२	कालिमाटी कुकुर ढुडगे मार्ग ग्रामेल तथा पक्की नाला निर्माण	१३	मि.	५८
९३	दमौली केशवटार मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१३, १४	मि.	१२२५
९४	केशवटार मार्गमा पक्की नाला निर्माण	१४	मि.	६००
		जम्मा		कि.मी. ३६.७६

(ग) खानेपानी योजना निर्माण

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा
१	भादगाउँ करादी (खिरखाँदी खानेपानी योजना	१
२	माहिली डाँडा खानेपानी ओभरहेड टड्की निर्माण	१
३	दमौली खानेपानी सरसफाई उपभोक्ता संस्था खानेपानी मर्मत सम्भार	२,३,४
४	कण्टार चापाघाट खानेपानी योजना	५
५	ढोडेनी, चिन्तुटार, रानीटारी, चुंदेर खानेपानी योजना	५
६	ढाप खोल्सी खानेपानी योजना	६
७	अम्रेनी, शेषटार १ घर १ धारा खानेपानी योजना	६
८	बाह्लिसे भलायोडाँडा, काफ्लेफाँट खानेपानी योजना	६
९	पाथ्रा खानेपानी योजना	७
१०	शेरा घिमिरे फाँट खानेपानी योजना	७
११	गोल्दी र सत्र सय खानेपानी योजना	७
१२	सोतीवेशी १ घर १ धारा खानेपानी योजना	८
१३	आँपटारी खानेपानी योजना	८
१४	भोटेनी सिम्ले तारुका लिफ्ट खानेपानी योजना	९
१५	वडाका विभिन्न स्थानमा १ घर १ धारा खानेपानी योजना	९
१६	देवीडाँडा खानेपानी पाइप र टंकी निर्माण	१०
१७	वैरेनी डिप बोरिड खानेपानी योजना	१०
१८	रानीगाउँ डिपबोरिड खानेपानी योजना	११
१९	बासपानी सिलखान खानेपानी योजना	११
२०	बेल्टारी जामुने डिपबोरिड खानेपानी योजना	११
२१	चिलाउने खानेपानी योजना	१२
२२	तामेगैङ्गा बेलघारी खानेपानी योजना	१२
२३	कमेरेखोला साँधखोला खानेपानी योजना	१३
२४	७४१ घरधुरीमा एक घर एक धारा खानेपानी निर्माण	१३
२५	नयाँगाउँ खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१४
२६	हर्कपुर खानेपानी योजना	१४

(घ) विद्युत विस्तार एवं पोल खरिद

सि.नं.	योजनाको नाम	इकाई	परिमाण
१.	विद्युत पोल खरिद	थान	१०७
२.	शहरी वडाहरुमा सौर्य सोलार बत्ती जडान	वटा	८४
३.	दमौली बुल्दी सङ्घगम घाट विद्युतीय शवदाह गृह अध्ययन समेत		
४.	ए.वि.सी केबुल खरिद	मि	१६०००

(ङ) शिक्षा तर्फ विद्यालय भवन निर्माण मर्मत

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	इकाई	परिमाण
१.	निर्मल माध्यामिक नमूना विद्यालय गुरु योजना कार्यान्वयन	१		भवन र अन्य पूर्वाधार
२.	आदिकवि भानुभक्त क्याम्पस पूर्वाधार निर्माण	१		भवन र अन्य पूर्वाधार
३.	बुद्ध दाहाल बहिरा आ.वि.२ कोठे ट्रस भवन निर्माण	१	भवन	१
४.	सत्यवती मा.वि. भौतिक तथा शैक्षिक सुधार	२		भवन र अन्य पूर्वाधार
५.	उदय मा.वि. २ कोठे पक्की भवन निर्माण	५	भवन	१
६.	पराशरेश्वर शिवालय मन्दिर निर्माण गुरुकूल शिक्षा समेतको व्यवस्थापन	५	ब.मि.	१५०
७.	माहेन्द्री माध्यामिक विद्यालय भवन निर्माण	९	भवन	१
८.	सिद्धेश्वरी मा.वि. भवन निर्माण	१२	भवन	१
९.	जनजागृति गंगा मा.वि. भवन निर्माण	१३	भवन	१
१०.	कार्यालयमा ल्यापटप, कम्प्युटर र प्रिन्टर खरिद		गोटा	३, २१
११.	भानु मा.वि. कक्षा कोठा निर्माण	१०	भवन	१

(च) भवन निर्माण

सि.नं.	विवरण	वडा
१	जलेश्वर जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र भवन निर्माण	१
२	छाव्दी खोलामा कृयापुत्री भवन निर्माण	१
३	सृजनशील टोलको सामुदायिक भवन निर्माण	१
४	अम्रेनी टोल स्थित नेपाल यातायात मजदुर संघको भवन निर्माण	१
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवन निर्माण	१
६	लाली गुँरास आमा समूह ठूलोगाउँ भवन र तालघरे सामुदायिक भवन निर्माण	१
७	क्षेत्री समाजको भवन निर्माण	१
८	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१
९	बागबजार आमा समूह भवन	२
१०	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको भवन निर्माण	२
११	व्यास नगर तमु सुधार समाज संग्रालय निर्माण	३
१२	ठकुरी समाज भवन	३
१३	देउराली नगर वधवस्थल भवन निर्माण	३
१४	कार्यालयको बहुउद्देशीय भवन निर्माण	३
१५	क्रियापुत्री भवन निर्माण	३
१६	गूराँस आमा समूह अध्यरो भवन निर्माण	४
१७	मिजार समाज चुरे खोल्सीमा सामुदायिक भवन निर्माण	४
१८	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	४
१९	वडा कार्यालय भवन निर्माण	४
२०	रानीटारीमा सामुदायिक भवन निर्माण	५
२१	लाङ्घाली मगर समाज अध्यरो भवन निर्माण	५
२२	पतेनीटारमा एकता बन्धु समाजको भवन निर्माण	५
२३	ठूलोटारमा सामुदायिक भवन निर्माण	५

२४	कुमाल समाज भवन निर्माण	५
२५	रानीटारी सामुदायिक भवन निर्माण	५
२६	चुंदेर टोलमा सामुदायिक भवन निर्माण	५
२७	वडा कार्यालय भवन निर्माण	५
२८	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	५
२९	वेदव्यास जेष्ठ नागरिक आश्रम भवन निर्माण	५
३०	शिशाघाट बजार महिला सामुदायिक भवन निर्माण	६
३१	साँगे वादी सामुदायिक भवन निर्माण	६
३२	शिशाघाट सामुदायिक भवन निर्माण	६
३३	दुरा समाजको भवन निर्माण	६
३४	विलिर्स इन्टर चर्च एवं सामुदायिक भवन निर्माण	६
३५	तमु गुरुङहरुको भवन निर्माण	६
३६	स्याम्धा रातामाटा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	६
३७	शेषटार इस्लामिक मस्जित निर्माण	६
३८	मेलमिलाप आमा समूह भवन	६
३९	शेरा सुनार गुठी समाज भवन निर्माण	७
४०	बोटेटार सुन गंगा सामुदायिक भवन निर्माण	७
४१	सांखुली धरमपानी टोल विकास संस्था भवन निर्माण	७
४२	साडीको बर्गैचा मिलन गुठी समाज भवन निर्माण	७
४३	वेशीगैहा तमु समाज भवन निर्माण	७
४४	पाथा तमु समाज भवन निर्माण	७
४५	कलेस्ती लिईब तमु समाज भवन	७
४६	मादी गंगा आमा समूह भवन	७
४७	नमूना आमा समूह भवन	७
४८	नरंगा एकता आमा समूह भवन	७
४९	नागरिक सचेतना केन्द्र भवन निर्माण	७
५०	वडा कार्यालय भवन निर्माण	७
५१	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	७
५२	कालिका सामुदायिक भवन निर्माण	८
५३	सोतिवेशी सामुदायिक भवन निर्माण	८
५४	जौवारी सामुदायिक भवन निर्माण	८
५५	वि.पि.स्मृति सामुदायिक भवन निर्माण	८
५६	च्यानडाडाँमा सामुदायिक भवन निर्माण	९
५७	झिनुवाटार सामुदायिक भवन निर्माण	९
५८	माझफाँट सामुदायिक भवन निर्माण	९
५९	भोटेनी गाउँ आमा समूह भवन निर्माण	९
६०	राजापानी आमा समूह भवन निर्माण	९
६१	गजौँडे आमा समूह भवन मर्मत	९
६२	जौवारी सामुदायिक भवनमा भान्छा घर निर्माण	९
६३	मोहोरियाटार आमा समूह भवन निर्माण	९
६४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	९
६५	माझफाँट अधुरो सामुदायिक भवन निर्माण	९
६६	सेवर दैर समाज सामुदायिक भवन निर्माण	१०
६७	दुम्सीकोट सामुदायिक भवन निर्माण	१०

६८	बोटे साँस्कृतिक संग्रालय भवन निर्माण	१०
६९	दुम्सीचौर अधुरो दरै भवन निर्माण	१०
७०	लामीडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण	१०
७१	लाकुरी बगैंचा भवन निर्माण	१०
७२	कृषि उपज संकलन केन्द्र भवन निर्माण	१०
७३	शान्ति नगर, डिहीकुना सामुदायिक भवन निर्माण	१०
७४	नमूना कुमाल समाजको भवन तथा साँस्कृतिक संग्रालय निर्माण	१०
७५	कुमलटारी बोटे दरै समाज भवन निर्माण	१०
७६	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१०
७७	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण	१०
७८	अधुरो बैरेनी दरै सङ्ग्राहलय भवन फिनिसिड, सामुदायिक भवन निर्माणको लागि माटो काट्ने तथा सामुदायिक भवन निर्माण	१०
७९	शहरी स्वास्थ्य चौकी अधुरो भवन निर्माण	१०
८०	शान्ति नगर डिहीकुना अधुरो सामुदायिक भवन निर्माण (अनन्त गुफा सामुदायिक भवन निर्माण)	१०
८१	दुम्सी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि. भवन नि.	१०
८२	रामथुम्की पार्क सरोकार समाज भवन निर्माण	११
८३	मगर समाज भवन निर्माण	११
८४	शेरा सामुदायिक भवन निर्माण	११
८५	वेलटारी वि.क. गुठी समाज भवन निर्माण	११
८६	वेलटारी सामुदायिक भवन निर्माण	११
८७	निर्वु टोल सामुदायिक भवन	११
८८	फराकचौर टोल सामुदायिक भवन निर्माण	११
८९	मनकामना आश्रम भवन निर्माण	११
९०	वडा कार्यालय भवन निर्माण	११
९१	छाव्दी सामुदायिक भवन निर्माण	१२
९२	छिर्क्ने तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण	१२
९३	मनकामना टोलको सामुदायिक भवन निर्माण	१२
९४	देउराली सामुदायिक भवन निर्माण	१२
९५	भुजेल समाज सामुदायिक भवन निर्माण	१२
९६	कोटकालिका सामुदायिक भवन कोठा निर्माण तथा भाँडा खरिद	१२
९७	भगेरी आमा समूह सामुदायिक भवन	१२
९८	भडखला टोलको सामुदायिक भवन निर्माण	१२
९९	राम जानकी सामुदायिक भवन	१२
१००	गोवन्दी सामुदायिक भवन निर्माण	१२
१०१	ठूलो पैंचेरा कृयाकर्म भवन निर्माण	१२
१०२	छाव्दी जेष्ठ नागरिक भवन	१२
१०३	वि.पि. विचार समाज भवन निर्माण	१२
१०४	छिर्क्न सामुदायिक कृषि भवन निर्माण	१२
१०५	रुद्राक्ष आमा समूह भवन निर्माण	१३
१०६	स्वास्थ्यचौकी भवन निर्माण	१३
१०७	वेलचौतारा तथा आँपश्वाँरा मगर समाज भवन	१३
१०८	पोखरी भञ्ज्याड महिला बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण	१३
१०९	छाव्दी मगरगुठ आमा समूह संग्राहलय भवन निर्माण	१४

११०	नयाँगाउँ सामुदायिक भवन निर्माण	१४
१११	सृजना आमा समूह भवन निर्माण	१४
११२	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१४
११३	कृषि उपज संकलन भवन निर्माण	१४
११४	आँपटोल सामुदायिक भवन निर्माण	१४
११५	छाव्दी आमा समूह भवन निर्माण	१४

(छ) कृषि क्षेत्र

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	इकाइ	परिणाम
१.	उन्नत प्रविधिबाट खेती गर्न स्थलगत घुम्ती तालिम	पटक	९
२.	आलुको वित्त वितरण	मे.ट	२५
३.	कौशी तरकारी खेती	जना	४०
४.	प्लाष्टिक टनेल वितरण (बेमौसमी तरकारी खेती)	संख्या	१४०
५.	च्याउको वित्त वितरण	प्याकेट	५३००
६.	फलफूलका विरुवा वितरण (आप, लिची, कटहर, सुन्तला, कागती, कटहर, अम्बा आदि)	हेक्टर	१६३
७.	उन्नत वित्त किट वितरण (तरकारी)	संख्या	९५०
८.	मौरी घार, घुम्ती, रानीढोका, ध्वादानी सामग्री	संख्या	२२५
९.	नगर स्तरीय कृषि सम्बन्धी अन्तरक्रिया गोष्ठी सञ्चालन	पटक	१०
१०.	भकारो सुधार कार्यक्रम	संख्या	४३
११.	कृषक पाठशाला सञ्चालन	पटक	२
१२.	व्यवसायिक खेती तरकारी प्रतियोगितामा उत्कृष्ट हुनेलाई पुरस्कार	संख्या	५
१३.	व्यवसायिक तरकारी खेती गर्नेलाई विमा	पटक	४
१४.	नतिजा प्रदर्शनी (आलु, तरबुजा, काको, व्यास ५, १० र १२	संख्या	८
१५.	प्लाष्टिक क्रेट वितरण, व्यास १०	संख्या	२००
१६.	ढक तराजु वितरण, व्यास १०	सेट	१
१७.	दुम्सीमा सञ्कलन केन्द्र निर्माण, व्यास १०	संख्या	१
१८.	सुन्तला बर्गैचा समस्या निदान अभियान	पटक	१
१९.	बाली संरक्षण सेवा अनुदान स्प्रेयर वितरण	पटक	१२
२०.	पकेट विकास कार्यक्रम मौरी मेवाबारी, च्याउ डोटेलफाँट, विरलीटार	संख्या	५
२१.	वित्त आलु विज वृद्धि कार्यक्रम	मे.ट	९.५
२२.	कृषि क्षेत्रमा आधुनिकीकरणका लागि यान्त्रीकरण सेवा ठूला, साना	संख्या	२८
२३.	तरबुजा किट वितरण	ग्राम	१५००
२४.	शित भण्डार, व्यास ११	संन्या	१
२५.	गोवर्धन शर्मा कृषि अनुसन्धान	पटक	२
२६.	कोभिड पीडितलाई तरकारी किट वितरण	संख्या	३५०
२७.	धान, मकै वित्त वितरण चैते वर्षे मकै	मे.ट	६३.५
२८.	प्लाष्टिक पोखरी निर्माण	संख्या	४
२९.	साना सिँचाई निर्माण	संख्या	६६
३०.	यूवा लक्षित कार्यक्रम	जना	११
३१.	कलस्टर तरकारी उत्पादन कार्यक्रम	जना	४

(ज) पशुपंक्षी क्षेत्र

सि.नं	मुख्य मुख्य गतिविधिहरू	इकाइ	परिमाण
१	पशुपालक कृषकहरूलाई व्यवसायिक पशुपालन सम्बन्धी निविनतम	संख्या	१२४

	प्रविधि, ज्ञान र सीप प्रदान		
२	पशुपक्षी फार्म/संस्थाहरुको दैनिक कार्य सञ्चालनमा सहजता र सहयोगको लागि औजार उपकरण वितरण	संख्या	११०
३	पशु उपचार तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागि औषधी वितरण	संख्या	१२६५
४	बाखामा तथा भैंसीमा नश्ल सुधारको लागि उन्नत बोका तथा राँगो वितरण	संख्या	१६
५	बाहे महिना हरियो पौष्टिक घाँस सुनिश्चित गर्न हिउँदे, वर्षे र बहुवर्षे तथा डाले घाँसको बिउ बेर्ना सेट्स स्लिप वितरण	के.जी	२२९०
		संख्या	१०६००
६	व्यवसाय दिगो राख्न र व्यवसायी कृषकहरुलाई अभ्य प्रोत्साहन गर्न सहकारी मार्फत दुध/खसी/बोका उत्पादन बजारीकारणमा आधारित अनुदान कार्यक्रम	संख्या	६१४
७	नश्ल सुधारको लागि गाईभैंसी/बाखामा कृत्रिम गर्भाधान	संख्या	८८६८
८	पशुपक्षी प्रबर्द्धन (फार्म सुधार) कार्यक्रम	संख्या	७८
९	मासु/डेरी पसल सुधार कार्यक्रम	संख्या	२०
१०	मत्स्य विकास कार्यक्रम पोखरी निर्माण तथा माछा भुरा वितरण	संख्या	१७
११	भुस्याहा कुकुर नियन्त्रणको लागि बच्चाकरण तथा रेविज खोप कार्यक्रम	संख्या	६४

(भ) उद्योग र पर्यटनको क्षेत्रमा भएका कार्यहरू :

- क. अव्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिए आएको स्लेट ढुड्गा उत्खनन् र कटिङ उद्योगहरुलाई व्यवस्थित गर्नका लागि अति आवश्यक देखिएकोले त्यस सम्बन्धी उद्योगहरुलाई प्रक्रिया पुरा गरी नगरपालिकामा दर्ता गराई नियमन गर्ने उद्देश्यले व्यास नगरपालिका स्लेट ढुड्गा उत्खनन तथा कटिङ उद्योग सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ निर्माण गरी लागु गरिएको छ। साथै सम्बन्धित उद्योग सञ्चालकहरुसँग चरणबद्ध रूपमा छलफल गरी दर्ताका लागि समय सीमा निर्धारण गरी दर्ता प्रक्रियामा नियमन गरिएको छ।
- ख. विभिन्न ठूला तथा साना उद्योगहरुको अनुगमनको कार्यहरू निरन्तर गरिनुका साथै उद्योगहरुको व्यवस्थापन र सञ्चालन प्रक्रियामा सहजीकरण र सहयोग गरिए आएको छ।
- ग. पर्यटन प्रबर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न होमस्टेका सञ्चालकहरुलाई प्रतिनिधित्व गराई बदलिँदो परिस्थितिमा ग्रामीण होमस्टे विकास लगायत कसरी पर्यटन प्रबर्द्धन गर्ने भन्ने विषयमा अभिप्रेरणाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिए आएको छ।
- घ. पर्यटन विकासको प्रचुर सम्भावना बोकेको ऐतिहासिक स्थल तनहुँसुर सामुदायिक होमस्टेमा समुदायका सबै घरपरिवारलाई होमस्टे सञ्चालन सम्बन्धी ६ दिने तालिम प्रदान गरिएको छ।
- ड. नगरपालिका भित्रको पर्यटकीय क्षेत्र समेट्ने गरी वृत्ताचित्र निर्माण तथा ब्रोसर निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ।
- च. नगरपालिकाको पर्यटकीय सम्पदाहरुको प्रचार-प्रसार तथा अभिलेखीकरण गर्ने उद्देश्यले पर्यटकीय पुस्तिका प्रकाशनको कार्य भइरहेको छ।
- छ. ग्रामीण पर्यटन प्रबर्द्धनको मूल कसीको रूपमा रहेको होमस्टे प्रबर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत देहायका होमस्टेहरु नगरपालिकामा दर्ता एवं नवीकरण गरी तिनीहरुको पूर्वाधार विकासमा सहयोग पुगेको छ।
  - १. तनहुँसुर सामुदायिक होमस्टे, व्यास ११, तनहुँसुर
  - २. देवस्थल सामुदायिक होमस्टे, व्यास ११, तनहुँसुर
  - ३. कालीडाँडा सामुदायिक होमस्टे, व्यास १०
  - ४. कुलुड सामुदायिक होमस्टे, व्यास १४
  - ५. केशवटार सामुदायिक होमस्टे, व्यास १४
  - ६. जौवारी सामुदायिक होमस्टे, व्यास ९
  - ७. आँपश्वाँरा दलित सामुदायिक होमस्टे, व्यास १३

८. दुम्सी नमूना ग्राम दरै सामुदायिक होमस्टे, व्यास १०

९. राम्चे ओडारे सामुदायिक होमस्टे, व्यास ११

(ज) कोरोना भाइरस (कोभिड १९)

पृष्ठभूमि : छिमेकी राष्ट्र चिनको बुहान शहरबाट डिसेम्बर २०१९ बाट फैलिएको कोभिड १९ (SARS-CoV-2) को कहरबाट नेपाल पनि अछुतो रहन सकेन। कोभिड १९ को पहिलो लहरलाई व्यवस्थापन गरेको केही समयमा नै २०७८ वैशाखबाट पुनः यसको दोस्रो लहर विकराल रूपमा सिर्जना भयो। कोरोना भाइरसको फरक नभलभ र तिब्र गतिमा एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा फैलने प्रवृत्तिले दोस्रो लहरको कोभिड व्यवस्थापन अत्यन्तै चुनौतीपूर्ण रहयो। बढ्दो कोभिड संक्रमण रोकथाम, समय मै निदान र सहज उपचारको लागी यस व्यास नगरपालिकाले कोभिड व्यवस्थापनको लागी आफै पहलमा निम्नअनुसारको कार्यहरु गरेको छ।

क. पि.सि.आर. परीक्षण ल्याब स्थापना:

परिचय: पि.सि.आर. कोभिड १९ निदानको लागी गरिने परीक्षण विधि हो। पि.सि.आर. जाँचले SARS-2 भाइरसमा भएको न्युक्लिक तत्व (RNA) पत्ता लगाउँछ। यो परीक्षणले हाल भइरहेको संक्रमणको अवस्थालाई पत्ता लगाउँछ। उच्च संक्रमण दर र निदानको लागी उपलब्ध न्यूनतम स्रोतलाई मध्यनजर गर्दै यस नगरपालिकाले व्यास १० मा पि.सि.आर. परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना गरी मिति २०७८/०६/०७ गतेबाट सेवा सुचारु गरेको छ।

कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रयोगमा ल्याइएको तरिका: व्यास नगरपालिकाको पहलमा स्थानीय तह, गण्डकी प्रदेश र संघीय सरकारको संयुक्त लगानीमा स्थापना गरिएको। जसको लागत रु.१,२५,००,०००। रहेको छ, भने उक्त रकम व्यास नगरपालिका, गण्डकी प्रदेश र संघीय सरकारबाट व्यहोरिएको छ।

कार्यक्रमको सम्पादन तथा सञ्चालनबाट प्राप्त नतिजा: नियमित पि.सि.आर. परीक्षण, हालसम्म जम्मा ५६५ जनाको पि.सि.आर जाँच गरिएको। जसले गर्दा स्थानीय समुदायलाई कोरोना भाइरस निदानको लागी सहज भएकोले समय मै यसको व्यवस्थापन गर्न सकिएको छ।

ख. व्यास सामुदायिक आइसोलेशन

परिचय : कोभिड संक्रमित व्यक्तिहरुलाई उपचार गर्नको लागी व्यास नगरपालिकाले व्यास २ मा ५० वेड क्षमताको सामुदायिक आइशोलेसन सञ्चालन गरेको थियो।

कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रयोगमा ल्याइएको तरिका : व्यास नगरपालिकाको पहलमा मेडिकल अधिकृत सहितको स्वास्थ्यकर्मीहरुको समूहबाट ५० वेडको आइसोलेशनमा उपचारको व्यवस्था गरिएको थियो। जसको लाग नगरपालिका स्वयले व्यहोरेको थियो।

कार्यक्रमको सम्पादन तथा सञ्चालनबाट प्राप्त नतिजा : नगरपालिका भित्रका जम्मा ८२ जना कोभिड संक्रमितहरुको उपचार गरी निको पारिएको थियो। जसले गर्दा कोभिड महामारीको समयमा नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण संक्रमितलाई निशुल्क स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउँदा नागरिकहरुमा कोभिड व्यवस्थापनको लागी ढुक्क भई सेवा लिने वातावरणको सिर्जना भएको र सबैले निशुल्क सेवा प्राप्त गरेको थिए।

ग. कोभिड व्यवस्थापन अस्पताल

कोभिड संक्रमितहरुको जुनसुकै अस्पतालमा उपचार गर्न समस्या हुने हुँदा संक्रमित व्यक्तिहरुलाई नियमित स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले व्यास नगरपालिकाले व्यास १० स्थित कोभिड व्यवस्थापन अस्पताल स्थापना गरेको छ। यसबाट नियमित बिरामी चेकजाँच र समस्या भएका संक्रमितहरुको भर्ना गरी उपचार गरिएका छ। यसबाट स्थानीयबासीलाई कोभिड संक्रमणबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न सहज भएको साथै समय मै आवश्यकता अनुसारको सेवा उपलब्धता भएको।

१२. नगरपालिका भित्र कोरोना र कोरोना खोप सम्बन्धी विवरण

१. कोभिड सम्बन्धी विवरण

-जम्मा कोरोना परिक्षण : ८७९८

-जम्मा संक्रमित : २२२४

-जम्मा मृत्यु : ३९

२. खोप सम्बन्धी विवरण (१२ वर्षदेखि माथिका)

-पहिलो डोज : ७०,३५०

-दोस्रो डोज : ६५०६१

-बुस्टर खोप : ८३०९

-पहिलो डोज खोप पुरा गरेका प्रतिशत : ११८

-दोस्रो डोज खोप पुरा गरेका प्रतिशत: ११२

(ट). विविध निर्माण एवं मर्मत

सि.नं.	योजनाको नाम	वडा	इकाइ	परिमाण
१	तारजाली खरिद योजना	३	थान	३२४७
२	सिर्जना टोल पहिरो नियन्त्रण	३	मि.	६०
३	वि.पि. वनबाटिका खेल मैदान निर्माण कम्पाउण्ड समेत	३	संख्या	१
४	व्यास ऋषिको १०८ फिट अग्लो मूर्ति निर्माण पहिलो चरण	३	संख्या	१
५	दमौली सेन्टर पार्क निर्माण (दोस्रो चरण)	३	संख्या	१
६	एकदेव आले स्मृति चिन्तन प्रतिष्ठानको भवन तथा पुस्तक खरिद	३	संख्या	१
७	दमौली मुस्लिम समाज नुरी हनफी जामे मस्जित निर्माण	४	संख्या	१
८	कालिका जड्गल पार्क मन्दिर निर्माण	४	संख्या	१
९	मादी नदी नियन्त्रण	५	जाली	११९
१०	सेती मादी सङ्गम शवदाह घाट निर्माण	५	संख्या	१
११	मानहुँ कोट पर्यटन प्रबद्धनको लागि पूर्वाधार कार्यक्रम	५	रेलिड टावर	३८५ मि. ५९.५ व.मि.
१२	गलेखाम कोट भ्यू टावर निर्माण	६	संख्या	१
१३	नरड्गा कलेस्टी सिंचाई योजना	७	मि.	८२५
१४	पुलिमच्याङ्ग सहिद पार्क गुरु योजना अध्ययन तथा निर्माण	८	संख्या	१
१५	कलेस्टी मादी सङ्गम घाट निर्माण	१०	मि.	१४.५
१६	कोलढुङ्गा क्रिकेट मैदान निर्माण	११	संख्या	१
१७	शित भण्डार निर्माण	११	संख्या	मि.
१८	तनहुँसुर सहिद स्मृति पार्क पूर्वाधार निर्माण	११	संख्या	१
१९	कर्लुङ कोट कालिका मन्दिर निर्माण	१२	संख्या	१
२०	घर नम्बर पाता र सडक नाम पाता जडान	२,३,४	संख्या	१

गुरु योजना तथा डि.पि.आर. निर्माण सम्बन्धी विवरण

१. दमौली सेन्टर पार्क अनसन चौतारी डि.पि.आर., व्यास ३
२. चिन्तुटार रडगशाला डि.पि.आर., व्यास ५
३. नारेश्वर ताल डि.पि.आर., व्यास १०
४. आइ.एस.पि. जडानको डि.पि.आर.
५. १०८ फिट व्यासको मूर्ति निर्माण डि.पि.आर., व्यास ३
६. कार्यालयको भवन निर्माण डि.पि.आर., व्यास ३
७. मानहुँ कोट पर्यटकीय गुरु योजना, व्यास ५
८. एकीकृत नगर विकास योजना (आइ.यू.डि.पि.)
९. एकीकृत मादीनदी विकास परियोजना गुरु योजना
१०. कमेरेपानी खानेपानी योजना डि.पि.आर., व्यास १३
११. देवीडाँडा खानेपानी योजना डि.पि.आर., व्यास १०
१२. आवधिक योजना २०६८
१३. गजौंदी मुल बृहद खानेपानी योजना डि.पि.आर., व्यास १४
१४. कालिका जंगलपार्क गुरु योजना, व्यास ४
१५. कोलगैरा क्रिकेट मैदान डि.पि.आर., व्यास ११
१६. एकीकृत पर्यटन विकास गुरु योजना
१७. चुँदेर खानेपानी योजना डि.पि.आर., व्यास ५
१८. रानीगाउँ डिप बोरिड डि.पि.आर., व्यास ११
१९. बेलटारी डिप बोरिड डि.पि.आर., व्यास ११
२०. एकीकृत कार्यमूलक योजना २०५५
२१. वि.पि. वन बाटिका खेलमैदान डि.पि.आर., व्यास ३
२२. पुलिमच्याङ्ग सहिद पार्क डि.पि.आर., व्यास ८
२३. खड्गकाली मोटर मार्ग डि.पि.आर., व्यास ११
२४. पोल्याडमा नगर अस्पताल निर्माण डि.पि.आर., व्यास ११
२५. बुल्दी खोला मोटरेवल पुलको डि.पि.आर. निर्माण, व्यास १
२६. वाटर हाईड्रेन तथा सुरक्षा योजना डि.पि.आर. निर्माण, व्यास ३
२७. व्यास पराशर पर्यटन पैदल मार्ग डि.पि.आर., व्यास ३
२८. राजश्व प्रक्षेपण

हालसम्म गरिएका महत्वपूर्ण कार्यहरु

१. नगरपालिकामा रहेको विभिन्न टोल विकास संस्थाहरुमा छरिएर रहेको पूँजीलाई एकत्रित गरी एउटै छहारीमुनी रहने गरी गाउँनगर सहकारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था गठन गरी कार्य अगाडि बढेको,
२. दुम्सीमा कुहिने फोहोर र गौमाताको मलमुत्रबाट बायोग्यांस प्लान्टबाट ऊर्जा उत्पादन एवं कम्पोष्ट मल बनाउने कार्यको थालनी भएको,
३. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ६० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई निःशुल्क आँखाको अप्रेशन गरी उज्यालो प्रकाश एवं संसार देखाइएको,
४. यूवा परिषद्को नगरस्तरीय नमूना अभ्यास संसद सञ्चालन,
५. व्यासको १०८ फिटको मूर्ति निर्माण कार्यको थालनी
६. शित भण्डार निर्माण,
७. बसपार्क निर्माण कार्य सम्पन्न,
८. वधस्थल निर्माण कार्य सम्पन्न,
९. शहरी वडाहरुमा मेट्रिक ठेगाना प्रणाली लागु भएको,
११. साविक वडा नं.१२ र १३ लाई २०७२ सालमा नेपाल कै पहिलो वातावरणमैत्री वडा घोषणा,
१२. वडा नं.११ लाई पूर्ण सरसफाईयुक्त वडा घोषणा,
१३. यूवा स्वरोजगार कार्यक्रम लागु गरिएको,
१४. पूर्ण खोपयुक्त नगरपालिका घोषणा भएको,
१५. व्यास नगर कोभिड नियन्त्रण व्यवस्थापन अस्पताल निर्माण
१६. वडा कार्यालय भवन निर्माण
१७. वडा कार्यालय पहुँच मार्ग पक्की निर्माण
१८. आधारभूत शहरी स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण
१९. ग वर्गका अपाइगता भएका १७५ जनालाई विगत ३ वर्षदेखि रु.२५०० का दरले वार्षिक प्रोत्साहन रकम उपलब्ध,
२०. कोरोना भाइरस (कोभिड १९) व्यवस्थापनका लागि पि.सि.आर. त्याव स्थापना
२१. कोरोना भाइरस (कोभिड १९) विरुद्ध खोप लगाउने अभियान सञ्चालन
२२. व्यास नगरपालिका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संगठनहरुसँग आवद्धता
  - क. United Cities and Local Governments Asia Pacific(UCLG ASPAC)
  - ख. Global Parliament of Mayor(GPM)
  - ग. ICLEI
  - घ. League of Historical Cities
  - ड. नेपाल कल्चर सेन्टर कोरियासँग नियमित समन्वय
  - च. दक्षिण कोरियाको दाम्याड शहरसँग भगिनी सम्बन्ध विस्तार गर्ने प्रकृया अघि बढाइएको (दुई शहर बीच सहमति भइसकेको र प्रदेश/संघ सरकारसँग अनुमतिको प्रकृया अघि बढाइएको)
  - छ. बर्दिया जिल्ला ठाकुरबाबा नगरपालिकासँग भगिनी सम्बन्ध विस्तार भएको
  - ज. नेपाल नगरपालिका महासंघको सदस्यता लिई सकृय भूमिका निर्वाह गरिरहेको ।

नगरपालिकाका भावी योजना तथा कार्यक्रमहरु

१. नगर विकास कोष तर्फको नयाँ बहुउद्देश्यीय भवन निर्माणः

नगर विकास कोषको ऋण तथा अनुदान नीतिमा आधारित रही व्यास नगरपालिका कार्यालयको मुलगेटबाट उत्तरतर्फको पुरानो कार्यालयको भवन र पसल कवलहरु भत्काई नयाँ बहुउद्देश्यीय व्यवसायिक भवन निर्माणको कार्य अगाडि बढाइएको छ। यस सम्बन्धमा नगर विकास कोष काठमाण्डौ र व्यास नगरपालिका बीच रु.२८,८५,४४,५३० को लागत अनुमानको योजना स्वीकृत भै सम्भकौता समेत सम्पन्न भएको छ। व्यास नगरपालिका कार्यालयको ३० प्रतिशत र नगर विकास कोषको ७० प्रतिशत ऋण सहयोगमा निर्माण गर्ने लाग्नाएको यस व्यवसायिक भवनको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन प्राप्त भै बोलपत्र प्रकाशित गर्ने चरणमा रहेको छ। नगरपालिका कार्यालय रहेको हालको व्यवसायिक भवनबाट समेत नगरपालिकाले मासिक भण्डै ७ लाख आन्तरिक आय प्राप्त गरिरहेको र नयाँ भवन थप सुविधा सम्पन्न हुने हुँदा व्यास नगरपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिमा यसले थप टेवा पुग्नेछ।

२. नेपाल शहरी शासकीय पूर्वाधार आयोजना:

विश्व वैंकको सहयोगमा पराशर मार्ग व्यास ११, १०, ९, ७, माहेन्द्री मार्ग व्यास ५ र ६, केशवटार कुलुड, छाब्दी कर्लुड हुँदै छिर्कन जोड्ने मार्ग व्यास १२, १३ र १४ का लागि श्री शहरी विकास मन्त्रालय शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, नेपाल शहरी शासकीय तथा पूर्वाधार आयोजना विच मिति २०७७ फागुन २१ गते रु.७५ करोडको द्विपक्षीय सम्भकौता सम्पन्न भई डि.पि.आर. पुनरावलोकन तथा कामको सुपरभिजन गर्ने परामर्शदाता संस्था छनौटको लागि सम्पूर्ण प्रक्रियाहरु पुरा गरी मूल्यांकनको अन्तिम तयारीमा रहेको छ। परामर्शदाता छनौट भई डि.पि.आर. पुनरावलोकन भएपछि निर्माण कार्यको लागि अगामी आर्थिक वर्षबाट बोलपत्रको प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ र ५ वर्ष भित्रमा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिने छ।

३. नवप्रवर्तन साभेदारी कोषः

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय सुशासन, स्थानीय सेवा प्रवाह, स्थानीय आर्थिक विकासको क्षेत्रमा नवप्रवर्तनको माध्यमबाट नवीनतम सोच र सिर्जनशीलता प्रवर्द्धन गर्ने प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रममा व्यवस्था रहेको नवप्रवर्तन साभेदारी कोषका माध्यमबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहको सह-लगानीमा नवीनतम परियोजनाहरु सञ्चालन गरी नवप्रवर्तनलाई संस्थागत गर्न “नवप्रवर्तन साभेदारी कोष कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७८” तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। सार्वजनिक सुशासन, स्थानीय आर्थिक विकास र सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो, छारितो, दक्ष र प्रभावकारी बनाउन उपयोगमा ल्याइने नयाँ प्रविधि, नयाँ ज्ञान, विधि, तौर तरिका, सीप, अवधारणा एवं सिर्जनशील क्रियाकलापहरुलाई नै नवप्रवर्तन भन्ने बुझिन्छ।

नवप्रवर्तनको सम्भावित विषयका क्षेत्रहरु मध्ये विद्युतीय सुशासन, स्थानीय सेवा प्रवाह, सूचना प्रविधिको प्रयोगमा रही तथ्यमा आधारित निर्णय प्रक्रिया र सूचना प्रविधि र सार्वजनिक सूचनामा जनताको पहुँचमा वृद्धि जस्ता क्षेत्रहरु समावेश गरी व्यास नगरपालिकाद्वारा ३० प्रतिशत लागत व्यहोर्ने प्रतिवर्द्धता सहित कुल रु.२ करोडको “एकीकृत डिजिटल व्यास नगरपालिका परियोजना” को अवधारणा पत्र प्रस्ताव गण्डकी प्रदेश सरकार समक्ष पेश गरिएको छ।

उक्त प्रस्ताव स्वीकृत भएमा देहाय बमोजिमका कार्यहरु गर्न सकिने छः

- क. नागरिकले डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गरी नगरपालिकालाई तिर्नुपर्ने कर/सिफारिस शुल्क/रकम जहाँबाट पनि तिर्न सक्नेछ।
- ख. आम नगरबासीलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सिफारिसहरु सफ्टवेयरको माध्यमबाट जहाँबाट पनि अनलाइन भुक्तानी गरी आवेदन दिन र सिफारिस प्राप्त गर्न सकिने किसिमको एकीकृत सफ्टवेयर प्रणाली स्थापना हुनेछ।
- ग. वडा कार्यालय र केन्द्र कार्यालयको डिजिटल नागरिक बडापत्र जडान हुनेछ।
- घ. १४ वटै वडा कार्यालयमा सि.सि. क्यामेरा जडान हुनेछ।

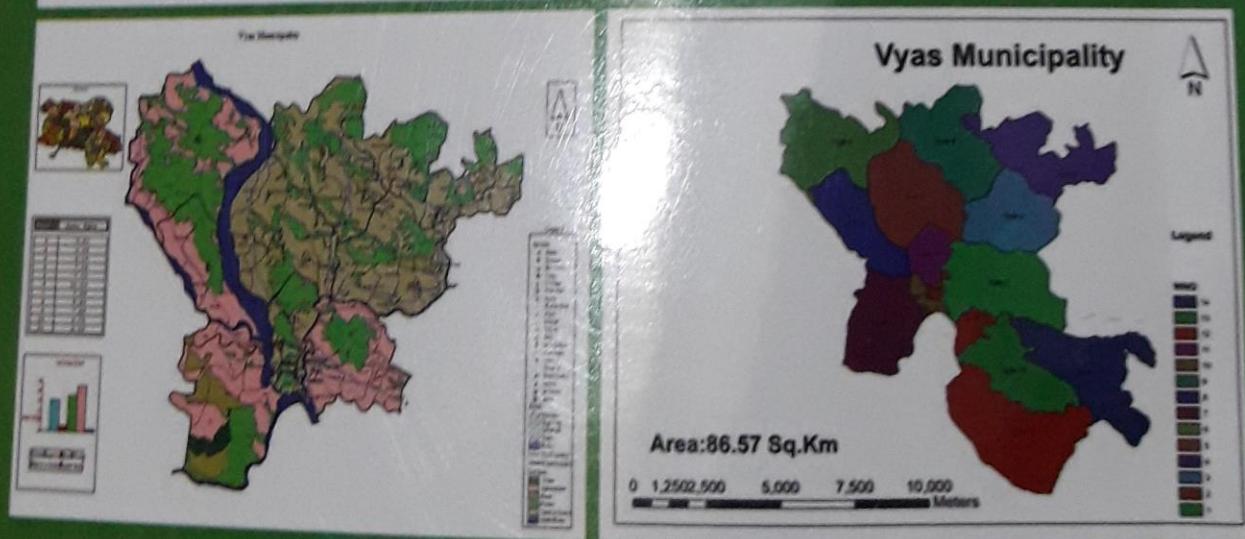
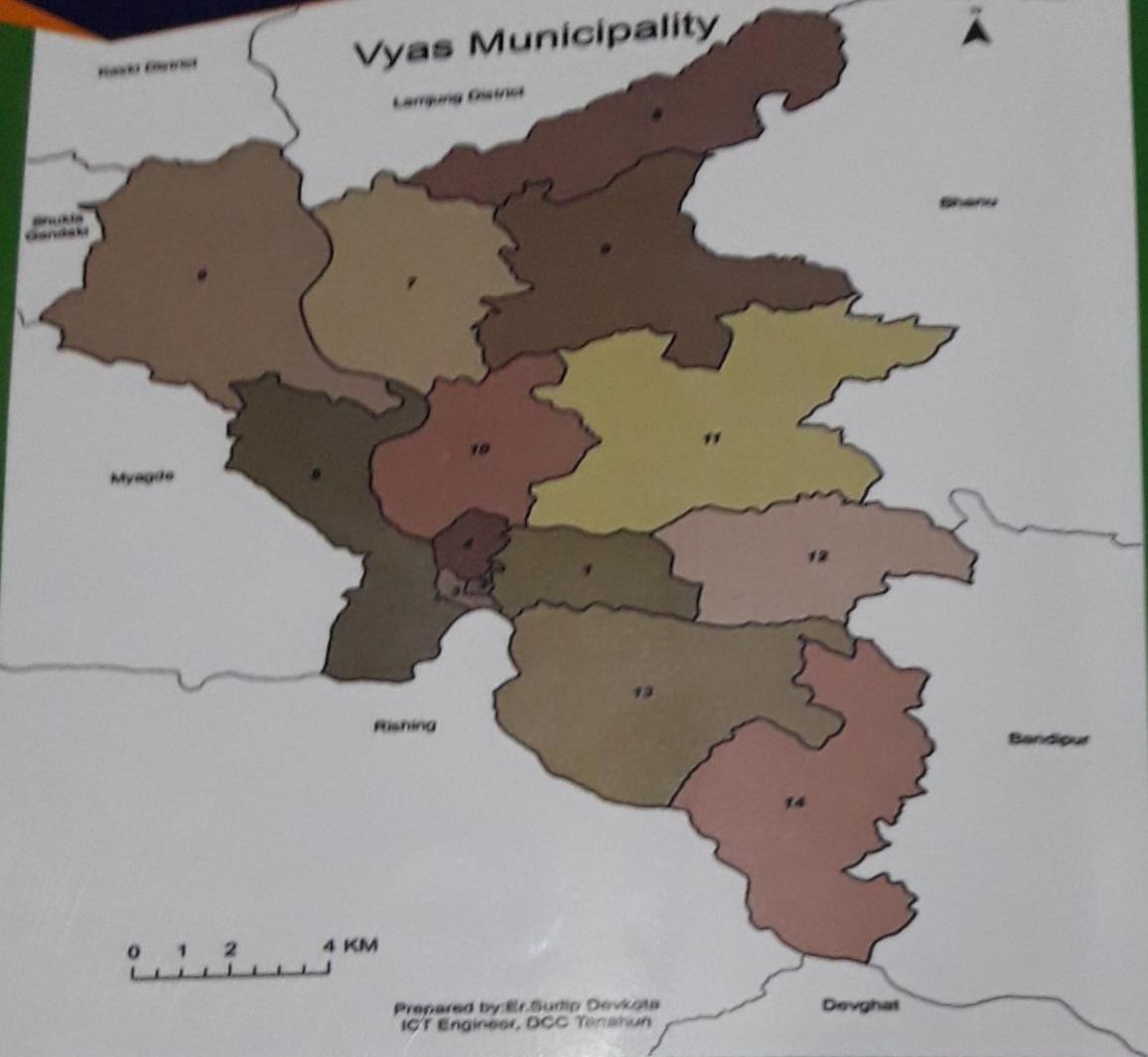
३. १४ वटै वडा कार्यालयमा डिजिटल हाजीरी प्रणाली स्थापना हुनेछ ।
४. मानहुँ कोट पर्यटकीय विकास कार्यक्रम,
५. तनहुँसुर ऐतिहासिक पर्यटकीय कार्यक्रम,
६. शहिद पार्क कालिका जड्गल पार्क निर्माण,
७. एकीकृत मादी नदी विकास परियोजना गुरु योजना निर्माण एवं कार्यान्वयन,
८. नारेश्वर ताल निर्माण,
९. एकीकृत जग्गा विकास कार्यक्रमका प्राथमिक क्षेत्र अन्तर्गत “विविधतायुक्त गाउँ शहर समृद्ध मेरो व्यास नगर”,
१०. शैक्षिक संस्था प्रबर्द्धन,
११. स्वास्थ्य संस्थाहरु भवन पूर्णता,
१२. बहुउद्देशीय व्यवसायिक नयाँ भवन निर्माण,
१३. कृषिमा आत्मनिर्भर कार्यक्रम,
१४. मासु तथा दुधमा आत्मनिर्भर कार्यक्रम,
१५. फोहोर मैला वर्गीकरण एवं स्यानीटरी ल्याण्डफिल साइट निर्माण,
१६. धार्मिक पर्यटनको हवको रूपमा विकास गर्ने,
१७. एक सहकारी एक उत्पादन कार्यक्रम प्रबर्द्धन,
१८. सबै वडामा पुग्ने गरी चक्रपथको निर्माण,
१९. बाँझो जग्गालाई खेती गर्न ठूला सिँचाई आयोजना निर्माण,
२०. फोहोर मैलाको दीर्घकालीन व्यवस्थापन एवं फोहोर पानी निकासको उचित व्यवस्थापन
२१. औद्योगिक क्षेत्र निर्माण,
२२. हरेक वडामा पार्क तथा पोखरी निर्माण,
२३. वातावरणमैत्री नगर घोषणा गर्नु पर्ने,
२४. बालमैत्री नगर घोषणा गर्नु पर्ने,
२५. बजार क्षेत्रमा कम्तीमा हप्ताको १ दिन हाट बजार सञ्चालन,
२६. युवाहरुलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन,
२७. लैड्गिक हिंसा विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति कार्यान्वयन,
२८. राजश्व वृद्धिका लागि करको दायरा बढाउने कार्यक्रम,
२९. नगरपालिकाको जमानीमा भादगाउँ खानेपानी योजना नगर विकास कोषको सहलगानीमा सञ्चालन ।

समस्याहरु

१. खोला नदीले खेती योग्य जमिन भत्काउँदा सोको रोकथाम आर्थिक अभावका कारण समयमा हुन नसक्नु,
२. विकास निर्माण कार्यमा लागत सहभागिता जुटाउन नसकिनु,
३. पहाडी क्षेत्र बढी भएको हुँदा सडक मार्गहरु वर्षाको भलपानीले बिगारी वर्षैपिच्छे बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने,
४. भू-उपयोग सम्बन्धी नीति नियमहरु प्रष्ट रूपमा नआउनु,
५. बाँझो जग्गामा खेती गर्न सिँचाइको अभाव,
६. नगरका असिमित आकांक्षाहरु अनुसार साधन स्रोत नहुनु
७. स्यानीटरी ल्याण्डफिल साइटको अभाव,
८. दक्ष मानव श्रोतको अभाव
९. प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारसँग साझेदारीमा काम गर्न बजेटको अभाव,

नगरपालिकाको अनुरोध

- फोहोर वर्गीकरण स्रोतमानै गरी कुहिने र नकुहिनेलाई व्यवस्थित गर्ने बानीको विकास गराई,
- वातावरणीय प्रदुषण कम गर्ने प्लाष्टिकको विकल्पमा कागज तथा कपडाका भोलाहरु प्रयोग गराई,
- कोरोना महामारीको जोखिम अझै रहेकोले स्वास्थ्य मापदण्ड अनुसारको सावधानी अपनाओँ,
- कोरोना भाइरस विरुद्धको खोप लगाओँ ।
- नियमित खोप अभियानमा सरिक होओँ र स्वास्थ्य सुरक्षामा विशेष ध्यान दिओँ,
- सार्वजनिक बाटो, सडकपेटी, गल्लीहरु तथा नगरपालिकाले निषेध गरेको क्षेत्रमा काटमार नगराई,
- गुणस्तरहिन मालसामान तथा बस्तुहरुको खरिद तथा बिक्री वितरण नगराई,
- घर पालुवा जनावरहरु व्यवस्थित रूपमा पाल्ने बानीको विकास गराई,
- व्यापार व्यवसाय गर्दा सडक, फुटपाथ तथा सडकपेटीहरुको अतिक्रमण नगराई,
- सार्वजनिक सम्पदा तथा सम्पत्तिहरुको संरक्षण र सम्बद्धनमा जोड दिओँ,
- पेशा, व्यवसाय कानुन बमोजिम दर्ता गरी सञ्चालन गराई,
- व्यक्तिगत घटनाहरु समयमा नै अनलाइन मार्फत दर्ता गराई,
- अपाइग्राता, ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिकाहरुको सम्मान एवं सुरक्षाको लागि प्रतिबद्ध होओँ,
- भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्दा नगरपालिकाबाट अनिवार्य रूपमा स्वीकृति लिएर मात्र गराई,
- नगरपालिकामा सूचिकृत निर्माणकर्मीहरु मार्फत भूकम्प प्रतिरोधी भौतिक संरचना निर्माण गराई,
- जग्गा खार्दा वा सम्याउँदा नगरपालिकाको अनिवार्य स्वीकृति लिएर मात्र गराई,
- टोल विकास संस्था भित्र जडान भएका सडक बत्तीको महशुल टोल बाट नै तिर्ने बानीको विकास गराई,
- सफा, स्वच्छ, हराभरा व्यास नगर बनाउन सबै एकजुट होओँ,

VYAS MUNICIPALITY, OFFICE OF MUNICIPAL EXECUTIVE
 Vyasa-03, Damauli, Tanahun, Gandaki Province, Nepal
 Ph: (065) 560162, 560163, 560233, 560034
 Website: www.vyasmun.gov.np
 E-mail: vyasmunicipality@gmail.com